

UNIVERZITET U BEOGRADU
FILOZOFSKI FAKULTET

Jelena Z. Tovarović

**POVEZANOST IDENTITETA, SAMOPOŠTOVANJA I
OSOBINA LIČNOSTI: PITANJE SVODLJIVOSTI**

Doktorska disertacija

Beograd, 2020.

UNIVERSITY OF BELGRADE
FACULTY OF PHILOSOPHY

Jelena Z. Tovarović

**RELATIONSHIP BETWEEN IDENTITY, SELF-ESTEEM AND
PERSONALITY TRAITS: PROBLEM OF REDUCTION**

Doctoral Dissertation

Belgrade, 2020

Mentor:

dr Goran Opačić, vanredni profesor, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu

Članovi komisije:

dr Goran Knežević, redovni profesor, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu

dr Iris Žeželj, vanredni profesor, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu

dr Ksenija Krstić, vanredni profesor, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu

Datum odbrane: _____

Zahvalujem svom mentoru profesoru dr Goranu Opačiću na podršci, saradnji i poverenju.

Zahvalna sam svojoj porodici i bliskim prijateljima na pomoći i podršci.

POVEZANOST IDENTITETA, SAMOPOŠTOVANJA I OSOBINA LIČNOSTI:

PITANJE SVODLJIVOSTI

REZIME

U našem istraživanju pošli smo od glavne hipoteze da postoji Opšti faktor ličnosti HEXACO instrumenta (Musek, 2007; Saucier & Goldberg, 2003). S obzirom na to da su nalazi prethodnih studija oprečni postavljeni je i alternativna hipoteza da se odbacuje pretpostavka o postojanju Opštег faktora ličnosti (Ashton et al., 2009). Pored toga, bavili smo se pitanjem povezanosti identiteta, samopoštovanja i osobina ličnosti. Hipoteze u istraživanju su izvedene na osnovu pretpostavki iz prethodnih studija o postojanju jednog faktora ličnosti i relacija identiteta, samopoštovanja i crta ličnosti. Glavni empirijski podsticaj za identifikovanje Opštег faktora ličnosti proizilazi iz opservacije da crte ličnosti međusobno koreliraju, a glavni problem u vezi sa Opštim faktorom ličnosti jeste njegova interpretacija. Za analizu relacija identiteta, samopoštovanja i osobina ličnosti koristili smo kanoničku korelacionu analizu. U našem istraživanju učestvovalo je 623 ispitanika, koji su popunili tri instrumenta: Instrument za procenu četiri statusa identiteta, Instrument samodopadljivosti i samoefikasnosti i HEXACO-PI-R instrument za procenu karakteristika ličnosti. Na osnovu indeksa podesnosti modela zaključili smo da je model sa šest dimenzija ličnosti najpodesniji, ali nije potvrđeno postojanje jednog Opštег faktora ličnosti. S obzirom na to da šest dimenzija predstavljaju osnovu u objašnjenju ličnosti i ponašanja individue, bavili smo se relacijama osobina ličnosti, samopoštovanja i identiteta. Procenat objašnjene varijanse crtama ličnosti je veći za dimenzije samopoštovanja u odnosu na statuse identiteta, a određene crte ličnosti koje imaju najviše relacije sa dimenzijama samopoštovanja i identiteta jesu: Ekstraverzija, Savesnost, Otvorenost ka iskustvu i Emocionalnost. Najviše relacije su uočene između Ekstraverzije i Samodopadljivosti, Savesnosti i Samoefikasnosti. Postoje i korelacije između specifičnih podcrti ličnosti, statusa identiteta i dve dimenzije samopoštovanja. Rezultati su diskutovani u smeru "zajedničkog" i "ličnog" aspekta samopoštovanja, kao i u okviru relacija osobina ličnosti sa statusima identiteta i samopoštovanja, iz čega proizilaze smernice za dalja istraživanja o povezanosti crta ličnosti i drugih koncepta o sebi. Relacije identiteta, samopoštovanja i karakteristika ličnosti su veoma značajne i mogu da sadrže zajedničke razvojne procese koje formiraju ličnost.

Ključne reči: Opšti faktor ličnosti, identitet, samopoštovanje, crte ličnosti, svodljivost.

Naučna oblast: Psihologija

Uža naučna oblast: Psihologija individualnih razlika

RELATIONSHIP BETWEEN IDENTITY, SELF-ESTEEM AND PERSONALITY TRAITS: PROBLEM OF REDUCTION

ABSTRACT

The main hypothesis of our research is that there is a General Personality Factor of the HEXACO instrument (Musek, 2007; Saucier & Goldberg, 2003). Given that the findings of previous studies are contradictory, an alternative hypothesis has been set to reject the assumption of the existence of the General Personality Factor (Ashton et al., 2009). In addition, we dealt with the problem of the relationship between identity, self-esteem and personality traits. The hypotheses in the research were derived on the basis of assumptions from previous studies on the existence of one personality factor and the relations of identity, self-esteem and personality traits. The main empirical incentive for identifying the General Personality Factor stems from the observation that personality traits correlate with each other, and the main problem with the General Personality Factor is its interpretation. We used canonical correlation analysis to investigate the relations of identity, self-esteem, and personality traits. In our research participated 623 respondents, who completed three instruments: Extended Objective Measure of Ego Identity Status, Self-Liking Self-Competence Scale Revised Version, and the HEXACO-PI-R for assessing personality characteristics. Based on the model fit indices, we concluded that the model with six personality dimensions has the highest goodness of fit, and the existence of one General Personality Factor has not been confirmed. Since the six dimensions represent the basis in explaining the personality and behavior of an individual, we have dealt with the relations of personality traits, self-esteem and identity. The percentage of explained variance by personality traits is higher for the dimensions of self-esteem in relation to identity status, and certain personality traits that have the highest relations with the dimensions of self-esteem and identity are: Extraversion, Conscientiousness, Openness to experience and Emotionality. The highest relations were observed between Extraversion and Self-Liking, Conscientiousness and Self-Competence. There are also correlations between specific personality facets, identity status, and two dimensions of self-esteem. The results were discussed in the direction of the 'communal' and 'agentic' aspects of self-esteem, as well as within the relationship of personality traits with identity status and self-esteem, redounding in guidelines for further research on the correlations between personality traits and other self-concepts. The relations of identity, self-esteem and personality characteristics are very important and can contain common developmental processes that form a personality.

Key words: General Personality Factor, Identity, Self-Esteem, Personality Traits, Reduction.

Scientific field: Psychology

Scientific subfield: Individual differences

SADRŽAJ

1. TEORIJSKO-METODOLOŠKI KONTEKST PROBLEMA.....	1
1.1. Eriksonova teorija i Marsijin model statusa identiteta.....	1
1.1.1. Definicije i odrednice pojma identiteta.....	2
1.1.2. Operacionalizacija identiteta	3
1.1.3. Dimenzije i statusi identiteta	4
1.2. Samopoštovanje	5
1.2.1. Model samopoštovanja Tafarodija i Svana.....	6
1.3. Šestodimenzionalni model ličnosti	8
1.3.1. Opis šest faktora	9
1.3.2. Značaj HEXACO modela.....	11
1.4. Pitanje svodljivosti identiteta i samopoštovanja na bazične osobine ličnosti.....	11
1.4.1. Modeli Opšteg faktora ličnosti	12
1.4.2. Zajednički model karakteristika ličnosti.....	15
1.5. Povezanost identiteta, samopoštovanja i osobina ličnosti	17
1.5.1. Povezanost identiteta i samopoštovanja	17
1.5.2. Povezanost osobina ličnosti i identiteta	18
1.5.3. Povezanost osobina ličnosti i samopoštovanja	19
2. CILJEVI, PROBLEMI I HIPOTEZE ISTRAŽIVANJA	21
3. METOD.....	23
3.1. Uzorak istraživanja	23
3.2. Varijable istraživanja	24
3.3. Instrumenti	24
3.3.1. Upitnik za procenu statusa Ja-identiteta	24
3.3.2. Instrument za procenu samopoštovanja.....	26
3.3.3. Instrument za procenu osobina ličnosti	27
3.4. Postupak istraživanja.....	28
4. REZULTATI	29
4.1. Faktorska struktura upitnika.....	30
4.2. Metrijske karakteristike upitnika	31
4.3. SEM analiza	32
4.3.1. Konfirmatorna faktorska analiza HEXACO-PI-R	33
4.3.2. Konfirmatorna faktorska struktura EOMEIS-2	36
4.3.3. Konfirmatorna faktorska analiza SLCS-R	37
4.4. Predikcija dimenzija samopoštovanja i identiteta na osnovu osobina ličnosti	38
4.5. Povezanost identiteta i samopoštovanja.....	40
4.6. Povezanost osobina ličnosti i identiteta	41
4.7. Povezanost osobina ličnosti i samopoštovanja	44
5. DISKUSIJA	46
6. ZAKLJUČAK	50
7. LITERATURA	55

8. PRILOG.....	64
Prilog 1. Definicija HEXACO skala i podcrtaljčnosti.....	64
Prilog 2. Instrumenti za procenu osobina ličnosti, identiteta i samopoštovanja.....	66
Prilog 3. Molbe i uverenja o sprovedenom istraživanju.....	81
Prilog 4. Eksplorativna faktorska analiza EOMEIS-2 instrumenta.....	88
Prilog 5. Eksplorativna faktorska analiza SLCS-R instrumenta.....	96
Prilog 6. Eksplorativna faktorska analiza HEXACO-PI-R instrumenta.....	99
Prilog 7. Paralelna analiza EOMEIS-2 instrumenta za procenu statusa Ja-identiteta.....	111
Prilog 8. Paralelna analiza SLCS-R instrumenta za procenu samopoštovanja.....	113
Prilog 9. Paralelna analiza HEXACO-PI-R instrumenta za procenu osobina ličnosti.....	114
Prilog 10. Interne metrijske karakteristike EOMEIS-2 instrumenta prema klasifikaciji stavki i skala na osnovu priručnika Adamsa (1998).....	116
Prilog 11. Interne metrijske karakteristike SLCS-R instrumenta prema klasifikaciji stavki i skala na osnovu rada Tafarodija i Svana (Tafarodi & Swann, 2001).....	134
Prilog 12. Interne metrijske karakteristike HEXACO-PI-R instrumenta prema klasifikaciji stavki i skala na osnovu rada Lija i Aštona (Lee & Ashton, 2016).....	140
Prilog 13. Prikaz rezultata Mernih modela 1, 2 i 3 OFL na nivou podcrtaljčnosti.....	167
Prilog 14. Prikaz rezultata Mernog modela 4, 5 i 6 OFL konstruisanog na osnovu istraživanja Museka (Musek, 2007).....	174
Prilog 15. Prikaz rezultata Mernog modela 7 sa Alfa i Beta faktorima višeg reda na nivou podcrtaljčnosti.....	177
Prilog 16. Prikaz rezultata Mernih modela 8 i 9 o multidimenzionalnosti na nivou podcrtaljčnosti.....	178
Prilog 17. Prikaz rezultata Mernog modela 1 EOMEIS-2 na nivou podskala.....	185
Prilog 18. Prikaz rezultata Mernih modela od 2 do 12 EOMEIS-2 na nivou stavki.....	186
Prilog 19. Prikaz rezultata Mernih modela SLCS-R od 1 do 6 na nivou stavki.....	211
Prilog 20. Kanonička korelaciona analiza statusa identiteta (EOMEIS-2) i samopoštovanja (SLCS-R).....	216
Prilog 21. Kanonička korelaciona analiza osobina ličnosti (HEXACO-PI-R) i statusa identiteta (EOMEIS-2).....	216
Prilog 22. Kanonička korelaciona analiza osobina ličnosti (HEXACO-PI-R) i samopoštovanja (SLCS-R).....	216

1. TEORIJSKO-METODOLOŠKI KONTEKST PROBLEMA

Glavni problem našeg istraživanja jeste svodljivost identiteta i samopoštovanja na Opšti faktor ličnosti, odnosno otkrivanje njegovog sadržaja. Drugim rečima, u našem istraživanju bavićemo se prvenstveno validacijom pretpostavke o postojanju Opšteg faktora ličnosti, kao i alternativne hipoteze u kojoj se očekuje značajni uticaj zajedničkih faktora karakteristika ličnosti u opisu njene kompleksne strukture. Nakon toga, ispitaćemo svodljivost identiteta i samopoštovanja na jedan Opšti faktor ličnosti. Kako bismo detaljnije analizirali svodljivost, istražićemo povezanost ličnosti, identiteta i samopoštovanja.

S jedne strane, moguće je da psihološka mera procene ličnosti, poput Velikih šest, koja je zasnovana na leksičkim studijama, zapravo svodljiva na Opšti faktor ličnosti i da deo varijanse može biti objasnjen putem pozitivne ili negativne evaluacije (Osgood, Suci & Tannenbaum, 1957) ili socijalne poželjnosti (Saucier & Goldberg, 2003; Stankov, 2005). S druge strane, veoma opšte i možda apstraktno psihološko značenje Opšteg faktora ličnosti može biti objasnjeno izvan lingvističke sličnosti pojmova i socijalne poželjnosti. Dakle, značaj očekivanih rezultata istraživanja može biti u vezi sa objašnjenjem psihološkog sadržaja Opšteg faktora ličnosti i relevantnosti crta ličnosti u razumevanju ponašanja individue. Psihološki sadržaj Opšteg faktora ličnosti može se delom objasniti na osnovu povezanosti Velikih šest sa identitetom i samopoštovanjem. Opšti faktor ličnosti može da predstavlja značajnu psihološku dispoziciju koja je relevantna kovarijansa samopoimanja individue i može uticati na samopoštovanje i formiranje identiteta. Uloga identiteta i samopoštovanja u psihologiji je ključni faktor za razumevanje teorije o razvoju ličnosti. U zadnjih nekoliko godina, sve više pažnje je posvećeno razvoju identiteta i samopoštovanja, njihovom značaju za ličnost i različite koncepte o sebi.

Struktura uvoda je organizovana u tri dela. Prvo, predstavićemo Eriksonove i Marsijine teorijske okvire i postavke o identitetu (Erikson, 1968; Marcia, 1966), model samopoštovanja prema Tafarodiju i Svanu (Tafarodi & Swann, 1995) i šestofaktorski model ličnosti prema Liju i Aštonu (Lee & Ashton, 2016). Drugo, bavićemo se prikazom istraživanja koja prepostavljaju postojanje Opšteg faktora ličnosti, i nasuprot tome studije koje analiziraju model zajedničkih karakteristika ličnosti. Nadalje, predstavićemo nekoliko istraživanja koja su se bavila povezanosti identiteta, samopoštovanja i osobina ličnosti. I treće, predstavićemo i analiziraćemo ciljeve, probleme i hipoteze našeg istraživanja.

1.1. Eriksonova teorija i Marsijin model statusa identiteta

U ovom poglavlju govorićemo o značaju Eriksonove teorije u odgovoru na osnovna pitanja o identitetu i bavićemo se definicijama i odrednicama pojma identiteta. Nakon toga, predstavićemo operacionalizaciju konstrukta identiteta i opisaćemo četiri statusa.

Pitanje identiteta je ključni aspekt života, naročito za osobe koje prelaze iz perioda detinjstva u odraslo doba. Mlade osobe postavljaju pitanja poput: Ko sam ja? Koje su moje vrednosti i ciljevi? Koja je moja svrha u životu i šta me čini različitim ili drugačijim od drugih? Da li sam ja zaista ista osoba ili postoje neke promene? Ova pitanja imaju ključnu ulogu u razvoju identiteta u periodu adolescencije, mladog odraslog i odraslog doba (Erikson, 1980; Stephen, Fraser & Marcia, 1992).

Erik Erikson (Erikson, 1968) je najzaslužniji za značaj pojma identiteta u psihologiji. Pružio je dubok uvid u probleme pojma identiteta i razumevanja mnogih formi koje ima ljudski razvoj. Rasvetlio je period adolescencije i fazu razvoja u odrasлом dobu i zadatke koji su sledili: "Erik Erikson naučio nas je kroz njegovu teoriju o ljudskom razvoju da detaljno proučavamo život individue i istorijske događaje" (Douvan, 1997, str. 15). Erikson je dao značajni doprinos psihologiji u istraživanju razvoja dece i mladih odraslih, proučavanjem perioda moratorijuma i formiranja identiteta, koji bi trebalo da sadrži zadovoljenje intrinzičnih potreba i društvenu prilagodljivost.

Rad Erika Eriksona (1968) kreirao je novu dimenziju o razvoju ega. On je opisao sociološke i kulturno-ističke faktore koji učestvuju u razvoju ličnosti. Sposobnost individue da razvija i koristi procese ega utiče na motivaciju i usmeravanje ponašanja. Kako bismo dalje jasno predstavili operacionalizaciju identiteta, prvo moramo da razumemo sam pojam, odnosno koje su to definicije i odrednice identiteta.

1.1.1. Definicije i odrednice pojma identiteta

Postoji nekoliko definicija identiteta. Marsija (1980) naziva ili definiše identitet kao osećanje ili rešenje razvojne krize. Prema Eriksonu i Marsiji (Erikson, 1968; Marcia, 1993) zreo identitet se odnosi na snažnu i svesno odabranu posvećenost ulogama u oblastima profesije, partnerskih odnosa, politike i religije.

Augusto Blazi (Blasi, 1988) navodi 12 odrednica Eriksonovog koncepta identiteta:

- 1) Identitet je odgovor na pitanje "Ko sam ja?"
- 2) Uopšte, taj odgovor se sastoji iz postignuća novog jedinstva među elementima nečije prošlosti i očekivanja od budućnosti.
- 3) To jedinstvo predstavlja izvor fundamentalnog osećaja istosti i kontinuiteta.
- 4) Do odgovora na pitanje o identitetu dolazi se putem realističkog ocenjivanja sebe i svoje prošlosti.
- 5) Individua uzima u obzir svoje kulture, naročito ideologije, kao i šta društvo očekuje od nas.
- 6) Kritički se preispituje valjanost kulture i društva, kao i primerenost tuđih percepcija i očekivanja (kriza).
- 7) Proces integrisanja i preispitivanja treba da se odvija oko nekih fundamentalnih oblasti kao što su zanimanje, partnerski odnosi, religijske i političke ideje.
- 8) Trebalo bi da postoji određena fleksibilnost, kao i trajne posvećenosti (engl. *commitment*) u tim oblastima.
- 9) Time se obezbeđuje, gledano iz objektivne perspektive, integracija jedinke u društvo.
- 10) Subjektivno gledano, obezbeđuje se i osećaj bazične lojalnosti i poverenja.
- 11) Predsvesno se javlja osećanje ukorenjenosti, dobrobiti, samoocenjivanja i svrhovitosti.
- 12) Senzitivni period za razvoj identiteta jesu adolescentske godine.

Erik Erikson (1968) postavio je teoriju o razvoju ega na osnovu interakcije između psiholoških, socijalnih, istorijskih i razvojnih faktora koji utiču na formiranje ličnosti. Na osnovu ideje da ego organizuje koherentnu ličnost istosti i kontinuiteta koju drugi opažaju, Erikson (1968, str. 50) definiše identitet putem interne i socijalne kontekstualne dimenzije: "Identitet je svesnost o istosti i kontinuitetu samog sebe, to je i stil o sopstvenoj individualnosti, koja je u vezi sa istosti i kontinuitetom sopstvenog značenja za druge u neposrednom okruženju."

"Identitet" ovde ne možemo prevoditi kao "istost" nego kao određenost (ili definisanost). To je određenost u društvenom polju koje sačinjavaju objektivne datosti, kao što su pol, data nomenklatura zanimanja i društvenih uloga, postojeće i dostupne religije i ideologije. U trećoj tački identitet se ne definiše kao istost, pošto je tu identitet kao izvor osećaja istosti, a to nije kriterijum za objektivnu istost (Mirić, 2001).

Dakle, Eriksonov koncept je veoma složen i sastoји se od odrednica koje su psihološke i socijalno-psihološke teorijske postavke. Pružanje odgovora na pitanje "Ko sam ja?" predstavlja jedinstvo između elemenata nečije prošlosti i očekivanja od budućnosti, pri čemu to jedinstvo jeste izvor fundamentalnog osećaja istosti i kontinuiteta (Blasi, 1988). Erikson ne definiše identitet samo kao osećaj istosti i kontinuiteta, to je i određenost (definisanost), ali ne antropološka određenost čoveka kao pripadnika živog sveta, nego je to lična određenost. *Identitet je za ličnost jedan od ključnih atributa*, i upravo otuda dolazi i velika važnost psihološkog proučavanja identiteta (Mirić, 2001).

1.1.2. Operacionalizacija identiteta

Jedan od prvih autora koji je operacionalizovao aspekte Eriksonove teorije identiteta jeste Marsija (1966). Naše istraživanje se oslanja na paradigmu koju je postavio Džejms Marsija. Za razliku od Eriksona, Marsija definiše Ja-identitet (engl. *Ego identity*) samo u pojmu lične određenosti, a ne istosti i kontinuiteta (Mirić, 2001). Identitet se odnosi na egzistencijalnu poziciju, na unutrašnju organizaciju potreba, sposobnosti i na sociopolitički stav. Marsija (1980, str. 159) naglašava da je identitet "struktura koncepta o sebi, koja je interno samokonstruisana, dinamična organizacija nagona, sposobnosti, verovanja i lične istorije". Dakle, struktura identiteta je dinamična, a ne statična. Što je struktura bolje razvijena, to su pojedinci više svesni svoje jedinstvenosti i sličnosti sa drugima, kao i sopstvenih snaga i slabosti u kreiranju svog puta u svet. Što je struktura manje razvijena, pojedinci su više zbumjeni u pogledu svoje različitosti od drugih i moraju više da se oslanjaju na spoljašnje izvore da bi procenili sebe (Marcia, 1980).

Džejms Marsija (1966) konstruisao je istraživački program o Eriksonovom konstruktu identiteta. Njegov rad se zasniva na stilovima rešenja krize identiteta, za koji je razvio metod za procenu prirode i kvaliteta krize identiteta. Kriterijum se sastoji od dve varijable značajne u Eriksonovim radovima: *krize i posvećenosti*. Dve glavne komponente u formirajući identiteta učestvuju u oblikovanju stabilnog osećaja samog sebe i pokušaju usvajanja socijalnih uloga u sopstvenu sliku o sebi, koja podrazumeva izbor i posvećenost određenim ciljevima u profesiji i vrednostima lične ideologije (Erikson, 1968).

Dakle, prilikom operacionalizacije Eriksonovih koncepta identiteta, Marsija (1966) se usmerava ka psihosocijalnim kriterijumima za određivanje nivoa identiteta. Prvi deo ovog kriterijuma jeste iskustvo perioda *krize*, deo koji uključuje istraživanje alternativnih uloga i idealja. Ishod ovih specifičnih faza krize identiteta jeste drugi kriterijum, koji je zapravo *posvećenost* ciljevima u profesiji i ideološkim vrednostima (Marcia, 1976). Definisanje samog sebe se stabilizuje sa završetkom krize identiteta, stoga, individua ima više samopouzdanja, i to dovodi do posvećenosti određenim ciljevima i vrednostima: "Ako je osoba formirala i ostvarila osećaj identiteta u kasnoj adolescenciji, onda će biti posvećena verbalno i bihevioralno u oblastima profesije i ideologije" (Marcia, 1976, str. 10). Kako bismo jasnije razumeli operacionalizaciju identiteta prema Marsiji, u daljem tekstu opisacemo dimenzije i četiri statusa identiteta.

1.1.3. Dimenzije i statusi identiteta

Paradigma statusa identiteta se zasniva na dve dimenzije. Prva dimenzija je *istraživanje* (engl. *exploration*) ili ponašanje usredstveno rešavanju problema, koje obezbeđuje informacije o samome sebi i sopstvenom okruženju. Izvorno, ova dimenzija je pre svega povezivana sa krizom karakterističnom za stadijum sticanja identiteta nasuprot konfuziji, da bi kasnije bila shvaćena kao kontinuum eksplorativnog ponašanja. Druga dimenzija je *posvećenost* (engl. *commitment*) ili dosledno sleđenje odabranih ciljeva, vrednosti i uverenja. Istraživanje je vrsta razmatranja alternativa i u njoj važnu ulogu ima broj i kvalitet raspoloživih mogućnosti. Posvećenost je rezultat izbora između tih mogućnosti i podrazumeva da se mlada osoba pridržava odluka koje je donela. Na osnovu dimenzija istraživanja i posvećenosti, mogu se izvesti četiri statusa identiteta: ostvareni (visoko istraživanje, visoka posvećenost), moratorijum (visoko istraživanje, niska posvećenost), preuzeti (nisko istraživanje, visoka posvećenost) i difuzija (nisko istraživanje, niska posvećenost; Marcia, 1980). Marcia (1966, 1993) naglašava da su istraživanje i posvećenost neophodni za uspešan razvoj identiteta. Različiti razvojni ishodi su povezani sa određenim statusima koji su razvrstani u grupu nižih (preuzeti i difuzija identiteta) i viših statusa (ostvareni identitet i moratorijum). Naime, niži statusi su povezani sa različitim maladaptivnim ishodima, a viši statusi povezani su sa pozitivnim razvojnim promenama i rastom ličnog blagostanja (Marcia, 1980). Kriterijumi za statuse identiteta navedeni su u tabeli 1.1.

Tabela 1.1. Kriterijumi za statuse identiteta (prilagođeno prema: Marcia, 1980, str. 162).

Status identiteta				
	Ostvareni identitet	Preuzeti identitet	Difuzija identiteta	Moratorijum
Krisa	Prisutna	Odsutna	Prisutna ili odsutna	U krizi
Posvećenost	Prisutna	Prisutna	Odsutna	Prisutna ali nejasna

S obzirom na to da posvećenost predstavlja usvajanje idealne, smatra se da ona obezbeđuje individui osećanje vrednosti, svrhovitosti i kontinuiteta (Marcia, 1980). Ostvarenje predstavlja konsolidaciju osećanja identiteta, a moratorijum je aktivno traganje za nizom ciljeva, vrednosti i verovanja. Preuzeti identitet predstavlja posvećenost bez mnogo prethodnog istraživanja, a difuzija je apatija i nedostatak brige o problemima identiteta. U tabeli 1.2. ukratko su opisana četiri statusa Ja-identiteta.

Tabela 1.2. Četiri statusa Ja-identiteta (preuzeto od Vasić i Šarčević, 2012, str. 245).

Status identiteta	Opis
Difuzija identiteta	Izostaje posvećenost vrednostima i ciljevima. Izostaje istraživanje. Slabo uobličena životna orientacija, pasivnost ili podložnost manipulaciji. Obrazac zadržavanja ili odgadanja. Još traje istraživanje.
Moratorijum	Izostaje posvećenost. Posvećenost nekim vrednostima i ciljevima. Izostaje istraživanje i samostalnost.
Preuzeti identitet	Već gotov identitet izabran od strane drugih (roditelji, nastavnici). Nakon istraživanja nastaje posvećenost jedinstvenom skupu vrednosti i ciljeva. Životna orientacija. Kontinuitet Ja i osećanje ličnog blagostanja.
Ostvareni identitet	

Model statusa identiteta koji je razvio Marsija (1966) identificuje četiri različita statusa. Mladi pristupaju određenim ulogama i istražuju vrednosti kako bi definisali identitet. Različite karakteristike ličnosti, subjektivna iskustva i stilovi interpersonalne interakcije su povezani sa ova četiri statusa. Statusi identiteta se mogu pre opisati kao karakteristike ličnosti, a ne kao razvojne faze (Côté & Levine, 1988; Grotevant, 1986; Meeus, Iedema, Helsen & Vollebergh, 1999; van Hoof, 1999). Dakle, svaki status je povezan sa određenim karakteristikama ličnosti (Marcia, 1980, 1993) i neka istraživanja predstavljaju u kasnijim poglavljima.

1.2. Samopoštovanje

U ovom poglavlju opisaćemo kako konstrukt samopoštovanja definišu različiti autori. Nakon toga, bavićemo se modelom samopoštovanja koji je značajan za naše istraživanje, odnosno govorićemo o definiciji samopoštovanja prema Tafarodiju i Svanu (Tafarodi & Swann, 1995, 2001), njihovom dvodimenzionalnom modelu i predstavljemo dve dimenzije samopoštovanja: samodopadljivost i samoefikasnost.

Postoji dosta definicija samopoštovanja, a istraživanja tragaju za jedinstvenom definicijom ovog pojma (Kernis, 2006). Prvu studiju o samopoštovanju je sproveo Vilijam Džeјms (James, 1890) i on je definisao samopoštovanje putem sledeće jednačine: samopoštovanje je odnos uspeha i očekivanja o postignućima u onim područjima koji su značajni za individuu (Samopoštovanje=Uspeh/Očekivanja). Džeјms (James, 1890) naglašava da osoba ne konstruiše uspeh odnosno neuspeh u kategorijama, već je neophodno formirati polazne tačke na osnovu kojih se uspešnost procenjuje. Samopoštovanje je smer očekivanja i postignuća. Rodžers (Rogers, 1961) definiše samopoštovanje kao odnos između pravog i idealnog Ja (samog sebe kakav jesam i kakav bih želeo da budem). Značajno je lično mišljenje o tome kako nas drugi vrednuju, naročito ljudi koji su za nas značajni (Mead, 1934), kao i kakav status u grupi kojoj neko pripada, to svojstvo omogućava. Uloga drugih ljudi u formiranju i održavanju samopoštovanja se ogleda u činjenici da se pojedinac upoređuje sa drugim ljudima u pogledu sposobnosti i postignuća (engl. *self-comparison*), kao i da drugi procenjuju naše kvalitete i sposobnosti (engl. *self-evaluation*), što dalje služi pojedincu kao povratna informacija o njegovim kvalitetima (Tesser & Campbell, 1983).

Međutim, veoma malo autora je uspelo da precizno definiše pojam samopoštovanja i ne postoji jedinstvena i prihvaćena definicija (Guindon, 2002; Kaplan, 1995). Prema Basu (Buss, 1995) samopoštovanje se definiše putem dva koncepta: samosviđanja (na primer, pozitivnog osećanja prema sebi) i verovanja u sopstvene sposobnosti. Bas (Buss, 1995, str. 206) naglašava da je pozitivno samopoštovanje "osećanje samovrednovanja i prihvatanja sebe". Džonson (Johnson, 1997, str. 8) smatra da je samopoštovanje "stepen ili nivo vrednovanja, vrednosti, poštovanja i ljubavi koji osoba ima o sebi u okruženju". Iako postoji dosta razlikovanja između komponenti kategorija samopoštovanja, očigledno je da sve definicije podrazumevaju "evaluaciju koncepta o sebi" (Zeigler-Hill & Jordan, 2010, str. 392).

Braun i Maršal (Brown & Marshall, 2006) zaključuju da postoje tri kategorije samopoštovanja: opšte samopoštovanje (engl. *global self-esteem*), vrednovanje samog sebe (engl. *feelings of self-worth*) i samoocenjivanje (engl. *self-evaluation*). Opšte samopoštovanje se odnosi na ukupno samopoštovanje, odnosno u kom nivou individue uopšteno imaju visoko samopoštovanje u različitim situacijama tokom vremena (Brown, Dutton & Cook, 2001) i relativno je stabilno tokom odraslog doba (Neiss, Sedikides & Stevenson, 2002).

Vrednovanje samog sebe podrazumeva reakcije osobe na različite događaje, na primer individua može imati visoko samopoštovanje nakon što je dobila unapređenje na poslu. Samoocenjivanje se odnosi na to kako osobe ocenjuju sopstvene sposobnosti i vrednosti (Brown & Marshall, 2006). Mrak (Mrak, 2006) je organizovao samopoštovanje putem tri dimenzije: vrednost, kompetencija i kombinacija vrednosti i kompetencije.

Rozenberg (Rosenberg, 1965) smatra da opšte samopoštovanje ne predstavlja prostu linearnu kombinaciju samoprocena unutar različitih domena, već generalnu evaluaciju o sebi kao osobi koja je produkt kompleksne kombinacije pojedinačnih samoprocena. Prema Harterovoj (Harter, 1988) opšte samopoštovanje treba procenjivati nezavisnim setom tvrdnji na upitniku, pri čemu ne treba zanemariti važnost pojedinih domena. Rozenberg i saradnici prave razliku između opšteg i specifičnog samopoštovanja (Rosenberg, 1965; Rosenberg, Schooler, Schonbach & Rosenberg, 1995), i načina na koje individue evaluiraju svoje sposobnosti i karakteristike ličnosti (Brown & Marshall, 2006). Opšte samopoštovanje je "pozitivna samoevaluacija" (Baumeister, 1998, str. 694). Pored toga što autori definišu opšte samopoštovanje u smislu pozitivne samoevaluacije, ono se odnosi i na opšte vrednovanje samog sebe kao osobe (Rosenberg, 1965). Rozenberg (Rosenberg, 1979, str. 54) karakteriše individue sa visokim nivoima samopoštovanja kao osobe koje imaju: "visoko samopouzdanje, vide sebe kao osobu koja vredi, ali i prepoznaje sopstvene mane. Osobe sa niskim samopoštovanjem nemaju samopouzdanja, posmatraju sebe kao da nisu vredne, dostoje, adekvatne osobe". Samopoštovanje se može shvatiti i kao konstrukt koji podrazumeva lično zadovoljstvo sobom u specifičnim oblastima, kao što je akademsko postignuće ili fizički izgled (Kirkpatrick & Ellis, 2001). Dakle, postoji mnogo različitih definicija samopoštovanja. Neki autori prepostavljaju postojanje opšteg samopoštovanja (poput: Rosenberg, 1965), a drugi istraživači smatraju da je moguće govoriti o višedimenzionalnosti ovog konstrukta, koje ćemo predstaviti u daljem tekstu.

1.2.1. Model samopoštovanja Tafarodija i Svana

Pored modela koji je zasnovan na pozitivnim i negativnim faktorima samopoštovanja i jednodimenzionalnog modela Rozenberga (Rosenberg, 1965), postoji i dvofaktorski model samopoštovanja koji su predložili Tafarodi i saradnici (Tafarodi & Swann, 1995, 2001; Tafarodi & Milne, 2002) gde postoje dve dimenzije samopoštovanja: samodopadljivost i samoefikasnost. Samodopadljivost se definiše kao "evaluativno lično iskustvo ili iskustvo o samom sebi kao socijalnog objekta, dobre ili loše osobe definisane prema internalizovanim kriterijumima vrednovanja" (Tafarodi & Swann, 2001, str. 655). Samoefikasnost se definiše kao "evaluativno lično iskustvo ili iskustvo o samom sebi kao uzročnika, individue koja je usmerena ka postizanju efikasnosti i moći" (Tafarodi & Swann, 2001, str. 654). Prema ovoj definiciji, samoefikasnost je slična sa Bandurinim (Bandura, 1977) opštim pojmom samoefikasnosti, a samodopadljivost je definicija opšteg samopoštovanja.

U našem istraživanju koristićemo pojam samopoštovanja kako su definisali Tafarodi i Svan (Tafarodi & Swann, 1995, 2001). Samopoštovanje sadrži dve dimenzije: jedna se odnosi na osećaj socijalnog vrednovanja (samodopadljivost), a druga na osećaj lične efikasnosti ili sposobnosti (samoefikasnost). Distinkтивне karakteristike dve dimenzije istraživane su u radovima Gekasa i Švalbe (Gecas & Schwalbe, 1986), Barbera i Tomasa (Barber & Thomas, 1986) i Frenksa i Marolla (Franks & Marolla, 1976), koji naglašavaju važnost pozitivne evaluacije od strane drugih i sopstvenu procenu sposobnosti i ponašanja kao značajnih aspekata samopoštovanja.

Ozgud (Osgood, 1964) prepostavlja da postoji semantički aspekt koji je deo opšteg stava o sebi. Stoga, osobe ne vrednuju sebe kao jednostavno pozitivne ili negativne, nego doživljavaju sebe kao uopšteno socijalno prihvaćene ili neprihvaćene (ovo se odnosi na koncept samodopadljivosti) i uopšteno jake ili slabe individue (ovo se odnosi na pojam samoefikasnosti).

Tafarodi i Svan (Tafarodi & Swann, 1995) su definisali *pojam samodopadljivosti* (engl. *self-loving*) prema Midovom (Mead, 1934) shvatanju pojma o sebi. Mid (1934) smatra da se koncept o sebi definiše kada individua postane svesna toga kako je drugi opažaju, odnosno da vidi sebe kao socijalni objekat. Razvojno, samodopadljivost podrazumeva "generalizovane druge", odnosno internalizaciju percepcije i mišljenja drugih u sopstveno iskustvo o sebi. To je afektivna procena o sebi, prihvatanje ili neprihvatanje sebe u skladu sa internalizovanim socijalnim vrednostima (Tafarodi & Swan, 1995). Samodopadljivost predstavlja socijalni koncept koji je deo samopoštovanja. Visoka samodopadljivost je pozitivni afekat, samoprihvatanje i biti prihvaćen u socijalnom okruženju (Rogers, 1961). Niska samodopadljivost predstavlja negativni afekt, biti socijalno odbačen i socijalno disfunkcionalan (Blatt & Zuroff, 1992). Moralni značaj individualnih karakteristika i ponašanja se odnosi na intrinzične vrednosti. Ovo predstavlja dimenziju samopoštovanja koja se naziva samodopadljivost. Samodopadljivost nije percepcija socijalnog vrednovanja, nego samodopadljivost sadrži socijalne vrednosti (Tafarodi & Swann, 2001). Kada socijalna procena vrednovanja samog sebe postane internalizovana, uticaj drugih na samodopadljivost se smanjuje (Hart & Damon, 1988; Rosenberg, 1986).

Tafarodi i Svan (1995) definišu *pojam samoefikasnosti* (engl. *self-competence*) kao očekivanje ishoda usled (nameravanog) ponašanja individue i percepcije ishoda. Ako je ishod u skladu sa pozitivnim očekivanjima, tada se povećava osećaj samoefikasnosti. Samoefikasnost je povezana sa ličnim osećajem osobe da može da obavi zadatku i podrazumeva verovanje u sopstvene sposobnosti, efikasnost i samokontrolu. Visoka samoefikasnost jeste intrinzično pozitivno osećanje evaluacije i verovanje u sopstvene sposobnosti. Autori prepostavljaju da je povezana sa motivacijom u ostvarivanju ciljeva (Smith, 1968) i sa adaptivnim načinima suočavanja sa stresom (Bandura, 1982). Kognitivno, definiše se kao prisustvo generalizovanog očekivanja ostvarivanja ciljeva i postizanja uspeha (Fibel & Hale, 1978). Samoefikasnost je evaluativno iskustvo o samom sebi kao individue koja je usmerena ka ostvarenju ciljeva. Kao generalizovana karakteristika odnosi se na sveukupnu pozitivnu i negativnu usmerenost ka samom sebi, odnosno to je izvor moći i sposobnosti. Samoefikasnost je blisko povezana, ali ne i ekvivalent Bandurinog (Bandura, 1989, str. 1175) pojma samoefikasnosti koji se definiše kao "verovanje osobe u ličnu sposobnost da preuzme kontrolu nad događajima". U originalnoj konceptualizaciji, Bandura (1977) razlikuje *očekivanje efikasnosti* kao verovanje osobe da se određeno ponašanje može izvesti kao što je predviđeno, od *očekivanja ishoda* koje se odnosi na verovanje osobe da će određeno ponašanje dovesti do željenih ishoda. Ciljevi predstavljaju naše namere koje se često definišu kao željene posledice, a ne kao mehanizmi za realizaciju ponašanja. Opšta samoefikasnost predstavlja verovanje individue da je sposobna da ostvari sopstvene ciljeve (Sherer et al., 1982; Woodruff & Cashman, 1993). Generalizovana samoefikasnost jeste najbliže objašnjenje pojma samoefikasnosti kao dimenzije samopoštovanja (Tafarodi & Swann, 2001).

Opšta samoefikasnost (engl. *general self-efficacy*) se definiše kao opšte očekivanje, a samoefikasnost (engl. *self-competence*) kao dimenzija samopoštovanja se definiše kao opšta dimenzija vrednovanja samog sebe i oba koncepta predstavljaju posledice istog procesa. Naime, samoefikasnost kao vrednosni pojam predstavlja karakteristiku opšte samoefikasnosti.

Tafarodi i Svan (Tafarodi & Swann, 2001) navode dve karakteristike koje su značajne za ostvarivanje osećaja samoefikasnosti. Jedna karakteristika jeste lična efikasnost, sposobnost reakcije na zahteve socijalnog i materijalnog okruženja. Druga karakteristika predstavlja iskustvo slobode individue za ostvarenjem sopstvenih ciljeva. Dakle, samoefikasnost predstavlja uspešnu realizaciju ciljeva i upravljanje sopstvenim okruženjem. Samoefikasnost zavisi od međusobne povezanosti naših ciljeva i relativno objektivnih rezultata sopstvenih napora da ih ostvarimo. Visoka samoefikasnost je povezana sa kompetencijom i osećajem moći (Adler, 1979). Niska samoefikasnost korelira sa niskom motivacijom, anksioznosti i depresijom (Gecas, 1989).

Poslednjih dvadesetak godina istraživači u oblasti samopoštovanja bave se ispitivanjem relacija samopoštovanja i drugih konstrukta, i tragaju za uzrocima i posledicama visokog i niskog samopoštovanja (Baumeister, 1993; Harter, 1998). U to vreme, u oblasti individualnih razlika ličnosti, autori se oslanjaju na petofaktorski model kao optimalni strukturalni okvir karakteristika ličnosti individue (John & Srivastava, 1999). Međutim, ne postoji mnogo studija koje se bave proučavanjem relacija samopoštovanja i karakteristika ličnosti (Robins, Tracy, Trzesniewski, Potter & Gosling, 2001). Pre nego što predstavimo istraživanja o opštem faktoru ličnosti i povezanosti identiteta, samopoštovanja i osobina ličnosti, prikazaćemo alternativni model, odnosno šestofaktorski model koji može biti optimalan okvir strukture ličnosti.

1.3. Šestodimenzionalni model ličnosti

U ovom poglavlju predstavićemo šestodimenzionalni, odnosno HEXACO model, kao optimalan okvir strukture ličnosti za naše istraživanje. Naglašićemo određene prednosti i razloge zašto je šestofaktorski model valjani okvir ličnosti u studijama. Opisaćemo šest faktora HEXACO modela i govorićemo o njegovom značaju.

Poslednjih decenija, faktorska struktura NEO-PI-R i NEO-FFI (*NEO Personality Inventory-Revised & NEO Five-Factor Inventory*; Costa & McCrae, 1992) proučavana je u zemljama širom sveta sa pretežno konzistentnim rezultatima: putem određene i odgovarajuće rotacije faktora, petofaktorsko rešenje generalno odgovara rezultatima iz istraživanja u Sjedinjenim Američkim Državama. Rezultati ukazuju na validnost NEO-PI-R kao operacionalizaciju B5/FFM¹, ali nasuprot drugim prepostavkama (na primer: McCrae & Costa, 1997, 2003) ne omogućava nezavisne dokaze da je B5/FFM optimalan okvir strukture ličnosti u drugim kulturama, i da je moguće replicirati iste rezultate putem kros-kulturnih istraživanja. Kako bi potvrdili petofaktorsku strukturu i u drugim kulturama neophodno je koristiti isti set varijabli, koji je reprezentativan za oblast istraživanja ličnosti i u drugim zemljama. Na primer, rezultati nekih istraživanja o strukturi ličnosti zasnovani na analizi rečnika engleskog jezika naglašavaju da postoji samo pet faktora ličnosti (Goldberg, 1990; Saucier & Goldberg, 1996).

Novije leksičke studije o strukturi ličnosti sprovedene su u raznim zemljama koristeći kriterijum selekcije prideva koje opisuju karakteristike ličnosti, i istraživači nisu odabrali pojmove koje se ne odnose konkretno na opis ličnosti (na primer pojmovi koji opisuju fizičke karakteristike i sposobnosti nisu selektovane; Ashton & Lee, 2001, 2002). U mnogim jezicima, rešenje petofaktorske strukture odgovara opisu ličnosti putem Velikih pet faktora koji su uočeni u engleskom jeziku. U nekoliko drugih jezika, petofaktorsko rešenje nije u skladu sa prostorom faktora Velikih pet.

¹ B5 (engl. *Big Five/Big 5*) skraćenica od Velikih pet. FFM (engl. *Five Factor Model*) skraćenica od Petofaktorski model.

Konkretno, dimenzija Intelekt/Maštovitost nije uočena u okviru prvih pet faktora u leksičkim studijama sprovedenih u Italiji (Di Blas & Forzi, 1998, 1999), Mađarskoj (Szirmak & De Raad, 1994) i Grčkoj (Saucier, Georgiades, Tsaousis, & Goldberg, 2005); a bipolarni faktor Ekstraverzija nasuprot Savesnosti uočen je u studiji sprovedenoj na Filipinima (Church, Reyes, Katigbak, & Grimm, 1997). Najzanimljiviji i iznenađujući rezultati ovih istraživanja jesu postojanje šestofaktorskog rešenja. Leksikon ličnosti je sličan u holandskom, francuskom, nemačkom, mađarskom, italijanskom, korejskom i poljskom jeziku i autori zaključuju da postoji šest faktora ličnosti (Ashton, Lee, Perugini, et al., 2004). Slična šestodimenzionalna struktura je uočena u ponovnoj analizi podataka iz prethodnih studija na engleskom jeziku (Ashton, Lee & Goldberg, 2004), kao i u leksičkim istraživanjima ličnosti na grčkom (Lee & Ashton, 2009), hrvatskom (Babarović i Šverko, 2013) i turskom jeziku (Wasti, Lee, Ashton, & Somer, 2008).

Ova alternativna struktura, koju su Li i Ašton (Lee & Ashton, 2004) nazvali HEXACO model, sadrži šest dimenzija ličnosti. Li i Ašton su operacionalizovali šestodimenzionalni strukturalni model ličnosti putem HEXACO-PI instrumenta (*HEXACO Personality Inventory*; Lee & Ashton, 2004). Naziv ovog modela se odnosi na broj faktora (na grčkom jeziku *hexa* znači šest) i na njihova imena: Poštenje/Poniznost (H, *Humility-Honesty*), Emocionalnost (E, *Emotionality*), Ekstraverzija (X, *eXtraversion*), Saradljivost (A, *Agreeableness*), Savesnost (C, *Conscientiousness*) i Otvorenost ka iskustvu (O, *Openness to Experience*).

Leksičke studije strukture ličnosti ukazuju na sličnost modela Velikih pet i Velikih šest kod tri faktora: Ekstraverzije, Savesnosti i Otvorenosti ka iskustvu (Ashton & Lee, 2007). Saradljivost i Emocionalnost se razlikuju na dva načina. Prvo, Neuroticizam kod modela Velikih pet podrazumeva emocije koje su usmerene interno (na primer anksioznost i depresivnost) i eksterno (bes, agresivnost i impulsivnost). Emocionalnost u HEXACO modelu sadrži samo emocije koje su usmerene interno. Stoga, Li i Ašton (2004) opisuju ovaj faktor u HEXACO modelu kao Emocionalnost, a ne Emocionalna stabilnost. Drugo, Emocionalnost podrazumeva osjetljivost i sentimentalnost, koje se u okviru FFM nalaze kod faktora Prijatnost, a ne Neuroticizma. Karakteristike ličnosti kod faktora Saradljivosti u HEXACO modelu: strpljenje i tolerancija, povezani su sa faktorom Neuroticizma kod FFM (Lee & Ashton, 2012). Dakle, možemo zaključiti da je HEXACO model valjana alternativa i može biti optimalan okvir strukture ličnosti. Prethodno su predstavljene neke sličnosti i razlike između Velikih pet i HEXACO modela, ali neophodno je detaljnije opisati šest faktora ličnosti koje ćemo koristiti u našem istraživanju.

1.3.1. Opis šest faktora

Uobičajeni sadržaj koji opisuje HEXACO faktore, kao što je uočeno u leksičkim studijama raznih jezika, sažet je u drugoj koloni tabele 1.3. Kao što tabela prikazuje, dva faktora su veoma slična sa dimenzijama Ekstraverzije i Savesnosti, dobijene u prethodnim studijama o strukturi ličnosti na engleskom jeziku, stoga, autori smatraju da bi trebalo da imaju iste nazive kao i u tim studijama (Ashton, Lee & Goldberg, 2004). Treći faktor je sličan sa dimenzijom Intelekt/Maštovitost u prethodnim istraživanjima, ali dodatna crta ličnosti Nekonvencionalnost podstakla je autore da ovaj faktor preimenuju u Intelekt/Maštovitost/Nekonvencionalnost.

Relacije preostala dva faktora sa faktorima Velikih pet dobijenih u leksičkim studijama na engleskom jeziku su više kompleksne. Jedan faktor podseća na nisku Emocionalnu stabilnost Velikih pet, ali ne postoji crta besa koja je ključna za definisanje niske Emocionalne stabilnosti i, zapravo, sadrži crtu sentimentalnosti koja definiše faktor Prijatnosti u okviru Velikih pet (Saucier & Goldberg, 1996). Ašton i saradnici (Ashton, Lee & Goldberg, 2004) nazvali su ovaj faktor Emocionalnost, smatraju da je to manje pežorativan naziv nego Emocionalna stabilnost ili Neuroticizam. Suprotno tome, drugi faktor podseća na faktor Prijatnosti kod Velikih pet, ali ne sadrži crtu sentimentalnosti i postoji crta (odsustvo) besa. Sadržaj ovog faktora (na primer: strpljivost, nežnost, fleksibilnost) je možda više konzistentna sa nazivom Prijatnosti (engl. *Agreeableness*) nego što je to u okviru B5/FFM (na primer: saosećajnost, nežnost, sentimentalnost). Kako bi razlikovali dve varijante, autori često nazivaju šestodimenzionalnu verziju kao Saradljivost nasuprot Besa (engl. *Agreeableness vs. Anger*). S obzirom na to da postoji promena u sadržaju ta dva faktora, Emocionalnost i Saradljivost (nasuprot Besa) mogu se smatrati kao rotacione varijacije B5/FFM dimenzija niske Emocionalne stabilnosti i Prijatnosti. Detaljniji prikaz definicija HEXACO skala i podcrtala ličnosti nalazi se u [Prilogu 1.](#)

Tabela 1.3. Sadržaj Šest faktora opisanih u leksičkim studijama strukture ličnosti i operacionalizovani u HEXACO instrumentu za procenu ličnosti (HEXACO-PI) i njegove podcrte (prilagođeno prema: Ashton & Lee, 2007, str. 157).

Naziv faktora	Zajednički opis prideva (preveden) u leksičkim studijama	HEXACO-PI podcrte
Poštenje/Poniznost	Iskren, pošten, veran/odan, skroman/ponizan, pravedan nasuprot lukav, pohlepan, pretenciozan, licemeran, hvalisav, pompezan	Iskrenost, Pravičnost, Izbegavanje pohlepe, Skromnost
Emocionalnost	Emocionalan, preosetljiv, sentimentaljan, bojažljiv, ranjiv nasuprot hrabar, čvrst, nezavisan, samouveren, stabilan	Bojažljivost, Anksioznost, Zavisnost, Sentimentalnost
Ekstraverzija	Druželjubiv, energičan, ekstravertan, socijaljan, pričljiv, veseo, aktivjan nasuprot stidljiv, pasivan, povučen, introvertan, tih, uzdržan	Socijalno samopoštovanje, Socijalna smelost, Društvenost, Energičnost
Saradljivost	Strpljiv, tolerantan, miran, blag, prijatan, popustljiv, nežan nasuprot zlovoljan, svadljiv, tvrdoglav, kolerik	Tendencija opraštanja, Nežnost, Fleksibilnost, Strpljivost
Savesnost	Organizovan, disciplinovan, marljiv, pažljiv, temeljit, precizan nasuprot neuredan, nemaran, bezobziran, lenj, neodgovoran, rasejan	Organizovanost, Marljivost, Perfekcionizam, Obazrivost
Otvorenost ka iskustvu ^a	Razuman, kreativan, nekonvencionalan, inovativan, ironičan nasuprot nerazuman, nemaštovit, konvencionalan	Uvažavanje estetike, Radoznalost, Kreativnost, Nekonvencionalnost

Napomena: Sve podcrte HEXACO-PI su imenovane u pozitivnom polu određenog faktora. Pridevi koji često imaju podeljeno zasićenje između Saradljivosti i Poštenja/Poniznosti (i u određenoj meri Emocionalnost) podrazumevaju i saosećajan nasuprot hladan i operacionalizovani su u HEXACO-PI međuprostornoj podcrti skale Altruizma nasuprot Antagonizma.

a. Uobičajeno se naziva Intelekt/Maštotost/Nekonvencionalnost u leksičkim studijama o strukturi ličnosti.

1.3.2. Značaj HEXACO modela

Leksičke studije o ličnosti konzistentno potvrđuju postojanje zajedničkog seta šest dimenzija karakteristika ličnosti. Tri dimenzije se interpretiraju kao Ekstraverzija, Savesnost i Intelekt/Maštovitost/Nekonvencionalnost i veoma su slične sa dimenzijsama Velikih pet. Jedan od dodatnih faktora jeste Poštenje/Poniznost. Postoje druga dva faktora koja se interpretiraju kao Emocionalnost i Saradljivost (nasuprot Besa) i oni se značajno razlikuju od niske Emocionalne stabilnosti i Prijatnosti u B5/FFM modelima. Interesantni su nalazi u leksičkim studijama koji ukazuju na nedoslednost u lokaciji pojmove koji opisuju karakteristike kao što su saosećajnost i osećajnost, i mogu se naći u okviru faktora Poštenja/Poniznosti, Saradljivosti i u određenoj meri Emocionalnosti.

Nalazi istraživanja o šestodimenzionalnoj strukturi imaju široku generalizibilnost, veliki značaj za razumevanje strukture ličnosti i kontradiktorno je očekivanjima o postojanju samo pet faktora koji opisuju ličnost. Kao što je prethodno predstavljeno, šestofaktorsko rešenje je češće replikованo u studijama nego što su to modeli B5/FFM. Ovi rezultati su posebno značajni u pogledu da su ti nalazi dobijeni putem iste strategije selekcije varijabli kao i u okviru istraživanja B5/FFM. Konzistentna pojava šestodimenzionalne strukture u različitim kulturama i jezicima, iz skupova varijabli koje predstavljaju karakteristike ličnosti, pruža ovom modelu šиру osnovu nezavisne empirijske podrške u odnosu na model B5/FFM koji je prihvaćen u kasnom 20. veku.

Dimenzije B5/FFM moguće bi se tumačiti iz perspektive teorijske biologije ili evolucione psihologije, i zapravo tako nešto jeste ranije predloženo od drugih autora (na primer: Buss, 1996; Hogan, 1996; MacDonald, 1995). Ašton i Li (2007) naglašavaju da detaljna interpretacija zasnovana na HEXACO okviru može da identifikuje konceptualne paralele između faktora i da predviđi druge pojmove koje su značajno povezane sa karakteristikama ličnosti, a nisu objašnjene u interpretacijama zasnovanim na modelu B5/FFM. Dakle, HEXACO model predviđa nekoliko pojmove ličnosti koje nisu opisane u okvirima B5/FFM uključujući i relacije faktora ličnosti sa teorijskim biološkim konstruktim altruizma i obrazaca polnih razlika u karakteristikama ličnosti. HEXACO model sadrži nekoliko varijabli ličnosti koje nisu jednake u okvirima B5/FFM. Prednosti HEXACO modela jesu teorijska interpretabilnost i rezultati kros-kulturalnih istraživanja, koje ukazuju na reprezentativnost šestodimenzionalnog modela ličnosti.

1.4. Pitanje svodljivosti identiteta i samopoštovanja na bazične osobine ličnosti

Nakon što smo predstavili teorije statusa identiteta, samopoštovanja i šestofaktorskog modela ličnosti, u ovom delu rada prikazaćemo istraživanja o modelima zasnovanim na postojanju opšteg faktora ličnosti, njegovom sadržaju i zajedničke modele karakteristika ličnosti. Neophodno je predstaviti ove pretpostavke i rezultate studija raznih istraživača, kako bi se nadalje usmerili na analizu glavnog problema našeg istraživanja, a to je svodljivost drugih konstrukta, koncepta o sebi, odnosno identiteta i samopoštovanja na crte ličnosti.

1.4.1. Modeli Opšteg faktora ličnosti

Hijerarhijski strukturalni modeli korišćeni su u raznim oblastima psihologije kao što su: inteligencija (Cattell, 1987; Horn, 1988, 1994; Spearman, 1904, 1927), ličnost (Costa & McCrae, 1992; Cattell, 1950, 1957; Eysenck, 1991) i samopoimanje (Marsh, 1990; Marsh & Shavelson, 1985). Međutim, samo studije koncepta o sebi govore o jednom opštem faktoru, koji se nalazi na vrhu hijerarhijske strukture. Dakle, u našem istraživanju postavlja se pitanje svodljivosti drugih konstrukta, odnosno identiteta i samopoštovanja na bazične osobine ličnosti.

U drugim oblastima psihologije pretpostavljaju se višefaktorska rešenja. Na primer, Katelova strukturalna taksonomija pretpostavlja 16 primarnih faktora i mogu biti redukovani na dva ili tri faktora, ali istraživanja nikada nisu potvrdila jednofaktorsko rešenje (Cattell 1950, 1957). Ajzenk smatra da postoje tri bazične dimenzije ličnosti: Ekstraverzija, Neuroticizam i Psihoticizam, i ne koreliraju međusobno, stoga, ne postoji Opšti faktor (Eysenck, 1991). Digmen (Digman, 1997) u svojoj meta analizi 14 studija o ličnosti pretpostavlja postojanje dva faktora Alfa (Prijatnost, Savesnost i Emocionalna stabilnost) i Beta (Ekstraverzija i Otvorenost ka iskustvu). Autor smatra da je Alfa faktor povezan sa procesom socijalizacije, a Beta sa ličnim razvojem. Slično tome, DeJang i saradnici (DeYoung, Peterson & Higgins, 2002) replicirali su Digmenovo dvofaktorsko rešenje, samo faktori su dobili drugačije nazive: Stabilnost i Plastičnost (engl. *Stability & Plasticity*). Stabilnost se sastoji od Savesnosti, Emocionalne stabilnosti i Prijatnosti i odnosi se na to koliko je individua motivisana, stabilna i uključena u socijalne interakcije. Plastičnost sadrži Ekstraverziju i Otvorenost ka iskustvu i odnosi se na to koliko osoba aktivno traga za novim iskustvima, intelektualnim i socijalnim. Autori (DeYoung et al., 2002) objašnjavaju rezultate na sledeće načine: a) Velika Dvojka (Alfa i Beta) predstavlja bazične dimenzije ličnosti, b) faktori su povezani sa neurofiziološkim funkcijama (Stabilnost sa serotoninskim sistemom, Plastičnost sa dopamineričkim sistemom).

MekKre i saradnici (McCrae et al., 2008) naglašavaju da je socijalna poželjnost deo Opšteg faktora ličnosti. Koristeći Konfirmatornu faktorsku analizu, uočili su da faktori višeg reda predstavljaju tendenciju da se individua predstavi u pozitivnim karakteristikama prilikom odgovora na stavke iz upitnika. Iako MekKre i saradnici (2008) tvrde da faktori višeg reda predstavljaju tendenciju ispitanika da pružaju socijalno poželjne odgovore specifično u okviru Velike dvojke (Alfa i Beta/Stabilnosti i Plastičnosti; Digman, 1997; DeYoung i saradnici, 2002), može se odnositi na bilo koji nivo iznad Velikih pet, kao i na Opšti faktor ličnosti. DeJang (DeYoung, 2006) poredio je odgovore ispitanika u odnosu na ocene vršnjaka na merama procene ličnosti. Autor je zaključio da Velika dvojka predstavlja suštinske faktore ličnosti i da postoji značajna povezanost između ova dva faktora.

Musek (Musek, 2007) spada među malobrojne istraživače, koji govore o jednom Opštem faktoru ličnosti (OFL; engl. *General Factor of Personality*). Musek pretpostavlja da postoji jedan Opšti faktor koji je organizovan preko dva nivoa. Dakle, Opšti faktor ličnosti koji je povezan sa Digmenovim (1997) Alfa i Beta faktorima. Autor takođe u svojoj studiji pretpostavlja povezanost Opšteg faktora ličnosti sa emocionalnosti, motivacijom, blagostanjem i samopoštovanjem. U istraživanju Museka (2007) postoje tri različita uzorka ispitanika: u prvoj studiji 301 ispitanik, u drugoj 185 ispitanika i u trećoj studiji 285 ispitanika. Autor se bavi utvrđivanjem relacija varijabli na tri nivoa: 1. Korelacije varijabli Velikih pet, 2. Korelacije Opšteg faktora i podcrti Velikih pet, 3. Korelacije Opšteg faktora sa drugim merama, odnosno emocionalnosti, blagostanjem, motivacijom i samopoštovanjem. Putem Eksplorativne faktorske analize uočeno je da prvi faktor objašnjava 50% varijanse (na prvom uzorku, gde je korišćen instrument za procenu Velikih pet), što je daleko više od drugog faktora ($\lambda=.85$; 16.99% objašnjene varijanse).

Na drugom uzorku korišćen je IPIP (engl. *International Personality Item Pool*) i prvi faktor objašnjava 40.18% varijanse, a drugi 25.73%. Na trećem uzorku korišćen je BFO (engl. *Big Five Observer*) i prvi faktor objašnjava 44.84% varijanse, a drugi 18.25%. Svi faktori višeg reda sa dva ekstrahovana faktora ukazuju na dve latentne dimenzije kao u studiji Digmena (1997) Alfa i Beta ili DeJanga i saradnika (2002) Stabilnost i Plastičnost. Ova dva faktora imaju visoke relacije, što ukazuje na moguću dalju faktorizaciju. Putem Konfirmatorne faktorske analize uočena je latentna varijabla: Opšti faktor ličnosti. Sve mere podesnosti modela ukazuju na to da je moguće govoriti o Opštem faktoru ličnosti (RMSEA je manje od .08 i GFI, NFI, TLI i CFI su iznad .90). Uočene su visoke pozitivne korelacije Opšteg faktora ličnosti sa svim drugim skalama (emocionalnost, blagostanje, motivacija i samopoštovanje) i sve skale su odlični prediktori Opšteg faktora. Autor zaključuje da rezultati ukazuju na postojanje jednog Opšteg faktora ličnosti. Neuroticizam i Ekstraverzija objašnjavaju 80% varijanse kod Opšteg faktora. Međutim, mogući problem studije jeste kros-kulturna stabilnost i replikovanje istraživanja o Opštem faktoru ličnosti (Musek, 2007).

Van der Linden i saradnici (van der Linden, te Nijenhuis & Bakker, 2010) pretpostavljaju da se Opšti faktor ličnosti nalazi na vrhu hijerarhijske strukture ličnosti. U istraživanju van der Lindena i saradnika (van der Linden, te Nijenhuis & Bakker, 2010) OFL objašnjava 45% varijanse Velikih pet. U prvoj studiji OFL je konzistentan na različitim uzorcima ispitanika i instrumentima. Dakle, karakteristike OFL su nezavisne od tipa instrumenta koji se koristi i na kom uzorku ispitanika je istraživanje sprovedeno. Postoje određene razlike u vrednosti korelacija u odnosu na opštu analizu. Na primer, korelacija između Otvorenosti ka iskustvu i Savesnosti je niska ($r=.02$) u NEO-FFI, u poređenju sa drugim merama procene ličnosti ili uzorku ispitanika. Uopšteno, rezultati istraživanja ukazuju na postojanje Opšteg faktora ličnosti. Rezultati SEM analize (Modeliranje strukturalnim jednačinama, engl. *Structural Equation Modeling, SEM*) ukazuju na to da modeli Opšteg faktora ličnosti imaju više mere podesnosti modela sa pet ili dva faktora. U drugoj studiji, Opšti faktor ličnosti je visoko povezan sa procenom učinka na poslu od strane nadređenih. Dakle, u meta-analizi ($K=212$, ukupno $N=144117$) ispitivali su interkorelacije faktora ličnosti Velikih pet (Otvorenost ka iskustvu, Savesnost, Ekstraverzija, Prijatnost i Neuroticizam), kako bi utvrdili postojanje OFL. Koristeći multimetod analizirali su povezanost između OFL i učinka na poslu. Rezultati meta-analize ukazali su na postojanje dva faktora Stabilnosti i Plastičnosti (ili Alfa i Beta), kao i da je OFL na najvišem hijerarhijskom nivou. Validnost studije je potvrđena nalazima da je OFL povezan sa učinkom na poslu. Stoga, autori zaključuju na osnovu rezultata istraživanja da je "vrlo malo verovatno da je Opšti faktor ličnosti posledica socijalno poželjnih odgovora ili statističkog artefakta" (van der Linden, te Nijenhuis & Bakker, 2010, str. 323).

U studiji van der Lindena i saradnika (van der Linden, Scholte, Cillessen, Nijenhuis & Segers, 2010) ispitivali su: da li karakteristike ličnosti Velikih pet su povezani sa procenama vršnjaka o dopadljivosti i popularnosti; da li Opšti faktor ličnosti postoji, u kom procentu objašnjava zajedničku varijansu Velikih pet; i da li je OFL povezan sa socijalnim statusom? Učesnici u istraživanju čine 512 učenika (56% devojaka i 44% muškaraca) iz srednjih škola u Holandiji. Ličnost je procenjivana putem Kratkog instrumenta za procenu Velikih pet (engl. *Quick Big Five, QBF*; Vermulst & Gerris, 2005), koji sadrži 30 prideva i opisuje karakteristike ličnosti Velikih pet. Dopadljivost i popularnost je procenjivana putem sociometrijskog pristupa: svaki učesnik je ocenio vršnjake iz svog razreda na sedam pitanja.

U istraživanju van der Lindena i saradnika (van der Linden, Scholte et al., 2010) prvi faktor objašnjava 35% varijanse (zasićenja: O=.30, C=.05, E=.79, A=.42 i ES=.45)². Istraživači su uočili da ekstrahovani Opšti faktor ličnosti putem PAF metode visoko korelira sa drugim metodama ekstrahovanja Opštег faktora ličnosti (PCA r=.90 i ML r=.91). Savesnost ima niska, a Ekstraverzija visoka zasićenja na OFL. Autori su konstruisali OFL na osnovu podataka meta-analize na velikom uzorku ispitanika ($k=212$, $N=144117$; van der Linden, te Nijenhuis & Bakker, 2010) sa zasićenjima: O=.42, C=.63, E=.57, A=.57, ES=.62. Istraživači naglašavaju da ova zasićenja pružaju više stabilan prikaz OFL u poređenju sa Opštim faktorom koji je dobijen iz zasićenja na jednom uzorku. OFL zasnovan na podacima meta-analize predstavlja uravnoteženu kombinaciju karakteristika ličnosti Velikih pet. Korelacija OFL na jednom uzorku ima visoke povezanosti sa OFL zasnovanom na meta-analitičkim podacima ($r=.86$). Jednostavne korelacije ukazuju na to da visoko dopadljivi učenici su adolescenti koji sebe opisuju kao ekstravertne, emocionalno stabilne i prijatne osobe. Rezultati koreacione analize pokazuju da popularni učenici su više ekstravertni i emocionalno stabilni, ali nisu savesni. Dakle, Ekstraverzija i Emocionalna stabilnost je povezana sa dopadljivosti i popularnosti, i Prijatnost je pozitivno povezana sa dopadljivosti, a Savesnost je negativno povezana sa popularnosti. Rezultati korelacija, regresionih i SEM analize ukazuju na to da je OFL odličan prediktor popularnosti i dopadljivosti, sa višim skorovima na dopadljivosti.

Drugačije korišćene metode van der Lindena i saradnika (van der Linden, Scholte et al., 2010): korelacija, regresiona i SEM analiza, koristeći OFL zasnovan na jednom uzorku i podacima meta-analize, ukazuju na to da je OFL povezan sa dopadljivosti i popularnosti. U hijerarhijskoj regresionoj analizi OFL objašnjava najveći procenat varijanse u dopadljivosti, a faktori Velikih pet objašnjavaju relativno mali udeo varijanse. Varijabla popularnosti ima nešto drugačije rezultate, odnosno Velikih pet ima značajniji udeo u odnosu na OFL (7.2% OFL i 9.4% Velikih pet). Dakle, dopadljivost je značajno više povezana sa OFL ($r=.25$) u odnosu na popularnost ($r=.13$). Rezultati ovog istraživanja ukazuju na to da OFL ne može biti samo metodološki artefakt i objašnjen putem socijalne poželjnjenosti (Ashton, Lee, Goldberg & de Vries, 2009; Bäckström, Björklund & Larsson, 2009). Opšti faktor ličnosti može imati dosta kompleksniji sadržaj ili jedan deo OFL može se objasniti putem socijalnog statusa individue (van der Linden, Scholte et al., 2010).

Na empirijskom nivou, faktori instrumenata za procenu ličnosti su povezani, stoga, nisu ortogonalni. U dve studije, Rašton i Irving (Rushton & Irving, 2008) putem SEM analize ispitali su hipotezu da se Opšti faktor ličnosti nalazi na vrhu hijerarhijske strukture ličnosti. U prvoj studiji, Opšti faktor ličnosti objašnjava 45% varijanse u modelu koji je konstruisan od Velikih pet do Velike dvojke i jednog Opštег faktora ličnosti u 14 koreACIONIH studija ($N=4496$; Digman, 1997). U drugoj studiji, Opšti faktor ličnosti objašnjava 44% varijanse u sličnom modelu koristeći podatke iz meta-analize Velikih pet ($N=4000$; Mount, Barrick, Scullen & Rounds, 2005). Rašton i Irving (2008, str. 683) zaključuju da: "snažan Opšti faktor ličnosti, zasnovan na velikom broju ispitanika i podataka sa zadovoljavajućim merama podesnosti modela, koji ima valjanu kros-validaciju, ne može biti posledica metoda i seta odgovora".

Postoje istraživanja koja su se bavila povezanosti raznih konstrukta sa Opštim faktorom ličnosti. Erdle i saradnici (Erdle, Irving, Rushton & Park, 2010) zaključuju na osnovu njihovih nalaza da je Opšti faktor ličnosti visoko povezan sa samopoštovanjem. Istraživanje je sprovedeno na uzorku prikupljenom putem interneta ($N=628640$), a zatim su objavili još jedno istraživanje naredne godine (Erdle & Rushton, 2011) naglašavajući da se povezanost ne može objasniti putem socijalne poželjnjenosti.

² O = Otvorenost ka iskustvu, C = Savesnost, E = Ekstraverzija, A = Prijatnost, ES = Emocionalna stabilnost.

Dakle, u istraživanju Erdla i Raštora (2011) uočena je povezanost između Opšteg faktora ličnosti i samopoštovanja, ali nije objašnjena putem socijalne poželjnosti. U istraživanju Erdla i saradnika (Erdle et al., 2010) glavni cilj studije jeste utvrđivanje povezanosti između Opšteg faktora ličnosti i samopoštovanja. Opšti faktor ličnosti objašnjava 57% varijanse u modelu koji je konstruisan od Velikih pet do Velike dvojke i na kraju jednog Opšteg faktora ličnosti (Erdle, Gosling & Potter, 2009). U istraživanju Erdla i saradnika (2010) Opšti faktor ličnosti objašnjava 67% varijanse u merama procene samopoštovanja.

Erdl i saradnici (2010) ponovo su analizirali podatke iz studije Erdla i saradnika (2009). Autori su zaključili da postoji pozitivna povezanost između Opšteg faktora ličnosti i pozitivnog afekta i očekivanja nagrade, a negativna povezanost je uočena između OFL i negativnog afekta i očekivanja kazne. Opšti faktor ličnosti je povezan i sa dopadljivosti i popularnosti u razredu kod adolescenata (van der Linden, Scholte et al., 2010). Figueredo i saradnici (Figueredo et al., 2006) zaključuju da je OFL povezan sa nekoliko značajnih životnih oblasti, kao što su: roditeljski odnosi prema deci, finansijski status, samousmeravanje/planiranje, subjektivno blagostanje i medicinski simptomi. Postoje istraživanja koja ukazuju na to da OFL sadrži koeficijent heritibilnosti oko .50 (Rushton & Irving, 2011; Rushton et al., 2009). Opšti faktor ličnosti je povezan sa socijalnom i emocionalnom inteligencijom, kao i sa samopoštovanjem (Veselka, Schermer, Petrides, & Vernon, 2009).

Postojanje Opšteg faktora ličnosti ne ukazuje na nisku valjanost ili značajnost kliničkih, profesionalnih ili teorijskih faktora nižeg reda. Empirijsko i praktično pitanje jeste do kojeg nivoa ti faktori omogućavaju najvišu predikciju datih kriterijuma. Podcrtne ličnosti u okviru Velikih pet ili HEXACO modela jesu najbliže objašnjenje ponašanja individue, i one se najčešće koriste kao prediktori, a ne faktori višeg reda (Sackett & Lievens, 2008). Međutim, skup karakteristika može da poveća prediktivnu snagu, s obzirom na to da može da objasni ono što je zajedničko i da eliminiše manje značajne karakteristike (Rushton, Brainerd & Pressley, 1983). Ne možemo zanemariti uticaj faktora nižeg reda ili da oni imaju nisku valjanost. Naprotiv, postoje istraživanja o zajedničkim modelima karakteristika ličnosti, koja ćemo nadalje predstaviti, i autori tih studija naglašavaju njihov značaj u opisu ponašanja i ličnosti individue.

1.4.2. Zajednički model karakteristika ličnosti

Modeli zajedničkih karakteristika ličnosti pretpostavljaju da je za objašnjenje ponašanja i ličnosti individue neophodno koristiti Velikih pet ili Velikih šest osobina ličnosti, bez faktora višeg reda. U daljem tekstu predstavićemo istraživanja o zajedničkim modelima karakteristika ličnosti.

U istraživanju Aštora i saradnika (2009) korišćen je BFAS (engl. *Big Five Aspect Scales*), na tri uzorka (N=481; N=480; N=230). Autori su poređili model zasnovan na zajedničkim faktorima (engl. *blended model*), dakle model gde ne postoje faktori višeg reda i postavili su dve sekundarne putanje, sa dvofaktorskim modelom višeg reda od DeJanga i saradnika (DeYoung et al., 2002). Očekuje se niži rezultati mera podesnosti modela faktora višeg reda iz dva razloga: 1. Struktura ličnosti nije jednostavna; 2. Cilj je poređenje dva modela, a ne da se konstruiše kompleksan model. Mere podesnosti modela su viši za model zasnovan na zajedničkim varijablama u odnosu na modele sa faktorima višeg reda. Nakon toga, korišćen je HEXACO na tri uzorka, koji sadrži međusobno ortogonalne faktore. Rezultati su ukazali na zadovoljavajuće mere podesnosti modela.

Ašton i saradnici (Ashton et al., 2009) smatraju da faktori višeg reda predstavljaju skorove podcrtava ličnosti koje koreliraju sa različitim dimenzijama Velikih pet ili Velikih šest, stoga, OFL predstavlja statistički artefakt. Usled višestrukih povezanih podcrtava ličnosti, faktori višeg reda se javljaju u okviru strukture Velikih pet/Velikih šest, ali ovi faktori višeg reda ne predstavljaju istinske korelacije između Velikih pet/Velikih šest, nego su statistički artefakti. Autori zaključuju da Velikih pet ili Velikih šest u okviru HEXACO modela predstavljaju najznačajnije dimenzije ličnosti. Rezultati SEM analize ukazuju na to da modeli zasnovani na korelacijama podcrtava imaju više mere podesnosti modela nego modeli zasnovani na faktorima višeg reda. Dakle, autori (Ashton et al., 2009) naglašavaju da su relacije između osobina ličnosti definisanih putem Velikih pet ili HEXACO faktora bolje objasnjenje putem modela zasnovanog na zajedničkim varijablama, nego putem modela faktora višeg reda. Zaključak je da je moguće istraživati relacije između nivoa faktora bez postavljanja pretpostavke o postojanju dva ili više faktora. Ašton i saradnici (Ashton et al., 2009) pretpostavljaju da dvofaktorski model predstavlja metodološki artefakt, pre nego dimenzije ličnosti. Autori naglašavaju da korelacije između varijabli mogu biti posledica specifičnog opisa ličnosti individue putem ortogonalnih faktora, a ne posledica faktora višeg reda kao što su Alfa i Beta.

Postoje i druge studije koje dovode u pitanje validnost Opštег faktora ličnosti. De Vries (de Vries, 2011) ponovo analizira podatke od van der Lindena i saradnika (van der Linden, Scholte et al., 2010) i zaključuje da je Opšti faktor ličnosti u toj studiji identičan sa Ekstraverzijom. U drugom istraživanju autori (Donnellan, Hopwood & Wright, 2012) nisu uspeli da repliciraju, na nezavisnom uzorku ispitanika, Opšti faktor ličnosti koristeći Multidimenzionalni upitnik ličnosti (engl. *Multidimensional Personality Questionnaire*). U studiji Donelana i saradnika (2012) zadovoljavajuće mere podesnosti modela ima rešenje sa tri faktora. Hopevud, Vrajt i Donelan (Hopwood, Wright & Donnellan, 2011) naglašavaju da većina studija koje potvrđuju postojanje Opštег faktora ličnosti, koristile su samo po jedan inventar ličnosti. Autori su istražili da li je moguće ekstrahovati jedan opšti faktor ličnosti koristeći osam inventara ličnosti na velikom uzorku ispitanika ($N=680$). Hjерархијска analiza ukazuje na značaj Velikih pet u svim inventarima ličnosti, ali da su relativno nezavisni jedni od drugih. Pored toga, autori putem Konfirmatorne faktorske analize nisu uočili zadovoljavajuće mere podesnosti modela za jednofaktorski model.

Bekstrum (Bäckström, 2007) ispitivao je faktore višeg reda u strukturi karakteristika ličnosti i tendenciju pružanja socijalno poželjnih odgovora. Rezultati istraživanja ukazuju na postojanje Opštег faktora ličnosti. OFL je povezan sa tendencijom pružanja socijalno poželjnih odgovora, ali autor naglašava da nije sigurno da li je Opšti faktor artefakt ili je osnovni faktor ličnosti. Nesigurnost u zaključku autora može biti usled toga da je status socijalne poželjnosti tendencija pružanja pozitivnih odgovora, koji može da prouzrokuje metod artefakta. Ones i saradnici (Ones, Viswesvaran, & Reiss, 1996) smatraju da socijalno poželjni odgovori predstavljaju distrakciju od istinske sadržine faktora. Karol (Carroll, 2002) naglašava da faktori višeg reda predstavljaju socijalno poželjne odgovore u pojmovima Opšte socijalne kompetencije i Opšte dobre ličnosti.

Dakle, u nekim studijama potvrđeno je postojanje OFL, ali zastupnici modela zajedničkih karakteristika ličnosti, objašnjavaju rezultate putem socijalne poželjnosti ili da je Opšti faktor ličnosti metodološki artefakt. Stoga, postavljaju se pitanja: da li možemo da odbacimo pretpostavku o postojanju Opštег faktora ličnosti? Da li su identitet i samopoštovanje povezani sa crtama ličnosti?

1.5. Povezanost identiteta, samopoštovanja i osobina ličnosti

Sekundarni cilj našeg istraživanja jeste ispitivanje relacija identiteta, samopoštovanja i karakteristika ličnosti. U ovom poglavlju prikazaćemo dosadašnje studije o povezanosti identiteta i samopoštovanja, a zatim istraživanja o relacijama identiteta i osobina ličnosti. Nakon toga, predstavićemo studije o samopoštovanju i karakteristikama ličnosti.

1.5.1. Povezanost identiteta i samopoštovanja

Postoje istraživanja koja ukazuju na postojanje povezanosti između identiteta i samopoštovanja (Taylor & Oskay, 1995). Nasuprot tome, rezultati drugih istraživanja ukazuju na to da ne postoji značajna povezanost između ova dva konstrukta (Rotheram-Borus, 1989). Drugi autori (Adams, Munro, Munro, Doherty-Poirer & Edwards, 2005; Luyckx, Goossens, Soenens, Beyers & Vansteenkiste, 2005) zaključuju da osobe u Difuziji identiteta imaju negativnu povezanost sa samopoštovanjem. Individue u nižim statusima, u odnosu na one u višim, imaju veću diskrepancu između ličnog koncepta o sebi i kako ih drugi percipiraju (Bunt, 1968).

U istraživanju Orlofskog (Orlofsky, 1978) rezultati ukazuju na to da postoji povezanost između viših statusa identiteta (Ostvarenog i Moratorijuma) i visokih rezultata na samopoštovanju, a niži statusi identiteta (Preuzeti i Difuzija) povezani su sa nižim skorovima na skali samopoštovanja. Analize rezultata drugih studija ukazuju na to da postoji nešto drugačiji obrazac povezanosti između identiteta i samopoštovanja. Na primer, osobe u Preuzetom statusu identiteta imaju visoke rezultate na skali samopoštovanja, a individue u Ostvarenom identitetu imaju niže rezultate na meri proceni samopoštovanja. Istraživači objašnjavaju rezultate time da devojke u Ostvarenom identitetu postižu niže rezultate usled anksioznosti (Marcia & Friedman, 1970). Prager (Prager, 1982) je uočila da osobe koje su posvećene ciljevima i vrednostima imaju najviše rezultate na skali procene samopoštovanja.

Marsija (Marcia, 1993) i Kroger (Kroger, 2003) uočili su da osobe u Preuzetom identitetu imaju niže rezultate na skali samopoštovanja u odnosu na individue u Ostvarenom identitetu, a pojedinci u Difuziji identiteta imaju najniže rezultate na skali samopoštovanja. U istraživanju Marsije (1966) osobe sa Ostvarenim identitetom imaju najviše rezultate na merama procene identiteta, značajno više performanse u obavljanju zadataka pod stresnim situacijama i više nivoje samopoštovanja. Individue u Preuzetom identitetu imaju visoke skorove na vrednostima autoritarnosti, kao što su poslušnost, vođstvo i poštovanje autoriteta, ali ostvaruju niske rezultate na skali samopoštovanja i imaju slabiji učinak na zadacima u stresnim situacijama. Marsija (1966) zaključuje da osobe u Moratorijumu i Ostvarenom statusu identiteta imaju više rezultate na samopoštovanju, u poređenju na individue u Preuzetom i Difuziji identiteta.

Bermen i saradnici (Berman, Weems & Stickle, 2006) zaključuju da osobe u Moratorijumu imaju niže samopoštovanje i visoke nivoe depresivnog raspoloženja i anksioznosti, zato što su konstantno u procesu istraživanja alternativa. Samopoštovanje predstavlja značajnu ulogu u procesu razvoja identiteta. Kada adolescenti pozitivno evaluiraju ciljeve, vrednosti i ideje to može da ih usmeri ka formiranju viših statusa identiteta. Švarc i saradnici (Schwartz, Zamboanga, Weisskirch & Rodriguez, 2009) uočili su da osobe koje su u procesu istraživanja mogu biti u stanju konfuzije zbog mnogih mogućih alternativa. Stoga, adolescenti koji su u konfuziji identiteta i nisu posvećeni ciljevima, nivo samopoštovanja može da opada.

Basak i Gos (Basak & Ghose, 2008) zaključuju da osobe u Ostvarenom statusu identiteta imaju visoke rezultate na skali samopoštovanja, a individue u ostalim statusima identiteta imaju nisko samopoštovanje. Moratorijum je povezan sa niskim nivoima samovrednovanja (Meeus et al., 1999; Schwartz et al., 2009).

Balistreri, Baš-Rosnagel i Gajsinger (Balistreri, Busch-Rosnagel & Geisinger, 1995) bavili su se procenom metrijskih karakteristika upitnika za procenu statusa ličnog identiteta, kao i relacijama identiteta sa drugim varijablama poput samopoštovanja, lokusa kontrole, autoritarnosti i anksioznosti. Autori su koristili Upitnik za procenu procesa ličnog identiteta (*Ego Identity Process Questionnaire, EIPQ*; Balistreri et al., 1995), koji se sastoji od 32 tvrdnje i meri dve dimenzije: posvećenost i istraživanje. Cilj studije je provera konstruktne i prediktivne validnosti, kao i provera novog instrumenta putem Konfirmatorne faktorske analize, kongruencije sa Marsijinim merama procene i korelacijama sa drugim varijablama. Istraživanje je sprovedeno na 211 studenata na koledžu i korišćeni su instrumenti za procenu procesa identiteta, samopoštovanja, lokusa kontrole, autoritarnosti i konvencionalnosti, anksioznosti i polnih uloga. Autori zaključuju da su rezultati faktorske analize potvrdili dvofaktorski model EIPQ. Takođe, EIPQ ima tendenciju da klasificuje individue u iste statuse identiteta, kao i Marsijin intervju, što ukazuje na konstruktnu valjanost instrumenta. Statistički značajne relacije statusa identiteta su uočene sa faktorima maskulinosti, samopoštovanja i lokusa kontrole. Faktor posvećenosti (Ostvareni i Preuzeti identitet) EIPQ korelira sa samopoštovanjem, anksioznosti i maskulinim karakteristikama ličnosti kod muškaraca i devojaka, a korelacije sa autoritarnosti uočene su samo kod muškaraca, i povezanost sa lokusom kontrole samo kod devojaka.

Dakle, rezultati istraživanja o povezanosti identiteta i samopoštovanja ukazuju na to da osobe u Ostvarenom statusu identiteta imaju najviše rezultate sa samopoštovanjem, u poređenju na ostale statuse identiteta. Razvoj identiteta traje tokom celog života osobe i može biti povezan sa mnogim drugim konstruktima, poput karakteristika ličnosti. Stoga, u daljem tekstu prikazaćemo istraživanja o povezanosti identiteta i osobina ličnosti.

1.5.2. Povezanost osobina ličnosti i identiteta

Kosta i MekKre (Costa & McCrae, 1994) prepostavljaju da su karakteristike ličnosti značajni faktori u formiranju identiteta i mogu da budu ključne determinante drugih faktora kako bi se postigao ostvaren identitet. U istraživanju Klensija i Dolindžera (Clancy & Dollinger, 1993) ispitivana je povezanost između statusa identiteta i pet faktora ličnosti (na uzorku 198 studenta sa koledža), koristeći EOMEIS instrument za procenu identiteta (Adams, Bennion & Huh, 1989) i NEO-PI instrument za procenu ličnosti (Costa & McCrae, 1985). Studenti sa Ostvarenim identitetom imaju više skorove na Ekstraverziji, Savesnosti i Otvorenosti, a niže rezultate na Neuroticizmu. Studenti u Difuziji identiteta imaju najniže skorove na Savesnosti, a osobe u Preuzetom identitetu imaju niske rezultate na Otvorenosti. Individue u Moratorijumu su najniži na Ekstraverziji, u poređenju sa drugim statusima identiteta. Osobe u Difuziji i Moratorijumu imaju više rezultate na dimenziji Neuroticizma. Nije uočena značajna razlika između četiri statusa identiteta za karakteristiku ličnosti Prijatnosti. Autori (Clancy & Dollinger, 1993) zaključuju da osobe koje se nalaze u Difuziji nemaju krizu identiteta, nego negativni ili socijalno nepoželjni identitet. Slično tome, individue u Moratorijumu bave se istraživanjem negativnog identiteta, više nego sa pozitivnim karakteristikama identiteta. Nalazi drugih istraživanja pokazuju na slične rezultate: da individue u Difuziji identiteta imaju nisku Emocionalnu stabilnost i Savesnost, kao i umeren nivo Otvorenosti ka iskustvu (Marcia, 1993; Luyckx et al., 2005).

Kroger (Kroger, 2003) zaključuje da pojedinci sa Ostvarenim identitetom imaju karakteristike ličnosti kao što su visoki nivoi motivacije u pogledu dostignuća i samopoštovanja, niska Neurotičnost, visoka Savesnost i Ekstravertnost. Osobe u Difuziji identiteta i Moratorijumu pokazale su visoke nivoe Neurotičnosti i nisko samopoštovanje, kao i niske nivoe Savesnosti. Šerbaš i Šeik (Sherbaš & Sheikh, 2003) zaključuju da osobe u Ostvarenom statusu identiteta su introvertne, otvorene su za nova iskustva i imaju zadovoljavajući učinak pod stresnim situacijama. Karakteristike ličnosti mogu da budu značajno povezane ne samo sa identitetom kao ključnim periodom mладог odraslog doba, nego i sa samopoštovanjem. U daljem tekstu predstavićemo istraživanja o povezanosti osobina ličnosti i samopoštovanja.

1.5.3. Povezanost osobina ličnosti i samopoštovanja

Istraživanje povezanosti samopoštovanja i osobina ličnosti doprinosi ispitivanju relacija sa drugim psihološkim konstruktima i ishodima, koji su povezani sa osobinama ličnosti. Karakteristike ličnosti, Velikih pet ili Velikih šest, predstavljaju nomološku mrežu, koja može da objasni sličnosti i razlike između varijabli. Robins i saradnici (Robins, Tracy et al., 2001) zaključuju da samopoštovanje ima ključnu ulogu u procesima "oblikovanja" ličnosti. Vrednovanje sebe utiče na to kako se osobe ponašaju u određenim situacijama, koji ciljevi su značajni, kako razvijaju mišljenje o događajima u životnom okruženju i o partnerima, na koji način se suočavaju sa problemima i preprekama u životu. Na primer, nisko samopoštovanje može da utiče na nedostatak samopouzdanja u socijalnim događajima, stoga osobe su više introvertne.

U studiji Robinsa i saradnika (Robins, Tracy et al., 2001) istraživali su povezanost između samopoštovanja i osobina ličnosti Velikih pet. Ukupan uzorak ispitanika je 326641, starosti od 9 do 90 godina. Faktori Velikih pet objašnjavaju 34% varijanse samopoštovanja. Karakteristike ličnosti su značajni prediktori samopoštovanja, ali ne objašnjavaju veći deo varijanse. Preciznije rečeno, najviše rezultate predviđanja samopoštovanja imaju Emocionalna stabilnost ($\beta=.41$) i Ekstraverzija ($\beta=.26$), nakon toga Savesnost ($\beta=.13$) i Otvorenost ka iskustvu ($\beta=.08$). Individue koje imaju visoke rezultate na samopoštovanju su emocionalno stabilne ($r=.50$), ekstravertne ($r=.38$) i savesne ($r=.24$), kao i prijatne ($r=.13$) i otvorene ka iskustvu ($r=.17$). Prema Robinsu i saradnicima (Robins, Tracy et al., 2001) razumevanje relacija samopoštovanja i ličnosti je značajno zato što dva konstrukta najverovatnije dele zajedničke razvojne procese i mogu da imaju međusobni uticaj. Nadalje, relacija između samopoštovanja i karakteristika ličnosti je značajna zato što ličnost može da utiče na druge varijable kao što su učinak na poslu, akademsko postignuće, mentalni poremećaji i slično. Osobe koje imaju visoke rezultate na samopoštovanju imaju tendenciju da sami sebe opisuju putem socijalno poželjnih karakteristika i ova tendencija je delimično medijator između Velikih pet i samopoštovanja. Autori (Robins, Tracy et al., 2001) tvrde da postoji povezanost između karakteristika ličnosti i samopoštovanja.

Druge studije su sprovedene uglavnom na studentima i uočeno je da samopoštovanje ima visoku pozitivnu povezanost sa Emocionalnom stabilnosti, umerenu pozitivnu korelaciju sa Ekstraverzijom i Savesnosti i nisku pozitivnu povezanost sa Prijatnosti i Otvorenosti (George & Zhou, 2001; Goldberg & Rosolack, 1994; Jackson & Gerard, 1996; Keller, 1999; Kwan, Bond, & Singelis, 1997; Robins, Hendin, & Trzesniewski, 2001; Sung & Choi, 2009). U dva istraživanja na uzorku ispitanika odraslih osoba uočen je sličan obrazac korelacija (Costa, McCrae, & Dye, 1991; Pullmann & Allik, 2000).

Vatson, Suls i Hejg (Watson, Suls, & Haig, 2002) sproveli su tri studije kako bi ispitali relacije generalnog samopoštovanja sa strukturalnim modelom ličnosti i afektivnosti. Rezultati pokazuju da postoji negativna povezanost sa Neuroticizmom ($r=-.54$), a visoka pozitivna povezanost sa Ekstraverzijom (između .30 i .50) i nešto niža pozitivna korelacija sa Savesnosti ($r=.28$) i Otvorenosti ($r=.25$). Prethodne studije o povezanosti između Velikih pet i samopoštovanja ne istražuju više kompleksne relacije ova dva konstrukta. Možda neke od dimenzija Velikih pet imaju interaktivni uticaj na samopoštovanje. Na primer, individue koje imaju visoke rezultate na Ekstraverziji i Emocionalnoj stabilnosti mogu da imaju visoko samopoštovanje, stoga može se predvideti individualni uticaj. Moguće je da su neke relacije između ova dva konstrukta nelinearne (na primer: individue sa niskim samopoštovanjem mogu da imaju specifično niske ili visoke rezultate na određenoj karakteristici ličnosti). Postoji nekoliko istraživanja koja ispituju povezanost samopoštovanja i Velikih pet i prikazani su u Tabeli 1.4.

Tabela 1.4. Primeri prethodnih istraživanja o povezanosti dimenzija Velikih pet i samopoštovanja (prilagođeno prema: Robins, Tracy et al., 2001, str. 466).

	Ekstraverzija	Prijatnost	Savesnost	Emocionalna stabilnost	Otvorenost ka iskustvu	Instrumenti Velikih pet	Instrumenti samopoštovanja	Uzorak
Costa et al. (1991)	.49	.15	.51	.69	.16	NEO PI	Janis-Field	1539
Keller (1999)	.46	.07	.28	.67	.12	NEO FFI	Janis-Field	238
Kwan et al. (1997)	.43	.16	.43	.63	.17	NEO FFI	RSES	194
Pullmann & Allik (2000)	.31	.04	.35	.59	.11	NEO PI	RSES	616
Robins, Hendin, & Trzesniewski, (2001)	.41/.39	.23/.04	.28/.23	.70/.57	.16/.11	NEO FFI	RSES/SISE	508
Robins, Tracy et al. (2001)	.38	.13	.24	.50	.17	BFI	SISE	326641

Napomena: RSES, Rosenberg Self-Esteem scale (Rosenberg, 1965); SISE, Single-Item Self-Esteem scale (Robins, Hendin, & Trzesniewski, 2001); Janis-Field, Revised Janis-Field Self-Esteem Scale (Blascovich & Tomaka, 1991); NEO PI, NEO Personality Inventory; NEO FFI, NEO Five-Factor Inventory (Costa & McCrae, 1992); BFI, Big Five Inventory (John & Srivastava, 1999).

Nije pronađeno mnogo istraživanja koja su se bavila specifično relacijom karakteristika ličnosti i dve dimenzije samopoštovanja. U studiji Ramsdala (Ramsdal, 2008) uočeno je da samopoštovanje je pozitivno povezano sa Emocionalnom stabilnosti, a sa drugim karakteristikama ličnosti, odnosno Savesnosti, Ekstraverzijom i Otvorenosti ka iskustvu postoji umerena pozitivna povezanost. U njenom istraživanju ($N=128$) drugi cilj studije jeste utvrđivanje povezanosti karakteristika ličnosti sa podskalama samopoštovanja: samodopadljivosti i samoefikasnosti. Autorka je uočila da su obe podskale samopoštovanja pozitivno povezane sa svim karakteristikama ličnosti. Preciznije, samoefikasnost ima najvišu povezanost sa Otvorenosti ka iskustvu i Ekstraverzijom, a samodopadljivost je najviše povezana sa Prijatnosti, Savesnosti i Neuroticizmom.

Istraživači naglašavaju da postoje i druge karakteristike ličnosti koje mogu da pruže validaciju i razumevanje koncepta o sebi, a da to nije nužno u okviru modela Velikih pet i adolescentskog perioda. Madison (Madison, 1969) smatra da studentsko okruženje predstavlja jedinstvenu i adekvatnu sredinu za proučavanje identiteta. Adolescentski period i studentsko iskustvo pruža mnoge mogućnosti za razvoj ličnog i profesionalnog identiteta (Hamrick, Evans & Schuh, 2002, str. 135). U našem istraživanju, bavićemo se ispitivanjem povezanosti Šestodimenzionalnog modela ličnosti, četiri statusa identiteta i dve dimenzije samopoštovanja na uzorku ispitanika učenika srednjih škola i studenata. U narednom poglavljtu prikazaćemo ciljeve, probleme i hipoteze našeg istraživanja.

2. CILJEVI, PROBLEMI I HIPOTEZE ISTRAŽIVANJA

U skladu sa rezultatima dosadašnjih istraživanja, kao i značaja samopoštovanja i identiteta za razvoj ličnosti i njenog uticaja na ponašanje mlađih osoba, formulisali smo ciljeve ovog istraživanja. Glavni cilj istraživanja jeste provera svodljivosti identiteta i samopoštovanja na Opšti faktor ličnosti. Sekundarni ciljevi istraživanja jesu provera povezanosti identiteta, samopoštovanja i karakteristika ličnosti.

Prvo postavlja se pitanje: da li postoji Opšti faktor ličnosti? Osnovno pitanje u istraživanju ličnosti jeste kako mnoge osnovne karakteristike opisuju individualne razlike. Teorijska diskusija o broju osnovnih karakteristika ličnosti je i dalje otvorena. Model koji koristimo u našem istraživanju je Velikih šest (Ashton & Lee, 2007), koji pored pet sadrži i dodatni faktor ličnosti Poštenje/Poniznost. Naime, mnogi istraživači pretpostavljaju postojanje jednog faktora višeg reda: Opšteg faktora ličnosti (Figueiredo et al., 2006; Hofstee & Ten Berge, 2004; Musek, 2007; Rushton et al., 2009). Opšti faktor ličnosti obuhvata sve dimenzije osobina ličnosti koje sadrže pozitivne karakteristike. Teorijsko objašnjenje Opšteg faktora ličnosti jeste da je to dimenzija socijalne poželjnosti. Opšti faktor predstavlja bipolarni kontinuum između socijalno poželjnih i socijalno nepoželjnih dimenzija ličnosti (Musek, 2007; Saucier & Goldberg, 2003). Glavni empirijski podsticaj za identifikovanje Opšteg faktora ličnosti proizilazi iz opservacije da crte ličnosti međusobno koreliraju, uprkos tvrdnji da su ortogonalni.

Drugo značajno pitanje i glavni problem našeg istraživanja je: da li su mere procene identiteta i samopoštovanja svodljivi na Opšti faktor ličnosti? Osnova diskusije o Opštem faktoru ličnosti jeste interpretacija. Neki istraživači smatraju da je OFL suštinski faktor (Hofstee & Ten Berge, 2004; Figueiredo et al., 2006; Rushton et al., 2009), a drugi autori naglašavaju da Opšti faktor ličnosti predstavlja metodološki ili statistički artefakt (Ashton et al., 2009; Bäckström et al., 2009). Opšti faktor ličnosti može imati veoma kompleksni sadržaj, koji je moguće objasniti putem određenih koncepta o sebi: identiteta i samopoštovanja. Opšti faktor ličnosti može predstavljati socijalno-psihološku dispoziciju koja sadrži relevantne kovarijacije afektivno-motivacionih karakteristika, stoga, može uticati na formiranje identiteta i samopoštovanje. Dakle, nije u potpunosti objašnjen sadržaj Opšteg faktora ličnosti i u cilju odgovora na ovo pitanje ispitaćemo svodljivost identiteta i samopoštovanja na Opšti faktor ličnosti.

Nadalje, postavlja se treće pitanje našeg istraživanja: kakva je struktura povezanosti između identiteta, samopoštovanja i osobina ličnosti? Razvoj koncepta o sebi može se objasniti putem karakteristika ličnosti, što ukazuje na potencijalnu ulogu ličnosti u procesu razvoja i formiranja identiteta i samopoštovanja. Koncept o sebi je kompleksan konstrukt i sadrži dva značajna aspekta: ličnost i identitet (Luyckx, Teppers, Klimstra & Rassart, 2014). Prvi aspekt podrazumeva dispozicione karakteristike ličnosti koje opisuju osnovne interindividualne razlike. Osobe se ponašaju u skladu sa karakteristikama ličnosti: one donose odluke, planiraju život i teže ka postizanju određenih ciljeva (McAdams & Olson, 2010). Aspekt koji se odnosi na identitet nalazi se na površini koncepta o sebi i u bliskoj je interakciji sa socijalnim okruženjem (Luyckx et al., 2014). Ova dva međusobno povezana aspekta objašnjavaju ono što osoba jeste i kako se ponaša. Individua prilikom formiranja jedinstvenog identiteta oblikuje ponašanje i životne odluke u skladu sa karakteristikama ličnosti (Cantor, 1990). Posvećenost životnim ciljevima može imati uticaj na ličnost (Luyckx, Soenens & Goossens, 2006). Karakteristike ličnosti su značajni faktori u razumevanju individualnih razlika u procesu razvoja identiteta i samopoštovanja.

Na osnovu prethodno navedenih empirijskih nalaza i teorijskih postavki možemo postaviti nekoliko hipoteza. Hipoteze su organizovane u skladu sa prethodno postavljenim problemima istraživanja:

H1: Postoji Opšti faktor ličnosti HEXACO instrumenta za procenu ličnosti (Musek, 2007; Saucier & Goldberg, 2003). Nalazi prethodnih istraživanja su oprečni i alternativna hipoteza je: Odbacuje se prepostavka o postojanju Opšteg faktora ličnosti (Ashton et al., 2009).

H2: Očekuje se svodljivost statusa identiteta i samopoštovanja na Opšti faktor ličnosti (Figueredo et al., 2006; Musek, 2007; van der Linden, Scholte et al., 2010).

H3: Postoji povezanost između dve dimenzije samopoštovanja i četiri statusa identiteta (Balistreri et al., 1995; Marcia, 1966).

H4: Postoji povezanost četiri statusa identiteta i osobina ličnosti (Clancy & Dollinger, 1993; Kroger, 2003).

H5: Postoji povezanost dve dimenzije samopoštovanja i osobina ličnosti (Costa et al., 1991; Keller, 1999; Kwan et al., 1997; Pullman & Allik, 2000; Robins, Handin & Trzesniewski, 2001; Robins, Tracy et al., 2001).

3. METOD

U ovom delu rada predstavićemo uzorak istraživanja prema polu i stepenu obrazovanja. Nakon toga, opisacemo varijable i instrumente istraživanja, kao i studije o valjanosti metrijskih karakteristika Upitnika za procenu statusa identiteta, Upitnika za procenu samopoštovanja i HEXACO-PI-R instrumenta za procenu osobina ličnosti. I na kraju, predstavićemo postupak istraživanja.

3.1. Uzorak istraživanja

Uzorak u istraživanju je prigodan. Ukupan broj ispitanika je 623 i prosečna starosna dob je 20 godina (najmlađi ispitanici imaju 15, a najstariji 46 godina). U istraživanju je učestvovalo 246 muškaraca i 377 devojaka. Uzorak ispitanika prema polu prikazan je u tabeli 3.1.

Tabela 3.1. Uzorak ispitanika prema polu.

	Frekvencija	Procenti	Validni procenti	Kumulativni procenti
Muški	246	39.5	39.5	39.5
Ženski	377	60.5	60.5	100.0
Ukupno	623	100.0	100.0	

Studija je sprovedena na ispitanicima iz srednjih škola u gradu Šapcu: Šabačka gimnazija (Gimnazija, N=168), Stručna hemijska i tekstilna škola (SSŠHemijska, N=85), Tehnička škola (SSŠTehnička, N=90), odnosno ukupno 343 (55%) ispitanika. U istraživanju su učestvovali i studenti iz grada Šapca: Visoka medicinska i poslovno-tehnička škola strukovnih studija (MedTehFaks, N=105), Visoka škola strukovnih studija za vaspitače (VisokaPed, N=101) i Visoka poljoprivredna škola strukovnih studija (VisokaPolj, N=74), odnosno ukupno 280 (45%) studenata. Prikaz uzorka ispitanika prema stepenu obrazovanja nalazi se u tabeli 3.2.

Tabela 3.2. Prikaz uzorka ispitanika prema stepenu obrazovanja.

	Frekvencija	Procenti	Validni procenti	Kumulativni procenti
Srednja škola	Gimnazija	168	49.0	49.0
	SSŠHemijska	85	24.8	24.8
	SSŠTehnička	90	26.2	26.2
	Ukupno srednja škola	343	100.0	100.0
Visoka škola	MedTehFaks	105	37.5	37.5
	VisokaPed	101	36.1	36.1
	VisokaPolj	74	26.4	26.4
	Ukupno fakultet	280	100.0	100.0

3.2. Varijable istraživanja

Varijable u ovom radu su:

- *Ja-identitet* se definiše kao egzistencijalna pozicija, unutrašnja organizacija potreba i sposobnosti, to je lična određenost individue, meri se putem Upitnika za procenu statusa identiteta (*Extended Objective Measure of Ego Identity Status, EOMEIS-2*; Adams, 1998) i sastoji se od četiri statusa identiteta: preuzeti, ostvareni, difuzija identiteta i moratorijum.
- *Samopoštovanje* se definiše putem dve dimenzije: samodopadljivosti i samoefikasnosti. Samodopadljivost jeste afektivna procena o sebi, prihvatanje ili neprihvatanje sebe u skladu sa internalizovanim socijalnim vrednostima, a samoefikasnost je očekivanje ishoda usled (nameravanog) ponašanja individue i percepcije ishoda. Samopoštovanje se meri putem Instrumenta za procenu samodopadljivosti i samoefikasnosti (*Self-Liking Self-Competence Scale Revised Version, SLCS-R*; Tafarodi & Swann, 2001).
- *Osobine ličnosti* se definišu kao određene dimenzije ličnosti i one su apstraktne psihološke kategorije o kojima se indirektno zaključuje na osnovu ponašanja. Karakteristike ličnosti se mere putem HEXACO-PI-R (Lee & Ashton, 2016) i instrument sadrži šest crta ličnosti: Poštenje/Poniznost (H), Emocionalnost (E), Ekstraverzija (X), Saradljivost (A), Savesnost (C) i Otvorenost ka iskustvu (O).

3.3. Instrumenti

U našem istraživanju koristili smo tri instrumenta: Upitnik za procenu statusa Ja-identiteta EOMEIS-2 (*Extended Objective Measure of Ego Identity Status*; Adams, 1998), Instrument za procenu samoefikasnosti i samodopadljivosti (*Self-Liking Self-Competence Scale Revised Version, SLCS-R*; Tafarodi & Swann, 2001) i Instrument za procenu osobina ličnosti HEXACO-PI-R (Lee & Ashton, 2016). U daljem tekstu opisaćemo sadržaj, kao i istraživanja o proceni strukture prostora merenja i metrijske karakteristike svakog instrumenta.

3.3.1. Upitnik za procenu statusa Ja-identiteta

Grotevant i Adams (1984) konstruisali su Objektivne mere za procenu statusa Ja-identiteta (OMEIS, *Objective Measure of Ego Identity Status*), koji se sastoji od 24 stavke. Kasnije su autori konstruisali noviju verziju OMEIS upitnika, a to je produžena verzija, odnosno EOMEIS (*Extended Objective Measure of Ego Identity Status*; Bennion & Adams, 1986).

Upitnik za procenu statusa identiteta koji smo koristili u ovom istraživanju je revidirana verzija EOMEIS instrumenta (EOMEIS-2), autora Geralda R. Adamsa (1998), i sastoji se od 64 stavke (instrument EOMEIS-2 nalazi se u [Prilogu 2](#)). Instrument meri četiri statusa identiteta (svaki status identiteta sadrži 16 stavki): ostvareni identitet, preuzeti identitet, moratorijum i difuzni identitet.

Svaki status ima ideološke i interpersonalne sadržaje. Ideološki sadržaji obuhvataju domene profesije, politike, religije i načina životnog stila, a interpersonalni sadržaji obuhvataju domene polnih uloga, drugarstva, rekreativne i zabavljanja. Skala za procenu identiteta je petostepena od 1-uopšte se ne slažem do 5-u potpunosti se slažem. U Tabeli 3.3. prikazani su primeri stavki za skale Upitnika za procenu statusa Ja-identiteta.

Tabela 3.3. Podskale i primeri stavki Upitnika za procenu statusa Ja-identiteta.

Skale	Primer stavke
Ostvareni identitet	<i>Biram moje bliske prijatelje na osnovu nekih sličnih vrednosti.</i>
Preuzeti identitet	<i>Razmišljam o različitim poslovima, ali od kad su moji roditelji rekli šta oni žele, to je ono što i ja želim.</i>
Moratorijum	<i>Među različitim ljudima tragam ko bi mi mogao biti pravi prijatelj.</i>
Difuzija identiteta	<i>Ne razmišljam mnogo o religiji i uopšte me se ne tiče.</i>

Nekoliko je istraživanja u kojima je proveravana pouzdanost upitnika EOMEIS-2 verzije. U istraživanju Beniona (Bennion, 1988) korišćena je EOMEIS-2 verzija, uzorak je činilo 60 ispitanika od 16 godina. Pouzdanost procenjena koeficijentom α je u rasponu od .53 do .73 sa srednjom vrednošću od .61 za ideološke podskale i od .52 do .80 sa srednjom vrednošću od .64 za interpersonalne podskale. Grotevant i Adams (1984) sproveli su istraživanje na Univerzitetu u Teksasu, Ostin (N=317) i Univerzitetu u Juti (N=274) kako bi proverili pouzdanost i validnost instrumenta za procenu statusa identiteta EOMEIS. Interna konzistencija podskala za oba uzorka ispitanika je između .67 i .77. Koeficijent testa-retesta u periodu od četiri nedelje kreće se od .63 do .83. Validnost je procenjena putem procene saglasnosti tima od 10 studenata, koji su klasifikovali stavke u odgovarajuće statuse identiteta sa 96.5% slaganja. Faktorskom analizom stavki EOMEIS-2 instrumenta je potvrđena teorijska pretpostavka o postojanju četiri različita statusa identiteta (Grotevant i Adams, 1984).

Benion i Adams (1986) koristili su u istraživanju EOMEIS-2, u kojem je uzorak činilo 106 studenata. Dobijene su procene koeficijenta α u rasponu od .62 do .75 na ideološkim podskalama, i od .58 do .80 na interpersonalnim podskalama. Podskala Difuzije je značajno povezana sa podskalama Moratorijuma (ideološki .71, interpersonalno .32). Analize rezultata konvergentne valjanosti ukazale su na znatan deo zajedničke varijanse podskala koje mere isti ideološki i interpersonalni sadržaj. Najviši stepen konvergencije je između podskala ideoloških i interpersonalnih vrednosti identiteta, za podskale Preuzetog identiteta (.66, $p<.001$) a najniža konvergencija je primećena kod podskale Difuznog identiteta (.38, $p<.001$). U istraživanju O'Konora (O'Connor, 1995) uzorak je činilo 418 učenika od 8. do 13. razreda, kao i studenti prve godine fakulteta, starosti od 12 do 21 godine. Procene koeficijenta α u rasponu su od .65 (Difuzija identiteta, ženskog pola) do .83 (Preuzeti identitet, muškog pola). Perosa i saradnici (Perosa, Perosa, & Tam, 1996) ispitali su 164 studentkinje starosti od 18 do 25 godina koristeći EOMEIS-2 verziju. Pouzdanost procenjena koeficijentom α u tom istraživanju je u rasponu od .61 do .91 sa prosečnom procenom pouzdanosti od .79.

Rezultati drugog istraživanja Onišija i saradnika (Ohnishi, Ibrahim, & Owen 2001), čiji je uzorak ispitanika činilo 469 žena iz Amerike i Japana, ukazuju na drugačiju faktorsku strukturu. Naime, na uzorku ispitanika žena iz Amerike dobijeni rezultati ukazuju na postojanje šest faktora: Preuzeti identitet, Moratorijum-Difuzija u domenu traganja za poslom, Ostvareni identitet, Difuzija identiteta, Moratorijum-Difuzija u domenu politike i Moratorijum-Ostvareni identitet. Koeficijent pouzdanosti α za prva dva faktora je visok, a najniži je za šesti faktor. Na uzorku ispitanika žena iz Japana dobijeni rezultati ukazuju na postojanje pet faktora: Ostvareni identitet, Preuzeti identitet, Difuzija identiteta u domenu religije, Moratorijum i Difuzija identiteta u domenu politike. Koeficijent pouzdanosti α je najviši za faktor Difuzije identiteta u domenu religije, a za faktore Moratorijuma i Difuzije identiteta u domenu politike je najniži. Autori zaključuju da nije dobijeno isto faktorsko rešenje na ova dva različita uzorka ispitanika.

Postoji samo jedno istraživanje koje se bavilo procenom metrijskih karakteristika EOMEIS-2 u Srbiji (Tovarović, 2014). U istraživanju je učestvovalo 487 ispitanika u srednjim školama u gradu Šapcu i Novom Sadu. Mera procene pouzdanosti za Preuzeti identitet je .88, za Moratorijum je .74, za Ostvareni identitet je .75 i za Difuziju identiteta .62.

3.3.2. *Instrument za procenu samopoštovanja*

Upitnik koji smo koristili za procenu samopoštovanja u ovom istraživanju jeste Instrument za procenu samodopadljivosti i samoefikasnosti (*Self-Liking Self-Competence Scale Revised Version, SLCS-R*; Tafarodi & Swann, 2001) i sadrži 16 ajtema. Upitnik se sastoji od dve dimenzije: samodopadljivost (primer stavke: *Osećam se dobro u vlastitoj koži*) i samoefikasnost (primer stavke: *Veoma sam efikasan u stvarima koje radim*). Skala za procenu samopoštovanja je petostepena od 1-uopšte se ne slažem do 5-u potpunosti se slažem (SLCS-R nalazi se u [Prilogu 2](#)).

Tafarodi i Svan (Tafarodi & Swann, 1995) sproveli su tri studije kako bi ispitali metrijske karakteristike instrumenta za procenu samopoštovanja. U prvoj studiji učestvovalo je 1396 studenata sa Univerziteta u Texasu. Instrument za procenu samopoštovanja je SLCS (*Self-Liking/Self-Competence Scale*). Interna konzistencija obe podskale je visoka: Kronbahov koeficijent alfa je .92 za stavke Samodopadljivosti, a .89 za stavke Samoefikasnosti. Interkorelacija je visoka $r=.69$. U ovoj studiji bavili su se procenom podesnosti tri modela: Model I predviđa postojanje jednog faktora samopoštovanja, Model II pretpostavlja postojanje dva faktora samodopadljivosti i samoefikasnosti i Model III predviđa postojanje dva faktora pozitivnog i negativnog samopoštovanja. Koristili su dva komparativna indeksa za meru podesnosti modela: NFI (Bentler & Bonett, 1980) i CFI (Bentler, 1990). Obe mere se kreću od 0 do 1, a vrednosti veće od .90 predviđaju valjanu podesnost modela. Rezultati su pokazali da je Model II najpodesniji model (NFI i CFI = .99; Model I i III NFI i CFI = .83). Interkorelacija faktora za Model II je procenjena na .82. Rezultati ukazuju na visoku validnost SLCS skale koja meri dve dimenzije samopoštovanja: Samodopadljivost i Samoefikasnost. Postoji mogućnost da visoka korelacija između dve dimenzije ukazuje na postojanje faktora višeg reda. Ukoliko iskustvo opšteg samopoštovanja ne može biti identifikovano kao kvalitativno preneseno osećanje samodopadljivosti i samoefikasnosti, ne postoji valjano opravданje za interpretaciju ovog faktora kao nešto više od stepena međuzavisnosti dve opšte dimenzije vrednovanja samog sebe.

U drugoj studiji (Tafarodi & Swann, 1995) učestvovalo je 1102 ispitanika sa Univerziteta u Teksasu. U istraživanju ispitivala se podesnost dva modela: Model I predviđa postojanje dva faktora samodopadljivost i samoefikasnost i Model II predviđa postojanje samodopadljivosti i samoefikasnost sa RSES varijablama kao slabijim indikatorima. Rezultati druge studije ukazuju na to da dvofaktorska struktura koja se u ranijim istraživanjima tumačila kao metodološki artefakt ili kao suprotstavljeni dimenzionalnosti jeste, zapravo, dihotomija samodopadljivosti i samoefikasnosti. Ovaj zaključak je u suprotnosti sa pretpostavkom autora Openšoa i saradnika (Openshaw, Thomas & Rollins, 1981) da postoje četiri različita aspekta opšteg samopoštovanja, odnosno dve suprotstavljeni dimenzije pored samodopadljivosti i samoefikasnosti. Rezultati istraživanja Tafarodija i Svana (1995) ukazuju na postojanje paralelne dimenzionalnosti i da su samodopadljivost i samoefikasnost suštinske dimenzije samopoštovanja, a ne artefakti ad hoc mere procene.

U trećoj studiji (Tafarodi & Swann, 1995) učestvovalo je 844 ispitanika sa Univerziteta u Teksasu. Ispitanici su popunjavali tri instrumenta, pored SLCS upitnika: Inventar za procenu depresije (BDI; Beck, 1967), Kratak instrument za procenu ličnosti (SAQ; Pelham & Swann, 1989) i Upitnik o roditeljskom ponašanju (PTQ; Swann & Tafarodi, 1992, prema Tafarodi & Swann, 1995). Sva tri upitnika su izabrana da predstavljaju teorijski povezane konstrukte, ali autori pretpostavljaju da povezanost samodopadljivosti i samoefikasnosti je značajno različita od ostalih mera procene. U skladu sa teorijskim pretpostavkama, rezultati istraživanja ukazuju na asimetričan obrazac nezavisnih korelacija samodopadljivosti i samoefikasnosti sa kriterijumskim varijablama. Autori smatraju da je potvrđena konceptualizacija o ova dva konstrukta kao distinkтивnim dimenzijama samopoštovanja.

3.3.3. Instrument za procenu osobina ličnosti

Instrument za procenu osobina ličnosti koji smo koristili jeste HEXACO-PI-R (Lee & Ashton, 2016) sadrži 100 ajtema i sastoji se od šest crta ličnosti: Poštenje/Poniznost (H), Emocionalnost (E), Ekstraverzija (X), Saradljivost (A), Savesnost (C) i Otvorenost ka iskustvu (O). Instrument HEXACO-PI-R jeste petostepena skala od 1-potpuno netačno do 5-potpuno tačno. Upitnik HEXACO-PI-R nalazi se u [Prilogu 2](#).

U istraživanju Lija i Aštona (Lee & Ashton, 2004) učestvovalo je 409 studenata sa dva univerziteta u Kanadi. Koeficijent pouzdanosti se kreće od .89 (Saradljivost) do .92 (Poštenje/Poniznost). Prvih šest faktora objašnjavaju 63.2% ukupne varijanse, a kada se ovi faktori rotiraju sa varimaks rešenjem javlja se jasna i jednostavna faktorska struktura. Sve skale imaju najviša zasićenja na odgovarajućem faktoru i korelacije između faktora su veoma niske, što ukazuje na nezavisnost konstrukta. Najviša korelacija je između Poštenja/Poniznosti i Savesnosti ($r=.28$) i između Poštenja/Poniznosti i Saradljivosti ($r=.21$).

U istraživanju Li i Aštona (Lee & Ashton, 2016) ispitivali su metrijske karakteristike HEXACO-100 upitnika. Alfa koeficijent pouzdanosti za HEXACO-100 skale su .80, a prosečan koeficijent pouzdanosti za podcrte skala je .70. Psihometrijske karakteristike HEXACO-100 instrumenta ličnosti analizirane su na uzorku ispitanika putem interneta ($N=100318$) i na studentima izlaskom na teren ($N=2868$). Prvo, hijerarhijska struktura HEXACO-100 je dobijena putem analize glavnih komponenti, svaki od šest faktora je definisan odgovarajućim podcrtama i svaka od 25 podcrtata je definisana putem odgovarajućih tvrdnji. Kriterijum osoline ukazuje da postoji sedma i šesta dimenzija. Kao i u prethodnoj studiji (Ashton et al., 2009), korelacija između HEXACO faktora je dosta niža nego što je to uočeno na merama procene Velikih pet (između .20 i .40).

Autori (Lee & Ashton, 2016) zaključuju da niske korelacije između faktora HEXACO-100 ukazuju na to da ne postoji faktor višeg reda, bez obzira na to da li takvi faktori mogu da predstave stvarnu varijaciju ličnosti ili samo odgovore ispitanika. Drugo, HEXACO-100 faktori imaju niske interkorelacije, sa izuzetkom na skalamu između Poštenja/Poniznosti i Saradljivosti, gde je korelacija iznad .20. Autori naglašavaju da je korelacija između ova dva faktora visoka usled visoke povezanosti sa altruističkim tendencijama. Treće, faktori i podcrte imaju visoke korelacije konvergentne valjanosti, koje prevazilaze korelacije diskriminativne validnosti.

3.4. Postupak istraživanja

Istraživanje je sprovedeno u maju, junu i septembru 2018. godine za potrebe izrade doktorske disertacije na Filozofskom fakultetu u Beogradu, smer psihologije. Nakon odluke o instrumentima, koja je doneta u skladu sa teorijskim okvirom i ciljevima istraživanja, sledio je rad na prevođenju instrumenta.

Upitnik za procenu statusa Ja-identiteta je preveden sa engleskog na srpski jezik. Instrumenti su primjenjeni na uzorku ispitanika adolescentskog uzrasta i studenata u visokim školama strukovnih studija. Doktorandkinja je na osnovu molbe na Filozofskom fakultetu dobila odobrenja za istraživanje od strane školskih uprava, zatim je započeto istraživanje. Molba i potvrde od školskih uprava nalaze se u [Prilogu 3.](#)

Istraživanje je sprovedeno na prigodnom uzorku u gimnaziji i dve strukovne srednje škole, kao i u tri različite visoke škole strukovnih studija. Istraživanje je trajalo jedan školski čas, odnosno 45 minuta. Školski profesori u srednjim i visokim školama, koji su ustupili časove, predstavili su učenicima i studentima ciljeve istraživanja i nakon toga su prepustili reč istraživaču. Istraživanje je sproveđeno uz prisustvo profesora. Učenicima i studentima je objašnjeno da je čas posvećen popunjavanju upitnika za potrebe izrade doktorske disertacije. Objasnjena je svrha, ciljevi i pitanja kojima se istraživanje bavi. Učenici i studenti su upućeni u anonimnosti i trajanje istraživanja. Ispitanici su zamoljeni da iskreno odgovaraju na stavke upitnika i obavešteni da je učešće u istraživanju dobrovoljno. Neki učenici i studenti su rado pristupali popunjavanju upitnika, a devet ispitanika je odbilo da učestvuje. Nekoliko učenika je imalo nejasnoća, odnosno nisu razumeli tvrdnju, te im je istraživač razjasnio. Bilo je nekoliko poteškoća prilikom sprovođenja istraživanja. Nekoliko učenika sačekalo je kraj časa i predali su upitnik koji je popunjen samo do pola (trinaest ispitanika), a drugi su vratili prazan, nepotpun upitnik (šest ispitanika). Oni upitnici koji nisu bili validni su isključeni iz analiza.

4. REZULTATI

U ovom poglavlju, pre svega, predstavićemo faktorsku strukturu tri instrumenta: Upitnika za procenu Ja-identiteta (EOMEIS-2), Instrumenta za procenu samoefikasnosti i samodopadljivosti (SLCS-R) i Instrumenta za procenu osobina ličnosti (HEXACO-PI-R), putem Eksplorativne faktorske analize (EFA) i prilikom ekstrakcije faktora upotrebili smo metod glavnih komponenata (Hotelling, 1933), a kriterijumi za određivanje broja faktora koje smo koristili jesu: kriterijum jedinice, kriterijum osuline (Cattell, 1966) i Hornova paralelna analiza (putem sintaksa RAWPAR3, engl. *Parallel Analysis Program for Raw Data and Data Permutations*; Horn, 1965; O'Connor, 2000). Nakon toga, bavili smo se proverom metrijskih karakteristika (reprezentativnost, pouzdanost, interna valjanost i homogenost) skala tri instrumenta. Koristili smo sintaks RTT9G i algoritme opisane kod Kneževića i Momirovića (1996).

Kako bismo proverili hipotezu o postojanju Opšteg faktora ličnosti analizirali smo više mernih modela na osnovu KFA analize (Konfirmatorna faktorska analiza) HEXACO-PI-R instrumenta. Proverili smo i analizirali četiri moguća KFA modela HEXACO-PI-R instrumenta:

1. Merni model HEXACO sa OFL na nivou podcrtala ličnosti;
2. Merni model HEXACO sa OFL konstruisan na osnovu Musekovog istraživanja (Musek, 2007);
3. Merni model HEXACO sa Alfa i Beta faktorima višeg reda na nivou podcrtala ličnosti;
4. Multidimenzionalni model HEXACO na nivou podcrtala ličnosti.

Pored KFA analize mernih modela HEXACO instrumenta za procenu ličnosti, analizirali smo merne modele Upitnika za procenu identiteta EOMEIS-2 i Instrumenta za procenu samoefikasnosti i samodopadljivosti SLCS-R. Dakle, analizirali smo tri modela:

1. Merni model EOMEIS-2 na nivou podskala;
2. Merni model EOMEIS-2 na nivou stavki;
3. Merni model SLCS-R na nivou stavki.

Mere podesnosti navedenih modela utvrdili smo na osnovu četiri indeksa: RMSEA, CFI, GFI i AGFI. Nakon toga, bavili smo se svodljivosti identiteta i samopoštovanja na crte ličnosti putem višestruke regresione analize.

Nadalje, kako bismo proverili hipoteze o povezanosti osobina ličnosti, identiteta i samopoštovanja sproveli smo serije kanoničkih analiza na nivou podcrtala ličnosti, statusa identiteta i dimenzija samopoštovanja putem sintaksa QCCR. Metode i algoritmi QCCR za kanoničku korelacionu analizu i kanoničku analizu kovarijansi i njima pridružene metode za analizu prepokrivanja koje su implementirane u programu opisane su kod Kneževića i Momirovića (1996). Sve prethodno navedene analize sprovedene su u programu IBM SPSS verzija 21 (engl. *International Business Machines, Statistical Product and Service Solutions version 21*) i putem AMOS programa (engl. *Analysis of a Moment Structures*).

Dakle, prvo predstavićemo preliminarne analize, odnosno provera faktorske strukture Upitnika za procenu Ja-identiteta (EOMEIS-2), Instrumenta za procenu samoefikasnosti i samodopadljivosti (SLCS-R) i Instrumenta za procenu osobina ličnosti (HEXACO-PI-R) na osnovu EFA i paralelne analize, zatim prikazaćemo metrijske karakteristike tri upitnika. Predstavićemo rezultate KFA analize mernih modela HEXACO-PI-R na osnovu kojih možemo zaključiti o postojanju Opšteg faktora ličnosti, Dvofaktorskog modela višeg reda ili Multidimenzionalnog modela, prikazaćemo i KFA merne modele EOMEIS-2 i SLCS-R.

Nakon toga, bavićemo se svodljivosti identiteta i samopoštovanja na crte ličnosti putem regresione analize. I na kraju, predstavićemo rezultate povezanosti podcrtatih osobina ličnosti, statusa identiteta i dimenzija samopoštovanja putem kanoničke korelace analize.

4.1. Faktorska struktura upitnika

U cilju provjere faktorske strukture tri instrumenta: Upitnik za procenu statusa Ja-identiteta EOMEIS-2 (*Extended Objective Measure of Ego Identity Status*; Adams, 1998), Instrument za procenu samoefikasnosti i samodopadljivosti SLCS-R (*Self-Liking Self-Competence Scale Revised Version*; Tafarodi & Swann, 2001) i Instrument za procenu osobina ličnosti HEXACO-PI-R (Lee & Ashton, 2016), putem Eksplorativne faktorske analize (EFA) podaci su analizirani faktorskog metodom Glavne komponente (Hotelling, 1933) uz Promaks rotaciju. Broj značajnih glavnih komponenata utvrdili smo putem kriterijuma osuline ili plazine (Cattell, 1966) i Hornove paralelne analize (Horn, 1965; O'Connor, 2000).

Prema kriterijumu jedinice dobijeno je za EOMEIS-2 12 faktora, za SLCS-R tri faktora i za HEXACO-PI-R 29 faktora. Međutim, Hornova paralelna analiza za određivanje broja značajnih komponenata sa 95. percentilom, koja podrazumeva poređenje karakterističnih vrednosti stvarnih podataka sa vrednostima slučajnih podataka sa različitim percentila, pokazala je drugačije rezultate od kriterijuma jedinice. Putem paralelne analize dobijeno je za EOMEIS-2 pet faktora, za SLCS-R dva faktora i za HEXACO-PI-R 12 faktora (rezultati paralelne analize za tri upitnika nalaze se u [Prilogu 7](#), [8](#) i [9](#)). Treći kriterijum koji je korišćen za utvrđivanje broja faktora je kriterijum osuline. Za razliku od kriterijuma jedinice, kriterijum osuline ima tendenciju ka utvrđivanju manjeg broja faktora. Za EOMEIS-2 ekstrahovana četiri faktora objašnjavaju 40.4%, za SLCS-R dva faktora objašnjavaju 48.7% i za HEXACO-PI-R šest faktora objašnjavaju 29.1% varijanse. U tabeli 4.1. prikazani su rezultati EFA analize za tri upitnika.

Tabela 4.1. Eksplorativna faktorska analiza za EOMEIS-2, SLCS-R i HEXACO-PI-R.

EOMEIS-2	Broj stavki	Najniže opterećenje	Najviše opterećenje	Procenat varijanse
I faktor: Preuzeti identitet	16	.59	.80	14.84%
II faktor: Ostvareni identitet	15	.45	.75	12.42%
III faktor: Difuzija identiteta	15	.39	.71	7.51%
IV faktor: Moratorijum	16	.33	.66	5.63%
SLCS-R				
I faktor: Samodopadljivost	8	.45	.82	37.67%
II faktor: Samoefikasnost	8	.53	.74	11.03%
HEXACO-PI-R				
I faktor: Emocionalnost	15	.34	.69	7.99%,
II faktor: Otvorenost ka iskustvu	16	-.31	.62	6.09%
III faktor: Ekstraverzija	17	.33	.68	4.98%,
IV faktor: Savesnost	13	.36	.63	4.06%
V faktor: Poštenje/Poniznost	13	-.35	.61	3.23%
VI faktor: Saradljivost	11	.33	.54	2.76%

Matrice sklopa i strukture pokazuju da su dobijena rešenja tri instrumenta EOMEIS-2, SLCS-R i HEXACO-PI-R u skladu sa prethodno postavljenim teorijskim prepostavkama (rezultati EFA tri upitnika nalaze se u [Prilogu 4](#), [5](#) i [6](#)). Stoga u daljem tekstu, bavićemo se proverom metrijskih karakteristika skala tri instrumenta EOMEIS-2, SLCS-R i HEXACO-PI-R.

4.2. Metrijske karakteristike upitnika

U ovom delu rada prikazani su rezultati internih metrijskih karakteristika skale upitnika EOMEIS-2, SLCS-R i HEXACO-PI-R (ispis rezultata metrijskih karakteristika se nalazi u [Prilogu 10](#), [11](#) i [12](#)). U tabeli 4.2. prikazane su procene metrijskih karakteristika svih skala. *Reprezentativnost* je visoka za sve skale i kreću se za EOMEIS-2 od .93 za Moratorijum do .99 za Preuzeti identitet, za SLCS-R od .94 za Samoefikasnost do .96 za Samodopadljivost i za HEXACO-PI-R od .81 za Saradljivost do .92 za Otvorenost ka iskustvu. Slično tome, pouzdanost je visoka za sve skale, koja je merena pomoću: *koeficijenta interne konzistencije* i za EOMEIS-2 kreće se od $\alpha=.84$ za Difuziju identiteta i Moratorijum do $\alpha=.94$ za Preuzeti identitet; za SLCS-R $\alpha=.83$ za Samoefikasnost i $\alpha=.85$ za Samodopadljivost; za HEXACO-PI-R od $\alpha=.72$ za Saradljivost do $\alpha=.82$ za Otvorenost ka iskustvu; i *prve glavne komponente* za EOMEIS-2 kreće se od $\beta=.84$ za Moratorijum do $\beta=.94$ za Preuzeti identitet; za SLCS-R $\beta=.83$ za Samoefikasnost i $\beta=.86$ za Samodopadljivost; za HEXACO-PI-R od $\beta=.73$ za Saradljivost do $\beta=.83$ za Otvorenost ka iskustvu. *Prosečna korelacija* stavki za EOMEIS-2 kreće se od .24 za Moratorijum do .48 za Preuzeti identitet, za SLCS-R od .39 za Samoefikasnost do .42 za Samodopadljivost i za HEXACO-PI-R od .14 za Saradljivost do .22 za Otvorenost ka iskustvu. Rezultati mere *homogenosti* skale prema Momiroviću (Momirović, Wolf i Popović, 1999) kreću se za EOMEIS-2 od .70 za Difuziju identiteta do .88 za Preuzeti identitet, za SLCS-R od .85 za Samoefikasnost do .91 za Samodopadljivost i za HEXACO-PI-R od .62 za Poštenje/Poniznost do .77 za Otvorenost ka iskustvu. Sve skale tri instrumenta imaju zadovoljavajuće metrijske karakteristike.

Tabela 4.2. Procene parametara raspodele rezultata i neke interne metrijske karakteristike skala tri instrumenta.

Pokazatelj	EOMEIS-2				SLCS-R				HEXACO-PI-R			
	DI	PI	M	OI	SD	SE	H	E	X	A	C	O
m	16	16	16	16	8	8	16	16	16	16	16	16
MSA	.94	.99	.93	.97	.96	.94	.87	.91	.90	.81	.89	.92
α	.84	.94	.84	.90	.85	.83	.74	.77	.81	.72	.80	.82
β	.85	.94	.84	.91	.86	.83	.78	.81	.81	.73	.81	.83
h1	.25	.48	.24	.37	.42	.39	.15	.18	.21	.14	.20	.22
h2	.70	.88	.76	.83	.91	.85	.62	.72	.69	.63	.71	.77

Napomena: m – Broj stavki po skali, MSA – Reprezentativnost (mera adekvatnosti uzorkovanja), α – Pouzdanost (koeficijent interne konzistencije), β – Pouzdanost (prva glavna komponenta), h1 – Homogenost (prosečna korelacija stavki), h2 – Homogenost (Momirović);

DI – Difuzija identiteta; PI – Preuzeti identitet; M – Moratorijum; OI – Ostvareni identitet; SD – Samodopadljivost, SE – Samoefikasnost; H – Poštenje/Poniznost, E – Emocionalnost, X – Ekstraverzija, A – Saradljivost; C – Savesnost; O – Otvorenost ka iskustvu.

4.3. SEM analiza

U cilju provere svodljivosti identiteta i samopoštovanja na crte ličnosti (model zasnovan na hipotezama prikazan je na figuri 4.1.) potrebno je pre svega proveriti faktorsku validnost skorova mernih instrumenata, odnosno merne modele HEXACO-PI-R, EOMEIS-2 i SLCS-R instrumenta putem Konfirmatorne faktorske analize (KFA; engl. *Confirmatory factor analysis, CFA*). Prvenstveno bavili smo se proverom faktorske validnosti četiri modela HEXACO-PI-R instrumenta za procenu ličnosti (Prvi model HEXACO sa OFL, Drugi model HEXACO sa OFL na osnovu istraživanja Museka, Treći merni model HEXACO sa Alfa i Beta faktorima višeg i Četvrti multidimenzionalni model HEXACO na nivou podcrtala ličnosti), dva modela EOMEIS-2 upitnika za procenu identiteta (Prvi merni model EOMEIS-2 na nivou podskala i Drugi merni model EOMEIS-2 na nivou stavki) i SLCS-R instrumenta za procenu samopoštovanja na nivou stavki. Nakon toga, posvetićemo se regresionoj analizi kako bi utvrdili svodljivost identiteta i samopoštovanja na crte ličnosti.

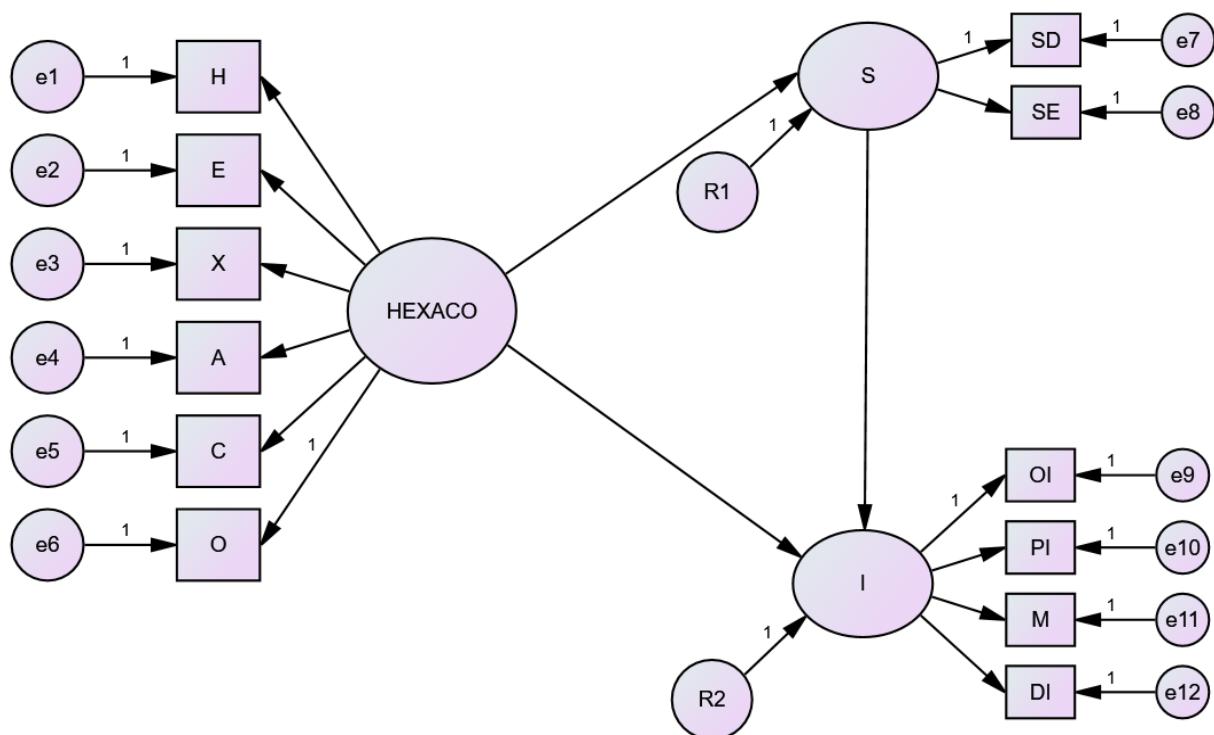

Figura 4.1. SEM model zasnovan na hipotezama.

4.3.1. Konfirmatorna faktorska analiza HEXACO-PI-R

Konfirmatorna faktorska analiza (KFA) urađena je uz pomoć programa AMOS SPSS verzija 21. Metod ocene koji je korišćen je metod Maksimalne verodostojnosti. Testirano je devet modela kako bi se utvrdilo koji model je najpodesniji, odnosno koji najbolje odražava faktorsku strukturu HEXACO-PI-R instrumenta. Rezultati dobijeni testiranjem prepostavljenih modela prikazani su u tabeli 4.3. Osim vrednosti hi-kvadrata (χ^2) i stepena slobode (df), koji je osnovni parametar podesnosti modela (engl. *Model fit*) navedene su i sledeće vrednosti indeksa:

- CMIN/DF je procena hi-kvadrata i stepena slobode, a zadovoljavajuća mera procene podesnosti modela je ispod vrednosti 5.000;
- RMSEA (engl. *Root Mean Square Error of Approximation*) predstavlja najviše informativni kriterijum u modeliranju strukture kovarijansi i računa prosečnu grešku u populaciji, a diskrepanca je izražena putem stepena slobode, stoga je ovaj kriterijum osetljiv i na broj procenjenih parametara u modelu, odnosno na kompleksnost modela. Zadovoljavajući nivo mere podesnosti modela je između .05 i .08 (Browne & Cudeck, 1989; Hu & Bentler, 1999). Prikazan je i PCLOSE koji procenjuje da li je RMSEA dobra u populaciji i trebalo bi da ima vrednost višu od .50;
- CFI (*Comparative Fit Index*) predstavlja komparativni indeks i poredi model zasnovan na hipotezama sa drugim, obično nezavisnim modelom i uzima u obzir veličinu uzorka. Zadovoljavajući nivo mere podesnosti modela je vrednost oko .95 (Bentler, 1990; Hu & Bentler, 1999);
- GFI (*Goodness of Fit Index*) predstavlja apsolutni indeks i meru relativne količine varijanse i kovarijanse u kovarijansi uzorka, koja je objašnjena putem kovarijansi populacije i
- AGFI (*Adjusted Goodness of Fit Index*), razlikuje se od GFI samo u tome što prilagođava stepene slobode prilikom procene podesnosti modela. Zadovoljavajuća mera podesnosti modela za AGFI i GFI je približno .90 (Hu & Bentler, 1995; Jöreskog & Sörbom, 1993).

Ovi kriterijumi procene su izabrani na osnovu: a) raznih pristupa procene mera podesnosti modela (Hoyle, 1995), b) mnogi autori naglašavaju značajnost ovih indeksa procene podesnosti modela (na primer: MacCallum, 1995; MacCallum, Browne & Sugawara, 1996). Rezultati analize HEXACO-PI-R modela (tabela 4.3.) ukazuju na male razlike u procenama mera podesnosti između modela. Najpre je testiran Merni model HEXACO-PI-R sa OFL (modeli 1, 2 i 3). Pretpostavlja se a priori da: a) rezultati na facetama instrumenta HEXACO-PI-R objašnjeni su putem šest faktora prvog reda (Poštenje/Poniznost, H; Emocionalnost, E; Ekstraverzija, X; Saradljivost, A; Savesnost, C; Otvorenost ka iskustvu, O); b) svaka podcrtala ličnosti ima nenulto opterećenje na faktoru osobine ličnosti prvog reda za koju je određena da procenjuje, a ima nulto opterećenje na ostalim faktorima prvog reda; c) greške povezane sa mernim podcrtama ne koreliraju; d) kovarijansa između šest faktora prvog reda je u potpunosti objašnjena putem njihove regresije na faktor drugog reda, odnosno na Opšti faktor ličnosti (OFL). Sledeći testiran model (Model 4) je konstruisan na osnovu Musekovog istraživanja (Musek, 2007). U njegovom istraživanju, na osnovu modela pretpostavlja se da rezultati na pet karakteristika ličnosti (Ekstraverzija, Prijatnost, Savesnost, Neuroticizam i Otvorenost ka iskustvu) objašnjeni su putem jedne latentne varijable: Opšteg faktora ličnosti. Musek (2007) je testirao model na tri uzorka ispitanika i na svakom uzorku je načinio dve modifikacije: između Ekstraverzije i Otvorenosti na sva tri modela, između Neuroticizma i Otvorenosti na BFI podacima, između Savesnosti i Prijatnosti za IPIP-300 i između Savesnosti i Neuroticizma za BFO. Slično tome, u našem istraživanju konstruisali smo model na osnovu Musekovog istraživanja (2007) i jedina razlika jeste u tome što smo u našem modelu koristili šest karakteristika ličnosti HEXACO-PI-R instrumenta.

Sledeći testiran model (Model 7) prepostavlja postojanje dva faktora višeg reda Alfa (Saradljivost, Savesnost, Emocionalnost, Poštenje/Poniznost) i Beta (Ekstraverzija i Otvorenost ka iskustvu; DeYoung et al., 2002; Digman, 1997). I poslednji model je multidimenzionalni model (Model 8 i 9) u kojem se prepostavlja da se osobine ličnosti mogu proceniti na zajedničkim karakteristikama ličnosti (engl. *blended model*), odnosno model prepostavlja postojanje šest karakteristika ličnosti bez faktora višeg reda (Ashton et al., 2009).

Tabela 4.3. Prikaz indeksa podesnosti modela dobijenih na testiranim modelima HEXACO-PI-R.

	χ^2	df	CMIN/DF	RMSEA/PCLOSE	CFI	GFI/AGFI
Model 1 OFL	1228.265	246	4.993	.08/.00	.73	.85/.81
Model 2 OFL	1200.557	245	4.900	.08/.00	.74	.85/.82
Model 3 OFL	1196.427	244	4.903	.08/.00	.74	.85/.82
Model 4 OFL dimenzije	111.066	10	11.107	.13/.00	.57	.95/.87
Model 5 OFL dimenzije	47.176	9	5.242	.08/.01	.87	.98/.94
Model 6 OFL dimenzije	12.994	8	1.624	.03/.82	.98	.99/.98
Model 7 Alfa/Beta	1228.245	245	5.013	.08/.00	.73	.85/.81
Model 8 Multidimenzionalni	1125.562	237	4.749	.08/.00	.76	.86/.82
Model 9 Multidimenzionalni	1095.456	236	4.642	.08/.00	.76	.86/.83

Dakle, prvo smo analizirali Model 1 koji prepostavlja postojanje šest faktora ličnosti prvog reda i da je kovarijansa između tih faktora objasnjena putem njihove regresije na faktor drugog reda: Opšti faktor ličnosti (rezultati Mernih modela 1, 2 i 3 OFL nalaze se u [Prilogu 13](#)). Analizom Modifikacionih indeksa i Predviđanja promene parametra, neophodno je napraviti nekoliko izmena u modelu.

Drugim rečima, nalazi o niskoj proceni podesnosti modela mogu biti uočeni putem Modifikacionih indeksa (MI), koji se konceptualizuju kao statistika hi-kvadrata sa jednim stepenom slobode (Jöreskog & Sörbom, 1993). Za svaki fiksni parametar, dobijamo Modifikacioni indeks, odnosno vrednost koja predstavlja očekivani pad u ukupnom hi-kvadratu, ukoliko je parametar slobodno procenjen u sledećoj ili ponovnoj analizi (svi slobodno procenjeni parametri automatski imaju MI vrednost koja je jednaka nuli). Pored MI potrebno je analizirati i Predviđene promene parametra (engl. *Par Change, Expected Parameter Change, EPC*; Saris, Satorra & Sörbom, 1987), koji predstavlja predviđanje promena parametra u pozitivnom ili negativnom smeru za svaki fiksni parametar i pruža značajne informacije o osjetljivosti evaluacije procene podesnosti modela nakon promene ili modifikacije modela. Neophodno je napraviti izmene u modelu ukoliko: a) promene mogu biti značajne u teorijskom kontekstu; b) ako će pomoći u boljoj proceni podesnosti modela (specifično u našem modelu može uticati na CFI i PCLOSE); c) ukoliko je MI i EPC vrednost značajna. Možemo uočiti visoke rezultate MI i EPC, ali između podcrtata različitih faktora ličnosti na osnovu kojih modifikacije nisu moguće. Međutim, možemo dopustiti postojanje kovarijansi grešaka između podcrtata ličnosti, odnosno možemo izvršiti dve modifikacije u okviru podcrtata ličnosti Poštenja/Poniznosti, koje imaju umerenu vrednost MI i EPC: e1 (Skromnost) i e2 (Izbegavanje pohlepe), e1 (Skromnost) i e3 (Pravičnost).

Nakon modifikacije, odnosno dodavanja kovarijanse između e1 i e2, komparacijom Modela 2 ($\chi^2=1200.557$) sa Modelom 1 ($\chi^2=1228.265$) dobijamo značajnu razliku od $\Delta\chi^2=27.7$. S obzirom na to da je moguće napraviti modifikacije između podcrti Skromnosti i Pravičnosti, dopuštena je kovarijansa između grešaka e1 i e3. Komparacijom Modela 3 ($\chi^2=1196.427$) sa Modelom 2 ($\chi^2=1200.557$) dobijamo nisku razliku od $\Delta\chi^2=4.13$. Mere podesnosti modela nisu zadovoljavajuće za Modele OFL 1, 2 i 3.

Nadalje, testirali smo Model 4 koji pretpostavlja da su rezultati na dimenzijama ličnosti (Poštenje/Poniznost, H; Emocionalnost, E; Ekstraverzija, X; Saradljivost, A; Savesnost, C; Otvorenost ka iskustvu, O) objašnjeni putem latentne varijable: Opštег faktora ličnosti. Na osnovu MI i EPC vrednosti moguće je napraviti dve modifikacije. Nakon dodavanja kovarijanse između e3 (Ekstraverzija) i e5 (Savesnost), komparacijom Modela 5 ($\chi^2=47.176$) sa Modelom 4 ($\chi^2=111.066$) dobijamo značajnu razliku od $\Delta\chi^2=63.89$. Moguće je napraviti modifikacije između dimenzija Savesnosti (e5) i Otvorenosti ka iskustvu (e6) i dobijena je razlika u hi-kvadratu od 34.18. Hi-kvadrat i stepeni slobode jesu ispod zadovoljavajućeg nivoa od 5.000, RMSEA je .03 (PCLOSE=.82) i CFI/GFI/AGFI imaju vrednosti preko .95. Iako su mere podesnosti modela zadovoljavajuće, on ne potvrđuje postojanje Opštег faktora ličnosti, usled toga što Ekstraverzija (-.06) i Otvorenost ka iskustvu (.09) imaju izuzetno niske koeficijente putanje. Rezultati Mernih modela 4, 5 i 6 OFL nalaze se u [Prilogu 14](#).

Nakon toga, ispitali smo Model 7 koji pretpostavlja postojanje šest faktora ličnosti prvog reda i dva faktora višeg reda Alfa (Saradljivost, Savesnost, Emocionalnost, Poštenje/Poniznost) i Beta (Ekstraverzija i Otvorenost ka iskustvu). Međutim, program naglašava da postoji greška sa faktorima višeg reda, odnosno sa Alfa i Beta. Prilikom analize uočeno je da procene relacija između Alfa i Beta prevazilaze 1.00. To može da ukazuje na pogrešnu specifikaciju modela ili da postoji multikolinearnost između faktora višeg reda. Dakle, na osnovu indeksa podesnosti i analize mera procene modela možemo zaključiti da faktori višeg reda sa Alfa i Beta faktorima na nivou podcrti nemaju zadovoljavajuće rezultate (rezultati Mernog modela 7 sa Alfa i Beta faktorima višeg reda nalaze se u [Prilogu 15](#)).

Nadalje, analizirali smo pretpostavku autora o postojanju zajedničkih karakteristika ličnosti Aštona i saradnika (Ashton et al., 2009). U okviru ovog Modela 8 dopuštena je jedna kovarijansa greški osobine ličnosti Poštenje/Poniznost, odnosno između podcrti Skromnosti (e4) i Pravičnosti (e2). Rezultati Modela 8 i 9 o multidimenzionalnosti nalaze se u [Prilogu 16](#).

Rezultati pokazuju da Model 9 ima statistički značajnu redukciju u veličini hi-kvadrata u odnosu na Model 8 ($\Delta\chi^2=74.9$). Zanimljiv je rezultat da između podcrti Pravičnosti i Skromnosti postoji negativna kovarijacija unikviteta, dakle, negativno koreliraju i dalje usmerava na to da su poderte ličnosti neophodni i sastavni deo karakteristike ličnosti i potiču od istog zajedničkog faktora Poštenja/Poniznosti. Pravičnost i Skromnost stoje u recipročnom odnosu, što može da bude interesantan rezultat sa stanovišta teorijskog razumevanja crte ličnosti Poštenja/Poniznosti. Možemo zaključiti da je šesti model ličnosti, koji pretpostavlja postojanje šest faktora ličnosti najpodesniji u predviđanju valjanosti faktorske strukture HEXACO-PI-R instrumenta, ali ne možemo apsolutno zaključiti da postoji Opšti faktor ličnosti s obzirom na to da postoje niske koeficijentne putanje dimenzija Ekstraverzije i Otvorenosti ka iskustvu.

4.3.2. Konfirmatorna faktorska struktura EOMEIS-2

U tabeli 4.4. prikazani su modeli EOMEIS-2 instrumenta. Prvi model koji smo testirali jeste na nivou podskala, odnosno postoji četiri faktora (Difuzija identitet; Preuzeti identitet; Moratorijum; Ostvareni identitet) i svaka podskala (Ideološke vrednosti Difuzije identiteta, IdDI; Interpersonalne vrednosti Difuzije identiteta, InDI; Ideološke vrednosti Preuzetog identiteta, IdPRE; Interpersonalne vrednosti Preuzetog identiteta, InPRE; Ideološke vrednosti Moratorijuma, IdMOR; Interpersonalne vrednosti Moratorijuma, InMOR; Ideološke vrednosti Ostvarenog identiteta, IdOST; Interpersonalne vrednosti Ostvarenog identiteta, InOST) ima nenulto opterećenje na faktoru statusa identiteta za koju je određena da procenjuje, a ima nulto opterećenje na ostalim faktorima. Iako indeksi podesnosti modela jesu zadovoljavajući (tabela 4.4.) minimum nije ostvaren i nismo dobili validno rešenje modela, zato što postoji negativna varijansa kod podskala IdDIF (Ideološke vrednosti Difuzije identiteta), InPRE (Interpersonalne vrednosti Preuzetog identiteta), IdMOR (Ideološke vrednosti Moratorijuma) i IdOST (Ideološke vrednosti Ostvarenog identiteta). Prikaz modela 1 EOMEIS-2 na nivou podskala nalazi se u [Prilogu 17.](#)

Testirali smo model 2 EOMEIS-2 instrumenta na nivou stavki prema prepostavci Beniona i Adamsa (Bennion & Adams, 1986). Pre nego što izvršimo modifikaciju modela putem Modifikacionih indeksa i Predviđenih promena u procenama, potrebno je ukloniti stavke koje imaju niska zasićenja, odnosno ispod 0.45.

Postoje različite prepostavke i "pravila" koji nivo zasićenja stavki na faktoru je prihvatljiv. Na primer, Fild (Field, 2013) naglašava, prateći zaključke i drugih autora (Guadagnoli & Velicer, 1988), da je neophodno postojanje od četiri ili više stavki sa zasićenjima od najmanje .60 kako bi faktor bio pouzdan, bez obzira na veličinu uzorka. Međutim, Stivens (Stevens, 1992) smatra da bi stavke trebalo da imaju zasićenja najmanje od .40, bez obzira na veličinu uzorka, kako bi interpretacija bila adekvatna. S obzirom na to da kod našeg modela postoje različite distribucije zasićenja stavki, pratćemo zaključke Tabahnika i Fidela (Tabachnick & Fidell, 2007), kao i Komrija i Lija (Comrey & Lee, 1992) koji zaključuju da zasićenja stavki na faktoru od .32 su niska, .45 dovoljno dobra, .55 dobra, .63 veoma dobra i .71 odlična. Stavke koje su uklonjene, jedna po jedna sa zasićenjima ispod .45, prikazane su u tabeli u [Prilogu 18.](#)

Tabela 4.4. Prikaz indeksa podesnosti modela dobijenih na testiranim modelima EOMEIS-2.

	χ^2	df	CMIN/DF	RMSEA/PCLOSE	CFI	GFI/AGFI
Model 1 Podskale	84.391	14	6.028	.09/.00	.97	.97/.92
Model 2 Stavke	4349.817	1268	3.430	.06/.00	.78	.75/.72
Model 3 Stavke	3315.795	896	3.701	.07/.00	.81	.77/.75
Model 4 Stavke	3115.070	895	3.481	.06/.00	.83	.79/.76
Model 5 Stavke	2980.544	894	3.334	.06/.00	.84	.79/.77
Model 6 Stavke	2871.083	893	3.215	.06/.00	.84	.80/.78
Model 7 Stavke	2757.913	892	3.092	.06/.00	.85	.81/.79
Model 8 Stavke	2670.574	891	2.997	.06/.00	.86	.81/.79
Model 9 Stavke	2591.911	890	2.912	.06/.00	.87	.82/.80
Model 10 Stavke	2517.903	889	2.832	.05/.00	.87	.83/.81
Model 11 Stavke	2457.784	888	2.768	.05/.15	.88	.83/.81
Model 12 Stavke	2405.874	887	2.712	.05/.53	.88	.84/.82

Nakon uklanjanja stavki sa niskim zasićenjima Model 3 ima nešto više mere podesnosti u odnosu na model 2, a razlika u hi-kvadratu između ova dva modela je 1034.022. Pregledom MI postoji nekoliko mogućih izmena Modela 3. Prema MI i EPC vrednostima (rezultati su prikazani u [Prilogu 18](#)), kao i sličnosti sadržaja stavki, moguće je učiniti devet izmena na modelu EOMEIS-2 instrumenta (tabela prikaza sa dopuštenim kovarijansama između greški, sadržaj stavki, pripadnost faktoru i razlike u hi-kvadratu između modela na nivou stavki predstavljeni su u [Prilogu 18](#)). Rezultati testiranih modela prikazanih u tabeli 4.4. ukazuju na to da je Model 12 EOMEIS-2 na nivou stavki najpodesniji. Pored toga što Model 12 ima valjane indekse CMIN/DF, CFI i GFI/AGFI; RMSEA takođe ima zadovoljavajuće rezultate, i procena tog indeksa u populaciji je na neophodnom nivou iznad .50. Može postojati problem replikovanja ovih rezultata usled nešto višeg broja dopuštenih kovarijansi između grešaka. Neophodno je nadalje utvrditi faktorsku valjanost SLCS-R instrumenta za procenu samopoštovanja.

4.3.3. Konfirmatorna faktorska analiza SLCS-R

U ovom delu rada analizirali smo prepostavku o postojanju dva faktora samopoštovanja: samodopadljivost i samoefikasnost (Tafarodi & Swann, 1995, 2001). Postoji osam stavki za svaki faktor samopoštovanja. U tabeli 4.5. prikazani su indeksi podesnosti Modela 1, koji prepostavlja postojanje dve dimenzije samopoštovanja, kao i indeksi podesnosti modela od 2 do 6, koji predstavljaju rezultate KFA nakon dopuštenih kovarijansi između grešaka.

Tabela 4.5. Prikaz indeksa podesnosti modela dobijenih na testiranim modelima SLCS-R.

	χ^2	df	CMIN/DF	RMSEA/PCLOSE	CFI	GFI/AGFI
Model 1 SLCS-R	551.076	89	6.192	.09/.00	.87	.87/.83
Model 2 SLCS-R	481.708	88	5.474	.09/.00	.89	.89/.85
Model 3 SLCS-R	452.478	87	5.201	.08/.00	.90	.90/.86
Model 4 SLCS-R	411.647	86	4.787	.08/.00	.91	.91/.87
Model 5 SLCS-R	384.541	85	4.524	.08/.00	.91	.92/.88
Model 6 SLCS-R	348.935	84	4.154	.07/.00	.92	.92/.89

Rezultati testiranih modela (tabela 4.5.) ukazuju na to da je Model 6 najpodesniji u predviđanju faktorske valjanosti SLCS-R instrumenta. Naime, dopušteno je pet kovarijansi između grešaka (prikaz Modifikacionih indeksa Modela 1 SLCS-R nalazi se u [Prilogu 19](#)). U tabeli 4.6. prikazali smo učinjene modifikacije na Modelu 1 SLCS-R, kao i razlike u hi-kvadratu između modela.

Tabela 4.6. Prikaz modifikacija modela SLCS-R na nivou stavki.

Kovarijansa između grešaka	Sadržaj stavke	Faktor	Razlika u χ^2
e11 i e12	SLCS10 = Ponekad se teško nosim sa izazovima; SLCS8 = Ponekad mi je teško da postignem stvari koje su mi važne;	Samoefikasnost	Model 1 – Model 2 = 69.37
e9 i e12	SLCS13 = Ponekad ne uspevam da ostvarim postavljene ciljeve; SLCS8 = Ponekad mi je teško da postignem stvari koje su mi važne;	Samoefikasnost	Model 2 – Model 3 = 29.23
e9 i e11	SLCS13 = Ponekad ne uspevam da ostvarim postavljene ciljeve; SLCS10 = Ponekad se teško nosim sa izazovima;	Samoefikasnost	Model 3 – Model 4 = 40.83
e4 i e5	SLCS7 = Imam negativan stav o sebi; SLCS6 = Ponekad mi je neprijatno da razmišljam o sebi;	Samodopadljivost	Model 4 – Model 5 = 27.11
e1 i e4	SLCS15 = Nemam dovoljno poštovanja prema sebi; SLCS7 = Imam negativan stav o sebi.	Samodopadljivost	Model 5 – Model 6 = 35.61

Dakle, Model 6 SLCS-R sa pet modifikacija ima veoma visoke mere podesnosti modela: CFI je blizu vrednosti od .95, GFI i AGFI imaju vrednost oko .90, RMSEA ima vrednost od .07 (PCLOSE nema zadovoljavajuću vrednost iznad .50). U narednom delu analizirali smo rezultate regresione analize na osnovu koje možemo uočiti relacije crta ličnosti sa identitetom i samopoštovanjem.

4.4. Predikcija dimenzija samopoštovanja i identiteta na osnovu osobina ličnosti

Rezultati KFA modela ne potvrđuju pretpostavku o postojanju Opštег faktora ličnosti, usled niskih mera podesnosti modela i koeficijentnih putanja dimenzija Ekstraverzije i Otvorenosti ka iskustvu. Stoga, bavili smo se analizom relacija crta ličnosti sa dimenzijama samopoštovanja i identiteta u cilju razumevanja i objašnjenja njihovih odnosa i ponašanja individue. Kako bismo došli do odgovora koliki je doprinos crta ličnosti u objašnjenju dimenzija samopoštovanja i identiteta, urađeno je šest višestrukih regresionih analiza (metod "Enter"). Set prediktora su činile osobine ličnosti (Poštenje/Poniznost, Emocionalnost, Ekstraverzija, Saradljivost, Savesnost i Otvorenost ka iskustvu), a kriterijumi bile su, ponaosob, dimenzije samopoštovanja (Samodopadljivost i Samoefikasnost) i statusi identiteta (Ostvareni, Preuzeti, Moratorijum i Difuzija identiteta), dakle, ukupno šest. Pre nego što prikažemo i analiziramo rezultate regresione analize, ukratko ćemo napomenuti rezultate Pirsonove korelace analize.

Rezultati Pirsonove korelace analize ukazuju na to da postoji značajna povezanost crta ličnosti sa dimenzijama samopoštovanja i identiteta: Samodopadljivost sa Ekstraverzijom ($r=.57$) i Savesnosti ($r=.29$); Samoefikasnost sa Savesnosti ($r=.44$), Ekstraverzijom ($r=.43$) i Otvorenosti ka iskustvu ($r=.12$); Ostvareni identitet sa Savesnosti ($r=-.33$), Otvorenosti ($r=-.24$) i Ekstraverzijom ($r=-.20$); Preuzeti identitet sa Otvorenosti ($r=.16$) i Emocionalnosti ($r=-.14$), a nešto manje sa Poštenjem/Poniznosti ($r=-.11$) i Ekstraverzijom ($r=-.11$); Moratorijum sa Savesnosti ($r=.22$) i nešto manje sa Ekstraverzijom ($r=.12$) i Poštenjem/Poniznosti ($r=.09$); Difuzija identiteta korelirala sa svim crtama ličnosti, najviše sa Savesnosti ($r=.24$), a najmanje sa Ekstraverzijom ($r=.10$). U tabeli 4.7. prikazani su rezultati regresione analize.

Tabela 4.7. Regresiona analiza: predikcija dimenzija samopoštovanja i identiteta na osnovu šest crta ličnosti.

Kriterijumi	Set	R	R ²	F
Samodopadljivost	1	.589	.347	54.624***
Samoefikasnost	1	.544	.296	43.264***
Ostvareni identitet	1	.383	.147	17.635***
Preuzeti identitet	1	.273	.075	8.275***
Moratorijum	1	.242	.059	6.409***
Difuzija identiteta	1	.322	.104	11.895***

***p<.001; **p<.01; *p<.05

Na osnovu rezultata regresione analize možemo uočiti da su sve dimenzije samopoštovanja i identiteta značajno objašnjene setom prediktora, odnosno crtama ličnosti. Procenat objašnjene varijanse crtama ličnosti je najveći za dimenzije samopoštovanja: Samodopadljivost 34.7% i Samoefikasnost 29.6%, a za statuse identiteta procenat je dosta manji: za Ostvareni identitet 14.7% i za Difuziju identiteta 10.4%. Naime, neophodno je analizirati specifičan uticaj prediktora za kriterijumsku varijablu. Rezultati relacija crta ličnosti sa dimenzijama samopoštovanja i statusima identiteta, kao i parcijalni doprinosi prediktora prikazani su u tabeli 4.8.

Tabela 4.8. Parcijalni doprinosi prediktora.

Samodopadljivost			Samoefikasnost			Ostvareni identitet		
β	kor. ZV ^a	sr ²	β	kor. ZV ^a	sr ²	β	kor. ZV ^a	sr ²
H .069	.069	.063	-.058	.021	-.053	.038	-.046	.035
E -.047	-.072	-.045	-.040	-.061	-.039	.015	.021	.014
X .530	.569	.501***	.318	.427	.301***	-.116	-.196	-.110**
A -.018	-.011	-.017	-.007	.006	-.007	-.004	-.034	-.003
C .133	.285	.118***	.360	.437	.320***	-.260	-.327	-.231***
O -.046	.009	-.044	.020	.116	.020	-.170	-.237	-.163***
Preuzeti identitet			Moratorijum			Difuzija identiteta		
β	kor. ZV ^a	sr ²	β	kor. ZV ^a	sr ²	β	kor. ZV ^a	sr ²
H .158	.110	.144***	.068	.093	.062	.039	.147	.036
E -.151	-.138	-.145***	-.061	-.044	-.058	.162	.182	.156***
X .106	.106	.100*	.057	.117	.054	.070	.101	.066
A -.053	-.030	-.051	-.047	-.020	-.046	.065	.123	.062
C -.052	.047	-.046	.193	.219	.171***	.163	.237	.144***
O .158	.164	.152***	.002	.059	.002	.099	.150	.095*

Napomena: H – Poštenje/Poniznost, E – Emocionalnost, X – Ekstraverzija, A – Saradljivost, C – Savesnost, O – Otvorenost ka iskustvu;

a – korelacija prediktora sa zavisnom varijablom, sr² – kvadrat semiparcijalne korelacije, jedinstveni

doprinos svakog prediktora ukupnoj varijansi koja objašnjava ZV;

***p<0.001; **p<0.01; *p<0.05

Značajno je napomenuti kvadrat semiparcijalne korelacije, odnosno jedinstveni doprinos svakog prediktora ukupnoj varijansi koja objašnjava zavisna varijabla. Od osobina ličnosti najviše relacija sa dimenzijama samopoštovanja i statusima identiteta ostvaruju Ekstraverzija, Savesnost, Otvorenost ka iskustvu i Emocionalnost, pri čemu negativna Savesnost objašnjava najveći procenat u okviru Ostvarenog identiteta (23.1%), kao i negativna Otvorenost ka iskustvu u slučaju Ostvarenog statusa identiteta (16.3%), a negativna Emocionalnost u okviru Preuzetog identiteta (14.5%). Najviši doprinos ima Ekstraverzija ukupnoj varijansi u okviru Samodopadljivosti (50.1%) i Samoefikasnosti (30.1%), kao i Savesnost u slučaju Samoefikasnosti (32%) i Samodopadljivosti (11.8%). Možemo uočiti značajno manji jedinstveni doprinos crta ličnosti ukupnoj varijansi koja objašnjava statuse identiteta: Savesnost objašnjava 17.1% u slučaju Moratorijuma, Emocionalnost objašnjava 15.6% i Savesnost 14.4% u okviru Difuzije identiteta, a Otvorenost ka iskustvu objašnjava 15.2% i Poštenje/Poniznost 14.4% u slučaju Preuzetog identiteta.

U daljem delu rada, neophodno je analizirati detaljnije strukturu relacija dimenzija samopoštovanja, statusa identiteta i crta ličnosti. U cilju preciznijeg tumačenja rezultata kanoničke korelace analize koristili smo četiri statusa identiteta (Ostvareni, Preuzeti, Difuzija identiteta i Moratorijum), dve dimenzije samopoštovanja (Samodopadljivost i Samoefikasnost) i klasifikaciju podcrti ličnosti prema Liju i Aštonu (Lee & Ashton, 2016), koja podrazumeva 24 podcrte, odnosno četiri podcrte za svaku od šest dimenzija ličnosti:

- Poštenje/Poniznost (H): Iskrenost, Pravičnost, Izbegavanje pohlepe, Skromnost;
- Emocionalnost (E): Bojažljivost, Anksioznost, Zavisnost, Sentimentalnost;
- Ekstraverzija (X): Socijalno samopoštovanje, Socijalna smelost, Društvenost, Energičnost;
- Saradljivost (A): Tendencija oprاشtanja, Nežnost, Fleksibilnost, Strpljivost;
- Savesnost (C): Organizovanost, Marljivost, Perfekcionizam, Obazrivost;
- Otvorenost ka iskustvu (O): Uvažavanje estetike, Radoznalost, Kreativnost, Nekonvencionalnost.

4.5. Povezanost identiteta i samopoštovanja

Kako bismo proverili hipotezu o povezanosti između identiteta i samopoštovanja, urađena je kanonička korelaciona analiza na skupu četiri statusa identiteta EOMEIS-2 instrumenta i dve dimenzije samopoštovanja SLCS-R skale. Primenom kanoničke korelace analize na skorovima dimenzija EOMEIS-2 i SLCS-R upitnika, izdvojena je jedna značajna kanonička funkcija. Kanonička funkcija je značajna na nivou .000, a preklapanje skupa iznosi .156. Kanonički par ima korelaciju od .376 (tabela 4.9.).

Tabela 4.9. Koeficijenti kanoničkih korelacija i značajnost skorova dimenzija EOMEIS-2 i SLCS-R.

	Rho	Rho**2	Wilk's	H**2	df	sig
1	.376	.141	.846	103.462	8.000	.000

Napomena: Suma Rho**2 je .156;

Suma svih Rho**2 se može tumačiti kao proporcija preklapanja dva skupa.

Primenom kanoničke korelacione analize izdvojena je jedna značajna kanonička funkcija skupa statusa identiteta EOMEIS-2 instrumenta i dve dimenzije samopoštovanja SLCS-R upitnika. Kanonička funkcija dimenzija identiteta primarno je određena *Ostvarenim identitetom*, a u suprotnom smeru Moratorijumom i Preuzetim identitetom. Visoki rezultati na Ostvarenom identitetu, podrazumevaju niske rezultate na Moratorijumu i Preuzetom identitetu. Kanonička funkcija dimenzija samopoštovanja je primarno određena *Samoefikasnosti*, a manjom merom Samodopadljivosti. Visoki rezultati na Samoefikasnosti, podrazumevaju i visoke rezultate na Samodopadljivosti. Dakle, postoji povezanost između Samoefikasnosti i Ostvarenog identiteta (tabela 4.10.). Kanonička funkcija dimenzija statusa identiteta u svom skupu obuhvata 32.3%, a u suprotnom 10.1% varijanse. Kanonička funkcija dimenzija samopoštovanja u svom skupu obuhvata 71.3%, a u suprotnom 4.6% varijanse (Tabele analize prepokrivanja levog i desnog skupa varijabli nalaze se u [Prilogu 20](#)).

Tabela 4.10. Kanonički koeficijenti i faktori EOMEIS-2 i SLCS-R.

Varijabla	I kanonička funkcija	
	koef.	faktor
Difuzija identiteta	-.191	-.415
Preuzeti identitet	-.314	-.393
Moratorijum	-.399	-.478
Ostvareni identitet	.706	.859
Samodopadljivost	-.159	-.665
Samoefikasnost	-.902	-.991

4.6. Povezanost osobina ličnosti i identiteta

Kako bismo proverili hipotezu o postojanju povezanosti između osobina ličnosti i identiteta, urađena je kanonička korelaciona analiza na skupu 24 podcrti osobina ličnosti HEXACO-PI-R instrumenta i četiri dimenzije identiteta EOMEIS-2 skale. Primenom kanoničke korelacione analize na skorovima podcrti HEXACO-PI-R i dimenzija EOMEIS-2 upitnika, izdvojene su četiri značajne kanoničke funkcije. Kanoničke funkcije su značajne na nivou .000, osim četvrte koja je značajna na nivou .001. Preklapanje dva skupa iznosi .661. Prvi kanonički par ima korelaciju .505, drugi .440, treći i četvrti .369 (tabela 4.11.).

Tabela 4.11. Koeficijenti kanoničkih korelacija i značajnost skorova podcrti HEXACO-PI-R i skorova dimenzija EOMEIS-2.

	Rho	Rho**2	Wilks	Hi**2	df	sig
1	.505	.255	.479	446.623	96.000	.000
2	.440	.194	.643	267.846	69.000	.000
3	.369	.136	.798	137.085	44.000	.000
4	.369	.076	.924	48.049	21.000	.001

Napomena: Suma Rho**2 je .661;

Suma svih Rho**2 se može tumačiti kao proporcija preklapanja dva skupa.

Primenom kanoničke korelace analize izdvojene su četiri značajne kanoničke funkcije skupa podcrtka koje mere osobine ličnosti putem HEXACO-PI-R instrumenta i skupa dimenzija koje mere identitet putem EOMEIS-2 upitnika. Prva kanonička funkcija skupa podcrtka osobina ličnosti primarno je određena podcrtama Savesnosti (Marljivost, Obazrivost, Perfekcionizam i Organizovanost), u manjoj meri podcrtama Otvorenosti ka iskustvu (Nekonvencionalnost, Kreativnost, Radoznalost i Uvažavanje estetike), a najniže korelacije imaju poderte Ekstraverzije (Socijalno samopoštovanje, Energičnost, Socijalna smelost i Društvenost) i Iskrenost podcrtka Poštenja/Poniznosti. Stoga prva funkcija podcrtka osobina ličnosti primarno je određena *Marljivosti*, kao i ostalim podcrtama *Savesnosti*. U skupu statusa identiteta funkcija je primarno određena *Ostvarenim identitetom*, a nešto manje u suprotnom smeru ostalim statusima identiteta (Preuzeti identitet, Difuzija identiteta i Moratorijum). Visoki rezultati na Ostvarenom identitetu, podrazumevaju niske rezultate na ostalim statusima identiteta. Dakle, postoji povezanost između podcrtka Savesnosti i Otvorenosti ka iskustvu sa Ostvarenim identitetom (tabela 4.12.). Prva kanonička funkcija podcrtka osobina ličnosti u svom skupu obuhvata 11.8% varijanse, a u suprotnom 8.2%. Prva kanonička funkcija identiteta u svom skupu obuhvata 32.3%, a u suprotnom 3% varijanse.

Druga kanonička funkcija skupa podcrtka osobina ličnosti primarno je određena *Nekonvencionalnosti* podcrtom Otvorenosti ka iskustvu, a najmanja je korelacija sa Društvenosti podcrtom Ekstraverzije i sa Bojažljivosti podcrtom Emocionalnosti. Dakle, prva linija povezanosti skupa podcrtka osobina ličnosti je preko visokih rezultata na Nekonvencionalnosti, koja podrazumeva i visoke rezultate na Društvenosti, ali niske rezultate na Bojažljivosti. U skupu identiteta druga funkcija je primarno određena *Difuzijom identiteta*, a u nešto manjoj meri Moratorijumom i Ostvarenim identitetom. Visoki rezultati na Difuziji identiteta podrazumevaju i visok skor na Moratorijumu i Ostvarenom identitetu. Dakle, postoji povezanost između Nekonvencionalnosti i Difuzije identiteta (tabela 4.12.). Druga kanonička funkcija podcrtka osobina ličnosti u svom skupu obuhvata 4.3%, a u suprotnom 4.2% varijanse. Druga kanonička funkcija identiteta u svom skupu obuhvata 21.7%, a u suprotnom 0.8% varijanse.

Treća kanonička funkcija skupa podcrtka osobina ličnosti primarno je određena Iskrenosti podcrtom Poštenja/Poniznosti, a u suprotnom smeru nešto manje Zavisnosti i Sentimentalnosti podcrtama Emocionalnosti, i najmanje korelacije ima sa Marljivosti i Organizovanosti podcrtama Savesnosti. Stoga, treća kanonička funkcija podcrtka osobina ličnosti primarno je određena *Iskrenosti*. U skupu statusa identiteta treća funkcija je primarno određena *Preuzetim identitetom*, nešto manje Ostvarenim identitetom, a u suprotnom smeru sa Difuzijom identiteta. Dakle, postoji povezanost između Iskrenosti, poderte Poštenja/Poniznosti, sa Preuzetim identitetom (tabela 4.12.). Treća kanonička funkcija podcrtka ličnosti u svom skupu obuhvata 5.6%, a u suprotnom 3.5% varijanse. Treća kanonička funkcija identiteta u svom skupu obuhvata 25.6%, a u suprotnom 0.8% varijanse.

Četvrta kanonička funkcija podcrtka osobina ličnosti primarno je određena *Perfekcionizmom* podcrtom Savesnosti, a u suprotnom smeru nešto nižim rezultatima Anksioznosti i Zavisnosti podcrtama Emocionalnosti, Tendencijom oprاشtanja podcrtom Saradljivosti i Nekonvencionalnosti podcrtom Otvorenosti ka iskustvu. U skupu statusa identiteta četvrta funkcija je primarno određena *Moratorijumom*, a nešto manje u suprotnom smeru Difuzijom i Preuzetim identitetom. Dakle, postoji povezanost između Perfekcionizma, poderte Savesnosti, sa Moratorijumom (tabela 4.12.). Četvrta kanonička funkcija podcrtka osobina ličnosti u svom skupu obuhvata 4.9%, a u suprotnom 1.6% varijanse. Četvrta kanonička funkcija identiteta u svom skupu obuhvata 20.4%, a u suprotnom 0.4% varijanse (Tabele analize prepokrivanja levog i desnog skupa varijabli nalaze se u [Prilogu 21](#)).

Dakle, Ostvaren identitet je najviše povezan sa svim podcrtama Savesnosti, posebno Marljivosti, kao i sa svim podcrtama Otvorenosti ka iskustvu, a nešto manje korelacije ima sa podcrtama Ekstraverzije. Difuzija identiteta je najviše povezana sa Nekonvencionalnosti podcrtom Otvorenosti ka iskustvu, Preuzeti identitet sa Iskrenosti podcrtom Poštenja/Poniznosti, a Moratorijum sa Perfekcionizmom podcrtom Savesnosti.

Tabela 4.12. Kanonički koeficijenti i faktori HEXACO-PI-R i EOMEIS-2.

Varijabla	I kanonička funkcija		II kanonička funkcija		III kanonička funkcija		IV kanonička funkcija	
	koef.	faktor	koef.	faktor	koef.	faktor	koef.	faktor
Iskrenost (H)	.298	.383	-.162	-.117	-.606	-.496	.077	.056
Pravičnost (H)	-.064	.231	-.147	-.295	.087	.189	-.284	-.249
Izbegavanje pohlepe (H)	.111	.223	.101	-.152	-.056	.016	-.103	-.187
Skromnost (H)	.023	.025	-.058	-.082	-.235	-.112	-.197	-.275
Bojažljivost (E)	-.067	-.237	-.161	-.384	-.191	.175	.039	-.077
Anksioznost (E)	.014	.062	-.141	-.116	.059	.199	-.431	-.370
Zavisnost (E)	-.041	-.096	.016	-.127	.097	.404	-.242	-.311
Sentimentalnost (E)	.126	.140	-.190	-.201	.377	.449	.129	-.189
Socijalno samopoštovanje (X)	.367	.419	-.387	-.276	-.086	.026	.091	.191
Socijalna smelost (X)	.015	.307	-.314	-.054	-.043	-.009	-.089	.027
Društvenost (X)	-.025	.306	.577	.359	.141	.188	.033	.058
Energičnost (X)	-.013	.350	.061	.111	-.192	-.087	.037	.067
Tendencija opraštanja (A)	.089	.034	-.106	-.185	.084	.207	-.280	-.375
Nežnost (A)	-.144	-.098	.089	.000	.286	.273	.129	-.099
Fleksibilnost (A)	.033	.110	.149	-.037	.153	.183	.005	-.090
Strpljivost (A)	-.019	.166	-.094	-.120	-.225	.003	-.045	-.131
Organizovanost (C)	.151	.475	-.081	-.159	.075	.311	.104	.290
Marljivost (C)	.327	.718	.196	.146	.267	.354	-.370	-.054
Perfekcionizam (C)	.060	.477	.221	.120	.116	.299	.691	.423
Obazrivost (C)	.165	.506	-.337	-.255	.006	.150	.257	.279
Uvažavanje estetike (O)	.061	.394	-.416	-.248	.016	.084	-.011	-.175
Radoznalost (O)	.062	.410	.146	.101	.297	.157	.008	-.047
Kreativnost (O)	.025	.423	-.021	.103	.124	.117	-.074	-.155
Nekonvencionalnost (O)	.401	.485	.457	.440	-.433	-.210	-.324	-.308
Difuzija identiteta	.364	.503	-.719	-.555	.305	.533	-.649	-.393
Preuzeti identitet	.489	.512	.051	.299	-.771	-.711	-.492	-.378
Moratorijum	.387	.460	-.475	-.493	-.315	-.196	.739	.712
Ostvaren identitet	-.517	-.752	-.737	-.476	-.514	-.443	-.317	-.102

4.7. Povezanost osobina ličnosti i samopoštovanja

Kako bismo proverili pretpostavku o postojanju povezanosti između osobina ličnosti i samopoštovanja, urađena je kanonička korelaciona analiza na skupu 24 podcrtu osobina ličnosti HEXACO-PI-R instrumenta i dve dimenzije samopoštovanja SLCS-R skale. Primenom kanoničke korelacione analize na skorovima podcrtu HEXACO-PI-R i dimenzija SLCS-R upitnika, izdvojene su dve značajne kanoničke funkcije. Kanoničke funkcije su značajne na nivou .000. Preklapanje dva skupa iznosi .602. Prvi kanonički par ima korelaciju .681, a drugi .371 (tabela 4.13.).

Tabela 4.13. Koeficijenti kanoničkih korelacija i značajnost skorova podcrtu HEXACO-PI-R i skorova dimenzija SLCS-R.

	Rho	Rho**2	Wilk's	Hi**2	df	sig
1	.681	.464	.462	469.655	48.000	.000
2	.371	.137	.863	89.934	23.000	.000

Napomena: Suma Rho**2 je .602;

Suma svih Rho**2 se može tumačiti kao proporcija preklapanja dva skupa.

Primenom kanoničke korelacione analize izdvojene su dve značajne kanoničke funkcije skupa podcrtu koje mere osobine ličnosti putem HEXACO-PI-R instrumenta i skupa dimenzija koje mere samopoštovanje putem SLCS-R upitnika. Prva kanonička funkcija skupa podcrtu osobina ličnosti primarno je određena Socijalnim samopoštovanjem i Energičnosti podcrtama Ekstraverzije, i Marljivosti podcrtom Savesnosti, u manjoj meri Društvenosti i Socijalnoj smelosti podcrtama Ekstraverzije, i Organizovanosti podcrtom Savesnosti, a najniže korelacije ima Obazrivost podcrtu Savesnosti. Prva funkcija podcrtu osobina ličnosti primarno je određena *Socijalnim samopoštovanjem*. U skupu samopoštovanja funkcija je primarno određena *Samodopadljivosti*, a nešto manje Samoefikasnosti. Visoki rezultati na Samodopadljivosti, podrazumevaju i visok skor na Samoefikasnosti. Dakle, postoji povezanost između Ekstraverzije, posebno Socijalnog samopoštovanja, sa Samodopadljivosti, a nešto manje i sa Samoefikasnosti (tabela 4.14.). Prva kanonička funkcija podcrtu osobina ličnosti u svom skupu obuhvata 11% varijanse, a u suprotnom 35.9%. Prva kanonička funkcija samopoštovanja u svom skupu obuhvata 77.4%, a u suprotnom 5.1% varijanse.

Druga kanonička funkcija podcrtu osobina ličnosti najviše je određena Marljivosti i Perfekcionizmom podcrtama Savesnosti, nešto manje Obazrivosti podcrtom Savesnosti i Skromnosti podcrtom Poštenja/Poniznosti, a najmanje je određena Društvenosti i Energičnosti podcrtama Ekstraverzije. Druga funkcija podcrtu osobina ličnosti primarno je određena *Marljivosti* podcrtom Savesnosti. U drugom skupu, funkcija je određena *Samoefikasnosti*, a nešto manje Samodopadljivosti. Visoki rezultati na Samoefikasnosti, podrazumevaju niske rezultate na Samodopadljivosti. Dakle, postoji povezanost između Savesnosti, posebno kod podcrtu Marljivosti i Perfekcionizma, sa Samoefikasnosti (tabela 4.14.). Druga kanonička funkcija podcrtu ličnosti u svom skupu obuhvata 6.1%, a u suprotnom 3.1% varijanse. Druga funkcija samopoštovanja u svom skupu obuhvata 22.6%, a u suprotnom 0.8% varijanse (Tabele analize prepokrivanja levog i desnog skupa varijabli nalaze se u [Prilogu 22](#)).

Dakle, podcrte Ekstraverzije, posebno Socijalnog samopoštovanja, najviše su povezane sa Samodopadljivosti, a nešto manju povezanost imaju podcrte Savesnosti (Marljivost, Organizovanost i Obazrivost) sa Samodopadljivosti. Podcrte Savesnosti, posebno Marljivost, najviše su povezane sa Samoefikasnosti, a nešto manju povezanost sa Samoefikasnosti imaju Skromnost podcrtata Poštenja/Poniznosti, kao i Društvenost i Energičnost podcrte Ekstraverzije.

Tabela 4.14. Kanonički koeficijenti i faktori HEXACO-PI-R i SLCS-R.

Varijabla	I kanonička funkcija		II kanonička funkcija	
	koef.	faktor	koef.	faktor
Iskrenost (H)	-.142	-.165	-.104	-.080
Pravičnost (H)	.020	-.127	.073	.107
Izbegavanje pohlepe (H)	-.016	-.031	-.126	-.102
Skromnost (H)	.082	.138	-.341	-.322
Bojažljivost (E)	.052	.227	-.114	-.083
Anksioznost (E)	.085	.171	-.064	.142
Zavisnost (E)	-.042	-.010	.015	-.035
Sentimentalnost (E)	.007	-.050	.182	.036
Socijalno samopoštovanje (X)	-.541	-.813	-.244	-.212
Socijalna smelost (X)	-.025	-.469	.200	.075
Društvenost (X)	-.132	-.554	-.490	-.306
Energičnost (X)	-.221	-.687	-.302	-.301
Tendencija opruštanja (A)	-.062	-.018	-.045	-.086
Nežnost (A)	-.019	.058	.072	-.006
Fleksibilnost (A)	.103	.035	.027	.071
Strpljivost (A)	.049	-.043	.102	.158
Organizovanost (C)	-.186	-.507	.070	.282
Marljivost (C)	-.221	-.604	.604	.574
Perfekcionizam (C)	-.037	-.296	.195	.469
Obazrivost (C)	-.063	-.315	.128	.370
Uvažavanje estetike (O)	-.030	-.041	-.101	.188
Radoznalost (O)	-.046	-.114	-.001	.298
Kreativnost (O)	.060	-.072	.133	.268
Nekonvencionalnost (O)	-.062	-.029	.015	.256
Samodopadljivost	-.678	-.929	-1.000	-.371
Samoefikasnost	-.448	-.828	1.222	.561

5. DISKUSIJA

U našem istraživanju pošli smo od glavne hipoteze da postoji Opšti faktor ličnosti HEXACO instrumenta (Musek, 2007; Saucier & Goldberg, 2003). S obzirom na to da su nalazi prethodnih studija oprečni postavljeni je i alternativna hipoteza da se odbacuje pretpostavka o postojanju Opšteg faktora ličnosti (Ashton et al., 2009). Pored toga, u istraživanju se očekuje značajna povezanost crta ličnosti, samopoštovanja i identiteta. Pre nego što smo ispitivali postavljene hipoteze analizirali smo faktorsku strukturu, metrijske karakteristike i bavili smo se validacijom faktorskih modela tri upitnika. Faktorskom analizom utvrđeno je postojanje četiri statusa identiteta (Ostvareni, Preuzeti, Difuzija identiteta i Moratorijum) i dve dimenzije samopoštovanja (Samodopadljivost i Samoefikasnost).

U pogledu instrumenta za procenu ličnosti HEXACO-PI-R putem EFA ekstrahovano je šest faktora. Metrijske karakteristike šest faktora su između umerenih i visokih. Postoji nekoliko istraživanja koja potvrđuju šestodimenzionalnu strukturu ličnosti (na primer: Ashton et al., 2009; Ashton, Lee & Goldberg, 2004; Babarović i Šverko, 2013; Lee & Ashton, 2004, 2009, 2016; Wasti et al., 2008). Nasuprot tome, druge studije naglašavaju petofaktorsku strukturu ličnosti (Church et al., 1997; Goldberg, 1990; McCrae & Costa, 1997, 2003; Saucier & Goldberg, 1996). Kako bismo utvrdili postojanje šestofaktorske strukture, kao i uporedili modele zasnovane na šest karakteristika ličnosti (Multidimenzionalni model) sa modelima koji pretpostavljaju postojanje faktora višeg reda, poput jednog Opšteg faktora ličnosti ili dva faktora Alfa i Beta, sprovedli smo niz Konfirmatornih faktorskih analiza. Na osnovu indeksa podesnosti i analize mera procene modela zaključili smo da je najpodesniji model sa šest dimenzija ličnosti, ali nije potvrđeno postojanje jednog Opšteg faktora ličnosti.

Slično tome, postoji nekoliko studija koje dovode u pitanje pretpostavku o Opštem faktoru ličnosti. Autori naglašavaju da je za razumevanje ličnosti neophodna kompleksnija struktura koja sadrži šest faktora ličnosti (Ashton et al., 2009; Hopwood et al., 2011). Rezultati našeg istraživanja u skladu su sa rezultatima Aštona i saradnika (Ashton et al., 2009). Višefaktorski model, preciznije šest karakteristika ličnosti, predstavlja podesniji model od modela višeg reda zasnovanom na postojanju Opšteg faktora ličnosti.

Nasuprot tome, drugi istraživači smatraju da je moguće govoriti o značaju Opšteg faktora ličnosti u opisu ponašanja individue (Musek, 2007; Ones et al., 1996; Rushton & Irving, 2011; Saucier & Goldberg, 2003; van der Linden, te Nijenhuis & Bakker, 2010). Rušton i Irving (Rushton & Irving, 2011) na osnovu rezultata istraživanja zaključuju da ne postoji jasna razlika između Opšteg faktora ličnosti koji je proizvod modela zasnovanog na zajedničkim faktorima Velikih pet, u odnosu na model Opšteg faktora ličnosti dobijenog iz jedinstvenog primarnog faktora. Rušton i Irving (2011) smatraju da Ašton i saradnici (2009) zasnivaju analizu na osnovu: (a) modela koji je konstruisan na samo dva indikatora po faktoru, što povećava mogućnost bolje podesnosti modela zasnovanog na zajedničkim faktorima, (b) Aštoni i saradnici (2009) procenjuju podesnost modela zasnovanog na zajedničkim faktorima, pre nego što su ih uporedili sa postojećim hijerarhijskim modelima. Dakle, na osnovu rezultata našeg istraživanja merni modeli na nivou podcrtala ličnosti, modeli sa faktorima višeg reda kao i multidimenzionalni model, nemaju zadovoljavajuće indekse podesnosti modela. Jedino model zasnovan na šest dimenzija ličnosti i jednom latentnom varijablu ima valjane indekse podesnosti modela. S obzirom na to da dimenzije Ekstraverzije i Otvorenosti ka iskustvu imaju veoma niske koeficijentne putanje u okviru Opšteg faktora ličnosti, nije potvrđeno njegovo postojanje. Stoga, bavili smo se ispitivanjem relacija crta ličnosti, samopoštovanja i identiteta.

Kako bismo utvrdili doprinos crta ličnosti u objašnjenju dimenzija samopoštovanja i identiteta urađena je višestruka regresiona analiza. Sve dimenzije samopoštovanja i identiteta značajno su objašnjene setom prediktora, odnosno crtama ličnosti. Najveći procenat objašnjene varijanse crtama ličnosti je za samopoštovanje, odnosno za Samodopadljivost 34.7% i za Samoefikasnost 29.6%. U pogledu statusa identiteta procenat je manji u odnosu na samopoštovanje: za Ostvareni identitet 14.7%, za Difuziju 10.4%, za Preuzeti identitet 7.5% i za Moratorijum 5.9%. Određene crte ličnosti koje imaju najviše relacije sa dimenzijama samopoštovanja i statusima identiteta jesu: Ekstraverzija, Savesnost, Otvorenost ka iskustvu i Emocionalnost. Najviši doprinos ima Ekstraverzija u slučaju Samodopadljivosti (50.1%) i Samoefikasnosti (30.1%), kao i Savesnost u okviru Samoefikasnosti (32%) i Samodopadljivosti (11.8%), a u slučaju statusa identiteta negativna Savesnost objašnjava najveći procenat u okviru Ostvarenog identiteta (23.1%). Uočen je značajan doprinos crta ličnosti u okviru drugih statusa identiteta: negativna Otvorenost u slučaju Ostvarenog identiteta (16.3%), negativna Emocionalnost u okviru Preuzetog identiteta (14.5%), Savesnost u slučaju Moratorijuma (17.1%), Emocionalnost 15.6% i Savesnost 14.4% u okviru Difuzije identiteta, a Otvorenost ka iskustvu objašnjava 15.2% i Poštenje/Poniznost 14.4% u slučaju Preuzetog identiteta. Dakle, najviše relacije su između Savesnosti i Ekstraverzije sa dimenzijama samopoštovanja.

Slično našim nalazima, u istraživanju Robinsa i saradnika (Robins, Tracy et al., 2001) uočena je povezanost između samopoštovanja i osobina ličnosti. Naime, faktori Velikih pet objašnjavaju 34% varijanse samopoštovanja. Specifično, najviše rezultate predviđanja samopoštovanja imaju Emocionalna stabilnost i Ekstraverzija, nakon toga Savesnost i Otvorenost ka iskustvu. Moguća razlika rezultata našeg istraživanja u parcijalnim doprinosima crta ličnosti u okviru samopoštovanja u odnosu na istraživanje Robinsa i saradnika (2001) može biti u našoj konceptualizaciji samopoštovanja kao dvodimenzionalnog konstrukta. Stoga, u našem istraživanju Ekstraverzija i Savesnost imaju najviši doprinos u objašnjenju dimenzija samopoštovanja.

Nadalje, u cilju jasnije interpretacije i razumevanja strukture relacije tri konstrukta našeg istraživanja: identiteta, samopoštovanja i osobina ličnosti, bavili smo se kanoničkom korelacionom analizom. Rezultati našeg istraživanja ukazuju na to da postoji povezanost između samopoštovanja i statusa identiteta, ali da je samo jedna značajna funkcija izdvojena. Naime, postoji povezanost između osoba koje su se ostvarile i jasno definisale svoje ciljeve, odnosno Ostvarenog identiteta sa Samoefikasnosti. Nalazi raznih istraživanja ukazuju na nejasne relacije ova dva konstrukta. Postoje studije koje ukazuju na postojanje povezanosti između identiteta i samopoštovanja (Balistreri et al., 1995; Basak & Ghose, 2008; Kroger, 2003; Marcia, 1966, 1993; Taylor & Oskay, 1995), a rezultati drugih istraživanja ukazuju na to da ne postoji značajna povezanost između ova dva konstrukta (Rotheram-Borus, 1989). Nekoliko autora naglašava da osobe u nižim statusima identiteta poput Difuzije imaju negativnu povezanost sa samopoštovanjem (Adams et al., 2005; Luyckx et al., 2005). Slično sa nalazima našeg istraživanja gde je uočena povezanost između Ostvarenog identiteta i samopoštovanja (preciznije Samoefikasnosti), u studiji Orlofskog (Orlofsky, 1978) rezultati pokazuju da ukoliko postoje visoki rezultati na samopoštovanju osobe postižu više statuse (Ostvareni i Moratorijum), a u suprotnom smeru postižu niže statuse identiteta (Preuzeti i Difuzija).

Prilikom analize relacija osobina ličnosti i identiteta, izdvojene su četiri značajne funkcije. Rezultati kanoničke analize ukazuju na to da postoji povezanost između karakteristika ličnosti, odnosno podcrtava Savesnosti (Marljivost, Obazrivost, Perfekcionizam i Organizovanost) i Otvorenosti ka iskustvu (Nekonvencionalnost, Kreativnost, Radoznalost i Uvažavanje estetike) sa statusom Ostvarenog identiteta; zatim podcrtava Nekonvencionalnosti (Otvorenost ka iskustvu) povezana je sa Difuzijom identiteta; a podcrtava Iskrenosti (Poštenje/Poniznost) sa Preuzetim identitetom; i na kraju, podcrtava Perfekcionizma (Savesnost) povezana je sa Moratorijumom.

Postoji nekoliko istraživanja koja su se bavila analizom korelacija statusa identiteta i osobina ličnosti. Kroger (Kroger, 2003) zaključuje da pojedinci sa Ostvarenim identitetom imaju karakteristike ličnosti kao što su visoki nivoi motivacije u pogledu dostignuća i samopoštovanja, niska Neurotičnost, visoka Savesnost i Ekstravertnost. Osobe u Difuziji identiteta i Moratorijumu pokazale su visoke nivoe Neurotičnosti i nisko samopoštovanje, kao i niske nivoe Savesnosti. Rezultati drugih istraživanja pokazuju da individue u Difuziji identiteta imaju nisku Emocionalnu stabilnost i Savesnost, kao i umeren nivo Otvorenosti ka iskustvu (Clancy & Dollinger, 1993; Marcia, 1993; Luyckx et al., 2005). Slično sa rezultatima našeg istraživanja, Klensi i Dolindžer (Clancy & Dollinger, 1993) zaključuju da studenti imaju visoke skorove na Ekstraverziji, Savesnosti i Otvorenosti ka iskustvu, a osobe u Difuziji identiteta imaju veoma niske rezultate na Savesnosti. Pojedinci u Preuzetom identitetu imaju niske rezultate na Otvorenosti ka iskustvu, a Moratorijum je najniže povezan sa Ekstraverzijom. Nekoliko drugih istraživanja pokazala su slične rezultate (Luyckx, Soenens, & Goossens, 2006; Luyckx et al., 2014).

U okviru povezanosti samopoštovanja i osobina ličnosti, kanoničkom korelacionom analizom izdvojene su dve značajne funkcije, u kojoj je prva funkcija skupa podcrtata ličnosti određena Socijalnim samopoštovanjem, Energičnosti, Društvenosti i Socijalnoj smelosti podcrtama Ekstraverzije, kao i u nešto manjoj meri Marljinosti, Organizovanosti i Obazrivosti podcrtama Savesnosti, a u skupu samopoštovanja funkcija je određena Samodopadljivosti. Na osnovu naših nalaza možemo da zaključimo da postoji jasna i visoka pozitivna povezanost između podcrtata Ekstraverzije (posebno Socijalnog samopoštovanja) sa Samodopadljivosti. Druga funkcija skupa podcrtata ličnosti je određena Marljinosti podcrtom Savesnosti, a u skupu samopoštovanja je određena Samoefikasnosti. Postoji povezanost između Marljinosti i Perfekcionizma (podcrte Savesnosti) sa Samoefikasnosti.

U drugim istraživanjima je potvrđeno da postoji visoka povezanost samopoštovanja sa Emocionalnom stabilnosti, umerena povezanost sa Ekstraverzijom i Savesnosti i niska povezanost sa Prijatnosti i Otvorenosti ka iskustvu (Keller, 1999; Kwan et al., 1997; Robins, Hedin, & Trzesniewski, 2001; Sung & Choi, 2009). U dva istraživanja na uzorku ispitanika odraslih osoba uočen je isti obrazac korelacija (Costa et al., 1991; Pullmann & Allik, 2000). U studiji Ramsdala (Ramsdal, 2008) uočeno je da su obe dimenzije samopoštovanja povezane sa svim karakteristikama ličnosti. Samodopadljivost i Samoefikasnost imaju najviše korelacije sa podcrtama Savesnosti i Ekstraverzije.

Kako bi sumirali rezultate našeg istraživanja možemo zaključiti da nije moguće zanemariti valjanost i značajnost faktora nižeg reda. Crte ličnosti u okviru HEXACO modela predstavljaju najjasnije objašnjenje ponašanja i ličnosti osobe. U našem istraživanju potvrđena je alternativna hipoteza da se odbacuje pretpostavka o postojanju Opšteg faktora ličnosti. Šest dimenzija predstavljaju najpodesniji model u opisu strukture ličnosti. Nadalje, bavili smo se relacijom tri konstrukta: osobina ličnosti sa samopoštovanjem i identitetom. Regresionom analizom uočeno je da procenat objašnjene varijanse crtama ličnosti je najveći za samopoštovanje: Samodopadljivost 34.7% i Samoefikasnost 29.6%. U pogledu statusa identiteta procenat je nešto više od dva puta manji u odnosu na samopoštovanje. Crte ličnosti koje imaju najviše relacije sa dimenzijama samopoštovanja i statusima identiteta jesu: Ekstraverzija, Savesnost, Otvorenost ka iskustvu i Emocionalnost. Najviši doprinos ima Ekstraverzija u slučaju Samodopadljivosti (50.1%) i Samoefikasnosti (30.1%), kao i Savesnost u okviru Samoefikasnosti (32%) i Samodopadljivosti (11.8%).

U cilju detaljnije interpretacije i razumevanja strukture relacija crta ličnosti, samopoštovanja i identiteta koristili smo kanoničku korelacionu analizu. Naime, utvrđeno je da su karakteristike ličnosti povezane sa statusima identiteta i samopoštovanjem. Korelacije su uočene između Ekstraverzije i Samodopadljivosti, Savesnosti i Samoefikasnosti; Savesnosti, Otvorenosti ka iskustvu i Ostvarenog identiteta, Nekonvencionalnosti i Difuzije identiteta, Iskrenosti i Preuzetog identiteta, Perfekcionizma i Moratorijuma; kao i da postoji povezanost između Samoefikasnosti i Ostvarenog identiteta. Proces razvoja ličnosti može značajno da utiče na formiranje identiteta i samopoštovanje. Drugim rečima, identitet, samopoštovanje i crte ličnosti mogu da dele zajedničke razvojne procese i imaju međusobni uticaj.

6. ZAKLJUČAK

Pitanje o postojanju Opšteg faktora ličnosti ostalo je i dalje nerazrešeno, a odgovor kompleksan. Šest faktora ličnosti predstavljaju osnovu u objašnjenju ličnosti i ponašanja individue. Na osnovu rezultata našeg istraživanja nije moguće govoriti o postojanju Opšteg faktora ličnosti. Šest crta ličnosti predstavljaju suštinske dimenzije i jasno opisuju ponašanje individue.

Može se postaviti pitanje zašto nije moguće da se faktor višeg reda interpretira kao Opšti faktor ličnosti metodološki i pojmovno? Potrebno je ispuniti tri uslova. Prvo, Opšti ili prvi faktor bi trebalo da ima prilično visok procenat objašnjene varijanse. Drugo, ostali faktori bi trebalo da budu marginalizovani u poređenju sa prvim. Treće, sve variable bi trebalo da imaju značajna zasićenja na Opštem faktoru. Međutim, rezultati našeg istraživanja ne ispunjavaju date uslove i nemaju zadovoljavajuće mere podesnosti modela faktora višeg reda. Naime, Sosijer i Goldberg (Saucier & Goldberg, 2003) smatraju da postoji jedan zajednički faktor, koji su oni nazvali Evaluacija i opisuju ga kao socijalno poželjne nasuprot socijalno nepoželjnih osobina ličnosti. Musek (2007) zaključuje da postoji jedan Opšti faktor ličnosti koji opisuje visoka nasuprot niskoj emocionalnoj stabilnosti, savesnosti, prijatnosti, ekstraverziji i otvorenosti ka iskustvu, kao i da je Opšti faktor ličnosti povezan sa emocionalnosti, blagostanjem, motivacijom i samopoštovanjem. Model zasnovan na zajedničkim faktorima je u suprotnosti sa istorijom faktorske analize, koja prepostavlja postojanje jednodimenzionalne skale i faktora koji aproksimativno predstavljaju jednostavnu strukturu. Ako uklonimo jedinstvene variable, faktori će postati dvomisleni. Opšti faktor ličnosti je interna konzistentna linearna kombinacija svih karakteristika. Ne postoji samo jedna dimenzija koja objašnjava kompleksnu ličnost individue, kao ni to da putem Opšteg faktora ličnosti može da se zanemari teorijska značajnost faktora nižeg reda (Rushton & Irwing, 2011). Na primer, podcrte faktora Velikih pet ili Velikih šest mogu da predstavljaju najjasnije objašnjenje ponašanja i ličnosti individue i mogu biti bolji prediktori nego faktori višeg reda.

Nasuprot tome, Ashton i saradnici (2009) smatraju da je Opšti faktor ličnosti proizvod konstrukcije stavki i instrumenta, kao i podcrta nižeg reda koje imaju zasićenja ne samo na jednom faktoru. Oni zaključuju da je viša podesnost zajedničkog modela, nego bilo kojeg drugog modela zasnovanog na faktorima višeg reda. S obzirom na to da je zajednički model sveobuhvatniji i jasniji, autori zaključuju da ne postoji potreba za faktorom višeg reda. Šest HEXACO faktora mogu se interpretirati u pojmovima konstrukta iz teorijske biologije i mogu se razumeti u pojmovima iz jednostavnih koncepta koji su identifikovani ranije kao paralele između ovih faktora. Ovakve interpretacije mogu da objasne i predvide nekoliko značajnih karakteristika ličnosti. Teorijski okvir povezan sa HEXACO modelom podrazumeva dva široka koncepta. Prvi je Poštenje/Poniznost, Saradljivost i Emocionalnost, koji je objašnjen u terminima bioloških konstrukta recipročnog i srodničkog altruizma. Drugo, faktori Ekstraverzije, Savesnosti i Otvorenosti ka iskustvu mogu se objasniti kao tri konceptualno paralelne dimenzije i svaka opisuje aktivnost i ulaganje u različitim oblastima (Ashton & Lee, 2007).

S obzirom na to da je potvrđena alternativna hipoteza koja odbacuje prepostavku o postojanju Opšteg faktora ličnosti, analizirali smo relacije crta ličnosti, samopoštovanja i identiteta. Procenat objašnjene varijanse crtama ličnosti je veći za dimenzije samopoštovanja u odnosu na statuse identiteta, a određene crte ličnosti koje imaju najviše relacije sa dimenzijama samopoštovanja i identiteta jesu: Ekstraverzija, Savesnost, Otvorenost ka iskustvu i Emocionalnost. Nadalje, kako bismo detaljnije ispitali povezanost identiteta, samopoštovanja i osobina ličnosti, koristili smo kanoničku korelacionu analizu. Uočena je korelacija između Samoefikasnosti i Ostvarenog identiteta.

Konstrukt samopoštovanja i identiteta može imati značajne teorijske povezanosti. Indirektne ili implicitne mere nemaju uticaj na koncepciju samopoštovanja kao svesnog i refleksivnog pojma. Samoefikasnost i samodopadljivost su složeni pojmovi kognicije i afekta, a ne samo "osećaja". Postojanje nesvesnih formi samoefikasnosti i samodopadljivosti koje su odvojene od svesnih verovanja o samom sebi jesu pre svega zbnunjuće i ukazuju na raznolikost sopstvenog identiteta. Osobe bi trebalo da veruju samom sebi u cilju vrednovanja sopstvenih sposobnosti (Tafarodi & Swann, 2001). Posvećenost određenim ciljevima, idejama i vrednostima, koji zahtevaju vreme i efikasnost u ostvarivanju, podrazumeva i snažan osećaj samovrednovanja. Proces definisanja samog sebe i posvećenosti ciljevima (na primer Ostvarenim identitetom) prepostavlja postojanje visokog nivoa samopoštovanja. Moguće je ovo objasniti putem pozitivne ili negativne evaluacije sopstvenih ciljeva i vrednosti. Ukoliko pojedinac pozitivno evaluira svoje ciljeve, vrednosti i ideje to ih može usmeriti ka formiraju viših statusa identiteta, većoj efikasnosti i težnje ka uspehom, a ukoliko negativno evaluira odabrane ciljeve osoba može da bude pasivna, neefikasna, neusmerena i nemotivisana u ostvarenju već odabralih ciljeva. Stoga, samopoštovanje, posebno lični osećaj efikasnosti, težnja ka uspehu i ostvarenju ciljeva, predstavlja značajnu ulogu u procesu razvoja identiteta.

U našem istraživanju uočena je povezanost između osobina ličnosti i statusa identiteta: Savesnosti, Otvorenosti ka iskustvu sa Ostvarenim identitetom, Nekonvencionalnosti sa Difuzijom identiteta, Iskrenosti sa Preuzetim identitetom, Perfekcionizma sa Moratorijumom. Kao što Klensi i Dolindžer naglašavaju (1993) karakteristike ličnosti mogu da pruže osnovu za razvojni proces identiteta, koje mogu biti relevantne u socijalnim odnosima, novim iskustvima i suočavanju sa stresnim situacijama. Istraživači naglašavaju da postoji značajni uticaj karakteristika ličnosti na razvoj identiteta (Grotevant, 1992). Dakle, ličnost je relevantan faktor u ovom zadatku i procesu formiranja identiteta (Clancy & Dollinger, 1993; Luyckx, Soenens, & Goossens, 2006). Kosta i MekKre (Costa & McCrae, 1994) naglašavaju da su karakteristike ličnosti veoma značajni u procesu formiranja identiteta, kao i drugih faktora, koji su neophodni da bi se postigao konačni ili ostvareni identitet. Možemo zaključiti na osnovu rezultata našeg istraživanja da osobe koje su savesne, pažljivo planiraju postupke, organizovane su, marljive, radoznable i kreativne biće proaktivne i posvećene određenim ciljevima. Pojedinci koji su svoje vrednosti i ciljeve preuzeli od roditelja ili staratelja imaju tendenciju ka iskrenosti, pravičnosti i nisu skloni ka manipulaciji drugih. Osobe koje su u Difuziji identiteta one nemaju krizu identiteta, nego možda socijalno nepoželjni identitet, s obzirom na to da su usmereni ka nekonvencionalnim idejama i uverenjima. Individue koje tragaju još uvek za određenim vrednostima, nalaze se u krizi identiteta, istražuju i nisu jasno odabrali ciljeve mogu biti posvećeni detaljima, proveravati da li su načinili grešku i teže ka ličnom usavršavanju.

Na osnovu rezultata našeg istraživanja potvrđeno je postojanje povezanosti između samopoštovanja i osobina ličnosti. Najviše korelacije su uočene između Ekstraverzije i Samodopadljivosti, Savesnosti i Samoefikasnosti. Nekoliko autora naglašavaju da postoji generalna dispozicija da su negativne emocije i osobine ličnosti negativno povezane sa samopoštovanjem, a pozitivne emocije i karakteristike ličnosti su umereno pozitivno povezane sa samopoštovanjem. Dakle, samopoštovanje je deo osnovnih karakteristika ličnosti (Watson et al., 2002; Erdle et al., 2009). Ramsdal (2008, str. 338) interpretira rezultate njenog istraživanja putem pretpostavke o postojanju dve dimenzije koncepta samopoštovanja i smatra da samodopadljivost predstavlja "zajednički" aspekt samopoštovanja (engl. *communal aspect*), a samoefikasnost je "lični" aspekt samopoštovanja (engl. *agentic aspect*).

Slično tome, u našem istraživanju, osobe sa visokim rezultatima na samodopadljivosti jesu društvene, uspostavljaju nove kontakte, optimistične su, često učestvuju u socijalnim događajima odnosno imaju "zajednički" aspekt samopoštovanja. Individue sa visokim rezultatima na samoefikasnosti su uredne, teže ka organizovanom pristupu rada i ličnom usavršavanju, ulažu napor u rešavanju zadatka, odnosno imaju "lični" aspekt samopoštovanja i usmereni su ka sopstvenim vrednostima i ciljevima. Dakle, možemo zaključiti da osobe sa visokim samopoštovanjem, kod obe dimenzije samodopadljivost i samoefikasnost, imaju tendenciju da se ponašaju i da izražavaju više pozitivne i poželjne karakteristike ličnosti, poput Ekstraverzije i Savesnosti. Samopoštovanje učestvuje u procesu oblikovanja ličnosti (Robins, Tracy et al., 2001). Način na koji osoba sebe vrednuje može uticati na njeno ponašanje, na usmerenost ka određenim ciljevima i vrednostima. Nalazi našeg istraživanja koji ukazuju na visoku povezanost Samodopadljivosti i Ekstraverzije, možemo interpretirati u pojmovima motivacije i usmerenosti ka poželjnog ponašanju. Individue koje imaju visoko samopoštovanje, preciznije visoku samodopadljivost, žele da budu prihvaćeni u svom socijalnom okruženju da se osećaju kao deo zajednice, oni vrednuju sami sebe pozitivno ili negativno u skladu sa samoprihvatanjem i prihvatanjem od strane drugih. Kao što Tafarodi i Svan (Tafarodi & Swann, 2001) naglašavaju samodopadljivost nije percepcija socijalnog vrednovanja, nego sadrži socijalne vrednosti. Slično tome, povezanost Samoefikasnosti i Savesnosti možemo objasniti putem intrinzičnog pozitivnog osećanja evaluacije i verovanja u sebe. Osoba razvija lični osećaj, postaje savesna, marljiva, posvećena detaljima kako bi mogla da obavi određeni zadatak, dostigne cilj i postigne uspeh, a za to je potrebna efikasnost, kontrola, usmerenost i verovanje u sopstvene sposobnosti. Dakle, relacije identiteta, samopoštovanja i karakteristika ličnosti su veoma značajne i mogu da sadrže zajedničke razvojne procese koje formiraju ličnost.

Neophodno je naglasiti i nekoliko mogućih nedostataka našeg istraživanja. Prvo, konstruisan i testiran model karakteristika ličnosti zasnovan na pretpostavci o postojanju faktora višeg reda nema zadovoljavajuće mere podesnosti modela. Možda u budućim istraživanjima potrebna je dalja i preciznija specifikacija modela zasnovana na postojanju Opštег faktora ličnosti, gde bi povezanost nekoliko grešaka podcrtala ličnosti moglo da dovede do superiornije mere podesnosti modela ili komparacija drugih modela iz istraživanja na primer Museka (2007), Ruštona i Irvinga (2011), van der Lindena i saradnika (van der Linden, Scholte et al., 2010) i drugih istraživača koji se bave procenom modela višeg reda.

Slično tome, multidimenzionalni model, koji prepostavlja da rezultati na podcrtama instrumenta HEXACO su objašnjeni putem šest faktora prvog reda, nema zadovoljavajuće mere podesnosti modela. Instrumenti za procenu ličnosti ne mogu da sadrže savršenu jednostavnu strukturu. Naime, inventari za procenu osobina ličnosti predstavljaju uopšteno crte ličnosti ako se procenjuju sa nekoliko različitim podcrtama svake dimenzije ličnosti. Ukoliko svaka varijabla na nivou podcrtala ličnosti može biti analizirana u širem značenju, neke od tih varijabli mogu predstavljati jedinstveno objašnjenje faktora. Stoga, mogu se javiti dalji problemi u interpretaciji rezultata ukoliko isključimo iz analize podcrtale ličnosti. Iako multidimenzionalni model nema zadovoljavajuće mere podesnosti modela bavili smo se relacijama podcrtala ličnosti sa identitetom i samopoštovanjem. Podcrtale ličnosti predstavljaju relevantan nivo u predikciji značajnih relacija. Na primer, karakteristika ličnosti Pravičnost trebalo bi da bude deo analize i ispitivanja relacija varijabli, a ne da bude isključena usled kompleksnosti i pripadnosti više od jednog faktora poput Poštenja/Poniznosti, Savesnosti i Saradljivosti ili podcrtala ličnosti kao Anksioznost koja se nalazi u okviru dimenzija Emocionalnosti, niske Ekstraverzije i niske Saradljivosti.

Nadalje, koncept o sebi je veoma kompleksan da bi mogao biti objašnjen samo putem statusa identiteta i samopoštovanja. Statusi identiteta nisu često istraživan koncept, te ograničenje našeg istraživanja može biti i u samoj operacionalizaciji, odnosno da je slaba ili bi trebalo koristiti druge instrumente za procenu identiteta i koncepta o sebi. Na primer, mogući problem Upitnika za procenu statusa identiteta može biti razvojnog tipa i usklađivanja stavki sa kulturnim razlikama. Neke stavke se odnose na politiku i religiju, koja nisu možda u skladu sa uzrastom ispitanika srednjih škola, kao i sa istraživanjem vrednosti i identiteta adolescenata u Srbiji. Slično tome, instrument za procenu samopoštovanja korišćen u ovom istraživanju jeste SLCS-R, koji nije tako često upotrebljavan kao RSES (Rosenberg, 1965). Međutim, u našem istraživanju rezultati ukazuju na slične nalaze kao i u prethodnim studijama i procenat objašnjene varijanse crtama ličnosti je značajan za dimenzije samopoštovanja (Robins et al., 2001). Dakle, u budućim studijama mogli bi na drugačiji način, analizom raznih modela istražiti postojanje Opšteg faktora ličnosti, kao i ispitati povezanost drugih konstrukta poput: koncepta o sebi, samosvesti, blagostanja, emocionalnosti sa crtama ličnosti.

Moguće ograničenje istraživanja je uzorak ispitanika koji je samo iz grada Šapca. Ispitivanje kompleksnih relacija osobina ličnosti, samopoštovanja i identiteta može se značajno povećati ukoliko analiziramo i ispitanike iz svake demografske grupe i poređimo nalaze u odnosu na pol, starost, etničku pripadnost, i slično. Heterogenost uzorka u daljim studijama može da poveća potencijalnu generalizibilnost podataka. Stoga, značajna implikacija za buduća istraživanja je replikacija našeg istraživanja na uzorcima ispitanika različitih demografskih karakteristika.

Rezultati našeg istraživanja ne omogućavaju objašnjenje kauzalnih uticaja između identiteta, samopoštovanja i Velikih šest. Osobine ličnosti mogu da utiču na više nivoa samopoštovanja i formiranje identiteta, odnosno visoko samopoštovanje i viši statusi identiteta mogu biti relevantni u kognitivnim i bihevioralnim karakteristikama koje mogu biti objašnjenje putem šest karakteristika ličnosti. Prema MekKreu i Kosti (McCrae & Costa, 1999) i petofaktorskoj teoriji, dimenzije ličnosti utiču na različite koncepte o sebi, ali koncept o sebi ne utiče na karakteristike ličnosti, koje su određene pre svega biološkim faktorima. Postavljanje ovakve pretpostavke može biti relevantna za buduća empirijska istraživanja. Na primer, longitudinalno istraživanje koje ispituje promene u razvoju identiteta, samopoštovanja i osobina ličnosti tokom vremena može doprineti objašnjenju kauzalnih relacija. Slično tome, identifikovanje varijabli koje posreduju u vezi između identiteta, samopoštovanja i osobina ličnosti mogu biti od velikog značaja za razumevanje razvoja i ponašanja individue. Na primer, ako identitet i samopoštovanje utiču na razvoj osobina ličnosti, možemo postaviti pitanje: na koji način identitet i samopoštovanje mogu uticati na prosocijalno i adaptivno ponašanje? Ukoliko osobine ličnosti utiču na proces formiranja identiteta i samopoštovanje, možemo se pitati: kako Ekstraverzija i Savesnost mogu da utiču na razvoj pozitivnog samovrednovanja? Potraga i ispitivanje odgovora na ova pitanja može značajno doprineti razumevanju relacija ličnosti i različitih koncepcata o sebi.

Značajan doprinos našeg istraživanja je u tome da smo utvrdili značaj šest karakteristika ličnosti, kao i da postoji povezanost identiteta, samopoštovanja i karakteristika ličnosti. U poređenju na druga istraživanja, relevantne razlike su pre svega u primeni drugačijeg modela ličnosti odnosno Šestofaktorskog modela, koncepta samopoštovanja koji ne prepostavlja već ustaljeno verovanje o samo jednom faktoru samopoštovanja, kao i statusa identiteta koji može predstavljati značajan aspekt u razvoju ličnosti individue. Psihološka mera procene ličnosti Velikih šest veoma je značajna u opisu ponašanja individue.

Najveći procenat objašnjene varijanse crtama ličnosti je za dimenzije samopoštovanja u odnosu na statuse identiteta i imaju najviše relacija sa: Ekstraverzijom, Savesnosti, Otvorenosti ka iskustvu i Emocionalnosti. Postoji veoma veliki značaj i uticaj šest značajnih karakteristika ličnosti, koji jasno predstavljaju, objašnjavaju i učestvuju u procesu oblikovanja ličnosti. Razvoj ličnosti se može jednim delom objasniti na osnovu visoke povezanosti crta ličnosti sa samopoštovanjem, posebno između Ekstraverzije i Samodopadljivosti, kao i Savesnosti i Samoefikasnosti; a drugim delom značajnim relacijama crta ličnosti sa statusima identiteta. Šest karakteristika predstavljaju bazične osobine ličnosti, koje su relevantne i povezane su sa samopoimanjem individue, odnosno sa identitetom i samopoštovanjem, a njihove značajne relacije mogu uticati na formiranje ličnosti.

7. LITERATURA

- Adams, G. R. (1998). *The objective measure of ego identity status: A reference manual*. Author.
- Adams, G. R., Bennion, L., & Huh, K. (1989). *Objective measure of ego identity status: A reference manual*. Logan, UT: Utah State University.
- Adams, G. R., Munro, B., Munro, G., Doherty-Poirer, M., & Edwards, J. (2005). Identity processing styles and Canadian adolescents' self-reported delinquency. *Identity: An International Journal of Theory and Research*, 5, 57-65.
- Adler, A. (1979). *Superiority and social interest: A collection of later writings* (3rd ed., Rev.). New York: Norton.
- Ashton, M. C., & Lee, K. (2001). A theoretical basis for the major dimensions of personality. *European Journal of Personality*, 15, 327-353.
- Ashton, M. C., & Lee, K. (2002). Six independent factors of personality variation: A response to Saucier. *European Journal of Personality*, 16, 63-75.
- Ashton, M. C., & Lee, K. (2007). Empirical, theoretical, and practical advantages of the HEXACO model of personality structure. *Personality and Social Psychology Review*, 11(2), 150-166.
- Ashton, M. C., Lee, K., & Goldberg, L. R. (2004). A hierarchical analysis of 1,710 English personality-descriptive adjectives. *Journal of Personality and Social Psychology*, 87, 707-721.
- Ashton, M. C., Lee, K., Goldberg, L. R., & de Vries, R. E. (2009). Higher order factors of personality: Do they exist? *Personality and Social Psychology Review*, 13, 79-91.
- Ashton, M. C., Lee, K., Perugini, M., Szarota, P., de Vries, R. E., Di Blas, L., et al. (2004). A six-factor structure of personality-descriptive adjectives: Solutions from psycholexical studies in seven languages. *Journal of Personality and Social Psychology*, 86, 356-366.
- Babarović, T., & Šverko, I. (2013). The HEXACO personality domains in the Croatian sample. *Društvena istraživanja*, 22(3), 397-411.
- Bäckström, M. (2007). Higher-order factors in Five-Factor personality inventories and its relation to social desirability. *European Journal of Psychological Assessment*, 23, 63-70.
- Bäckström, M., Björklund, F., & Larsson, M. R. (2009). Five-factor inventories have a major general factor related to social desirability which can be reduced by framing items neutrally. *Journal of Research in Personality*, 43, 335-344.
- Balistreri, E., Busch-Rossnagel, N. A., & Geisinger, K. F. (1995). Development and preliminary validation of the Ego Identity Process Questionnaire. *Journal of Adolescence*, 18, 179-192.
- Bandura, A. (1977). Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*, 84, 191-215.
- Bandura, A. (1982). Self-efficacy mechanism in human agency. *American Psychologist*, 37(2), 122-147.
- Bandura, A. (1989). Human agency in social cognitive theory. *American Psychologist*, 44, 1175-1184.
- Barber, B. K., & Thomas, D. L. (1986). Dimensions of adolescent self-esteem and religious self-evaluation. *Family Perspective*, 20, 137-149.
- Basak, R., & Ghosh, A. (2008). Ego-identity status and its relationship with self-esteem in a group of late adolescents. *Journal of the Indian Academy of Applied psychology*, 34(2), 337-344.
- Baumeister, R. F. (1993). *Self-esteem: The puzzle of low self-regard*. New York: Plenum.
- Baumeister, R. F. (1998). The self. In D. T. Gilbert, S. T. Fiske, & G. Lindzey (Eds.), *Handbook of social psychology* (4th ed., pp. 680-740). New York: McGraw-Hill.
- Beck, A. T. (1967). *Depression: Causes and treatment*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.

- Bennion, L. D. (1988). *Measuring adolescent ego-identity status: A comparison of the semistructured interview and the Objective measure of ego identity status* (Unpublished master's thesis). Utah, Logan: Utah State University.
- Bennion, L. D., & Adams, G. R. (1986). A revision of the extended version of the objective measure of ego identity status: An identity instrument for use with late adolescents. *Journal of Adolescent Research*, 1, 183-197.
- Bentler, P. M. (1990). Comparative fit indexes in structural models. *Psychological Bulletin*, 107, 238-246.
- Bentler, P. M., & Bonett, D. G. (1980). Significance tests and goodness of fit in the analysis of covariance structures. *Psychological Bulletin*, 88, 588-606.
- Berman, S. L., Weems, C. F., & Stickle, T. R. (2006). Existential anxiety in adolescents: Prevalence, structure, association with psychological symptoms and identity development. *Journal of Youth and Adolescence*, 35, 303-310.
- Blascovich, J., & Tomaka, J. (1991). Measures of self-esteem. In J. P. Robinson, P. R. Shaver, & L. S. Wrightsman (Eds.), *Measures of personality and social psychological attitudes* (Vol. I, pp. 115-160). San Diego, CA: Academic Press.
- Blasi, A. (1988). Identity and the development of the self. In D. K. Lapsley & F. C. Power (Eds.), *Self, ego, and identity* (pp. 226-242). New York: Springer.
- Blatt, S. J., & Zuroff, D. C. (1992). Interpersonal relatedness and self-definition: Two prototypes for depression. *Clinical Psychology Review*, 12, 527-562.
- Brown, J. D., Dutton, K. A., & Cook, K. E. (2001). From the top down: Self-esteem and self-evaluation. *Cognition and Emotion*, 15(5), 615-631.
- Brown, J. D., & Marshall, M. A. (2006). The three faces of self-esteem. In M. H. Kernis (Ed.), *Self-esteem: Issues and answers* (pp. 4-9). New York: Psychology Press.
- Browne, M. W., & Cudeck, R. (1989). Single sample cross-validation indices for covariance structures. *Multivariate Behavioral Research*, 24, 445-455.
- Bunt, M. E. (1968). Ego identity: Its relationship to the discrepancy between how an adolescent views himself and how he perceives that others view him. *Psychology: A Journal of Human Behavior*, 5(3), 14-25.
- Buss, A. H. (1995). *Personality: Temperament, social behavior, and the self*. Boston: Allyn & Bacon.
- Buss, D. M. (1996). Social adaptation and five major factors of personality. In J. S. Wiggins (Ed.), *The five-factor model of personality* (pp. 180-207). New York: Guilford.
- Cantor, N. (1990). From thought to behavior: "Having" and "doing" in the study of personality and cognition. *American Psychologist*, 45, 735-750.
- Carroll, J. B. (2002). The Five-Factor personality model: How complete and satisfactory is it? In H. Braun, D. Jackson, & D. Wiley (Eds.), *The role of constructs in psychological and educational measurement* (pp. 97-126). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Cattell, R. B. (1950). *Personality: A systematic, theoretical, and factual study*. New York: McGraw-Hill.
- Cattell, R. B. (1957). *Personality and motivation structure and measurement*. New York: Harcourt, Brace, Jovanovich.
- Cattell, R. B. (1966). The scree test for number of factors. *Multivariate behavioral research*, 1, 140-161.
- Cattell, R. B. (1987). *Intelligence: Its structure, growth, and action*. Amsterdam: North-Holland.
- Church, A. T., Reyes, J. A. S., Katigbak, M. S., & Grimm, S. D. (1997). Filipino personality structure and the Big Five model: A lexical approach. *Journal of Personality*, 65, 477-528.
- Clancy, S. M., & Dollinger, S. J. (1993). Identity, self, and personality: I. Identity status and the five-factor model of personality. *Journal of Research on Adolescence*, 3(3), 227-245.

- Comrey, A. L., & Lee, H. B. (1992). *A First Course in Factor Analysis* (2nd ed.). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Costa, P. T., Jr., & McCrae, R. R. (1985). *The NEO Personality Inventory Manual*. Odessa, FL: Psychology Assessment.
- Costa, P. T., Jr., & McCrae, R. R. (1992). *NEO Personality Inventory-Revised (NEO-PI-R) and NEO Five-Factor Inventory (NEO-FFI) professional manual*. Odessa, FL: Psychological Assessment Resources.
- Costa, P., & McCrae, R. (1994). Stability and change in personality from adolescence through adulthood. In C. F. Halverson, Jr., G. A. Kohnstamm, & R. P. Martin (Eds.), *The developing structure of temperament and personality from infancy to adulthood* (pp. 139-155). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Costa, P. T., McCrae, R. R., & Dye, D. A. (1991). Facet scales for Agreeableness and Conscientiousness: A revision of the NEO Personality Inventory. *Personality and Individual Differences*, 12, 887-898.
- Côté, J. E., & Levine, C. (1988). A critical examination of the ego identity status paradigm. *Developmental Review*, 8, 147-184.
- de Vries, R. E. (2011). No support for a general factor of personality in a reanalysis of Van der Linden et al. (2010). *Personality and Individual Differences*, 50(4), 512-516.
- DeYoung, C. G. (2006). Higher-order factors of the Big Five in a multi-informant sample. *Journal of Personality and Social Psychology*, 91, 1138-1151.
- DeYoung, C. G., Peterson, J. B., & Higgins, D. M. (2002). Higher-order factors of the Big Five predict conformity: Are there neuroses of health?. *Personality and Individual differences*, 33(4), 533-552.
- Di Blas, L., & Forzi, M. (1998). An alternative taxonomic study of personality-descriptive adjectives in the Italian language. *European Journal of Personality*, 12, 75-101.
- Di Blas, L., & Forzi, M. (1999). Refining a descriptive structure of personality attributes in the Italian language. *Journal of Personality and Social Psychology*, 76, 451-481.
- Digman, J. M. (1997). Higher-order factors of the Big Five. *Journal of Personality and Social Psychology*, 73, 1246-1256.
- Donnellan, M. B., Hopwood, C. J., & Wright, A. G. C. (2012). Reevaluating the evidence for the general factor of personality in the multidimensional personality questionnaire: Concerns about Rushton and Irwing (2009). *Personality and Individual Differences*, 52(3), 285-289.
- Douvan, E. (1997). Erik Erikson: Critical times, critical theory. *Child Psychiatry and Human Development*, 28, 15-21.
- Erdle, S., Gosling, S. D., & Potter, J. (2009). Does Self-Esteem account for the higher order factors of the Big Five? *Journal of Research in Personality*, 43, 921-922.
- Erdle, S., Irwing, P., Rushton, J. P., & Park, J. (2010). The general factor of personality and its relation to self-esteem in 628,640 internet respondents. *Personality and Individual Differences*, 48(3), 343-346.
- Erdle, S., & Rushton, J. P. (2011). Does self-esteem or social desirability account for a general factor of personality (GFP) in the big five? *Personality and Individual Differences*, 50(7), 1152-1154.
- Erikson, E. H. (1968). *Identity: Youth and crisis*. New York: Norton.
- Erikson, E. H. (1980). *Life cycle completed: A reissue*. New York: Norton.
- Eysenck, H. J. (1991). Dimensions of personality: 16, 5, or 3?—Criteria for a taxonomic paradigm. *Personality and Individual Differences*, 12, 773-790.
- Fibel, B., & Hale, W. D. (1978). The generalized expectancy for success scale: A new measure. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 46(5), 924-931.

- Field, A. (2013). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics* (4th ed.). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications.
- Figueroedo, A. J., Vasquez, G., Brumbach, B. H., Schneider, S. M. R., Sefcek, J. A., Tal, I. R., et al. (2006). Consilience and life history theory: From genes to brain to reproductive strategy. *Developmental Review*, 26, 243-275.
- Franks, D. D., & Marolla, J. (1976). Efficacious action and social approval as interacting dimensions of self-esteem: A tentative formulation through construct validation. *Sociometry*, 39, 324-341.
- Gecas, V. (1989). The social psychology of self-efficacy. *Annual Review of Sociology*, 15, 291-316.
- Gecas, V., & Schwalbe, M. L. (1986). Parental behavior and adolescent self-esteem. *Journal of Marriage and the Family*, 48, 37-46.
- George, J. M., & Zhou, J. (2001). When openness to experience and conscientiousness are related to creative behavior: An interactional approach. *Journal of Applied Psychology*, 86, 513-524.
- Goldberg, L. R. (1990). An alternative “description of personality”: The Big-Five factor structure. *Journal of Personality and Social Psychology*, 59, 1216-1229.
- Goldberg, L. R., & Rosolack, T. K. (1994). The Big Five factor structure as an integrative framework: An empirical comparison with Eysenck’s PEN model. In C. F. Halverson, G. A. Kohnstamm, & R. P. Martin (Eds.), *The developing structure of temperament and personality from infancy to adulthood* (pp. 7-35). Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Grotevant, H. D. (1986). Assessment of identity development: Current issues and future directions. *Journal of Adolescent Research*, 1, 175-182.
- Grotevant, H. D. (1992). Assigned and chosen identity components: A process perspective on their integration. In G. R. Adams, T. P. Gullotta, & R. Montemayer (Eds.), *Adolescent identity formation* (pp. 73-90). Newbury Park, CA: Sage.
- Grotevant, H. D., & Adams, G. R. (1984). Development of an objective measure to assess ego identity in adolescence: Validation and replication. *Journal of Youth and Adolescence*, 13(5), 419-438.
- Guadagnoli, E., & Velicer, W. (1988). Relation of sample size to the stability of component patterns. *Psychological Bulletin*, 103, 265-275.
- Guindon, M. H. (2002). Toward accountability in the use of the self-esteem construct. *Journal of Counseling & Development*, 80(2), 204-214.
- Hamrick, F. A., Evans, N. J., and Schuh, J. H. (2002). *Foundations of student affairs practice*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Hart, D., & Damon, W. (1988). Self-understanding and social cognitive development. *Early Child Development and Care*, 40(1), 5-23.
- Harter, S. (1988). The construction and conservation of the self: James and Cooley revisited. In D. K. Lapsley & F. C. Power (Eds.), *Self, ego, and identity* (pp. 43-70). New York: Springer-Verlag.
- Harter, S. (1998). The development of self-representations. In W. Damon & N. Eisenberg (Eds.), *Handbook of child psychology* (pp. 553-617). New York: Wiley.
- Hofstee, W. K. B., & Ten Berge, J. M. (2004). Personality in proportion: A bipolar proportional scale for personality assessments and its consequences for trait structure. *Journal of Personality Assessment*, 83, 120-127.
- Hogan, R. (1996). A socioanalytic perspective on the five-factor model. In J. S. Wiggins (Ed.), *The five-factor model of personality* (pp. 163-179). New York: Guilford.
- Hopwood, C. J., Wright, A. G., & Donnellan, M. B. (2011). Evaluating the evidence for the general factor of personality across multiple inventories. *Journal of Research in Personality*, 45(5), 468-478.
- Horn, J. L. (1965). A rationale and technique for estimating the number of factors in factor analysis. *Psychometrika*, 30, 179-185.

- Horn, J. L. (1988). Thinking about human abilities. In J. R. Nesselroade & R. B. Cattell (Eds.), *Handbook of multivariate experimental psychology* (pp. 654-685). New York: Plenum.
- Horn, J. L. (1994). Theory of fluid and crystallized intelligence. In R. J. Sternberg (Ed.). *The encyclopedia of human intelligence* (Vol. 1, pp. 443-451). New York: Macmillan.
- Hotelling, H. (1933). Analysis of a complex of statistical variables into principal components. *Journal of educational psychology*, 24, 417-441.
- Hoyle, R. H. (Ed.). (1995). *Structural equation modeling: Concepts, issues, and applications*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Hu, L-T., & Bentler, P. M. (1995). Evaluating model fit. In R. H. Hoyle (Ed.), *Structural equation modeling: Concepts, issues, and applications* (pp. 76-99). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Hu, L-T., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling*, 6, 1-55.
- Jackson, L. A., & Gerard, D. A. (1996). Diurnal types, the “Big Five” personality factors, and other personal characteristics. *Journal of Social Behavior and Personality*, 11, 273-283.
- James, W. (1890). *The principles of psychology*. New York: H. Holt and Company.
- John, O. P., & Srivastava, S. (1999). The Big Five trait taxonomy: History, measurement, and theoretical perspectives. In L. A. Pervin & O. P. John (Eds.), *Handbook of personality: Theory and research* (2nd ed., pp. 102-138). New York: Guilford.
- Johnson, M. (1997). *On the dynamics of self-esteem: Empirical validation of basic self-esteem and earning self-esteem*. Stockholm: Stockholm University.
- Jöreskog, K. G., & Sörbom, D. (1993). *LISREL 8: Structural equation modeling with the SIMPLIS command language*. Chicago: Scientific Software International.
- Kaplan, L. S. (1995). Self-esteem is not our national wonder drug. *The School Counselor*, 42(5), 341-345.
- Keller, T. (1999). Images of the familiar: Individual differences and implicit leadership theories. *The Leadership Quarterly*, 10, 589-607.
- Kernis, M. H. (2006). *Self-esteem issues and answers. A Sourcebook on current perspectives*. New York: Psychology Press.
- Kirkpatrick, L. A., & Ellis, B. J. (2001). An evolutionary-psychological approach to self-esteem: Multiple domains and multiple functions. In G. J. O. Fletcher & M. S. Clark (Eds.), *The Blackwell handbook of social psychology: Interpersonal processes* (pp. 411-436). Oxford, UK: Blackwell Publishing.
- Knežević, G., i Momirović, K. (1996). RTT9G, program za analizu metrijskih karakteristika kompozitnih mernih instrumenata. U P. Kostić (Ur.). *Problemi merenja u psihologiji*, 2 (str. 37-56). Beograd: Institut za kriminološka i sociološka istraživanja.
- Kroger, J. (2003). Identity development during adolescence. In G. R. Adams & M. D. Berzonsky (Eds.). *Blackwell handbook of adolescence* (pp. 205-226). Malden, MA: Blackwell Publishing.
- Kwan, V. S. Y., Bond, M. H., & Singelis, T. M. (1997). Pancultural explanations for life satisfaction: Adding relationship harmony to self-esteem. *Journal of Personality and Social Psychology*, 73, 1038-1051.
- Lee, K., & Ashton, M. C. (2004). Psychometric properties of the HEXACO Personality Inventory. *Multivariate Behavioral Research*, 39, 329-358.
- Lee, K., & Ashton, M. C. (2009). Reanalysis of the structure of the Greek personality lexicon. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 40(4), 693-700.
- Lee, K., & Ashton, M. C. (2012). *The H factor of personality*. Ontario, Canada: Wilfrid Laurier University Press.
- Lee, K., & Ashton, M. C. (2016). Psychometric Properties of the HEXACO-100. *Journal of Psychology Assessment*, 1-15.

- Luyckx, K., Goossens, L., Soenens, B., Beyers, W., & Vansteenkiste, M. (2005). Identity statuses based upon four rather than two identity dimensions: Extending and refining Marcia's paradigm. *Journal of Youth and Adolescence*, 34, 605-618.
- Luyckx, K., Soenens, B., & Goossens, L. (2006). The personality–identity interplay in emerging adult women: Convergent findings from complementary analyses. *European Journal of Personality*, 20, 195-215.
- Luyckx, K., Teppers, E., Klimstra, T. A., & Rassart, J. (2014). Identity processes and personality traits and types in adolescence: Directionality of effects and developmental trajectories. *Developmental Psychology*, 50(8), 2144-2153.
- MacCallum, R. C. (1995). Model specification: Procedures, Strategies and related issues. In R. H. Hoyle (Ed.), *Structural equation modeling: Concepts, issues, and applications* (pp. 76-99). Newbury Park, CA: Sage.
- MacCallum, R. C., Browne, M. W., & Sugawara, H. M. (1996). Power analysis and determination of sample size for covariance structure modeling. *Psychological Methods*, 1, 130-149.
- MacDonald, K. (1995). Evolution, the five-factor model, and levels of personality. *Journal of Personality*, 63, 525-567.
- Madison, P. (1969). *Personality development during college*. New York: Addison-Wesley.
- Marcia, J. E. (1966). Development and validation of ego-identity status. *Journal of Personality and Social Psychology*, 3(5), 551-558.
- Marcia, J. E. (1976). Identity six years after: A follow-up study. *Journal of Youth and Adolescence*, 5(2), 145-160.
- Marcia, J. E. (1980). Identity in adolescence. In J. Adelson (Ed.), *Handbook of adolescent psychology* (pp. 159-187). New York: Wiley.
- Marcia, J. E. (1993). The ego identity status approach to ego identity. In J. E. Marcia, A. S. Waterman, D. R. Matteson, S. L. Archer, & J. L. Orlofsky (Eds.), *Ego identity: A handbook for psychosocial research* (pp. 1-21). New York: Springer-Verlag.
- Marcia, J. E., & Friedman, M. L. (1970). Ego identity status in college women. *Journal of personality*, 38(2), 249-263.
- Marsh, H. W. (1990). The structure of academic self-concept: The Marsh/Shavelson model. *Journal of Educational Psychology*, 82, 623-636.
- Marsh, H. W., & Shavelson, R. (1985). Self-concept: Its multifaceted, hierarchical structure. *Educational Psychologist*, 20, 107-123.
- McAdams, D. P., & Olson, B. D. (2010). Personality development: Continuity and change over the life course. *Annual Review of Psychology*, 61, 517-542.
- McCrae, R. R., & Costa, P. T., Jr. (1997). Personality trait structure as a human universal. *American Psychologist*, 52, 509-516.
- McCrae, R. R., & Costa, P. T. (1999). A five-factor theory of personality. In L. A. Pervin & O. P. John (Eds.), *Handbook of personality: Theory and research* (pp. 139-153). New York: Guilford.
- McCrae, R. R., & Costa, P. T., Jr. (2003). *Personality in adulthood*. New York: Guilford.
- McCrae, R. R., Yamagata, S., Jang, K. L., Riemann, R., Ando, J., Ono, Y., et al. (2008). Substance and artifact in the higher-order factors of the Big Five. *Journal of Personality and Social Psychology*, 95, 442-455.
- Mead, G. H. (1934). *Mind, self and society* (Vol. 111). Chicago: University of Chicago Press.
- Meeus, W., Iedema, J., Helsen, M., & Vollebergh, W. (1999). Patterns of adolescent identity development: Review of literature and longitudinal analysis. *Developmental Review*, 19, 419-461.
- Mirić, J. (2001). O pojmu identiteta u psihologiji. *Psihologija*, 34(1-2), 49-60.

- Momirović, K., Wolf, B., i Popović, D. A. (1999). *Uvod u teoriju merenja I: Interne metrijske karakteristike kompozitnih mernih instrumenata*. Priština: Fakultet za fizičku kulturu.
- Mount, M. K., Barrick, M. R., Scullen, S. M., & Rounds, J. (2005). Higher-order dimensions of the big five personality traits and the big six vocational interest types. *Personnel Psychology*, 58, 447-478.
- Mruk, C. J. (2006). *Self-Esteem research, theory, and practice: Toward a positive psychology of self-esteem* (3rd ed.). New York, NY, US: Springer Publishing Co.
- Musek, J. (2007). A general factor of personality: Evidence for the Big One in the five-factor model. *Journal of Research in Personality*, 41(6), 1213-1233.
- Neiss, M. B., Sedikides, C., & Stevenson, J. (2002). Self-esteem: A behavioural genetic perspective. *European Journal of Personality*, 16(5), 351-367.
- O'Connor, B. P. (1995). Identity development and perceived parental behavior as sources of adolescent egocentrism. *Journal of Youth and Adolescence*, 24, 205-227.
- O'Connor, B. P. (2000). SPSS and SAS programs for determining the number of components using parallel analysis and Velicer's MAP test. *Behavior research methods, instruments, and computers*, 32, 396-402.
- Ohnishi, H., Ibrahim, F. A., & Owen, S. V. (2001). Factor-analytic structures in the English and Japanese versions of the Objective measure of ego-identity status (OMEIS). *Current psychology*, 20(3), 250-259.
- Ones, D. S., Viswesvaran, C., & Reiss, A. D. (1996). Role of social desirability in personality testing for personnel selection: The red herring. *Journal of Applied Psychology*, 81, 660-679.
- Openshaw, D. K., Thomas, D. L., & Rollins, B. C. (1981). Adolescent self-esteem: A multidimensional perspective. *The Journal of Early Adolescence*, 1(3), 273-282.
- Orlofsky, J. L. (1978). Identity formation, achievement, and fear of success in college men and women. *Journal of Youth and Adolescence*, 7, 49-62.
- Osgood, C. E. (1964). Semantic differential technique in the comparative study of cultures. *American Anthropologist*, 66, 171-200.
- Osgood, C. E., Suci, G. J., & Tannenbaum, P. H. (1957). *The measurement of meaning*. Urbana: University of Illinois Press.
- Pelham, B. W., & Swann, W. B. (1989). From self-conceptions to self-worth: On the sources and structure of global self-esteem. *Journal of Personality and Social Psychology*, 57(4), 672-680.
- Perosa, L. M., Perosa, S. L., & Tam, H. P. (1996). The contribution of family structure and differentiation to identity development in females. *Journal of youth and adolescence*, 25, 817-837.
- Prager, K. J. (1982). Identity development and self-esteem in young women. *Journal of Genetic Psychology*, 141, 177-182.
- Pullmann, H., & Allik, J. (2000). The Rosenberg Self-Esteem scale. Its dimensionality, stability and personality correlates in Estonian. *Personality and Individual Differences*, 28, 701-715.
- Ramsdal, G. H. (2008). Differential relations between two dimensions of self-esteem and the big five? *Scandinavian Journal of Psychology*, 49, 333-338.
- Robins, R. W., Hendin, H. M., & Trzesniewski, K. H. (2001). Measuring global self-esteem: Construct validation of a single item measure and the Rosenberg Self-Esteem scale. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 27, 151-161.
- Robins, R. W., Tracy, J. L., Trzesniewski, K., Potter, J., & Gosling, S. D. (2001). Personality correlates of self-esteem. *Journal of Research in Personality*, 35(4), 463-482.
- Rogers, C. R. (1961). *On becoming a person*. Boston: Houghton Mifflin.
- Rosenberg, M. (1965). *Society and the adolescent self-image*. Princeton, NJ: Princeton University Press.

- Rosenberg, M. (1979). *Conceiving the self*. New York: Basic Books.
- Rosenberg, M. (1986). Self-concept from middle childhood through adolescence. In J. Suls, & A. G. Greenwald (Eds.), *Psychological perspectives on the self* (Vol. 3, pp. 107-135). Hillsdale: Lawrence Erlbaum.
- Rosenberg, M., Schooler, C., Schoenbach, C., & Rosenberg, F. (1995). Global self-esteem and specific self-esteem: Different concepts, different outcomes. *American Sociological Review*, 60(1), 141-156.
- Rotheram-Borus, M. (1989). Ethnic differences in adolescents identity status and associated behavior problems. *Journal of Adolescence*, 12, 361-374.
- Rushton, J. P., Bons, T. A., Ando, J., Hur, Y. M., Irwing, P., Vernon, P. A., Petrides, K. V., & Barbaranelli, C. (2009). A general factor of personality from multitrait–multimethod data and cross-national twins. *Twin Research and Human Genetics*, 12(4), 356-365.
- Rushton, J. P., Brainerd, C. J., & Pressley, M. (1983). Behavioral development and construct validity: The principle of aggregation. *Psychological Bulletin*, 94, 18-38.
- Rushton, J. P., & Irwing, P. (2008). A general factor of personality (GFP) from two meta-analyses of the Big Five: Digman (1997) and Mount, Barrick, Scullen, and Rounds (2005). *Personality and Individual Differences*, 45(7), 679-683.
- Rushton, P., & Irwing, P. (2011). The general factor of personality: Normal and abnormal. In T. Chamorro-Premuzic, S. von Stumm, & A. Furnham (Eds.), *The Wiley-Blackwell handbooks of personality and individual differences*. *The Wiley-Blackwell handbook of individual differences* (pp. 132-161). Wiley-Blackwell.
- Sackett, P. R., & Lievens, F. (2008). Personnel selection. *Annual Review of Psychology*, 59, 1-32.
- Saris, W. E., Satorra, A., & Sörbom, D. (1987). The detection and correction of specification errors in structural equation models. In C. Clogg (Ed.), *Sociological methodology 1987* (pp. 105-130). San Francisco: Jossey-Bass.
- Saucier, G., Georgiades, S., Tsaousis, I., & Goldberg, L. R. (2005). The factor structure of Greek personality adjectives. *Journal of Personality and Social Psychology*, 88, 856-875.
- Saucier, G., & Goldberg, L. R. (1996). Evidence for the Big Five in analyses of familiar English personality adjectives. *European Journal of Personality*, 10, 61-77.
- Saucier, G., & Goldberg, L. R. (2003). The structure of personality attributes. In M. R. Barrick & A. M. Ryan (Eds.), *Personality and work* (pp. 1-29). San Francisco: Jossey-Bass.
- Schwartz, S. J., Zamboanga, B. L., Weisskirch, R. S., & Rodriguez, L. (2009). The relationships of personal and ethnic identity exploration to indices of adaptive and maladaptive psychosocial functioning. *International Journal of Behavioral Development*, 33, 131-144.
- Sherbaf, H., & Sheikh, R. S. (2003). The process of identity formation, the effect of social factors, and identity treatment. *Journal of Educational Sciences and Psychology*, 1, 199-226.
- Sherer, M., Maddux, J. E., Mercandante, B., Prentice-Dunn, S., Jacobs, B., & Rogers, R. W. (1982). The self-efficacy scale: Construction and validation. *Psychological reports*, 51(2), 663-671.
- Smith, M. B. (1968). Competence and socialization. In J. Clausen (Ed.), *Socialization and society* (pp. 270-320). New York: Little, Brown.
- Spearman, C. (1904). "General intelligence" objectively determined and measured. *American Journal of Psychology*, 15, 201-293.
- Spearman, C. (1927). *The abilities of man*. London: Macmillan.
- Stankov, L. (2005). G Factor: Issues of design and interpretation. In O. Wilhelm & R. W. Engle (Eds.), *Handbook of understanding and measuring intelligence* (pp. 279-293). Thousand Oaks, Ca., London, New Delhi: SagePublications.

- Stephen, J., Fraser, E., & Marcia, J. E. (1992). Moratorium-achievement (Mama) cycles in lifespan identity development: Value orientations and reasoning system correlates. *Journal of Adolescence*, 15, 283-300.
- Stevens, J. P. (1992). *Applied multivariate statistics for the social sciences* (2nd ed.). Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Sung, S. Y., & Choi, J. N. (2009). Do big five personality factors affect individual creativity? The moderating role of extrinsic motivation. *Social Behavior and Personality*, 37, 941-956.
- Szirmak, Z., & De Raad, B. (1994). Taxonomy and structure of Hungarian personality traits. *European Journal of Personality*, 8, 95-117.
- Tabachnick, B.G., & Fidell, L. S. (2007). *Using multivariate statistics* (5th ed.). New York: Allyn and Bacon.
- Tafarodi, R. W., & Milne, A. B. (2002). Decomposing global self-esteem. *Journal of Personality*, 70(4), 443-484.
- Tafarodi, R. W., & Swann Jr, W. B. (1995). Selfliking and self-competence as dimensions of global self-esteem: Initial validation of a measure. *Journal of Personality Assessment*, 65(2), 322-342.
- Tafarodi, R. W., & Swann, W. B. (2001). Two-dimensional self-esteem: Theory and measurement. *Personality and Individual Differences*, 31(5), 653-673.
- Taylor, R. & Oskay, G. (1995). Identity formation in Turkish and American late adolescents. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 26, 8-22.
- Tesser, A., & Campbell, J. (1983). Self-definition and self-evaluation maintenance. *Psychological Perspectives on the Self*, 2, 1-31.
- Tošović, J. (2014). *Interne metrijske karakteristike jednog mernog instrumenta za procenu statusa Ja-identiteta* (Neobjavljen master rad). Novi Sad: Fakultet za pravne i poslovne studije.
- van der Linden, D., te Nijenhuis, J., & Bakker, A. B. (2010). The general factor of personality: A meta-analysis of Big Five intercorrelations and a criterion-related validity study. *Journal of Research in Personality*, 44(3), 315-327.
- van der Linden, D., Scholte, R. H. J., Cillessen, A. H. N., Nijenhuis, J., & Segers, E. (2010). Classroom ratings of likeability and popularity are related to the big five and the general factor of personality. *Journal of Research in Personality*, 44(5), 669-672.
- van Hoof, A. (1999). The identity status field re-reviewed: An update of unresolved and neglected issues with a view on some alternative approaches. *Developmental Review*, 19, 497-556.
- Vasić, A., i Šarčević, D. (2012). *Psihologija i ontogeneza: Teorije i istraživanja*. Novi Sad: Fakultet za pravne i poslovne studije, dr Lazar Vrkić.
- Vermulst, A. A., & Gerris, J. R. M. (2005). *Quick Big Five personality test manual*. Leeuwarden, The Netherlands: LCD.
- Veselka, L., Schermer, J. A., Petrides, K. V., & Vernon, P. A. (2009). Evidence for a heritable general factor of personality in two studies. *Twin Research and Human Genetics*, 12(3), 254-260.
- Wasti, A. S., Lee, K., Ashton, M. C., & Somer, O. (2008). Six Turkish personality factors and the HEXACO model of personality structure. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 39(6), 665-684.
- Watson, D., Suls, J., & Haig, J. (2002). Global self-esteem in relation to structural models of personality and affectivity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 83(1), 185-197.
- Woodruff, S. L., & Cashman, J. F. (1993). Task, domain, and general efficacy: A reexamination of the self-efficacy scale. *Psychological Reports*, 72(2), 423-432.
- Zeigler-Hill, V., & Jordan, C. H. (2010). Two faces of self-esteem. Implicit and explicit forms of self-esteem. In B. Gawronski & B. K. Payne (Eds.), *Handbook of implicit social cognition: Measurement, theory, and applications* (pp. 392-407). New York: The Guilford Press.

8. PRILOG

Prilog 1. Definicija HEXACO skala i podcrtka ličnosti.

Tabela o prikazu definicija HEXACO skala i podcrtka ličnosti (prilagođeno prema: Lee & Ashton, 2004, str. 334-336).

Podcrtke ličnosti	Definicija
Iskrenost	Procenjuje iskrenost osoba u interpersonalnim odnosima. Pojedinci sa niskim rezultatima će laskati drugima i praviće se da im se dopadaju kako bi dobili nešto od njih, a osobe sa visokim rezultatima nisu skloni ka manipulaciji drugih.
Pravičnost	Procenjuje tendencije individua da li će izbegavati prevare i korupciju. Pojedinci sa niskim rezultatima su skloni prevarama ili krađi kako bi ostvarili ličnu korist, a osobe sa visokim rezultatima nemaju tendencije ka iskorišćavanju drugih individua ili društva uopšteno.
Izbegavanje pohlepe	Procenjuje interesovanja individua za posedovanjem velikog bogatstva, luksuznih stvari i težnji ka višim socijalnim statusima. Pojedinci sa niskim rezultatima uživaju u bogatstvu i privilegijama koji im se pružaju, a osobe sa visokim rezultatima nisu posebno motivisani da budu materijalno i socijalno bogati.
Skromnost	Procenjuje skromnost i poniznost individua. Pojedinci sa niskim rezultatima smatraju da su superiorniji i da imaju više prava na privilegije u odnosu na druge, a osobe sa niskim rezultatima opažaju sami sebe kao prosečne osobe i da im nisu potrebne nikakve povlastice.
Emocionalnost	
Bojažljivost	Procenjuje koliko individue strahuju od nečega ili nekoga. Pojedinci sa niskim rezultatima ne strahuju od povreda i relativno su snažni, hrabri i neosetljivi na fizički bol, a osobe sa visokim rezultatima su sklone da izbegavaju bilo kakve povrede ili osećaj bola.
Anksioznost	Procenjuje da li individue imaju tendenciju da brinu u mnogim situacijama. Pojedinci sa niskim rezultatima ne osećaju da su pod stresom u teškim situacijama, a osobe sa visokim rezultatima previše razmišljaju i preosetljivi su i na najmanje probleme.
Zavisnost	Procenjuje individue da li im je potrebna emocionalna podrška. Pojedinci sa niskim rezultatima osećaju se samouvereno i sposobni su da se suoče sa problemima bez pomoći ili saveta od drugih, a osobe sa visokim rezultatima imaju tendenciju da podele svoje probleme sa onima koji će im pružiti utehu, ohrabrenje i pomoć.
Sentimentalnost	Procenjuje da li su individue emocionalno povezane sa drugima. Pojedinci sa niskim rezultatima nemaju razvijene emocije kada su druge osobe u problemu ili kada se oprashtaju sa njima, a osobe sa visokim rezultatima imaju snažnu emocionalnu povezanost i saosećaju se drugima.
Ekstraverzija	
Socijalno samopoštovanje (Interpersonalni stil)	Procenjuje da li su individue ushićene i dramatične u sopstvenom interpersonalnom stilu. Pojedinci sa niskim rezultatima ne govore u stilu punom energije ili ushićenosti, a osobe sa visokim rezultatima imaju tendenciju ka dramatičnom stilu obraćanja prema drugima.
Socijalna smelost	Procenjuje samopouzdanje individua u različitim socijalnim situacijama. Pojedinci sa niskim rezultatima su stidljivi ili se osećaju nelagodno u poziciji lidera ili kada javno govore, a osobe sa visokim rezultatima lako uspostavljaju nove kontakte i nisu anksiozne kada javno govore.
Društvenost	Procenjuje da li individue uživaju u konverzacijama, socijalnim interakcijama i u društvu. Pojedinci sa niskim rezultatima teže ka tome da budu sami i ne upuštaju se u razgovore sa drugima, a osobe sa visokim rezultatima uživaju u razgovorima, slavlju i posećuju druge osobe.
Energičnost	Procenjuje entuzijazam i energiju individua. Pojedinci sa niskim rezultatima nisu živahni i dinamični, a osobe sa visokim rezultatima su optimistične i radosne.

	Saradljivost
Tendencija oprštanja	Procenjuje spremnost individua da veruju drugima i oprštaju onima koji su im naneli štetu. Pojedinci sa niskim rezultatima ne oprštaju i ne zaboravljaju onima koji su ih uvredili, a osobe sa visokim rezultatima ponovo uspostavljaju prijateljske odnose iako su im drugi naneli štetu.
Nežnost	Procenjuje koliko su individue blage i popustljive prema drugima. Pojedinci sa niskim rezultatima kritikuju prilikom procene drugih, a osobe sa visokim rezultatima ne osuđuju druge individue.
Fleksibilnost	Procenjuje spremnost individua da stvaraju kompromisa i kooperacije sa drugima. Pojedinci sa niskim rezultatima su tvrdoglavci i skloni su ka raspravi, a osobe sa visokim rezultatima izbegavaju svade i prilagodavaju se sugestijama drugih, iako bi to moglo da bude nerazumno.
Strpljivost	Procenjuje tendenciju individua da budu smirene, a ne da imaju osećaj besa. Pojedinci sa niskim rezultatima lako se naljute i imaju osećaj besa, a osobe sa visokim rezultatima imaju visok prag tolerancije i ne izražavaju osećaj besa prema drugima.
	Savesnost
Organizovanost	Procenjuje težnju individua ka redu i organizovanosti posebno u fizičkom okruženju. Pojedinci sa niskim rezultatima su nemarni i nepažljivi, a osobe sa visokim rezultatima su uredne i teže ka organizovanom pristupu rada.
Marljivost	Procenjuje upornost individua u radu. Pojedinci sa niskim rezultatima nemaju visoku samodisciplinu i nisu motivisani ka postizanju ciljeva, a osobe sa visokim rezultatima imaju snažnu "radnu etiku" i spremne su da rade naporno kako bi obavili zadatke.
Perfekcionizam	Procenjuje sklonost i brigu individua za detalje. Pojedinci sa niskim rezultatima tolerišu greške u sopstvenom radu i zanemaruju detalje, a osobe sa visokim rezultatima pažljivo proveravaju da li su načinili grešku i teže ka ličnom usavršavanju.
Obazrivost	Procenjuje sklonost individua ka pažljivom razmišljanju o situacijama i inhibiciji impulsa. Pojedinci sa niskim rezultatima delaju na osnovu impulsa i nisu skloni da razmišljaju o posledicama, a osobe sa visokim rezultatima pažljivo razmatraju opcije, oprezne su i imaju visoku samokontrolu.
	Otvorenost ka iskustvu
Uvažavanje estetike	Procenjuje sklonost individua da uživaju u umetnosti i prirodi. Pojedinci sa niskim rezultatima nisu zainteresovani za umetnička dela i prirodno okruženje, a osobe sa visokim rezultatima uvažavaju razne forme umetnosti i prirodnih lepota.
Radoznalost	Procenjuje tendenciju individua da tragaju za informacijama i steknu iskustva o prirodom i društvenom okruženju. Pojedinci sa niskim rezultatima nisu radoznali o prirodi i društvenim naukama, a osobe sa visokim rezultatima čitaju razne knjige i zainteresovani su za putovanja svetom.
Kreativnost	Procenjuje sklonost individua ka inovacijama i eksperimentisanju. Pojedinci sa niskim rezultatima nemaju tendencije ka originalnim idejama, a osobe sa visokim rezultatima aktivno tragaju za novim rešenjima problema i izražavaju se u umetnosti.
Nekonvencionalnost	Procenjuje tendenciju individua da prihvate neuobičajene ideje. Pojedinci sa niskim rezultatima izbegavaju ekscentrične i nekonvencionalne ideje, a osobe sa visokim rezultatima prihvataju ideje koje bi mogle da budu čudne ili radikalne.

Prilog 2. Instrumenti za procenu osobina ličnosti, identiteta i samopoštovanja.

OSNOVNI PODACI

POL: (m) (ž)

Uzrast: _____

Razred/godina studiranja: _____

Mesto življenja:

- a) veliki grad
- b) mali grad
- c) selo

Radni status roditelja: oca: a) zaposlen   b) povremeno radi   c) nezaposlen
majke: a) zaposlena   b) povremeno radi   c) nezaposlena

Nivo finansijskih primanja porodice:

- a) ispod proseka
- b) prosečna
- c) iznad proseka

A) Koji si uspeh ostvario na kraju polugodišta ove školske godine?

- a) nezadovoljavajući
- b) zadovoljavajući
- c) dobar
- d) vrlo dobar
- e) odličan

f) Srednja ocena na studijama (za studente): _____

C) Kakav uspeh očekuješ u svom daljem školovanju?

- a) nezadovoljavajući
- b) zadovoljavajući
- c) dobar
- d) vrlo dobar
- e) odličan

HEXACO-PI-R
S/R forma

MOLIMO VAS, PAŽLJIVO PROČITAJTE SVE INSTRUKCIJE PRE NEGO ŠTO POČNETE SA RADOM.

Molimo Vas, pažljivo pročitajte svaku tvrdnju i **zaokružite** jedan odgovor u meri u kojoj se tvrdnja na Vas odnosi ili ne odnosi.

- ZAOKRUŽITE "1" AKO JE TVRDNJA **POTPUNO NETAČNA** KADA SE RADI O VAMA ILI SE SA NJOM NIMALO NE SLAŽETE 1 2 3 4 5
- ZAOKRUŽITE "2" AKO JE TVRDNJA **UGLAVNOM NETAČNA** ILI SE SA NJOM NE SLAŽETE 1 2 3 4 5
- ZAOKRUŽITE "3" AKO JE TVRDNJA **OTPRILIKE PODJEDNAKO I TAČNA I NETAČNA**, ILI AKO NE MOŽETE DA SE ODLUČITE 1 2 3 4 5
- ZAOKRUŽITE "4" AKO JE TVRDNJA **UGLAVNOM TAČNA** ILI SE SA NJOM UGLAVNOM SLAŽETE 1 2 3 4 5
- ZAOKRUŽITE "5" AKO JE TVRDNJA **POTPUNO TAČNA** ILI SE SA NJOM SASVIM SLAŽETE 1 2 3 4 5

Ovde nema tačnih i pogrešnih odgovora, pa zato ne treba da budete nekakav stručnjak da biste popunili ovaj upitnik. **OPIŠITE SEBE ŠTO ISKRENIJE I IZNESITE SVOJE MIŠLJENJE ŠTO JE MOGUĆE TAČNIJE.**

NE TREBA DA PREVIŠE DUGO MISLITE O ZNAČENJU SVAKE TVRDNJE. NAJBOLJE ĆETE UČINITI AKO IZABERETE ONAJ ODGOVOR KOJI VAM, POŠTO STE RAZUMELI ŠTA TVRDNJA ZNAČI, PRVO PADNE NA PAMET.

	Tvrđnje:	Odgovori:				
		Potpuno netačno	Uglavnom netačno	Nisam siguran	Uglavnom tačno	Potpuno tačno
1.	Poseta umetničkoj galeriji bi mi bila dosadna.	1	2	3	4	5
2.	Prilično često čistim svoju kancelariju ili kuću.	1	2	3	4	5
3.	Uglavnom se ne ljutim na ljude, čak ni na one koji su me jako povredili.	1	2	3	4	5
4.	Uopšteno gledajući, uglavnom sam zadovoljan sobom.	1	2	3	4	5
5.	Plašio bih se ukoliko bih morao da putujem po lošem vremenu.	1	2	3	4	5

		Potpuno netačno	Uglavnom netačno	Nisam siguran	Uglavnom tačno	Potpuno tačno
6.	Ako mi nešto treba od osobe koja mi se ne dopada, biću veoma fin prema njoj kako bih to dobio.	1	2	3	4	5
7.	Zanimaju me istorija i politika stranih zemalja.	1	2	3	4	5
8.	Kada radim, često sebi postavljam ambiciozne ciljeve.	1	2	3	4	5
9.	Ljudi mi ponekad kažu da previše kritikujem druge.	1	2	3	4	5
10.	Retko izražavam svoje mišljenje na grupnim sastancima (diskusijama).	1	2	3	4	5
11.	Ponekad ne mogu da se suzdržim da ne brinem o sitnicama.	1	2	3	4	5
12.	Kada bih znao da me neće uhvatiti, bio bih spreman da ukradem milion dolara.	1	2	3	4	5
13.	Više bih voleo rutinski posao nego posao koji zahteva kreativnost.	1	2	3	4	5
14.	Uvek po nekoliko puta proverim ono što sam uradio, tražeći greške.	1	2	3	4	5
15.	Drugi ljudi mi ponekad kažu da sam suviše tvrdoglav.	1	2	3	4	5
16.	Izbegavam da "ćaskam" s drugima.	1	2	3	4	5
17.	Kada mi nije dobro, treba mi neko da me uteši.	1	2	3	4	5
18.	Nije mi naročito važno da imam mnogo novca.	1	2	3	4	5
19.	Razmatranje neuobičajenih ideja je gubljenje vremena.	1	2	3	4	5
20.	Donosim odluke više na osnovu trenutnog osećanja nego pažljivog promišljanja.	1	2	3	4	5
21.	Drugi ljudi smatraju da sam plahovite naravi.	1	2	3	4	5
22.	Skoro uvek se osećam kao da imam puno energije.	1	2	3	4	5
23.	Plače mi se kada vidim druge kako plaču.	1	2	3	4	5
24.	Ne razlikujem se mnogo od drugih ljudi.	1	2	3	4	5

		Potpuno netačno	Uglavnom netačno	Nisam siguran	Uglavnom tačno	Potpuno tačno
25.	Ne bih trošio vreme na čitanje poezije.	1	2	3	4	5
26.	Planiram unapred i organizujem se kako bih izbegao da završavam nešto u poslednjem trenutku.	1	2	3	4	5
27.	Smatram da treba da "oprostim i zaboravim" čak i onima koji su se jako loše poneli prema meni.	1	2	3	4	5
28.	Mislim da se većini ljudi sviđaju neke moje osobine.	1	2	3	4	5
29.	Ne bi mi smetalo da radim opasne poslove.	1	2	3	4	5
30.	Nikada ne bih laskao nekome kako bih dobio povišicu ili unapređenje, čak i ukoliko bih mislio da mogu da uspem.	1	2	3	4	5
31.	Uživam da razgledam mape raznih mesta.	1	2	3	4	5
32.	Ulažem veoma veliki trud kada želim da postignem neki cilj.	1	2	3	4	5
33.	Obično prihvatom tuđe mane i ne žalim se u vezi njih.	1	2	3	4	5
34.	Kad sam s nekim u društvu, obično prvi započinjem razgovor.	1	2	3	4	5
35.	Brinem mnogo manje nego većina ljudi.	1	2	3	4	5
36.	Bio bih u iskušenju da kupim ukradenu robu ako bih bio u finansijskoj krizi.	1	2	3	4	5
37.	Uživao bih stvarajući neko umetničko delo kao što je roman, pesma ili slika.	1	2	3	4	5
38.	Kad nešto radim, ne obraćam pažnju na sitne detalje.	1	2	3	4	5
39.	Obično sam prilično fleksibilan u diskusiji kada se drugi ne slažu sa mnom.	1	2	3	4	5
40.	Uživam kada je oko mene mnogo ljudi s kojima mogu da razgovaram.	1	2	3	4	5

		Potpuno netačno	Uglavnom netačno	Nisam siguran	Uglavnom tačno	Potpuno tačno
41.	Ne treba mi emocionalna podrška drugih da bih se izborio sa teškoćama.	1	2	3	4	5
42.	Voleo bih da stanujem u skupom, otmenom kraju.	1	2	3	4	5
43.	Sviđaju mi se ljudi koji imaju neuobičajene stavove.	1	2	3	4	5
44.	Pravim mnogo grešaka, jer ne razmislim pre no što nešto uradim.	1	2	3	4	5
45.	Retko se ljutim, čak i kada se drugi vrlo loše odnose prema meni.	1	2	3	4	5
46.	Najčešće se osećam veselo i optimistično.	1	2	3	4	5
47.	Kada je neko koga dobro poznajem nesrećan, gotovo da i sam mogu da osetim njegovu/njenu patnju.	1	2	3	4	5
48.	Ne bih voleo da me ljudi tretiraju kao vrednijeg od njih samih.	1	2	3	4	5
49.	Kad bih bio u prilici, voleo bih da odem na koncert klasične muzike.	1	2	3	4	5
50.	Drugi se obično šale na račun neurednosti moje sobe ili radnog stola.	1	2	3	4	5
51.	Ako me neko jednom prevare, uvek ću biti nepoverljiv prema toj osobi.	1	2	3	4	5
52.	Osećam da nisam popularna osoba.	1	2	3	4	5
53.	Jako se plašim fizičke opasnosti.	1	2	3	4	5
54.	Ako mi od neke osobe treba nešto, smejaću se čak i njenim najgorim šalama.	1	2	3	4	5
55.	Dosadne su mi knjige o nauci i tehnologiji.	1	2	3	4	5
56.	Često odustanem od cilja koji sam sebi postavio.	1	2	3	4	5
57.	Obično sam blag kada procenjujem druge.	1	2	3	4	5

		Potpuno netačno	Uglavnom netačno	Nisam siguran	Uglavnom tačno	Potpuno tačno
58.	Kad sam u grupi ljudi, obično ja govorim u ime grupe.	1	2	3	4	5
59.	Veoma retko mi se dešava da zbog stresa ili nervoze imam problema sa spavanjem.	1	2	3	4	5
60.	Nikada ne bih prihvatio mito, čak ni vrlo veliki.	1	2	3	4	5
61.	Drugi ljudi su mi često govorili da imam živu maštu.	1	2	3	4	5
62.	Uvek se trudim da u svom poslu budem precizan, čak i ako to zahteva više vremena.	1	2	3	4	5
63.	Kada mi drugi kažu da nisam u pravu, moja prva reakcija je ulazak u raspravu sa njima.	1	2	3	4	5
64.	Više volim poslove koji podrazumevaju kontakte s ljudima nego poslove gde bih radio sam.	1	2	3	4	5
65.	Kada sam zbog nečega zabrinut, želim da podelim brigu s drugom osobom.	1	2	3	4	5
66.	Voleo bih da me vide kako se vozim u jako skupim kolima.	1	2	3	4	5
67.	Smatram sebe pomalo ekscentričnom osobom.	1	2	3	4	5
68.	Ne dozvoljavam sebi da odlučujem brzopletu i naglo.	1	2	3	4	5
69.	Većina ljudi se razljuti brže nego ja.	1	2	3	4	5
70.	Drugi ljudi mi često kažu da bi trebalo da se razvedrim.	1	2	3	4	5
71.	Emotivno reagujem kada neko ko mi je blizak odlazi na duže vreme.	1	2	3	4	5
72.	Zaslužujem više poštovanja nego prosečna osoba.	1	2	3	4	5
73.	Ponekad uživam da gledam kako vetar duva kroz krošnje drveća.	1	2	3	4	5
74.	Kada radim, ponekad imam teškoća jer sam neorganizovan.	1	2	3	4	5
75.	Teško mi je da potpuno oprostим osobi koja mi je učinila nešto nažao.	1	2	3	4	5

		Potpuno netačno	Uglavnom netačno	Nisam siguran	Uglavnom tačno	Potpuno tačno
76.	Ponekad se osećam bezvrednim.	1	2	3	4	5
77.	Ne paničim čak ni u vanrednim situacijama.	1	2	3	4	5
78.	Nikada se ne bih pretvarao da mi se neko dopada samo da bi mi ta osoba učinila uslugu.	1	2	3	4	5
79.	Nikada nisam uživao u čitanju enciklopedija.	1	2	3	4	5
80.	Radim tek onoliko koliko moram.	1	2	3	4	5
81.	Čak i kada drugi prave mnogo grešaka, retko kažem nešto negativno.	1	2	3	4	5
82.	Sklon sam da se osećam neprijatno kada govorim pred grupom.	1	2	3	4	5
83.	Vrlo sam napet kada očekujem neke važne vesti.	1	2	3	4	5
84.	Došao bih u iskušenje da koristim lažni novac kada bih znao da me neće uhvatiti.	1	2	3	4	5
85.	Nisam umetnički ili kreativan tip.	1	2	3	4	5
86.	Drugi ljudi me često nazivaju perfekcionistom.	1	2	3	4	5
87.	Teško mi je da postignem kompromis s drugima kada osećam da sam stvarno u pravu.	1	2	3	4	5
88.	Kad odem na neko novo mesto, prvo se sprijateljim s ljudima.	1	2	3	4	5
89.	Sa drugim ljudima retko razgovaram o svojim problemima.	1	2	3	4	5
90.	Činilo bi mi zadovoljstvo da posedujem skupe, luksuzne stvari.	1	2	3	4	5
91.	Dosadno mi je da pričam o filozofskim temama.	1	2	3	4	5
92.	Više volim da uradim šta god mi padne na pamet, nego da se držim plana.	1	2	3	4	5
93.	Teško mi je da obuzdam bes kada me drugi vređaju.	1	2	3	4	5

		Potpuno netačno	Uglavnom netačno	Nisam siguran	Uglavnom tačno	Potpuno tačno
94.	Većina ljudi je "življa" i dinamičnija od mene.	1	2	3	4	5
95.	Ne reagujem emotivno čak ni u situacijama kada većina ljudi to čini.	1	2	3	4	5
96.	Želim da ljudi znaju da sam važna osoba visokog statusa.	1	2	3	4	5
97.	Saosećam sa ljudima koji imaju manje sreće nego ja.	1	2	3	4	5
98.	Velikodušno pomažem onima kojima je to potrebno.	1	2	3	4	5
99.	Ne bi mi smetalo da povredim nekoga ko mi se ne sviđa.	1	2	3	4	5
100.	Drugi ljudi smatraju da sam bezosećajna osoba.	1	2	3	4	5

EOMEIS-2

Pred Vama se nalaze tvrdnje koje se odnose na Vaša razmišljanja o sebi. Molimo Vas da pročitate svaku tvrdnju i da iskreno date odgovor zaokružujući jedan odgovor sa sledećim značenjem:

**1 – uopšte se ne slažem, 2 – uglavnom se ne slažem, 3 – nisam siguran, 4 – uglavnom se slažem,
5 – potpuno se slažem**

	Tvrdnje:	Odgovori:				
		Uopšte se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Nisam siguran	Uglavnom se slažem	Potpuno se slažem
1.	Nisam izabrao zanimanje kojim želim da se bavim, radim šta stignem dok se ne pojavi nešto bolje.	1	2	3	4	5
2.	Nisam našao ništa što me interesuje u religiji i ne osećam potrebu da istražujem.	1	2	3	4	5
3.	Moja razmišljanja o muškim i ženskim ulogama su ista kao razmišljanja mojih roditelja.	1	2	3	4	5
4.	Ne postoji životni stil koji mi se posebno sviđa.	1	2	3	4	5
5.	Među različitim ljudima tragam ko bi mi mogao biti pravi prijatelj.	1	2	3	4	5
6.	Ponekad se priključim rekreativnim aktivnostima sa društvom, ali retko idem sam.	1	2	3	4	5
7.	Nisam razmišljao o ljubavi i nije mi bitno da li se zabavljam sa nekim ili ne.	1	2	3	4	5
8.	Mislim da je važno da znam za šta se politički zalažem i u šta verujem.	1	2	3	4	5
9.	Nisam siguran koji je odgovarajući posao za mene koji je u skladu sa mojim sposobnostima.	1	2	3	4	5
10.	Ne razmišljam mnogo o religiji i uopšte me se ne tiče.	1	2	3	4	5

		Uopšte se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Nisam siguran	Uglavnom se slažem	Potpuno se slažem
11.	Ima mnogo načina da se da se podele obaveze u braku, i razmišljam koje su najbolje mogućnosti za mene.	1	2	3	4	5
12.	Tragam za svojim životnim stilom, ali ga još nisam pronašao.	1	2	3	4	5
13.	Biram moje bliske prijatelje na osnovu nekih sličnih vrednosti.	1	2	3	4	5
14.	Učestvujem u brojnim rekreativnim aktivnostima, ali nisam nijednoj posvećen.	1	2	3	4	5
15.	Na osnovu prošlih iskustava, znam šta želim u ljubavnoj vezi.	1	2	3	4	5
16.	Nisam razmišljao o politici i to me ne interesuje.	1	2	3	4	5
17.	Razmišljao sam o različitim poslovima, ali od kad su moji roditelji rekli šta oni žele, to je ono što i ja želim.	1	2	3	4	5
18.	Vera pojedinca je jedinstvena za svakoga. Razmišljao sam o veri i religiji i sada znam u šta verujem.	1	2	3	4	5
19.	Nisam ozbiljno razmotrio mušku i žensku ulogu u braku i to me ne zanima.	1	2	3	4	5
20.	Razvio sam sopstveno shvatanje o idealnom životnom stilu i нико то не може promeniti.	1	2	3	4	5
21.	Moji roditelji znaju šta je najbolje za mene u izboru mojih prijatelja.	1	2	3	4	5

		Uopšte se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Nisam siguran	Uglavnom se slažem	Potpuno se slažem
22.	Od nekoliko rekreacionih aktivnosti, izabrao sam jednu kojom se redovno bavim.	1	2	3	4	5
23.	Ne razmišljam mnogo o zabavljanju. Uglavnom se samo prepustim situaciji.	1	2	3	4	5
24.	Interesujem se za iste političke kandidate kao i moji roditelji.	1	2	3	4	5
25.	Nisam zainteresovan da pronađem odgovarajući posao, radim bilo koji posao.	1	2	3	4	5
26.	Nisam siguran u to šta za mene znači religija, još uvek istražujem.	1	2	3	4	5
27.	Moja shvatanja o muškoj i ženskoj ulozi u ljubavnoj vezi su u skladu sa shvatanjima moje porodice i roditelja.	1	2	3	4	5
28.	Svoj životni stil sam usvojio od mojih roditelja i ne vidim potrebu da to preispitujem.	1	2	3	4	5
29.	Nemam nijednog bliskog prijatelja i ne mislim da ga trenutno tražim.	1	2	3	4	5
30.	Uživam u slobodnom vremenu i ne vidim potrebu za traženjem određenih aktivnosti kojim bih se redovno bavio.	1	2	3	4	5
31.	Još uvek istražujem šta je najbolje za mene u ljubavnoj vezi.	1	2	3	4	5
32.	Ne mogu da se odlučim koja od mnogih političkih partija mene najviše interesuje, dok sve ne sagledam.	1	2	3	4	5
33.	Trebalo mi je dosta vremena da shvatim, ali sada znam šta hoću od svoje karijere.	1	2	3	4	5

		Uopšte se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Nisam siguran	Uglavnom se slažem	Potpuno se slažem
34.	Religija je trenutno zbujujući pojam za mene. Stalno menjam svoje stavove o tome šta je dobro, a šta loše za mene.	1	2	3	4	5
35.	Razmišljaо sam o ulozi muškarca i žene u ljubavnoj vezi i odlučio sam šta je najbolje za mene.	1	2	3	4	5
36.	Diskutujem sa drugim ljudima o različitim pogledima na život i stalno preispitujem šta bi to bilo najbolje za mene.	1	2	3	4	5
37.	Biram samo prijatelje koje bi moji roditelji odobrili.	1	2	3	4	5
38.	Volim rekreativne aktivnosti koje moji roditelji vole i nisam razmišljaо o drugim.	1	2	3	4	5
39.	Izlazim samo sa onim osobama koje su u skladu sa očekivanjima mojih roditelja.	1	2	3	4	5
40.	Sagledao sam svoja politička uverenja i jasno mi je koja me politička partija interesuje.	1	2	3	4	5
41.	Moji roditelji su još davno odlučili šta bi trebalo da bude moj posao i ja sledim njihove planove.	1	2	3	4	5
42.	Razmišljaо sam o religijskim uverenjima i sada mogu da kažem da znam u šta verujem.	1	2	3	4	5
43.	Razmišljaо sam o današnjim ulogama ljubavnih partnera i pokušavam da donesem konačan zaključak šta je najbolje za mene.	1	2	3	4	5

		Uopšte se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Nisam siguran	Uglavnom se slažem	Potpuno se slažem
44.	Pogledi na život mojih roditelja su dovoljno dobri za mene, ne treba mi ništa drugo.	1	2	3	4	5
45.	Imao sam mnogo različitih prijateljstava i sada imam jasnu ideju o tome šta da očekujem od prijatelja.	1	2	3	4	5
46.	Nakon isprobavanja različitih rekreativnih aktivnosti, pronašao sam jednu ili nekoliko u kojima zaista uživam.	1	2	3	4	5
47.	Moja razmišljanja o ljubavnim vezama se razvijaju i nisam još odlučio šta je najbolje za mene.	1	2	3	4	5
48.	Istražujem svoja politička uverenja i nisam siguran šta me interesuje u politici.	1	2	3	4	5
49.	Bilo mi je potrebno mnogo vremena, ali sada sam siguran u kom pravcu želim da razvijam karijeru.	1	2	3	4	5
50.	Idem u istu crkvu kao i moji roditelji, nikad se nisam ni upitao zašto.	1	2	3	4	5
51.	Postoje mnogi načini na koje bračni par može da podeli porodične odgovornosti. Razmišljao sam o mnogim načinima i sada mi je jasno šta želim za sebe po tom pitanju.	1	2	3	4	5
52.	Nisam jedan od onih koji žive po određenom životnom stilu, bitno mi je da uživam u životu.	1	2	3	4	5
53.	Nemam bliskih prijatelja, volim da provodim vreme sa različitim ljudima.	1	2	3	4	5

		Uopšte se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Nisam siguran	Uglavnom se slažem	Potpuno se slažem
54.	Isprobavam različite rekreacione aktivnosti i nisam siguran u kojoj stvarno uživam.	1	2	3	4	5
55.	Sviđale su mi se različite osobe, ali sada znam tačno sa kim bi bio u vezi.	1	2	3	4	5
56.	Ne interesuje me politika i nisam se opredelio ni za jednu partiju.	1	2	3	4	5
57.	Postoji mnogo mogućnosti i ne mogu da se odlučim koji bi posao bio pravi za mene.	1	2	3	4	5
58.	Nisam dovodio u pitanje svoju religiju. Ako je dobra za moje roditelje dobra je i za mene.	1	2	3	4	5
59.	Mišljenja o ulogama muškarca i žene u ljubavnim vezama su toliko različita da uopšte ne razmišljam o njima.	1	2	3	4	5
60.	Posle dugog preispitivanja utvrdio sam precizno kakav će da bude moj stil života.	1	2	3	4	5
61.	Nisam siguran šta za mene znači prijateljstvo i tragam za pravim prijateljem.	1	2	3	4	5
62.	Sve svoje rekreativne sklonosti sam preuzeo od roditelja i nisam probao ništa drugo.	1	2	3	4	5
63.	Zabavljam se samo sa ljudima koje bi moji roditelji odobrili.	1	2	3	4	5
64.	Moji roditelji imaju svoja politička i moralna uverenja o raznim problemima, kao na primer o abortusu, i uvek se slažem sa mišljenjem moje porodice.	1	2	3	4	5

SLCS-R

Pred Vama se nalaze tvrdnje koje se odnose na Vaša verovanja o samom sebi. Molimo Vas da pročitate svaku tvrdnju i da iskreno date odgovor zaokružujući jedan odgovor sa sledećim značenjem:

**1 – uopšte se ne slažem, 2 – uglavnom se ne slažem, 3 – nisam siguran, 4 – uglavnom se slažem,
5 – potpuno se slažem**

		Uopšte se ne slažem	Uglavnom se ne slažem	Nisam siguran	Uglavnom se slažem	Potpuno se slažem
1.	Sklon sam da potcenjujem vlastitu vrednost.	1	2	3	4	5
2.	Veoma sam efikasan u stvarima koje radim.	1	2	3	4	5
3.	Osećam se dobro u vlastitoj koži.	1	2	3	4	5
4.	Gotovo uvek sam u stanju da ostvarim ono što sam naumio.	1	2	3	4	5
5.	Siguran sam u to koliko vredim.	1	2	3	4	5
6.	Ponekad mi je neprijatno da razmišljam o sebi.	1	2	3	4	5
7.	Imam negativan stav o sebi.	1	2	3	4	5
8.	Ponekad mi je teško da postignem stvari koje su mi važne.	1	2	3	4	5
9.	Osećam veliko zadovoljstvo samim sobom.	1	2	3	4	5
10.	Ponekad se teško nosim sa izazovima.	1	2	3	4	5
11.	Nikada ne sumnjam u sopstvenu vrednost.	1	2	3	4	5
12.	Dobar sam u mnogim stvarima.	1	2	3	4	5
13.	Ponekad ne uspevam da ostvarim postavljene ciljeve.	1	2	3	4	5
14.	Veoma sam sposoban.	1	2	3	4	5
15.	Nemam dovoljno poštovanja prema sebi.	1	2	3	4	5
16.	Voleo bih da sam veštiji u stvarima koje radim.	1	2	3	4	5

MOLIMO VAS DA PROVERITE DA LI STE ODGOVORILI NA SVA PITANJA!

HVALA NA SARADNJI!

Prilog 3. Molbe i uverenja o sprovedenom istraživanju.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
БЕОГРАД

Одељење за психологију
Београд, 28.5.2018.

МОЛБА

Молимо Вас да нашој докторанткињи, Јелени Товаровић (4П140003),
омогућите да обави део истраживања за своју докторску тезу у Вашој установи.

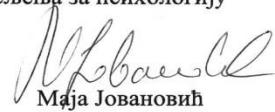
За потребе израде докторске тезе на тему: „**Повезаност идентитета, самопоштовања и особина личности: питање сводљивости**“, колегиница Товаровић ће задати упитнике ученицима и студентима. Попуњавање упитника захтева до 45 минута. Истраживање је анонимно и резултати ће бити коришћени искључиво у начне сврхе и израду докторске дисертације.

У нади да ћете моћи да изађете у сусрет овој молби,

С поштовањем,

Секретар
Одељења за психологију

ФИЛОЗОФСКИ
ФАКУЛТЕТ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА
ПСИХОЛОГИЈУ

Maia Jovanović

Република Србија
Шабачка гимназија
Масарикова 13, 15000 Шабац
Тел. 015/350-286
Факс. 015/360-570

Republic of Serbia
High School in Sabac
Masarikova 13, 15000 Sabac
Tel. +381(0)15350286
fax. +381(0)15360570

Број: 655
25.9.2018. године

<http://www.sabackagimnazija.edu.rs/>
email:sabackagimnazia@ptt.rs

На основу члана 65. Статута Шабачке гимназије у Шапцу, дана: 25.09.2018.
године директор школе је донео следећи:

ОДЛУКУ

Одобрава се Јелени Товаровић, докторанткињи Филозофског факултета у Београду, да обави део истраживања за своју докторску тезу „Повезаност идентитета, самопоштовања и особина личности: питање сводљивости“ у Шабачкој гимназији у Шапцу.

Образложение

Филозофски факултет Универзитета у Београду је дана 28.05.2018. године упутио молбу Шабачкој гимназији за одобравање обављања дела истраживања за докторску тезу докторанткиње Јелене Товаровић, у виду упитника који би студенти попуњавали, и који би се користио искључиво у научне сврхе и израду докторске дисертације. На основу претходно изнетог донета је одлука као у диспозитиву.

ДОСТАВЉЕНО:

1. Именованој
2. Филозофском факултету
3. Архиви

Маријана Исаковић

директор Шабачке гимназије

Техничка школа Шабац
Бањичких жртава 2
15000 Шабац
телефон: 015/341-028; 341-031;
факс: 015/347-291
e-mail: skolateh@ptt.rs
www.tehskolasabac.edu.rs
Дел.бр.01-234/2018
08.06.2018.

**ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ БЕОГРАД
ОДЕЉЕЊЕ ЗА ПСИХОЛОГИЈУ**

**ПРЕДМЕТ : Одговор
На молбу Филозофског факултета у Београду од 28.05.2018.**

Поступајући по основу Ваше молбе од 28.05.2018.г., да се докторанткињи Јелени Товаровић омогући да део истраживања за своју докторску тезу обави у Техничкој школи Шабац, обавештавамо Вас да смо сагласни да се истраживање обави на начин који сте навели у својој молби, те да је у складу са нашом сагласношћу, истраживање и обављено.

19.9.2019. године
Tel.: 015/352-730; Faks: 015/352-766
E-mail: hemtexskola@eunet.yu
Матични број: 07168381
ПИБ: 100110772

ПРЕДМЕТ: Потврда о спроведеном истраживању

Стручна хемијска и текстилна школа у Шапцу потврђује да је Јелена Товаровић из Шапца, докторанткиња Филозофског факултета у Београду, у овој установи обавила истраживање за своју докторску тезу Повезаност идентитета, самопоштовања и особина личности: питање сводљивости.

Истраживање је спроведено у јуну 2018.

ВИСОКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ЗА ВАСПИТАЧЕ

Шифра делатности 85.42
Матични број 07120478
Регистраски број FI 58/07
Жиро рачун 840-625666-80
ПИБ 100125590
Адреса Добропољска 5 15000 Шабац
Тел/факс 015/342-171 и 342-172
E - mail vivasabac@ptt.rs
Број 581
Дана 12.9.2019.
Овлашћено лице Маријана Исаковић

Јелена Товаровић

ПРЕДМЕТ: Потврда о спроведеном истраживању

Висока школа струковних студија за васпитаче у Шапцу потврђује да је Јелена Товаровић из Шапца, докторанткиња Филозофског факултета у Београду, у овој високошколској установи обавила истраживање за своју докторску тезу повезаност идентитета, самопоштовања и особина личности: питање сводљивости.

Истраживање је спроведено у јуну 2018. године.

В.Д. ПРЕДСЕДНИКА АКАДЕМИЈЕ

Маријана Исаковић

Маријана Исаковић

	ВИСОКА МЕДИЦИНСКА И ПОСЛОВНО-ТЕХНОЛОШКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ул. Хајдук Вељкова 10, 15000 Шабац Тел/Факс: 015/352-729 Матични број: 07293682 Web адреса: www.vtssa.edu.rs	ВМПТШ Шабац <small>1960</small>
---	--	--

Број: 316
 Дан: 29.05.2018. године

На основу члана 64. Закона о високом образовању ("Сл. гласник РС" број: 88/17), и члана 39. став 1. тачка 31. Статута Високе медицинске и пословно-технолошке школе струковних студија у Шапцу, дана: 29.05.2018. године директор Школе је донео следећу:

ОДЛУКУ

Одобрава се Јелени Товаровић, докторанткињи Филозофског факултета у Београду, да обави део истраживања за своју докторску тезу „Повезаност идентитета, самопоштовања и особина личности: питање сводљивости“ у Високој медицинској и пословно-технолошкој школи струковних студија у Шапцу.

Образложение

Филозофски факултет Универзитета у Београду је дана 28.05.2018. године упутио молбу Високој медицинској и пословно-технолошкој школи струковних студија за одобравање обављања дела истраживања за докторску тезу докторанткиње Јелене Товаровић, у виду упитника који би студенти попуњавали, и који би се користио искључиво у научне сврхе и израду докторске дисертације. На основу претходно изнетог донета је одлука као у диспозитиву.

ДОСТАВЉЕНО:

1. Именованој
2. Филозофском факултету
3. Архиви

ДИРЕКТОР

dr Јубица Мијић

**ВИСОКА ПОЉОПРИВРЕДНА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
ШАБАЦ**

Војводе Путника 56, Шабац, тел:015/344-580,Факс:015/344-998

Датум: 29.05.2018. год.

Број: 223/2

На основу чл.64 Закона о високом образовању (Сл.гласник РС 88/17) и чл.42 Статута Високе пољопривредне школе струковних студија Шабац, директор школе др Раденко Степић, дана 29.05.2018. године доноси следећу:

ОДЛУКУ

ОДОБРАВА СЕ ЈЕЛЕНИ ТОВАРОВИЋ, докторанткињи Филозофског факултета, Универзитета у Београду, да обави део истраживања за своју докторску тезу „Повезаност идентитета, самопоштовања и особина личности: питање сводљивости“ у Високој пољопривредној школи струковних студија Шабац.

Образложење

Филозофски факултет Универзитета у Београду је дана 28.05.2018. године упутио молбу Високој пољопривредној школи струковних студија Шабац за одобрење обављања дела истраживања за докторску тезу докторанткиње Јелене Товаровић, у виду упитника који би студенти попуњавали и који би се користио искључиво у научне сврхе и израду докторске дисертације.

На основу горе изнетог донета је Одлука како гласи у диспозитиву.

Доставити:

- именованој,
- Филозофском факултету и
- архиви:

ДИРЕКТОР
[Handwritten signature]
Др Раденко Степић, проф.

Prilog 4. Eksplorativna faktorska analiza EOMEIS-2 instrumenta.

KMO i Bartlet Test

Kaiser-Mejer-Olkin mera adekvatnosti uzorkovanja.		
<hr/>		
Bartletov test sfernosti	Procena Hi-kvadrata	17760.039
	Stepen slobode	2016
	Stepen značajnosti	.000
<hr/>		

Komunaliteti

	Inicijalni	Ekstrakcija
EI1	1.000	.329
EI2	1.000	.495
EI3	1.000	.391
EI4	1.000	.310
EI5	1.000	.337
EI6	1.000	.192
EI7	1.000	.322
EI8	1.000	.242
EI9	1.000	.350
EI10	1.000	.451
EI11	1.000	.334
EI12	1.000	.401
EI13	1.000	.262
EI14	1.000	.179
EI15	1.000	.471
EI16	1.000	.480
EI17	1.000	.611
EI18	1.000	.423
EI19	1.000	.382
EI20	1.000	.362
EI21	1.000	.499
EI22	1.000	.307
EI23	1.000	.274
EI24	1.000	.383
EI25	1.000	.306
EI26	1.000	.327
EI27	1.000	.523
EI28	1.000	.578
EI29	1.000	.150
EI30	1.000	.226
EI31	1.000	.454
EI32	1.000	.262
EI33	1.000	.574
EI34	1.000	.310
EI35	1.000	.502

EI36	1.000	.268
EI37	1.000	.659
EI38	1.000	.645
EI39	1.000	.603
EI40	1.000	.212
EI41	1.000	.618
EI42	1.000	.428
EI43	1.000	.399
EI44	1.000	.543
EI45	1.000	.431
EI46	1.000	.390
EI47	1.000	.419
EI48	1.000	.237
EI49	1.000	.589
EI50	1.000	.410
EI51	1.000	.499
EI52	1.000	.414
EI53	1.000	.158
EI54	1.000	.350
EI55	1.000	.474
EI56	1.000	.426
EI57	1.000	.422
EI58	1.000	.429
EI59	1.000	.373
EI60	1.000	.456
EI61	1.000	.217
EI62	1.000	.642
EI63	1.000	.539
EI64	1.000	.608

Metod glavne komponente.

Obuhvat varijanse

Komponente	Karakteristične vrednosti			Sume kvadriranih opterećenja nakon ekstrakcije			Ukupno	Suma kvadriranih opterećenja nakon rotacije
	Ukupno	% varijanse	Kumulativni %	Ukupno	% varijanse	Kumulativni %		
1	9.500	14.844	14.844	9.500	14.844	14.844	8.808	
2	7.948	12.419	27.263	7.948	12.419	27.263	8.134	
3	4.806	7.509	34.772	4.806	7.509	34.772	5.870	
4	3.605	5.634	40.406	3.605	5.634	40.406	5.001	
5	2.240	3.500	43.906					
6	1.814	2.835	46.741					
7	1.502	2.348	49.088					
8	1.317	2.058	51.146					
9	1.266	1.979	53.125					
10	1.143	1.787	54.912					
11	1.069	1.670	56.582					

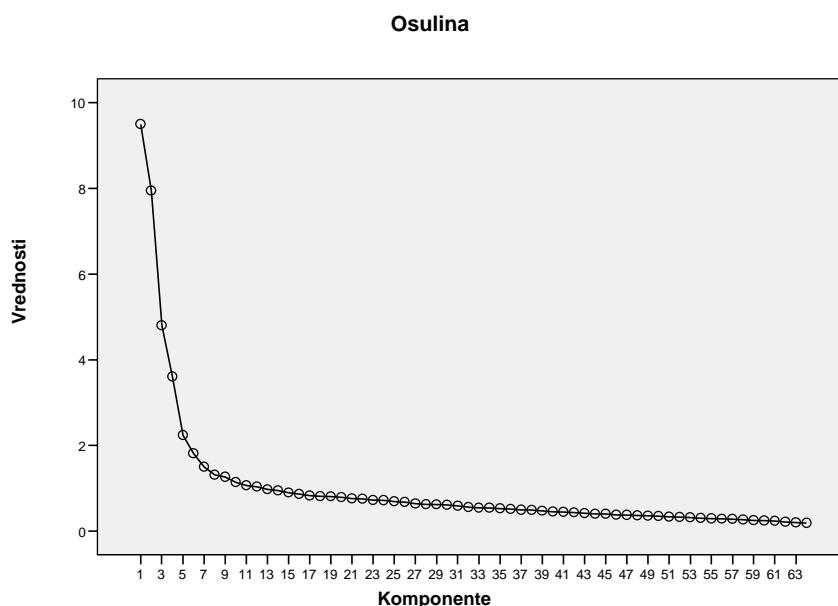
12	1.037	1.621	58.203
13	.977	1.526	59.729
14	.950	1.484	61.213
15	.900	1.407	62.620
16	.868	1.357	63.977
17	.833	1.301	65.278
18	.817	1.276	66.554
19	.810	1.266	67.820
20	.793	1.239	69.059
21	.763	1.193	70.252
22	.755	1.180	71.431
23	.726	1.135	72.566
24	.723	1.129	73.695
25	.694	1.084	74.779
26	.680	1.062	75.842
27	.645	1.008	76.849
28	.628	.980	77.830
29	.625	.976	78.806
30	.614	.959	79.765
31	.593	.926	80.692
32	.562	.878	81.570
33	.547	.855	82.425
34	.545	.851	83.276
35	.528	.825	84.101
36	.518	.810	84.911
37	.499	.780	85.691
38	.496	.774	86.465
39	.476	.743	87.208
40	.453	.708	87.916
41	.449	.701	88.618
42	.437	.682	89.300
43	.421	.657	89.957
44	.405	.633	90.590
45	.404	.632	91.222
46	.382	.597	91.819
47	.377	.589	92.408
48	.368	.575	92.983
49	.360	.563	93.546
50	.351	.548	94.094
51	.338	.528	94.622
52	.330	.516	95.138
53	.320	.501	95.639
54	.304	.475	96.114
55	.295	.461	96.575
56	.290	.453	97.028
57	.282	.441	97.469
58	.269	.420	97.889
59	.253	.395	98.284
60	.249	.389	98.673

61	.239	.373	99.046
62	.217	.338	99.384
63	.204	.318	99.703
64	.190	.297	100.000

Metod glavne komponente.

a Kada komponente koreliraju, sume kvadriranih opterećenja ne mogu se sabirati kako bi se dobila ukupna varijansa.

Prikaz kriterijuma osuline za EOMEIS-2.

Matrica strukture glavnih komponenata

	Komponente			
	1	2	3	4
EI37	.730	.355		
EI17	.728			
EI38	.711	.367		
EI62	.707	.363		
EI41	.700	.349		
EI39	.694	.344		
EI63	.637	.354		
EI64	.634	.369		
EI27	.582	.344		
EI28	.572	.353		
EI49	-.570	.445		
EI44	.557	.374		
EI24	.547			
EI33	-.536	.483		
EI21	.534	.348		
EI15	-.513	.385		

EI35	-.485	.475
EI51	-.476	.463
EI3	.471	.344
EI55	-.469	.350
EI58	.455	.316
EI45	-.455	.324
EI20	-.447	
EI46	-.436	.357
EI50	.411	.344
EI29		
EI2		-.593
EI10		-.582
EI19		-.510
EI7		-.486
EI60	-.431	.485
EI42	-.412	.482
EI1		-.451
EI18	-.422	.448
EI25		-.416
EI4		-.402
EI8		.382
EI40		.381
EI13		.375
EI22	-.360	.365
EI30		-.335
EI31		.632
EI47		.614
EI43		.600
EI12		.586
EI11		.552
EI57		-.322
EI5		.538
EI54		.517
EI36		.510
EI34		.485
EI32		.478
EI26		-.305
EI9		-.361
EI48		.439
EI61		.432
EI4		.398
EI16		.357
EI14		.308
EI16		-.435
EI56		.528
EI59		-.390
EI59		.512
EI52		-.381
EI52		.465
EI23		-.364
EI6		.454
EI53		-.325
EI6		.395
EI14		.347

Ekstahovano je četiri faktora.

Matrica sklopa Promaks-faktora

	Faktori			
	1	2	3	4
EI64	.798			
EI28	.794			
EI62	.762			
EI44	.762			
EI38	.749			
EI27	.746			
EI21	.740			
EI39	.720			
EI37	.719			
EI17	.704			
EI41	.693			
EI58	.686			
EI63	.678			
EI50	.668			
EI3	.646			
EI24	.585			
EI49		.753		
EI33		.740		
EI55		.712		
EI51		.701		
EI35		.682		
EI15		.678		
EI45		.671		
EI60		.650		
EI46		.635		
EI18		.626		
EI42		.623		
EI20		.602		
EI22		.558		
EI13		.498		
EI8		.450		
EI40				
EI29				
EI16			.710	
EI56			.671	
EI59			.626	
EI2			.620	
EI52			.602	
EI10			.570	
EI19			.560	
EI1			.543	
EI23			.530	
EI4			.520	
EI7			.479	

EI30	.472
EI25	.459
EI6	.416
EI53	.385
EI31	.663
EI47	.649
EI12	.637
EI57	.590
EI43	.579
EI54	.571
EI11	.563
EI34	.549
EI26	.525
EI9	.522
EI32	.509
EI5	.501
EI36	.484
EI48	.473
EI61	.419
EI14	.333

Metod rotacije: Promaks sa Kaiser normalizacijom.
a Rotacija sadrži 6 iteracija.

Matrica strukture Promaks-faktora

	Faktori			
	1	2	3	4
EI62	.794			
EI38	.792			
EI37	.785			
EI64	.776			
EI39	.764			
EI41	.755			
EI17	.754	-.329		
EI28	.738			
EI44	.722			
EI63	.722			
EI27	.718			
EI21	.691			
EI58	.621			
EI3	.615			
EI24	.611			
EI50	.597			
EI49		.765		
EI33		.753		
EI51		.705		
EI35		.703		
EI15		.682		
EI55		.675		
EI60		.659		

EI45	.645
EI18	.642
EI42	.637
EI46	.623
EI20	.583
EI22	.549
EI13	.491
EI8	.472
EI40	.352
EI29	-.326
EI16	.683
EI2	.671
EI56	.637
EI10	-.326
EI19	.630
EI59	.597
EI52	.595
EI1	.584
EI7	-.308
EI4	.562
EI23	.526
EI25	-.511
EI30	.483
EI6	.468
EI53	.371
EI31	.366
EI47	.671
EI12	.648
EI57	.624
EI54	.609
EI43	.564
EI11	.562
EI34	.556
EI9	.542
EI26	.532
EI5	.527
EI32	.518
EI36	.496
EI48	.482
EI61	.460
EI14	.415
	.360

Metod glavne komponente

Metod rotacije: Promaks sa Kaiser normalizacijom.

Tabela prikaza korelacije između Promaks-faktora.

	1	2	3	4
1	1.000	-.201	-.198	-.051
2	-.201	1.000	-.211	.002
3	-.198	-.211	1.000	.136
4	-.051	.002	.136	1.000

Prilog 5. Eksplorativna faktorska analiza SLCS-R instrumenta.

KMO i Bartlet Test

Kaiser-Mejer-Olkin mera adekvatnosti uzorkovanja.

.913

Bartletov test sfornosti	Procena Hi-kvadrata	3793.996
Stepen slobode		120
Stepen značajnosti		.000

Komunaliteti

	Inicijalni	Ekstrakcija
SLCS1	1.000	.346
SLCS2	1.000	.517
SLCS3	1.000	.629
SLCS4	1.000	.526
SLCS5	1.000	.482
SLCS6	1.000	.335
SLCS7	1.000	.632
SLCS8	1.000	.423
SLCS9	1.000	.564
SLCS10	1.000	.435
SLCS11	1.000	.487
SLCS12	1.000	.531
SLCS13	1.000	.410
SLCS14	1.000	.509
SLCS15	1.000	.595
SLCS16	1.000	.371

Metod glavne komponente..

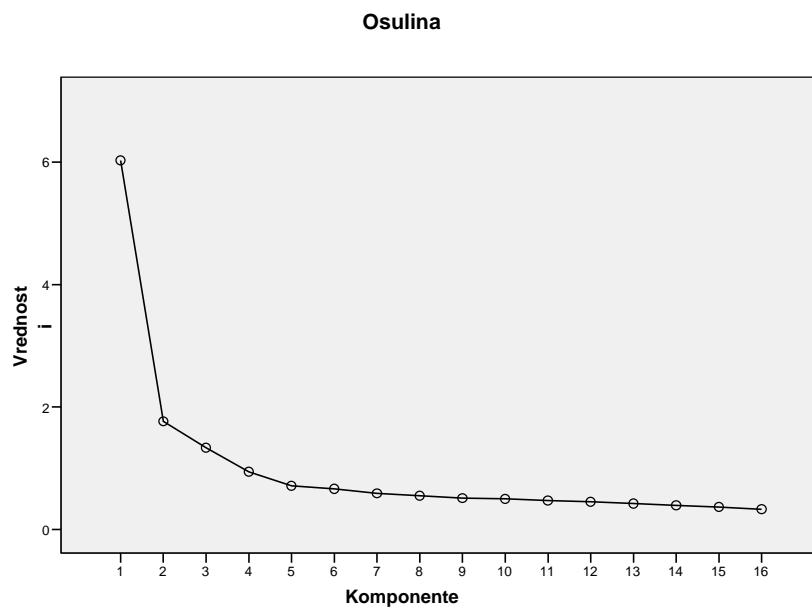
Obuhvat varijanse

Komponente	Karakteristične vrednosti			Sume kvadriranih opterećenja nakon ekstrakcije			Ukupno	Suma kvadriranih opterećenja nakon rotacije
	Ukupno	% varijanse	Kumulativni %	Ukupno	% varijanse	Kumulativni %		
1	6.027	37.670	37.670	6.027	37.670	37.670	5.053	
2	1.764	11.026	48.696	1.764	11.026	48.696	5.019	
3	1.333	8.329	57.026					
4	.939	5.867	62.892					
5	.711	4.444	67.337					
6	.660	4.128	71.464					
7	.587	3.671	75.136					
8	.548	3.428	78.563					
9	.509	3.184	81.747					
10	.498	3.114	84.861					
11	.470	2.939	87.800					
12	.451	2.816	90.617					
13	.421	2.633	93.250					
14	.390	2.440	95.690					

15	.363	2.270	97.960
16	.326	2.040	100.000

Metod glavne komponente.

a Kada komponente koreliraju, sume kvadriranih opterećenja ne mogu se sabirati kako bi se dobila ukupna varijansa.

Prikaz kriterijuma osuline za SLCS-R.

Matrica strukture glavnih komponenata

	Komponente	
	1	2
SLCS3	.693	-.385
SLCS7	.691	-.393
SLCS5	.686	
SLCS12	.660	.309
SLCS11	.659	
SLCS14	.653	
SLCS15	.637	-.436
SLCS4	.623	.372
SLCS9	.621	-.423
SLCS2	.615	.372
SLCS8	.588	
SLCS16	.576	
SLCS1	.576	
SLCS13	.532	.355
SLCS10	.490	.442
SLCS6	.461	-.350

Ekstahovano je dva faktora.

Matrica sklopa Promaks-faktora

	Faktori	
	1	2
SLCS15	.817	
SLCS7	.805	
SLCS3	.797	
SLCS9	.794	
SLCS6	.628	
SLCS11	.618	
SLCS5	.505	
SLCS1	.454	
SLCS4		.739
SLCS10		.736
SLCS2		.735
SLCS12		.695
SLCS13		.671
SLCS14		.668
SLCS8		.621
SLCS16		.531

Metod rotacije: Promaks sa Kaiser normalizacijom.
a Rotacija sadrži 3 iteracije.

Matrica strukture Promaks-faktora

	Faktori	
	1	2
SLCS7	.795	.412
SLCS3	.793	.418
SLCS15	.767	.344
SLCS9	.747	.337
SLCS11	.689	.463
SLCS5	.653	.547
SLCS6	.572	
SLCS1	.563	.446
SLCS12	.432	.727
SLCS4	.369	.725
SLCS2	.363	.719
SLCS14	.437	.710
SLCS8	.384	.649
SLCS10		.643
SLCS13		.638
SLCS16	.412	.599

Metod glavne komponente
Metod rotacije: Promaks sa Kaiser normalizacijom.

Tabela prikaza korelacije između Promaks-faktora.

	1	2
1	1.000	.535
2	.535	1.000

Prilog 6. Eksplorativna faktorska analiza HEXACO-PI-R instrumenta.

KMO i Bartlet Test

Kaiser-Mejer-Olkin mera adekvatnosti uzorkovanja.		
		.798
Bartletov test sfornosti	Procena Hi-kvadrata	18833.368
	Stepen slobode	4950
	Stepen značajnosti	.000

Komunaliteti		
	Inicijalni	Ekstrakcija
HEX1	1.000	.387
HEX2	1.000	.293
HEX3	1.000	.306
HEX4	1.000	.242
HEX5	1.000	.240
HEX6	1.000	.207
HEX7	1.000	.240
HEX8	1.000	.255
HEX9	1.000	.156
HEX10	1.000	.243
HEX11	1.000	.306
HEX12	1.000	.301
HEX13	1.000	.238
HEX14	1.000	.324
HEX15	1.000	.269
HEX16	1.000	.403
HEX17	1.000	.487
HEX18	1.000	.167
HEX19	1.000	.367
HEX20	1.000	.354
HEX21	1.000	.183
HEX22	1.000	.267
HEX23	1.000	.473
HEX24	1.000	.251
HEX25	1.000	.339
HEX26	1.000	.390
HEX27	1.000	.373
HEX28	1.000	.247
HEX29	1.000	.219
HEX30	1.000	.188
HEX31	1.000	.257
HEX32	1.000	.320
HEX33	1.000	.164
HEX34	1.000	.255
HEX35	1.000	.187
HEX36	1.000	.199

HEX37	1.000	.375
HEX38	1.000	.236
HEX39	1.000	.109
HEX40	1.000	.320
HEX41	1.000	.218
HEX42	1.000	.333
HEX43	1.000	.322
HEX44	1.000	.375
HEX45	1.000	.331
HEX46	1.000	.458
HEX47	1.000	.418
HEX48	1.000	.126
HEX49	1.000	.348
HEX50	1.000	.281
HEX51	1.000	.133
HEX52	1.000	.302
HEX53	1.000	.303
HEX54	1.000	.297
HEX55	1.000	.237
HEX56	1.000	.334
HEX57	1.000	.198
HEX58	1.000	.248
HEX59	1.000	.076
HEX60	1.000	.241
HEX61	1.000	.246
HEX62	1.000	.341
HEX63	1.000	.331
HEX64	1.000	.283
HEX65	1.000	.449
HEX66	1.000	.433
HEX67	1.000	.156
HEX68	1.000	.342
HEX69	1.000	.095
HEX70	1.000	.301
HEX71	1.000	.443
HEX72	1.000	.170
HEX73	1.000	.279
HEX74	1.000	.495
HEX75	1.000	.230
HEX76	1.000	.379
HEX77	1.000	.276
HEX78	1.000	.235
HEX79	1.000	.365
HEX80	1.000	.361
HEX81	1.000	.171
HEX82	1.000	.403
HEX83	1.000	.256
HEX84	1.000	.290
HEX85	1.000	.350

HEX86	1.000	.306
HEX87	1.000	.250
HEX88	1.000	.293
HEX89	1.000	.175
HEX90	1.000	.439
HEX91	1.000	.356
HEX92	1.000	.396
HEX93	1.000	.339
HEX94	1.000	.351
HEX95	1.000	.295
HEX96	1.000	.398
HEX97	1.000	.248
HEX98	1.000	.296
HEX99	1.000	.267
HEX100	1.000	.310

Metod glavne komponente.

Obuhvat varijanse

Komponente	Karakteristične vrednosti			Sume kvadriranih opterećenja nakon ekstrakcije			Ukupno kvadriranih opterećenja nakon rotacije
	Ukupno	% varijanse	Kumulativni %	Ukupno	% varijanse	Kumulativni %	
1	7.991	7.991	7.991	7.991	7.991	7.991	6.497
2	6.094	6.094	14.086	6.094	6.094	14.086	5.710
3	4.976	4.976	19.062	4.976	4.976	19.062	5.376
4	4.062	4.062	23.124	4.062	4.062	23.124	5.435
5	3.226	3.226	26.350	3.226	3.226	26.350	5.052
6	2.763	2.763	29.113	2.763	2.763	29.113	3.992
7	2.274	2.274	31.387				
8	2.184	2.184	33.571				
9	1.800	1.800	35.371				
10	1.729	1.729	37.100				
11	1.637	1.637	38.737				
12	1.601	1.601	40.338				
13	1.511	1.511	41.848				
14	1.457	1.457	43.305				
15	1.394	1.394	44.699				
16	1.363	1.363	46.062				
17	1.315	1.315	47.377				
18	1.298	1.298	48.675				
19	1.245	1.245	49.919				
20	1.207	1.207	51.126				
21	1.192	1.192	52.318				
22	1.142	1.142	53.460				
23	1.117	1.117	54.576				
24	1.097	1.097	55.673				
25	1.091	1.091	56.764				
26	1.050	1.050	57.814				

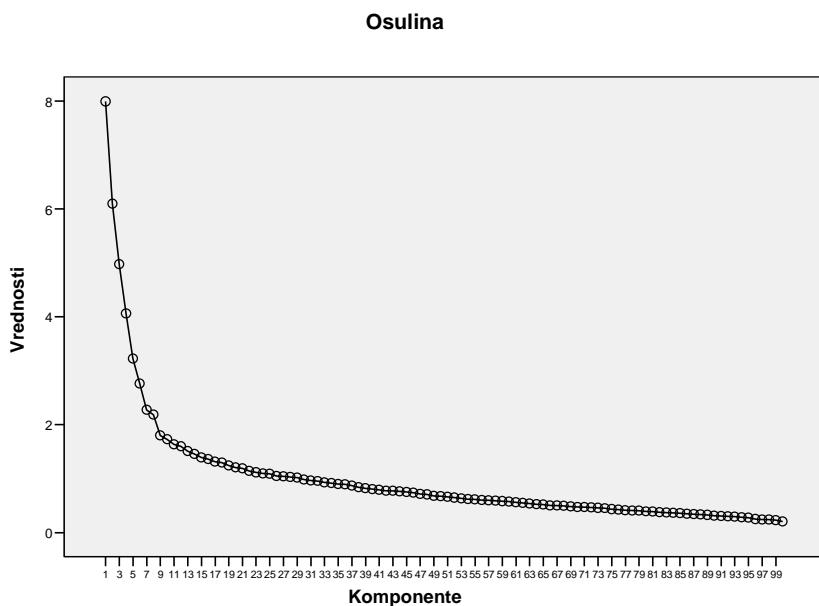
27	1.043	1.043	58.858
28	1.031	1.031	59.889
29	1.021	1.021	60.910
30	.984	.984	61.895
31	.966	.966	62.861
32	.956	.956	63.817
33	.931	.931	64.748
34	.917	.917	65.666
35	.901	.901	66.567
36	.896	.896	67.462
37	.872	.872	68.334
38	.841	.841	69.175
39	.821	.821	69.996
40	.808	.808	70.804
41	.793	.793	71.597
42	.776	.776	72.373
43	.774	.774	73.146
44	.766	.766	73.912
45	.754	.754	74.666
46	.741	.741	75.407
47	.716	.716	76.124
48	.708	.708	76.831
49	.681	.681	77.512
50	.676	.676	78.188
51	.663	.663	78.851
52	.650	.650	79.501
53	.635	.635	80.137
54	.621	.621	80.758
55	.616	.616	81.374
56	.603	.603	81.977
57	.600	.600	82.577
58	.591	.591	83.168
59	.582	.582	83.750
60	.577	.577	84.327
61	.561	.561	84.888
62	.550	.550	85.438
63	.540	.540	85.978
64	.525	.525	86.503
65	.520	.520	87.023
66	.504	.504	87.527
67	.501	.501	88.029
68	.496	.496	88.524
69	.484	.484	89.009
70	.476	.476	89.485
71	.473	.473	89.957
72	.467	.467	90.424
73	.459	.459	90.883
74	.453	.453	91.336
75	.434	.434	91.770

76	.427	.427	92.197
77	.415	.415	92.612
78	.411	.411	93.022
79	.406	.406	93.428
80	.393	.393	93.822
81	.390	.390	94.212
82	.378	.378	94.590
83	.371	.371	94.961
84	.367	.367	95.328
85	.359	.359	95.687
86	.350	.350	96.037
87	.341	.341	96.378
88	.336	.336	96.714
89	.328	.328	97.042
90	.314	.314	97.355
91	.309	.309	97.664
92	.303	.303	97.967
93	.297	.297	98.264
94	.284	.284	98.548
95	.277	.277	98.824
96	.251	.251	99.076
97	.244	.244	99.320
98	.242	.242	99.561
99	.233	.233	99.794
100	.206	.206	100.000

Metod glavne komponente.

a Kada komponente koreliraju, sume kvadiriranih opterećenja ne mogu se sabirati kako bi se dobila ukupna varijansa.

Prikaz kriterijuma osuline za HEXACO-PI-R.

Matrica strukture glavnih komponenata

	Komponente					
	1	2	3	4	5	6
HEX47	.522					
HEX98	.483					
HEX84	.479					
HEX12	.478					
HEX99	.467					
HEX2	.467					
HEX62	.460					
HEX90	.453			.350		
HEX100	.447					
HEX71	.442		-.350			
HEX66	.432			.316		
HEX96	.420					-.311
HEX32	.417					
HEX60	.415					
HEX80	.407					
HEX14	.391					.332
HEX97	.382					
HEX74	.369		.338			
HEX36	.365					
HEX95	.361		-.321			
HEX25	.359			-.352		
HEX33	.355					
HEX40	.344			.324		
HEX50	.325				.301	
HEX18	.309					
HEX11	.305					
HEX13	.303					
HEX35						
HEX48						
HEX17			-.539			
HEX23	.326		-.534			
HEX53			-.503			
HEX82			.502	.321		
HEX77			-.448			
HEX5			-.427			
HEX65	.389		-.419			
HEX24			-.410			
HEX20			.398			
HEX94			.394	.365		
HEX10			.378			
HEX44	.305		.374			
HEX56	.336		.363			
HEX29			-.353			
HEX19			.347	-.326		
HEX8			.330			

HEX55	.322	-.322
HEX85	.321	-.305
HEX41	-.321	
HEX57	-.317	
HEX31	.313	
HEX38	.308	
HEX7	.306	
HEX81	-.305	
HEX58		
HEX70		
HEX46		.505
HEX16		.471
HEX64		.429
HEX79		-.426
HEX52		.420
HEX88		.418
HEX91		-.408
HEX1	.317	-.408
HEX22		.404
HEX76		.397
HEX37		-.394
HEX4		.389
HEX34		.376
HEX28		.375
HEX49	.304	-.369
HEX73	.311	-.335
HEX59		
HEX63		.455
HEX87		.448
HEX43		-.369
HEX42	.356	.363
HEX15		.356
HEX93		.350
HEX9		.318
HEX83		-.305
HEX61		
HEX21		
HEX67		
HEX72		
HEX45		.443
HEX3		.314
HEX75		.379
HEX27	.351	-.307
HEX89		.326
HEX51		
HEX39		
HEX68	.304	.459
HEX26	.333	.426
HEX92	.365	.372

HEX78						-.339
HEX54						-.303
HEX86						.330
HEX30						-.303
HEX6						
HEX69						

Ekstahovano je šest faktora.

Matrica sklopa Promaks-faktora

	Faktori					
	1	2	3	4	5	6
HEX17	.693					
HEX23	.689					
HEX65	.671					
HEX71	.605					
HEX47	.527					
HEX95	.486					
HEX77	.472					
HEX83	.446					
HEX97	.437					
HEX5	.435					
HEX53	.434					-.300
HEX98	.422					
HEX11	.407					
HEX41	.395					
HEX29	.337					
HEX89						
HEX18						
HEX35						
HEX33						
HEX59						
HEX37		.621				
HEX91		.610				
HEX1		.597				
HEX85		.595				
HEX79		.582				
HEX19		.579				
HEX25		.556				
HEX43		.555				
HEX49		.550				
HEX73		.493				
HEX31		.459				
HEX61		.451				
HEX13		.449				
HEX55		.413				
HEX7		.411				
HEX24		-.314				
HEX38						

HEX67		
HEX46	.675	
HEX16	.631	
HEX94	.563	
HEX82	-.305	.523
HEX64		.501
HEX22		.501
HEX88		.497
HEX70		.497
HEX40		.478
HEX34		.467
HEX76		.459
HEX4		.440
HEX10		.438
HEX52		.436
HEX56		.404
HEX28	.319	.349
HEX100	.315	.333
HEX92		.634
HEX26		.630
HEX74		.613
HEX68		.576
HEX44		.531
HEX80		.513
HEX50		.485
HEX14		.474
HEX20		.443
HEX86		.412
HEX2		.399
HEX62		.396
HEX32		.355
HEX8		
HEX36		
HEX69		
HEX96		.606
HEX66		.587
HEX90		.575
HEX54		.537
HEX78		.488
HEX42		.480
HEX6		.469
HEX30		.415
HEX12		.394
HEX60		.356
HEX84		.354
HEX72		.348
HEX58		.338
HEX99		-.345
HEX48		

HEX45		.540
HEX3		.528
HEX93		.524
HEX15		.497
HEX75		.484
HEX27	.385	.469
HEX87		.445
HEX63		.444
HEX51		.343
HEX57		.336
HEX21		.325
HEX9		
HEX81		
HEX39		

Metod rotacije: Promaks sa Kaiser normalizacijom.
a Rotacija sadrži 7 iteracija.

Matrica strukture Promaks-faktora

	Faktori					
	1	2	3	4	5	6
HEX23	.675					
HEX17	.659					
HEX65	.651					
HEX71	.620					
HEX47	.552					
HEX95	.497					
HEX77	.462					
HEX98	.448					
HEX83	.447					
HEX97	.446					
HEX53	.440			-.312		
HEX11	.434					
HEX5	.414					
HEX41	.379					
HEX29	.362					
HEX100	.341			.315		
HEX36	.307					.306
HEX35						
HEX33						
HEX89						
HEX59						
HEX37			.594			
HEX1			.591			
HEX85			.585			
HEX91			.570			
HEX19			.567			
HEX79			.565			
HEX25			.560			

HEX43		.525
HEX49		.519
HEX73		.485
HEX31		.485
HEX61		.464
HEX13		.456
HEX55		.430
HEX7		.399
HEX38		.364
HEX24		-.349
HEX67		
HEX46		.650
HEX16		.626
HEX94		.569
HEX82	-.319	.529
HEX40		.504
HEX64		.493
HEX22		.491
HEX88		.490
HEX56		.482 .392
HEX70		.479
HEX34		.458
HEX76		.457
HEX10		.446
HEX4		.432
HEX52		.418
HEX28		.343
HEX58		.331 -.307
HEX74		.360 .635
HEX92		.608
HEX26		.575
HEX80		.566
HEX44		.549
HEX68		.524
HEX50		.491
HEX62		.485
HEX14		.472
HEX20	.324	.457
HEX2	.348	.451
HEX32		.306 .440
HEX86		.383
HEX8		.316 .319
HEX69		
HEX66		.630
HEX96		.626
HEX90		.624
HEX42		.521
HEX54		.494
HEX12	.301	.480

HEX84	.301		.325	.450
HEX78				.442
HEX60	.319			.418
HEX99				.393
HEX6				.393
HEX30				.365
HEX18				
HEX72				
HEX48				
HEX93				.517
HEX3				.515
HEX45				.514
HEX15				.484
HEX63			.340	.481
HEX27	.394			.466
HEX87				.461
HEX75				.456
HEX57				.349
HEX51				.335
HEX9				.322
HEX21				.320
HEX81				
HEX39				

Metod glavne komponente

Metod rotacije: Promaks sa Kaiser normalizacijom.

Tabela prikaza korelacije između Promaks-faktora.

	1	2	3	4	5	6
1	1.000	.017	-.014	.125	.174	.030
2	.017	1.000	.100	.233	.171	-.085
3	-.014	.100	1.000	.215	.063	-.106
4	.125	.233	.215	1.000	.283	.048
5	.174	.171	.063	.283	1.000	.127
6	.030	-.085	-.106	.048	.127	1.000

Prilog 7. Paralelna analiza EOMEIS-2 instrumenta za procenu statusa Ja-identiteta.

PARALELNA ANALIZA:

Glavna komponenta i razmena sirovih podataka

Specifikacije za ovu analizu:

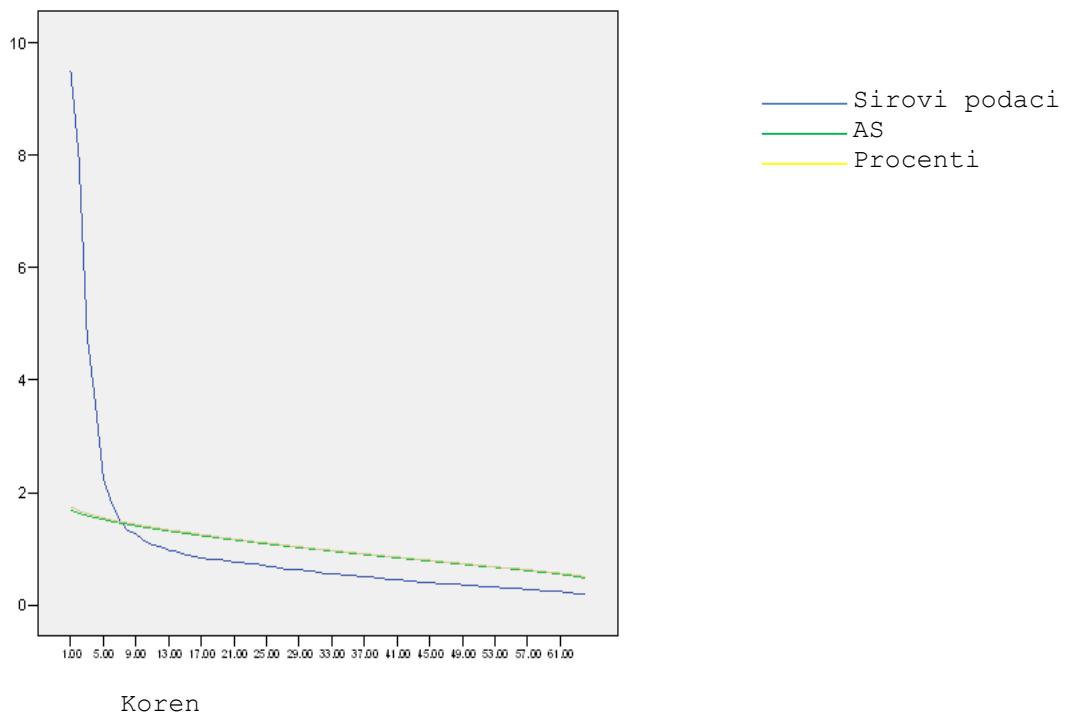
Broj ispitanika 623
Broj varijabli 64
Broj skupova podataka 100
Procenat 95

Sirovi podaci sopstvene vrednosti, AS i procenat slučajnih podataka sopstvene vrednosti

Koren	Sirovi podaci	AS	Procenat
1.000000	9.500217	1.688824	1.749811
2.000000	7.947876	1.631460	1.677885
3.000000	4.805986	1.591702	1.628963
4.000000	3.605469	1.555791	1.588215
5.000000	2.240071	1.523938	1.549777
6.000000	1.814326	1.490810	1.515244
7.000000	1.502438	1.460286	1.483143
8.000000	1.317341	1.435916	1.461669
9.000000	1.266397	1.409728	1.433311
10.000000	1.143442	1.384076	1.400367
11.000000	1.068720	1.360159	1.384051
12.000000	1.037368	1.338393	1.360068
13.000000	.976743	1.316669	1.337164
14.000000	.949996	1.296002	1.319050
15.000000	.900481	1.275311	1.299506
16.000000	.868255	1.254729	1.278078
17.000000	.832684	1.233832	1.250924
18.000000	.816678	1.215174	1.236936
19.000000	.809993	1.194617	1.210480
20.000000	.793121	1.176339	1.193661
21.000000	.763401	1.160021	1.178078
22.000000	.755125	1.141377	1.158171
23.000000	.726122	1.122048	1.140706
24.000000	.722629	1.105443	1.121858
25.000000	.693810	1.088293	1.105060
26.000000	.679934	1.070229	1.088339
27.000000	.644890	1.055012	1.072550
28.000000	.627513	1.036971	1.052381
29.000000	.624759	1.020933	1.036532
30.000000	.614006	1.004592	1.020083
31.000000	.592875	.989309	1.003763
32.000000	.562042	.975542	.988931
33.000000	.547394	.958212	.973568
34.000000	.544575	.943066	.957817
35.000000	.528180	.928006	.940847
36.000000	.518124	.912275	.927580
37.000000	.498956	.897834	.912348
38.000000	.495572	.883147	.897643
39.000000	.475517	.868619	.883403
40.000000	.453402	.854061	.869769
41.000000	.448776	.840103	.857084
42.000000	.436527	.825972	.839177
43.000000	.420733	.810888	.825443
44.000000	.405293	.796438	.812540

45.000000	.404376	.783321	.800165
46.000000	.381891	.768574	.784152
47.000000	.377202	.753772	.767420
48.000000	.368092	.739656	.756319
49.000000	.360325	.725435	.739355
50.000000	.350734	.710789	.725303
51.000000	.337672	.696236	.711051
52.000000	.330390	.683353	.696933
53.000000	.320398	.669826	.684019
54.000000	.304261	.655520	.667199
55.000000	.295165	.642186	.656529
56.000000	.289632	.627317	.644103
57.000000	.282038	.611663	.628922
58.000000	.269080	.596855	.613156
59.000000	.252895	.581393	.598057
60.000000	.248670	.566820	.582498
61.000000	.238863	.548088	.568033
62.000000	.216569	.529445	.550324
63.000000	.203791	.507741	.529545
64.000000	.190200	.479864	.503556

----- KRAJ MATRICE -----

Prilog 8. Paralelna analiza SLCS-R instrumenta za procenu samopoštovanja.

PARALELNA ANALIZA:

Glavna komponenta i razmena sirovih podataka

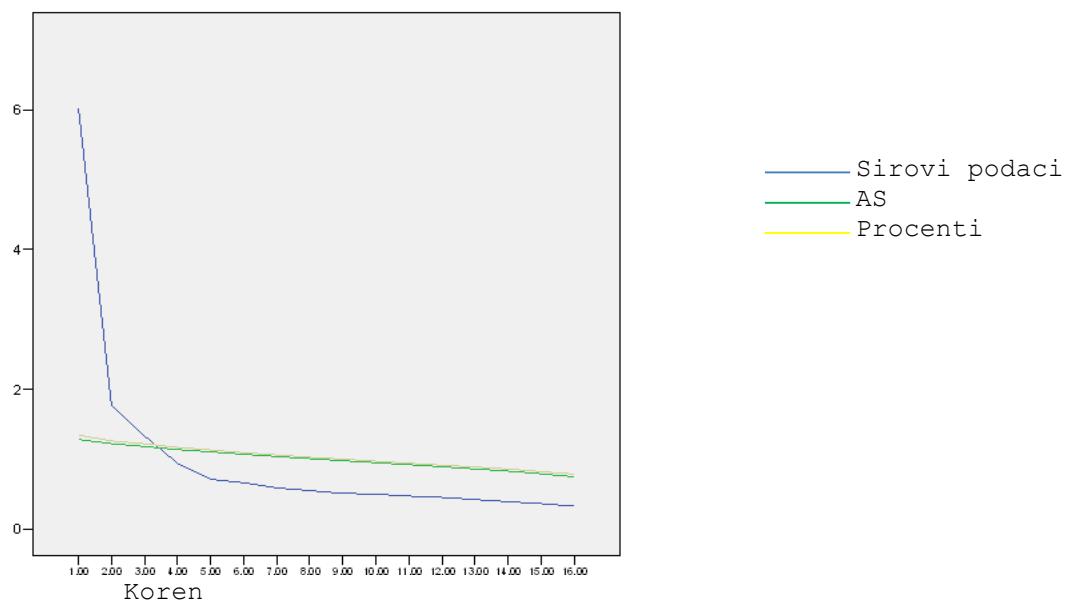
Specifikacije za ovu analizu:

Broj ispitanika 623
Broj varijabli 16
Broj skupova podataka 100
Procenat 95

Sirovi podaci sopstvene vrednosti, AS i procenat slučajnih podataka sopstvene vrednosti

Koren	Sirovi podaci	AS	Procenat
1.000000	6.027211	1.281878	1.344559
2.000000	1.764186	1.222253	1.261042
3.000000	1.332689	1.180459	1.220346
4.000000	.938684	1.137222	1.168193
5.000000	.711076	1.104363	1.131141
6.000000	.660466	1.069569	1.092757
7.000000	.587394	1.036537	1.058985
8.000000	.548428	1.006442	1.026320
9.000000	.509402	.976937	1.000055
10.000000	.498252	.949118	.970503
11.000000	.470288	.920106	.941215
12.000000	.450601	.890629	.913508
13.000000	.421283	.859821	.887351
14.000000	.390420	.828509	.857376
15.000000	.363193	.789868	.821016
16.000000	.326427	.746290	.786231

----- KRAJ MATRICE -----

Prilog 9. Paralelna analiza HEXACO-PI-R instrumenta za procenu osobina ličnosti.

PARALELNA ANALIZA:

Glavna komponenta i razmena sirovih podataka

Specifikacije za ovu analizu:

Broj ispitanika 623

Broj varijabli 100

Broj skupova podataka 100

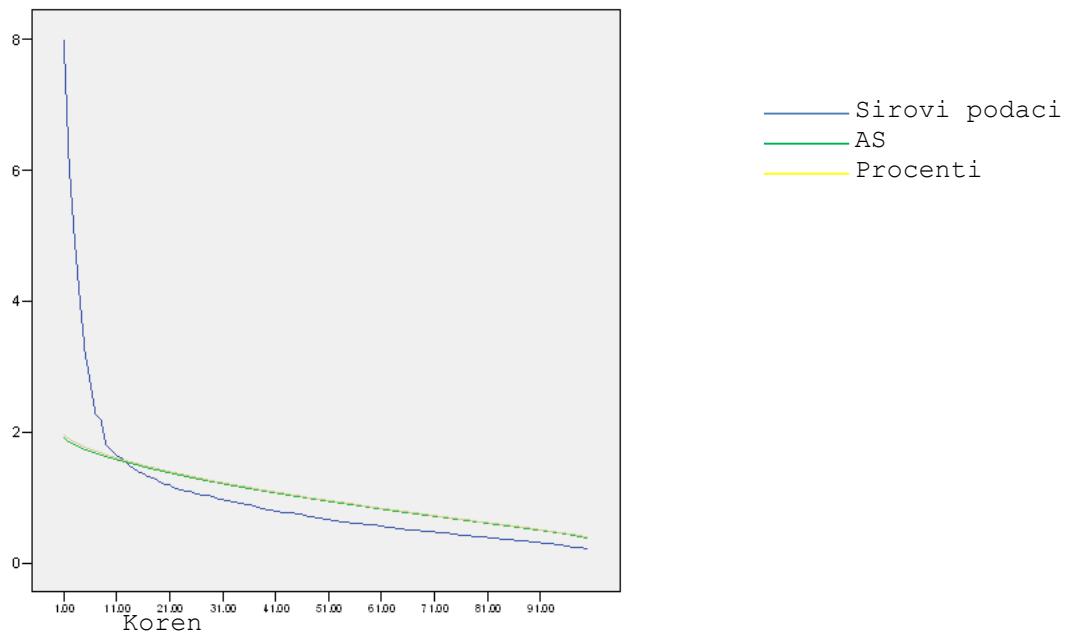
Procenat 95

Sirovi podaci sopstvene vrednosti, AS i procenat slučajnih podataka sopstvene vrednosti

Koren	Sirovi podaci	AS	Procenat
1.000000	7.991317	1.906427	1.953918
2.000000	6.094415	1.850244	1.892610
3.000000	4.975975	1.808756	1.846830
4.000000	4.061869	1.768713	1.804932
5.000000	3.225932	1.734454	1.766255
6.000000	2.763152	1.704827	1.741039
7.000000	2.274385	1.676970	1.709799
8.000000	2.183979	1.652381	1.684746
9.000000	1.800220	1.625437	1.650806
10.000000	1.728703	1.602407	1.628933
11.000000	1.636763	1.577769	1.599892
12.000000	1.600818	1.556002	1.576098
13.000000	1.510667	1.536751	1.555070
14.000000	1.456777	1.514372	1.533692
15.000000	1.393549	1.493598	1.519139
16.000000	1.363112	1.472559	1.491813
17.000000	1.315390	1.450953	1.468566
18.000000	1.297799	1.431490	1.454127
19.000000	1.244626	1.413462	1.436929
20.000000	1.206525	1.394212	1.417538
21.000000	1.191768	1.376276	1.396515
22.000000	1.141876	1.358167	1.375406
23.000000	1.116721	1.341246	1.363056
24.000000	1.097050	1.325067	1.344435
25.000000	1.091002	1.306341	1.324586
26.000000	1.050100	1.290288	1.307994
27.000000	1.043288	1.273698	1.292676
28.000000	1.031366	1.257664	1.271469
29.000000	1.021221	1.242813	1.258782
30.000000	.984366	1.226132	1.241502
31.000000	.965949	1.212207	1.227765
32.000000	.956322	1.196443	1.211117
33.000000	.931494	1.181553	1.197430
34.000000	.917362	1.167255	1.182163
35.000000	.900895	1.153169	1.169683
36.000000	.895531	1.138029	1.153852
37.000000	.871546	1.123825	1.138156
38.000000	.840946	1.109821	1.125011
39.000000	.821198	1.096076	1.110029
40.000000	.807914	1.082686	1.096743
41.000000	.793263	1.068894	1.083610
42.000000	.775594	1.056625	1.073464
43.000000	.773739	1.042979	1.060572
44.000000	.765814	1.029907	1.043522

45.000000	.753844	1.018061	1.030802
46.000000	.740878	1.005206	1.017382
47.000000	.716497	.992035	1.004114
48.000000	.707935	.979219	.993467
49.000000	.680747	.967029	.978633
50.000000	.675987	.954345	.967592
51.000000	.663130	.942371	.956482
52.000000	.650117	.930514	.944397
53.000000	.635085	.917980	.931707
54.000000	.620989	.906581	.920381
55.000000	.616190	.894505	.908072
56.000000	.603372	.883223	.898129
57.000000	.600010	.870512	.883323
58.000000	.590790	.858946	.870139
59.000000	.582252	.846051	.858810
60.000000	.577038	.835309	.850798
61.000000	.561054	.823700	.834067
62.000000	.550191	.812723	.823375
63.000000	.540080	.800810	.814675
64.000000	.524692	.789718	.801631
65.000000	.520114	.777737	.790390
66.000000	.504028	.766604	.779256
67.000000	.501359	.755669	.769324
68.000000	.495712	.745670	.759398
69.000000	.484320	.734556	.746073
70.000000	.475832	.723439	.735208
71.000000	.472614	.712290	.724772
72.000000	.466822	.701698	.713386
73.000000	.459189	.691284	.703409
74.000000	.452720	.680517	.691266
75.000000	.433707	.669479	.681802
76.000000	.427355	.659539	.671867
77.000000	.414698	.648191	.660495
78.000000	.410773	.637273	.653658
79.000000	.405896	.626969	.636156
80.000000	.393427	.617332	.628559
81.000000	.390227	.606183	.617321
82.000000	.377698	.595792	.607681
83.000000	.371450	.585173	.596867
84.000000	.366849	.574640	.587034
85.000000	.359490	.564388	.577566
86.000000	.349579	.553893	.564664
87.000000	.341344	.542075	.553147
88.000000	.335638	.530497	.541629
89.000000	.327662	.519298	.533538
90.000000	.313506	.508255	.522770
91.000000	.308654	.498333	.508757
92.000000	.302716	.486337	.496818
93.000000	.296949	.474802	.486425
94.000000	.284283	.462927	.474263
95.000000	.276626	.451577	.463123
96.000000	.251243	.438326	.450764
97.000000	.243996	.425601	.439286
98.000000	.241825	.409312	.426689
99.000000	.232779	.393913	.408033
100.000000	.205743	.372654	.393009

----- KRAJ MATRICE -----

Prilog 10. Interne metrijske karakteristike EOMEIS-2 instrumenta prema klasifikaciji stavki i skala na osnovu priručnika Adamsa (1998).

Interne metrijske karakteristike Difuzije identiteta:

MGET kreira matricu CR.

Marica ima 16 redova i 16 kolona.

Matrica je učitana iz tipa sirovih podataka CORR.

RELACIJE AJTEMA

Interkorelacija ajtema

Kolone 1 - 8

	EI1	EI2	EI4	EI6	EI7	EI10	EI16	EI19
EI1	1.0000	.4202	.3389	.1769	.3205	.3106	.2757	.3279
EI2	.4202	1.0000	.2828	.1496	.3315	.7080	.3573	.3636
EI4	.3389	.2828	1.0000	.2069	.3147	.2079	.2399	.2972
EI6	.1769	.1496	.2069	1.0000	.0969	.1241	.2544	.1509
EI7	.3205	.3315	.3147	.0969	1.0000	.3152	.1978	.4044
EI10	.3106	.7080	.2079	.1241	.3152	1.0000	.3787	.3929
EI16	.2757	.3573	.2399	.2544	.1978	.3787	1.0000	.2835
EI19	.3279	.3636	.2972	.1509	.4044	.3929	.2835	1.0000
EI23	.2253	.2425	.1843	.1267	.3021	.2174	.3123	.2412
EI25	.4338	.3680	.3629	.0391	.3057	.3178	.2081	.2934
EI29	.1937	.1808	.1963	-.0587	.2087	.1540	.0231	.2268
EI30	.2372	.2774	.2432	.1514	.2589	.2366	.2200	.2866
EI52	.2354	.2674	.2601	.2940	.2535	.2326	.3970	.2342
EI53	.1807	.1949	.2382	.0707	.1965	.1981	.1259	.2574
EI56	.2282	.3462	.2262	.1635	.2149	.3091	.6286	.2213
EI59	.2564	.3585	.2570	.1389	.3188	.3351	.2852	.4459

Kolone	9 - 16	EI23	EI25	EI29	EI30	EI52	EI53	EI56	EI59
EI1	.2253	.4338	.1937	.2372	.2354	.1807	.2282	.2564	
EI2	.2425	.3680	.1808	.2774	.2674	.1949	.3462	.3585	
EI4	.1843	.3629	.1963	.2432	.2601	.2382	.2262	.2570	
EI6	.1267	.0391	-.0587	.1514	.2940	.0707	.1635	.1389	
EI7	.3021	.3057	.2087	.2589	.2535	.1965	.2149	.3188	
EI10	.2174	.3178	.1540	.2366	.2326	.1981	.3091	.3351	
EI16	.3123	.2081	.0231	.2200	.3970	.1259	.6286	.2852	
EI19	.2412	.2934	.2268	.2866	.2342	.2574	.2213	.4459	
EI23	1.0000	.1425	.0475	.1949	.2827	.1523	.2854	.2993	
EI25	.1425	1.0000	.3170	.2141	.1206	.2393	.1575	.2576	
EI29	.0475	.3170	1.0000	.1410	-.0384	.4113	.0093	.1415	
EI30	.1949	.2141	.1410	1.0000	.1993	.1424	.2149	.2450	
EI52	.2827	.1206	-.0384	.1993	1.0000	.1308	.4103	.2710	
EI53	.1523	.2393	.4113	.1424	.1308	1.0000	.1158	.2449	
EI56	.2854	.1575	.0093	.2149	.4103	.1158	1.0000	.3097	
EI59	.2993	.2576	.1415	.2450	.2710	.2449	.3097	1.0000	

Anti-image kovarijanse

Kolone	1 - 8	EI1	EI2	EI4	EI6	EI7	EI10	EI16	EI19
EI1	.6751	-.0997	-.0683	-.0593	-.0518	.0289	-.0294	-.0535	
EI2	-.0997	.4277	-.0254	-.0108	-.0136	-.2621	.0093	.0077	
EI4	-.0683	-.0254	.7334	-.0925	-.0775	.0405	-.0120	-.0401	
EI6	-.0593	-.0108	-.0925	.8532	.0223	.0077	-.0873	-.0237	
EI7	-.0518	-.0136	-.0775	.0223	.7045	-.0354	.0445	-.1227	
EI10	.0289	-.2621	.0405	.0077	-.0354	.4577	-.0726	-.0765	
EI16	-.0294	.0093	-.0120	-.0873	.0445	-.0726	.5213	-.0406	
EI19	-.0535	.0077	-.0401	-.0237	-.1227	-.0765	-.0406	.6427	
EI23	-.0394	-.0115	.0020	.0048	-.1180	.0075	-.0739	-.0082	
EI25	-.1692	-.0418	-.1302	.0598	-.0504	-.0307	-.0306	-.0083	
EI29	-.0242	-.0212	-.0323	.0705	-.0529	.0078	.0155	-.0518	
EI30	-.0241	-.0364	-.0533	-.0519	-.0530	-.0015	-.0109	-.0671	
EI52	-.0294	-.0167	-.0624	-.1350	-.0636	.0054	-.0648	-.0116	
EI53	.0066	.0115	-.0625	-.0246	.0068	-.0258	.0061	-.0415	
EI56	.0037	-.0471	-.0232	.0431	-.0179	.0093	-.2669	.0313	
EI59	.0100	-.0401	-.0187	-.0098	-.0385	-.0167	.0077	-.1690	

Kolone	9 - 16	EI23	EI25	EI29	EI30	EI52	EI53	EI56	EI59
EI1	-.0394	-.1692	-.0242	-.0241	-.0294	.0066	.0037	.0100	
EI2	-.0115	-.0418	-.0212	-.0364	-.0167	.0115	-.0471	-.0401	
EI4	.0020	-.1302	-.0323	-.0533	-.0624	-.0625	-.0232	-.0187	
EI6	.0048	.0598	.0705	-.0519	-.1350	-.0246	.0431	-.0098	
EI7	-.1180	-.0504	-.0529	-.0530	-.0636	.0068	-.0179	-.0385	
EI10	.0075	-.0307	.0078	-.0015	.0054	-.0258	.0093	-.0167	
EI16	-.0739	-.0306	.0155	-.0109	-.0648	.0061	-.2669	.0077	
EI19	-.0082	-.0083	-.0518	-.0671	-.0116	-.0415	.0313	-.1690	
EI23	.7961	.0228	.0296	-.0364	-.0681	-.0418	-.0282	-.0901	
EI25	.0228	.6733	-.1164	-.0229	.0306	-.0254	.0212	-.0344	
EI29	.0296	-.1164	.7378	-.0373	.0804	-.2629	.0199	.0120	
EI30	-.0364	-.0229	-.0373	.8347	-.0212	.0036	-.0285	-.0332	
EI52	-.0681	.0306	.0804	-.0212	.7057	-.0389	-.1093	-.0379	
EI53	-.0418	-.0254	-.2629	.0036	-.0389	.7654	-.0025	-.0683	
EI56	-.0282	.0212	.0199	-.0285	-.1093	-.0025	.5483	-.0657	
EI59	-.0901	-.0344	.0120	-.0332	-.0379	-.0683	-.0657	.6913	

Image kovarijanse

Kolone 1 - 8

	EI1	EI2	EI4	EI6	EI7	EI10	EI16	EI19
EI1	.3249	.3205	.2706	.1176	.2688	.3395	.2464	.2745
EI2	.3205	.5723	.2574	.1389	.3178	.4459	.3666	.3713
EI4	.2706	.2574	.2666	.1144	.2371	.2484	.2278	.2571
EI6	.1176	.1389	.1144	.1468	.1191	.1318	.1671	.1273
EI7	.2688	.3178	.2371	.1191	.2955	.2798	.2423	.2817
EI10	.3395	.4459	.2484	.1318	.2798	.5423	.3061	.3165
EI16	.2464	.3666	.2278	.1671	.2423	.3061	.4787	.2429
EI19	.2745	.3713	.2571	.1273	.2817	.3165	.2429	.3573
EI23	.1859	.2310	.1863	.1315	.1842	.2248	.2384	.2330
EI25	.2647	.3262	.2327	.0989	.2553	.2871	.1776	.2851
EI29	.1695	.1597	.1640	.0117	.1557	.1618	.0385	.1749
EI30	.2131	.2411	.1900	.0996	.2059	.2351	.2091	.2195
EI52	.2060	.2507	.1977	.1591	.1899	.2380	.3322	.2226
EI53	.1873	.2065	.1758	.0461	.2033	.1722	.1320	.2159
EI56	.2320	.2991	.2030	.2065	.1970	.3185	.3617	.2526
EI59	.2664	.3184	.2384	.1292	.2802	.3184	.2929	.2769

Kolone 9 - 16

	EI23	EI25	EI29	EI30	EI52	EI53	EI56	EI59
EI1	.1859	.2647	.1695	.2131	.2060	.1873	.2320	.2664
EI2	.2310	.3262	.1597	.2411	.2507	.2065	.2991	.3184
EI4	.1863	.2327	.1640	.1900	.1977	.1758	.2030	.2384
EI6	.1315	.0989	.0117	.0996	.1591	.0461	.2065	.1292
EI7	.1842	.2553	.1557	.2059	.1899	.2033	.1970	.2802
EI10	.2248	.2871	.1618	.2351	.2380	.1722	.3185	.3184
EI16	.2384	.1776	.0385	.2091	.3322	.1320	.3617	.2929
EI19	.2330	.2851	.1749	.2195	.2226	.2159	.2526	.2769
EI23	.2039	.1652	.0772	.1585	.2146	.1105	.2572	.2092
EI25	.1652	.3267	.2005	.1912	.1512	.2140	.1787	.2231
EI29	.0772	.2005	.2622	.1037	.0420	.1485	.0293	.1535
EI30	.1585	.1912	.1037	.1653	.1781	.1460	.1864	.2118
EI52	.2146	.1512	.0420	.1781	.2943	.0920	.3010	.2331
EI53	.1105	.2140	.1485	.1460	.0920	.2346	.1133	.1766
EI56	.2572	.1787	.0293	.1864	.3010	.1133	.4517	.2440
EI59	.2092	.2231	.1535	.2118	.2331	.1766	.2440	.3087

MERE REPREZENTATIVNOSTI TESTA

Kaiser, Mayer, Olkin, mera reprezentativnosti, PSI 1
.9374

Kaiser, Rice, mera reprezentativnosti, PSI 2
.9504

Kaiser, mera reprezentativnosti, PSI 3
.7432

Momirovic, Dobric, Gredelj, mera reprezentativnosti, PSI 4
.9845

Hosek-Momirovic, mera reprezentativnosti, PSI 5
.4191

MERE POUZDANOSTI POD KLASICNIM SUMACIONIM MODELOM:

Spearman-Brown-Kuder-Richardson-Guttman-Cronbach, ALFA
.8390

Guttman, LAMBDA 1
.7865

Guttman, LAMBDA 2
.8923

Guttman, LAMBDA 6
.8563

MERE POUZDANOSTI PRVE GLAVNE KOMPONENTE:

Momirovic, apsolutna donja granica pouzdanosti, MI 1
.7933

Lord-Kaiser-Caffrey, BETA
.8462

Momirovic-Dobric-Gredelj, donja granica pouzdanosti, BETA 1
.6294

Momirovic-Dobric-Gredelj, gornja granica pouzdanosti, BETA 2
.9573

Momirovic, donja granica pouzdanosti, BETA 6
.8684

MERE POUZDANOSTI POD GUTTMANOVIM MODELOM MERENJA:

Momirovic, Knezevic, donja granica pouzdanosti, GAMA
.8700

Guttman-Nicewander, RHO
.8756

Momirovic-Dobric, donja granica pouzdanosti, RHO 1
.7667

Momirovic, donja granica pouzdanosti, TAU
.7589

Zakrajsek-Momirovic-Dobric, gornja granica pouzdanosti, RHO 2
.9845

MERE HOMOGENOSTI TESTOVA:

Prosecna korelacija varijabli, H 1
.2456

Momirovic, mera homogenosti, H 2
.7020

Momirovic-Gredelj, mera homogenosti, H 4
.8667

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 5
.7522

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 6
.8156

Momirovic-Knezevic, mera homogenosti, H 7
.5812

REPREZENTATIVNOST, RELIJABILNOST I HOMOGENOST VARIJABLI

	REP	REL	RELIND	HOM
EI1	.9536	.3249	.5700	.5189
EI2	.9516	.5723	.7565	.6596
EI4	.9488	.2666	.5163	.4570
EI6	.8643	.1468	.3831	.2580
EI7	.9524	.2955	.5436	.4937
EI10	.9458	.5423	.7364	.6238
EI16	.9301	.4787	.6919	.5521
EI19	.9525	.3573	.5977	.5474
EI23	.9503	.2039	.4516	.4016
EI25	.9341	.3267	.5716	.4738
EI29	.8077	.2622	.5121	.2628
EI30	.9723	.1653	.4065	.3940
EI52	.9413	.2943	.5424	.4433
EI53	.8700	.2346	.4844	.3367
EI56	.9242	.4517	.6721	.5168
EI59	.9568	.3087	.5556	.5182

VALJANOST VARIJABLI

	H	G	U	B
EI1	.6040	.5953	.5867	.5962
EI2	.7075	.7467	.7717	.6756
EI4	.5513	.5328	.5088	.5610
EI6	.3164	.2983	.2909	.3564
EI7	.5873	.5731	.5550	.5822
EI10	.6606	.6938	.7287	.6281
EI16	.6120	.6304	.6380	.5992
EI19	.6384	.6333	.6185	.6269
EI23	.4839	.4631	.4536	.4917
EI25	.5520	.5438	.5339	.5518
EI29	.3187	.3060	.2877	.3643
EI30	.4790	.4537	.4444	.4924
EI52	.5216	.5111	.5035	.5256
EI53	.4107	.3929	.3726	.4504
EI56	.5721	.5856	.5946	.5592
EI59	.6071	.5962	.5864	.5966

H-Valjanost varijabli u Hotelling-ovom prostoru

G-Valjanost varijabli u Guttman-ovom prostoru

U-Valjanost varijabli u Harris-ovom prostoru

B-Valjanost varijabli u Burt-ovom prostoru

----- KRAJ MATRICE -----

Interne metrijske karakteristike Preuzetog identiteta:

MGET kreira matricu CR.

Marica ima 16 redova i 16 kolona.

Matrica je učitana iz tipa sirovih podataka CORR.

RELACIJE AJTEMA

Interkorelacije ajtema

Kolone 1 - 8

	EI3	EI17	EI21	EI24	EI27	EI28	EI37	EI38
EI3	1.0000	.3907	.4187	.3197	.5952	.4693	.3818	.4062
EI17	.3907	1.0000	.5010	.4640	.4863	.5005	.6248	.6380
EI21	.4187	.5010	1.0000	.3661	.4504	.4936	.5311	.5157
EI24	.3197	.4640	.3661	1.0000	.4526	.3992	.4518	.4734
EI27	.5952	.4863	.4504	.4526	1.0000	.5555	.5188	.4820
EI28	.4693	.5005	.4936	.3992	.5555	1.0000	.4896	.4960
EI37	.3818	.6248	.5311	.4518	.5188	.4896	1.0000	.6732
EI38	.4062	.6380	.5157	.4734	.4820	.4960	.6732	1.0000
EI39	.3821	.5578	.4895	.4335	.5144	.4855	.6808	.6417
EI41	.3822	.6499	.4621	.4456	.4752	.4814	.6432	.6642
EI44	.4131	.4883	.5228	.3742	.4642	.5971	.4787	.5277
EI50	.3546	.3327	.3323	.3444	.3850	.4427	.3639	.3836
EI58	.3518	.3905	.4008	.3470	.4336	.4736	.3704	.3898
EI62	.4289	.5985	.4640	.4683	.4815	.5450	.5939	.6677
EI63	.3986	.5092	.4777	.3681	.4481	.4625	.6326	.5597
EI64	.4710	.5282	.5056	.4629	.5348	.5375	.5523	.5267

Kolone 9 - 16

	EI39	EI41	EI44	EI50	EI58	EI62	EI63	EI64
EI3	.3821	.3822	.4131	.3546	.3518	.4289	.3986	.4710
EI17	.5578	.6499	.4883	.3327	.3905	.5985	.5092	.5282
EI21	.4895	.4621	.5228	.3323	.4008	.4640	.4777	.5056
EI24	.4335	.4456	.3742	.3444	.3470	.4683	.3681	.4629
EI27	.5144	.4752	.4642	.3850	.4336	.4815	.4481	.5348
EI28	.4855	.4814	.5971	.4427	.4736	.5450	.4625	.5375
EI37	.6808	.6432	.4787	.3639	.3704	.5939	.6326	.5523
EI38	.6417	.6642	.5277	.3836	.3898	.6677	.5597	.5267
EI39	1.0000	.6297	.4534	.3530	.3410	.5928	.6391	.5606
EI41	.6297	1.0000	.4993	.3110	.3654	.6268	.5253	.4923
EI44	.4534	.4993	1.0000	.4383	.4770	.5364	.4373	.5317
EI50	.3530	.3110	.4383	1.0000	.6006	.4336	.3202	.5103
EI58	.3410	.3654	.4770	.6006	1.0000	.4105	.3010	.5184
EI62	.5928	.6268	.5364	.4336	.4105	1.0000	.6287	.5963
EI63	.6391	.5253	.4373	.3202	.3010	.6287	1.0000	.5464
EI64	.5606	.4923	.5317	.5103	.5184	.5963	.5464	1.0000

Anti-image kovarijanse

Kolone 1 - 8

	EI3	EI17	EI21	EI24	EI27	EI28	EI37	EI38
EI3	.5809	-.0018	-.0568	.0208	-.1941	-.0408	.0302	-.0158
EI17	-.0018	.4359	-.0424	-.0472	-.0168	-.0266	-.0559	-.0585
EI21	-.0568	-.0424	.5582	-.0096	-.0017	-.0420	-.0483	-.0346
EI24	.0208	-.0472	-.0096	.6544	-.0794	-.0083	-.0170	-.0377
EI27	-.1941	-.0168	-.0017	-.0794	.4659	-.0807	-.0400	.0080
EI28	-.0408	-.0266	-.0420	-.0083	-.0807	.4809	.0006	.0092
EI37	.0302	-.0559	-.0483	-.0170	-.0400	.0006	.3624	-.0682
EI38	-.0158	-.0585	-.0346	-.0377	.0080	.0092	-.0682	.3659

EI39	.0233	.0050	-.0195	-.0121	-.0464	-.0145	-.0761	-.0564
EI41	-.0106	-.0969	.0089	-.0237	-.0070	-.0049	-.0553	-.0628
EI44	-.0135	-.0072	-.0915	.0075	-.0042	-.1241	.0049	-.0380
EI50	-.0354	.0274	.0274	-.0344	.0080	-.0347	-.0144	-.0162
EI58	.0115	-.0201	-.0440	-.0107	-.0450	-.0426	.0054	-.0019
EI62	-.0163	-.0375	.0274	-.0382	.0128	-.0411	.0100	-.0811
EI63	-.0342	.0009	-.0407	.0234	.0058	-.0129	-.0851	.0017
EI64	-.0452	-.0280	-.0391	-.0527	-.0308	-.0159	-.0181	.0178
Kolone	9 - 16							
	EI39	EI41	EI44	EI50	EI58	EI62	EI63	EI64
EI3	.0233	-.0106	-.0135	-.0354	.0115	-.0163	-.0342	-.0452
EI17	.0050	-.0969	-.0072	.0274	-.0201	-.0375	.0009	-.0280
EI21	-.0195	.0089	-.0915	.0274	-.0440	.0274	-.0407	-.0391
EI24	-.0121	-.0237	.0075	-.0344	-.0107	-.0382	.0234	-.0527
EI27	-.0464	-.0070	-.0042	.0080	-.0450	.0128	.0058	-.0308
EI28	-.0145	-.0049	-.1241	-.0347	-.0426	-.0411	-.0129	-.0159
EI37	-.0761	-.0553	.0049	-.0144	.0054	.0100	-.0851	-.0181
EI38	-.0564	-.0628	-.0380	-.0162	-.0019	-.0811	.0017	.0178
EI39	.3908	-.0717	.0162	-.0119	.0242	-.0047	-.0984	-.0463
EI41	-.0717	.4008	-.0381	.0392	-.0190	-.0622	.0110	.0180
EI44	.0162	-.0381	.4988	-.0372	-.0530	-.0323	.0010	-.0366
EI50	-.0119	.0392	-.0372	.5555	-.2188	-.0423	.0136	-.0729
EI58	.0242	-.0190	-.0530	-.2188	.5305	.0055	.0336	-.0721
EI62	-.0047	-.0622	-.0323	-.0423	.0055	.3776	-.1051	-.0533
EI63	-.0984	.0110	.0010	.0136	.0336	-.1051	.4454	-.0509
EI64	-.0463	.0180	-.0366	-.0729	-.0721	-.0533	-.0509	.4342

Image kovarijanse

Kolone	1 - 8							
	EI3	EI17	EI21	EI24	EI27	EI28	EI37	EI38
EI3	.4191	.3888	.3619	.3405	.4010	.4285	.4120	.3903
EI17	.3888	.5641	.4586	.4168	.4696	.4740	.5689	.5795
EI21	.3619	.4586	.4418	.3565	.4488	.4516	.4828	.4811
EI24	.3405	.4168	.3565	.3456	.3732	.3909	.4348	.4357
EI27	.4010	.4696	.4488	.3732	.5341	.4747	.4789	.4901
EI28	.4285	.4740	.4516	.3909	.4747	.5191	.4902	.5052
EI37	.4120	.5689	.4828	.4348	.4789	.4902	.6376	.6050
EI38	.3903	.5795	.4811	.4357	.4901	.5052	.6050	.6341
EI39	.4054	.5628	.4700	.4214	.4681	.4710	.6048	.5853
EI41	.3717	.5530	.4710	.4219	.4681	.4765	.5879	.6014
EI44	.3996	.4812	.4313	.3817	.4600	.4729	.4837	.4897
EI50	.3192	.3601	.3597	.3101	.3930	.4080	.3495	.3674
EI58	.3633	.3704	.3568	.3363	.3887	.4311	.3758	.3879
EI62	.4126	.5610	.4914	.4301	.4943	.5039	.6039	.5865
EI63	.3644	.5101	.4371	.3915	.4539	.4497	.5475	.5614
EI64	.4258	.5002	.4666	.4102	.5041	.5216	.5342	.5444
Kolone	9 - 16							
	EI39	EI41	EI44	EI50	EI58	EI62	EI63	EI64
EI3	.4054	.3717	.3996	.3192	.3633	.4126	.3644	.4258
EI17	.5628	.5530	.4812	.3601	.3704	.5610	.5101	.5002
EI21	.4700	.4710	.4313	.3597	.3568	.4914	.4371	.4666
EI24	.4214	.4219	.3817	.3101	.3363	.4301	.3915	.4102
EI27	.4681	.4681	.4600	.3930	.3887	.4943	.4539	.5041
EI28	.4710	.4765	.4729	.4080	.4311	.5039	.4497	.5216
EI37	.6048	.5879	.4837	.3495	.3758	.6039	.5475	.5342
EI38	.5853	.6014	.4897	.3674	.3879	.5865	.5614	.5444
EI39	.6092	.5580	.4696	.3411	.3652	.5881	.5407	.5143
EI41	.5580	.5992	.4612	.3501	.3464	.5647	.5364	.5103
EI44	.4696	.4612	.5012	.4011	.4239	.5041	.4383	.4951

EI50	.3411	.3501	.4011	.4445	.3819	.3913	.3339	.4374
EI58	.3652	.3464	.4239	.3819	.4695	.4160	.3346	.4463
EI62	.5881	.5647	.5041	.3913	.4160	.6224	.5236	.5430
EI63	.5407	.5364	.4383	.3339	.3346	.5236	.5546	.4955
EI64	.5143	.5103	.4951	.4374	.4463	.5430	.4955	.5658

MERE REPREZENTATIVNOSTI TESTA

Kaiser, Mayer, Olkin, mera reprezentativnosti, PSI 1
.9899

Kaiser, Rice, mera reprezentativnosti, PSI 2
.9766

Kaiser, mera reprezentativnosti, PSI 3
.9424

Momirovic, Dobric, Gredelj, mera reprezentativnosti, PSI 4
.9971

Hosek-Momirovic, mera reprezentativnosti, PSI 5
.7500

MERE POUZDANOSTI POD KLASICNIM SUMACIONIM MODELOM:

Spearman-Brown-Kuder-Richardson-Guttman-Cronbach, ALFA
.9370

Guttman, LAMBDA 1
.8784

Guttman, LAMBDA 2
.9628

Guttman, LAMBDA 6
.9427

MERE POUZDANOSTI PRVE GLAVNE KOMPONENTE:

Momirovic, apsolutna donja granica pouzdanosti, MI 1
.8794

Lord-Kaiser-Caffrey, BETA
.9381

Momirovic-Dobric-Gredelj, donja granica pouzdanosti, BETA 1
.7734

Momirovic-Dobric-Gredelj, gornja granica pouzdanosti, BETA 2
.9855

Momirovic, donja granica pouzdanosti, BETA 6
.9449

MERE POUZDANOSTI POD GUTTMANOVIM MODELOM MERENJA:

Momirovic, Knezevic, donja granica pouzdanosti, GAMA
.9451

Guttman-Nicewander, RHO
.9466

Momirovic-Dobric, donja granica pouzdanosti, RHO 1
.8961

Momirovic, donja granica pouzdanosti, TAU
.8942

Zakrajsek-Momirovic-Dobric, gornja granica pouzdanosti, RHO 2
.9971

MERE HOMOGENOSTI TESTOVA:

Prosecna korelacija varijabli, H 1
.4816

Momirovic, mera homogenosti, H 2
.8766

Momirovic-Gredelj, mera homogenosti, H 4
.9333

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 5
.8382

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 6
.9169

Momirovic-Knezevic, mera homogenosti, H 7
.8540

REPREZENTATIVNOST, RELIJABILNOST I HOMOGENOST VARIJABLI

	REP	REL	RELIND	HOM
EI3	.9808	.4191	.6474	.5689
EI17	.9940	.5641	.7511	.7247
EI21	.9920	.4418	.6647	.6431
EI24	.9931	.3456	.5878	.5715
EI27	.9838	.5341	.7308	.6720
EI28	.9915	.5191	.7205	.6865
EI37	.9933	.6376	.7985	.7612
EI38	.9940	.6341	.7963	.7652
EI39	.9927	.6092	.7805	.7404
EI41	.9926	.5992	.7741	.7316
EI44	.9904	.5012	.7079	.6708
EI50	.9735	.4445	.6667	.5427
EI58	.9755	.4695	.6852	.5652
EI62	.9926	.6224	.7889	.7627
EI63	.9903	.5546	.7447	.6935
EI64	.9931	.5658	.7522	.7287

VALJANOST VARIJABLI

	H	G	U	B
EI3	.6142	.6033	.5943	.6245
EI17	.7616	.7636	.7691	.7550
EI21	.6899	.6804	.6780	.6914
EI24	.6181	.6021	.6026	.6251
EI27	.7174	.7152	.7054	.7216
EI28	.7323	.7287	.7196	.7348
EI37	.7925	.8024	.8103	.7834
EI38	.7970	.8065	.8137	.7885
EI39	.7718	.7787	.7878	.7632
EI41	.7631	.7689	.7786	.7544
EI44	.7159	.7109	.7039	.7183
EI50	.5854	.5763	.5636	.6020
EI58	.6098	.6022	.5870	.6252
EI62	.7975	.8054	.8087	.7909
EI63	.7264	.7278	.7371	.7196
EI64	.7728	.7738	.7661	.7737

H-Valjanost varijabli u Hotelling-ovom prostoru

G-Valjanost varijabli u Guttman-ovom prostoru

U-Valjanost varijabli u Harris-ovom prostoru

B-Valjanost varijabli u Burt-ovom prostoru

----- KRAJ MATRICE -----

Interne metrijske karakteristike Moratorijuma:

MGET kreira matricu CR.

Marica ima 16 redova i 16 kolona.

Matrica je učitana iz tipa sirovih podataka CORR.

RELACIJE AJTEMA

Interkorelaciije ajtema

Kolone 1 - 8

	EI5	EI9	EI11	EI12	EI14	EI26	EI31	EI32
EI5	1.0000	.1746	.3077	.2996	.1448	.1811	.2886	.2146
EI9	.1746	1.0000	.1952	.3966	.2397	.2786	.2552	.1752
EI11	.3077	.1952	1.0000	.3515	.1630	.1517	.3240	.2501
EI12	.2996	.3966	.3515	1.0000	.1348	.2682	.3844	.2471
EI14	.1448	.2397	.1630	.1348	1.0000	.2337	.2177	.0655
EI26	.1811	.2786	.1517	.2682	.2337	1.0000	.2919	.1915
EI31	.2886	.2552	.3240	.3844	.2177	.2919	1.0000	.3019
EI32	.2146	.1752	.2501	.2471	.0655	.1915	.3019	1.0000
EI34	.1916	.2271	.1838	.2585	.1548	.5205	.3217	.1882
EI36	.3289	.1342	.2621	.2417	.1284	.1390	.2664	.1892
EI43	.2943	.1790	.3498	.2582	.1617	.1755	.3501	.3362
EI47	.2268	.2435	.2430	.3480	.1605	.3430	.5037	.2749
EI48	.1220	.2268	.1783	.2238	.0732	.2386	.2491	.3746
EI54	.2050	.2732	.2213	.2708	.2919	.2986	.3219	.1967
EI57	.2099	.5153	.2711	.3433	.1965	.2612	.3059	.1988
EI61	.1445	.2585	.0899	.2664	.1401	.2306	.2248	.0894

Kolone	9 - 16	EI34	EI36	EI43	EI47	EI48	EI54	EI57	EI61
EI5	.1916	.3289	.2943	.2268	.1220	.2050	.2099	.1445	
EI9	.2271	.1342	.1790	.2435	.2268	.2732	.5153	.2585	
EI11	.1838	.2621	.3498	.2430	.1783	.2213	.2711	.0899	
EI12	.2585	.2417	.2582	.3480	.2238	.2708	.3433	.2664	
EI14	.1548	.1284	.1617	.1605	.0732	.2919	.1965	.1401	
EI26	.5205	.1390	.1755	.3430	.2386	.2986	.2612	.2306	
EI31	.3217	.2664	.3501	.5037	.2491	.3219	.3059	.2248	
EI32	.1882	.1892	.3362	.2749	.3746	.1967	.1988	.0894	
EI34	1.0000	.1498	.2595	.3470	.2371	.3115	.2778	.1841	
EI36	.1498	1.0000	.2548	.2447	.1674	.2090	.2327	.1875	
EI43	.2595	.2548	1.0000	.2687	.1884	.2278	.2348	.1892	
EI47	.3470	.2447	.2687	1.0000	.2948	.3704	.3319	.2610	
EI48	.2371	.1674	.1884	.2948	1.0000	.1696	.2554	.1317	
EI54	.3115	.2090	.2278	.3704	.1696	1.0000	.3514	.3665	
EI57	.2778	.2327	.2348	.3319	.2554	.3514	1.0000	.2599	
EI61	.1841	.1875	.1892	.2610	.1317	.3665	.2599	1.0000	

Anti-image kovarijanse

Kolone	1 - 8	EI5	EI9	EI11	EI12	EI14	EI26	EI31	EI32
EI5	.7797	-.0044	-.0919	-.0783	-.0241	-.0209	-.0431	-.0404	
EI9	-.0044	.6469	.0136	-.1460	-.0956	-.0523	-.0035	-.0117	
EI11	-.0919	.0136	.7409	-.1243	-.0415	.0166	-.0584	-.0409	
EI12	-.0783	-.1460	-.1243	.6684	.0407	-.0282	-.0807	-.0312	
EI14	-.0241	-.0956	-.0415	.0407	.8514	-.0926	-.0600	.0449	
EI26	-.0209	-.0523	.0166	-.0282	-.0926	.6537	-.0125	-.0252	
EI31	-.0431	-.0035	-.0584	-.0807	-.0600	-.0125	.6207	-.0545	
EI32	-.0404	-.0117	-.0409	-.0312	.0449	-.0252	-.0545	.7470	
EI34	-.0161	.0050	.0020	-.0161	.0234	-.2650	-.0443	.0172	
EI36	-.1601	.0404	-.0653	-.0303	-.0217	.0103	-.0350	-.0173	
EI43	-.0802	.0043	-.1299	-.0007	-.0401	.0327	-.0779	-.1438	
EI47	-.0022	.0208	.0012	-.0528	.0181	-.0630	-.1875	-.0330	
EI48	.0328	-.0447	-.0157	-.0125	.0213	-.0452	-.0141	-.2104	
EI54	-.0147	-.0067	-.0314	-.0037	-.1366	-.0265	-.0259	-.0364	
EI57	-.0063	-.2435	-.0593	-.0229	-.0035	.0034	-.0132	.0070	
EI61	-.0003	-.0584	.0712	-.0754	.0098	-.0508	-.0121	.0503	

Kolone	9 - 16	EI34	EI36	EI43	EI47	EI48	EI54	EI57	EI61
EI5	-.0161	-.1601	-.0802	-.0022	.0328	-.0147	-.0063	-.0003	
EI9	.0050	.0404	.0043	.0208	-.0447	-.0067	-.2435	-.0584	
EI11	.0020	-.0653	-.1299	.0012	-.0157	-.0314	-.0593	.0712	
EI12	-.0161	-.0303	-.0007	-.0528	-.0125	-.0037	-.0229	-.0754	
EI14	.0234	-.0217	-.0401	.0181	.0213	-.1366	-.0035	.0098	
EI26	-.2650	.0103	.0327	-.0630	-.0452	-.0265	.0034	-.0508	
EI31	-.0443	-.0350	-.0779	-.1875	-.0141	-.0259	-.0132	-.0121	
EI32	.0172	-.0173	-.1438	-.0330	-.2104	-.0364	.0070	.0503	
EI34	.6569	.0120	-.0766	-.0504	-.0450	-.0683	-.0387	.0194	
EI36	.0120	.8083	-.0539	-.0355	-.0364	-.0198	-.0551	-.0592	
EI43	-.0766	-.0539	.7317	-.0091	.0069	-.0011	-.0159	-.0602	
EI47	-.0504	-.0355	-.0091	.6293	-.0732	-.0893	-.0516	-.0405	
EI48	-.0450	-.0364	.0069	-.0732	.7821	.0214	-.0523	-.0084	
EI54	-.0683	-.0198	-.0011	-.0893	.0214	.6881	-.0837	-.1732	
EI57	-.0387	-.0551	-.0159	-.0516	-.0523	-.0837	.6322	-.0311	
EI61	.0194	-.0592	-.0602	-.0405	-.0084	-.1732	-.0311	.7934	

Image kovarijanse

Kolone 1 - 8

	EI5	EI9	EI11	EI12	EI14	EI26	EI31	EI32
EI5	.2203	.1701	.2157	.2213	.1207	.1602	.2455	.1742
EI9	.1701	.3531	.2088	.2506	.1441	.2263	.2517	.1635
EI11	.2157	.2088	.2591	.2272	.1214	.1683	.2655	.2092
EI12	.2213	.2506	.2272	.3316	.1754	.2400	.3037	.2158
EI14	.1207	.1441	.1214	.1754	.1486	.1410	.1577	.1104
EI26	.1602	.2263	.1683	.2400	.1410	.3463	.2794	.1663
EI31	.2455	.2517	.2655	.3037	.1577	.2794	.3793	.2474
EI32	.1742	.1635	.2092	.2158	.1104	.1663	.2474	.2530
EI34	.1755	.2321	.1858	.2425	.1783	.2555	.2774	.2054
EI36	.1688	.1746	.1968	.2114	.1067	.1492	.2313	.1719
EI43	.2141	.1833	.2199	.2575	.1216	.2082	.2722	.1925
EI47	.2246	.2643	.2442	.2952	.1786	.2800	.3162	.2419
EI48	.1549	.1821	.1626	.2114	.0945	.1934	.2349	.1642
EI54	.1903	.2665	.1899	.2671	.1553	.2721	.2960	.1604
EI57	.2036	.2718	.2118	.3204	.1929	.2646	.2928	.2058
EI61	.1442	.2001	.1611	.1909	.1499	.1798	.2127	.1397

Kolone 9 - 16

	EI34	EI36	EI43	EI47	EI48	EI54	EI57	EI61
EI5	.1755	.1688	.2141	.2246	.1549	.1903	.2036	.1442
EI9	.2321	.1746	.1833	.2643	.1821	.2665	.2718	.2001
EI11	.1858	.1968	.2199	.2442	.1626	.1899	.2118	.1611
EI12	.2425	.2114	.2575	.2952	.2114	.2671	.3204	.1909
EI14	.1783	.1067	.1216	.1786	.0945	.1553	.1929	.1499
EI26	.2555	.1492	.2082	.2800	.1934	.2721	.2646	.1798
EI31	.2774	.2313	.2722	.3162	.2349	.2960	.2928	.2127
EI32	.2054	.1719	.1925	.2419	.1642	.1604	.2058	.1397
EI34	.3431	.1618	.1829	.2966	.1922	.2432	.2391	.2035
EI36	.1618	.1917	.2008	.2093	.1309	.1892	.1776	.1283
EI43	.1829	.2008	.2683	.2595	.1953	.2267	.2189	.1290
EI47	.2966	.2093	.2595	.3707	.2216	.2810	.2802	.2205
EI48	.1922	.1309	.1953	.2216	.2179	.1910	.2032	.1233
EI54	.2432	.1892	.2267	.2810	.1910	.3119	.2677	.1932
EI57	.2391	.1776	.2189	.2802	.2032	.2677	.3678	.2287
EI61	.2035	.1283	.1290	.2205	.1233	.1932	.2287	.2066

MERE REPREZENTATIVNOSTI TESTA

Kaiser, Mayer, Olkin, mera reprezentativnosti, PSI 1
.9307

Kaiser, Rice, mera reprezentativnosti, PSI 2
.9610

Kaiser, mera reprezentativnosti, PSI 3
.7079

Momirovic, Dobric, Gredelj, mera reprezentativnosti, PSI 4
.9790

Hosek-Momirovic, mera reprezentativnosti, PSI 5
.3814

MERE POUZDANOSTI POD KLASICNIM SUMACIONIM MODELOM:

Spearman-Brown-Kuder-Richardson-Guttman-Cronbach, ALFA
.8384

Guttman, LAMBDA 1
.7860

Guttman, LAMBDA 2
.8919

Guttman, LAMBDA 6
.8471

MERE POUZDANOSTI PRVE GLAVNE KOMPONENTE:

Momirovic, apsolutna donja granica pouzdanosti, MI 1
.7897

Lord-Kaiser-Caffrey, BETA
.8423

Momirovic-Dobric-Gredelj, donja granica pouzdanosti, BETA 1
.6236

Momirovic-Dobric-Gredelj, gornja granica pouzdanosti, BETA 2
.9558

Momirovic, donja granica pouzdanosti, BETA 6
.8537

MERE POUZDANOSTI POD GUTTMANOVIM MODELOM MERENJA:

Momirovic, Knezevic, donja granica pouzdanosti, GAMA
.8541

Guttman-Nicewander, RHO
.8552

Momirovic-Dobric, donja granica pouzdanosti, RHO 1
.7314

Momirovic, donja granica pouzdanosti, TAU
.7301

Zakrajsek-Momirovic-Dobric, gornja granica pouzdanosti, RHO 2
.9790

MERE HOMOGENOSTI TESTOVA:

Prosecna korelacija varijabli, H 1
.2449

Momirovic, mera homogenosti, H 2
.7599

Momirovic-Gredelj, mera homogenosti, H 4
.8000

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 5
.6884

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 6
.7664

Momirovic-Knezevic, mera homogenosti, H 7
.5173

REPREZENTATIVNOST, RELIJABILNOST I HOMOGENOST VARIJABLI

	REP	REL	RELIND	HOM
EI5	.9343	.2203	.4694	.4062
EI9	.9067	.3531	.5942	.4825
EI11	.9324	.2591	.5090	.4385
EI12	.9512	.3316	.5759	.5389
EI14	.8949	.1486	.3854	.3106
EI26	.9133	.3463	.5885	.4835
EI31	.9568	.3793	.6158	.5801
EI32	.9016	.2530	.5030	.4089
EI34	.9174	.3431	.5857	.4911
EI36	.9331	.1917	.4378	.3792
EI43	.9333	.2683	.5180	.4548
EI47	.9540	.3707	.6089	.5689
EI48	.9146	.2179	.4667	.3914
EI54	.9376	.3119	.5584	.5052
EI57	.9368	.3678	.6065	.5370
EI61	.9135	.2066	.4546	.3810

VALJANOST VARIJABLI

	H	G	U	B
EI5	.4897	.4777	.4723	.5012
EI9	.5556	.5627	.5660	.5519
EI11	.5216	.5141	.5098	.5253
EI12	.6258	.6296	.6298	.6121
EI14	.3761	.3616	.3630	.4055
EI26	.5585	.5652	.5690	.5555
EI31	.6672	.6788	.6779	.6484
EI32	.4874	.4800	.4763	.4966
EI34	.5644	.5705	.5755	.5566
EI36	.4614	.4468	.4412	.4783
EI43	.5424	.5357	.5297	.5467
EI47	.6519	.6626	.6655	.6316
EI48	.4665	.4566	.4579	.4777
EI54	.5923	.5931	.5924	.5881
EI57	.6177	.6274	.6291	.6066
EI61	.4541	.4434	.4459	.4653

H-Valjanost varijabli u Hotelling-ovom prostoru

G-Valjanost varijabli u Guttman-ovom prostoru

U-Valjanost varijabli u Harris-ovom prostoru

B-Valjanost varijabli u Burt-ovom prostoru

----- KRAJ MATRICE -----

Interne metrijske karakteristike Ostvarenog identiteta:

MGET kreira matricu CR.

Marica ima 16 redova i 16 kolona.

Matrica je učitana iz tipa sirovih podataka CORR.

RELACIJE AJTEMA

Interkorelacije ajtema

Kolone 1 - 8

	EI8	EI13	EI15	EI18	EI20	EI22	EI33	EI35
EI8	1.0000	.2734	.2423	.3608	.2424	.2270	.3481	.2948
EI13	.2734	1.0000	.3179	.2988	.2594	.2026	.2780	.3372
EI15	.2423	.3179	1.0000	.3577	.3873	.3458	.5018	.4979
EI18	.3608	.2988	.3577	1.0000	.2764	.2887	.4025	.3882
EI20	.2424	.2594	.3873	.2764	1.0000	.3365	.4302	.4112
EI22	.2270	.2026	.3458	.2887	.3365	1.0000	.3924	.3165
EI33	.3481	.2780	.5018	.4025	.4302	.3924	1.0000	.4762
EI35	.2948	.3372	.4979	.3882	.4112	.3165	.4762	1.0000

Kolone 9 - 16

	EI40	EI42	EI45	EI46	EI49	EI51	EI55	EI60
EI8	.3942	.3696	.3461	.2850	.3262	.2755	.2528	.3455
EI13	.2032	.3077	.3452	.2412	.2891	.3239	.2844	.3294
EI15	.2088	.3460	.3966	.3148	.4746	.4769	.5400	.4182
EI18	.2129	.5746	.3739	.3157	.4462	.4199	.3884	.3781
EI20	.1956	.3140	.3716	.3422	.4148	.3674	.3483	.4980
EI22	.2663	.2748	.2757	.5792	.3973	.3408	.3268	.3573
EI33	.2368	.3977	.4173	.4560	.7417	.4881	.4504	.5338
EI35	.2971	.4348	.3690	.3756	.4858	.6042	.4927	.4309
EI40	1.0000	.3442	.1875	.2732	.2157	.2610	.2291	.3242
EI42	.3442	1.0000	.3682	.3581	.4163	.4100	.3259	.3935
EI45	.1875	.3682	1.0000	.3698	.4145	.3927	.4082	.3990
EI46	.2732	.3581	.3698	1.0000	.4754	.4144	.3706	.3487
EI49	.2157	.4163	.4145	.4754	1.0000	.5418	.4490	.5329
EI51	.2610	.4100	.3927	.4144	.5418	1.0000	.4630	.4625
EI55	.2291	.3259	.4082	.3706	.4490	.4630	1.0000	.4547
EI60	.3242	.3935	.3990	.3487	.5329	.4625	.4547	1.0000

Anti-image kovarijanse

Kolone 1 - 8

	EI8	EI13	EI15	EI18	EI20	EI22	EI33	EI35
EI8	.7006	-.0569	.0189	-.0816	.0019	.0129	-.0419	-.0072
EI13	-.0569	.7817	-.0527	-.0329	-.0134	.0053	.0166	-.0471
EI15	.0189	-.0527	.5577	-.0067	-.0466	-.0609	-.0649	-.0675
EI18	-.0816	-.0329	-.0067	.5719	.0227	-.0345	.0017	.0011
EI20	.0019	-.0134	-.0466	.0227	.6568	-.0510	-.0293	-.0690
EI22	.0129	.0053	-.0609	-.0345	-.0510	.6085	-.0126	.0098
EI33	-.0419	.0166	-.0649	.0017	-.0293	-.0126	.3885	-.0211
EI35	-.0072	-.0471	-.0675	.0011	-.0690	.0098	-.0211	.5080

EI40	-.1956	-.0169	.0033	.0514	.0236	-.0638	.0072	-.0503
EI42	-.0395	-.0321	-.0130	-.2220	-.0195	.0248	-.0072	-.0608
EI45	-.0926	-.0948	-.0478	-.0367	-.0700	.0209	-.0207	.0083
EI46	-.0208	-.0094	.0514	.0195	-.0269	-.2499	-.0344	-.0099
EI49	-.0058	.0029	-.0146	-.0460	-.0073	-.0121	-.1943	-.0148
EI51	.0209	-.0285	-.0494	-.0440	.0063	-.0011	.0022	-.1637
EI55	.0151	-.0016	-.1510	-.0625	.0065	-.0054	-.0114	-.0810
EI60	-.0354	-.0525	.0034	-.0105	-.1495	-.0371	-.0558	.0097
Kolone	9 - 16							
	EI40	EI42	EI45	EI46	EI49	EI51	EI55	EI60
EI8	-.1956	-.0395	-.0926	-.0208	-.0058	.0209	.0151	-.0354
EI13	-.0169	-.0321	-.0948	-.0094	.0029	-.0285	-.0016	-.0525
EI15	.0033	-.0130	-.0478	.0514	-.0146	-.0494	-.1510	.0034
EI18	.0514	-.2220	-.0367	.0195	-.0460	-.0440	-.0625	-.0105
EI20	.0236	-.0195	-.0700	-.0269	-.0073	.0063	.0065	-.1495
EI22	-.0638	.0248	.0209	-.2499	-.0121	-.0011	-.0054	-.0371
EI33	.0072	-.0072	-.0207	-.0344	-.1943	.0022	-.0114	-.0558
EI35	-.0503	-.0608	.0083	-.0099	-.0148	-.1637	-.0810	.0097
EI40	.7438	-.1073	.0428	-.0355	.0361	-.0162	-.0143	-.0837
EI42	-.1073	.5572	-.0356	-.0463	-.0108	-.0132	.0340	-.0232
EI45	.0428	-.0356	.6518	-.0644	-.0096	-.0274	-.0662	-.0277
EI46	-.0355	-.0463	-.0644	.5446	-.0509	-.0457	-.0442	.0391
EI49	.0361	-.0108	-.0096	-.0509	.3747	-.0661	-.0056	-.0547
EI51	-.0162	-.0132	-.0274	-.0457	-.0661	.5085	-.0292	-.0443
EI55	-.0143	.0340	-.0662	-.0442	-.0056	-.0292	.5725	-.0736
EI60	-.0837	-.0232	-.0277	.0391	-.0547	-.0443	-.0736	.5312

Image kovarijanse

Kolone	1 - 8							
	EI8	EI13	EI15	EI18	EI20	EI22	EI33	EI35
EI8	.2994	.2166	.2611	.2792	.2442	.2399	.3062	.2876
EI13	.2166	.2183	.2652	.2659	.2460	.2079	.2946	.2901
EI15	.2611	.2652	.4423	.3511	.3407	.2849	.4369	.4304
EI18	.2792	.2659	.3511	.4281	.2991	.2542	.4042	.3893
EI20	.2442	.2460	.3407	.2991	.3432	.2856	.4009	.3422
EI22	.2399	.2079	.2849	.2542	.2856	.3915	.3798	.3263
EI33	.3062	.2946	.4369	.4042	.4009	.3798	.6115	.4551
EI35	.2876	.2901	.4304	.3893	.3422	.3263	.4551	.4920
EI40	.1986	.1863	.2121	.2643	.2192	.2025	.2440	.2467
EI42	.3301	.2756	.3330	.3527	.2945	.2996	.3904	.3740
EI45	.2535	.2504	.3489	.3372	.3016	.2966	.3966	.3773
EI46	.2642	.2318	.3663	.3352	.3153	.3293	.4216	.3657
EI49	.3203	.2921	.4599	.4002	.4075	.3852	.5474	.4710
EI51	.2964	.2953	.4275	.3759	.3737	.3397	.4903	.4405
EI55	.2679	.2828	.3889	.3259	.3547	.3213	.4389	.4117
EI60	.3101	.2769	.4216	.3676	.3485	.3202	.4780	.4406
Kolone	9 - 16							
	EI40	EI42	EI45	EI46	EI49	EI51	EI55	EI60
EI8	.1986	.3301	.2535	.2642	.3203	.2964	.2679	.3101
EI13	.1863	.2756	.2504	.2318	.2921	.2953	.2828	.2769
EI15	.2121	.3330	.3489	.3663	.4599	.4275	.3889	.4216
EI18	.2643	.3527	.3372	.3352	.4002	.3759	.3259	.3676
EI20	.2192	.2945	.3016	.3153	.4075	.3737	.3547	.3485
EI22	.2025	.2996	.2966	.3293	.3852	.3397	.3213	.3202
EI33	.2440	.3904	.3966	.4216	.5474	.4903	.4389	.4780
EI35	.2467	.3740	.3773	.3657	.4710	.4405	.4117	.4406
EI40	.2562	.2369	.2303	.2377	.2517	.2448	.2148	.2405
EI42	.2369	.4428	.3326	.3118	.4054	.3967	.3599	.3703
EI45	.2303	.3326	.3482	.3054	.4049	.3653	.3420	.3712

EI46	.2377	.3118	.3054	.4554	.4245	.3687	.3264	.3878
EI49	.2517	.4054	.4049	.4245	.6253	.4757	.4434	.4783
EI51	.2448	.3967	.3653	.3687	.4757	.4915	.4338	.4182
EI55	.2148	.3599	.3420	.3264	.4434	.4338	.4275	.3811
EI60	.2405	.3703	.3712	.3878	.4783	.4182	.3811	.4688

MERE REPREZENTATIVNOSTI TESTA

Kaiser, Mayer, Olkin, mera reprezentativnosti, PSI 1
.9744

Kaiser, Rice, mera reprezentativnosti, PSI 2
.9667

Kaiser, mera reprezentativnosti, PSI 3
.8732

Momirovic, Dobric, Gredelj, mera reprezentativnosti, PSI 4
.9937

Hosek-Momirovic, mera reprezentativnosti, PSI 5
.6187

MERE POUZDANOSTI POD KLASICNIM SUMACIONIM MODELOM:

Spearman-Brown-Kuder-Richardson-Guttman-Cronbach, ALFA
.9031

Guttman, LAMBDA 1
.8467

Guttman, LAMBDA 2
.9397

Guttman, LAMBDA 6
.9113

MERE POUZDANOSTI PRVE GLAVNE KOMPONENTE:

Momirovic, apsolutna donja granica pouzdanosti, MI 1
.8492

Lord-Kaiser-Caffrey, BETA
.9058

Momirovic-Dobric-Gredelj, donja granica pouzdanosti, BETA 1
.7211

Momirovic-Dobric-Gredelj, gornja granica pouzdanosti, BETA 2
.9773

Momirovic, donja granica pouzdanosti, BETA 6
.9168

MERE POUZDANOSTI POD GUTTMANOVIM MODELOM MERENJA:

Momirovic, Knezevic, donja granica pouzdanosti, GAMA
.9173

Guttman-Nicewander, RHO
.9204

Momirovic-Dobric, donja granica pouzdanosti, RHO 1
.8471

Momirovic, donja granica pouzdanosti, TAU
.8429

Zakrajsek-Momirovic-Dobric, gornja granica pouzdanosti, RHO 2
.9937

MERE HOMOGENOSTI TESTOVA:

Prosecna korelacija varijabli, H 1
.3682

Momirovic, mera homogenosti, H 2
.8290

Momirovic-Gredelj, mera homogenosti, H 4
.8667

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 5
.7673

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 6
.8547

Momirovic-Knezevic, mera homogenosti, H 7
.7209

REPREZENTATIVNOST, RELIJABILNOST I HOMOGENOST VARIJABLI

	REP	REL	RELIND	HOM
EI8	.9563	.2994	.5472	.4640
EI13	.9811	.2183	.4672	.4360
EI15	.9798	.4423	.6651	.6213
EI18	.9662	.4281	.6543	.5787
EI20	.9787	.3432	.5858	.5478
EI22	.9554	.3915	.6257	.5196
EI33	.9835	.6115	.7820	.7223
EI35	.9805	.4920	.7014	.6589
EI40	.9310	.2562	.5061	.3875
EI42	.9663	.4428	.6654	.5860
EI45	.9801	.3482	.5901	.5626
EI46	.9608	.4554	.6748	.5829
EI49	.9834	.6253	.7908	.7324
EI51	.9842	.4915	.7011	.6691
EI55	.9797	.4275	.6538	.6138
EI60	.9806	.4688	.6847	.6526

VALJANOST VARIJABLI

	H	G	U	B
EI8	.5247	.5096	.4984	.5466
EI13	.4991	.4786	.4689	.5180
EI15	.6769	.6757	.6763	.6682
EI18	.6337	.6302	.6249	.6346
EI20	.6065	.5954	.5947	.6064
EI22	.5724	.5663	.5639	.5802
EI33	.7558	.7770	.7926	.7391
EI35	.7144	.7185	.7149	.7059
EI40	.4435	.4272	.4130	.4747
EI42	.6444	.6417	.6310	.6495
EI45	.6277	.6159	.6091	.6299
EI46	.6355	.6353	.6334	.6382
EI49	.7642	.7876	.8038	.7460
EI51	.7206	.7252	.7268	.7089
EI55	.6714	.6683	.6660	.6641
EI60	.7107	.7120	.7098	.7054

H-Valjanost varijabli u Hotelling-ovom prostoru

G-Valjanost varijabli u Guttman-ovom prostoru

U-Valjanost varijabli u Harris-ovom prostoru

B-Valjanost varijabli u Burt-ovom prostoru

----- KRAJ MATRICE -----

Prilog 11. Interne metrijske karakteristike SLCS-R instrumenta prema klasifikaciji stavki i skala na osnovu rada Tafarodija i Svana (Tafarodi & Swann, 2001).

Interne metrijske karakteristike Samodopadljivosti:

MGET kreira matricu CR.

Marica ima 8 redova i 8 kolona.

Matrica je učitana iz tipa sirovih podataka CORR.

RELACIJE AJTEMA

Interkorelaciije ajtema

	SLCS1	SLCS3	SLCS5	SLCS6	SLCS7	SLCS9	SLCS11	SLCS15
SLCS1	1.0000	.3379	.4013	.1776	.3861	.3311	.3991	.4044
SLCS3	.3379	1.0000	.5191	.3600	.5629	.5895	.4862	.4992
SLCS5	.4013	.5191	1.0000	.2334	.4660	.4091	.4627	.3720
SLCS6	.1776	.3600	.2334	1.0000	.4696	.3234	.2538	.3861
SLCS7	.3861	.5629	.4660	.4696	1.0000	.4592	.4297	.6048
SLCS9	.3311	.5895	.4091	.3234	.4592	1.0000	.4744	.4861
SLCS11	.3991	.4862	.4627	.2538	.4297	.4744	1.0000	.4429
SLCS15	.4044	.4992	.3720	.3861	.6048	.4861	.4429	1.0000

Anti-image kovarijanse

	SLCS1	SLCS3	SLCS5	SLCS6	SLCS7	SLCS9	SLCS11	SLCS15
SLCS1	.7292	.0104	-.1234	.0368	-.0561	-.0293	-.1072	-.1009
SLCS3	.0104	.4853	-.1298	-.0440	-.0985	-.1717	-.0696	-.0451

SLCS5	-.1234	-.1298	.6217	.0210	-.0869	-.0285	-.1160	.0194
SLCS6	.0368	-.0440	.0210	.7490	-.1607	-.0460	-.0035	-.0690
SLCS7	-.0561	-.0985	-.0869	-.1607	.4774	-.0111	-.0206	-.1683
SLCS9	-.0293	-.1717	-.0285	-.0460	-.0111	.5698	-.1039	-.0884
SLCS11	-.1072	-.0696	-.1160	-.0035	-.0206	-.1039	.6233	-.0676
SLCS15	-.1009	-.0451	.0194	-.0690	-.1683	-.0884	-.0676	.5370

Image kovarijanse

	SLCS1	SLCS3	SLCS5	SLCS6	SLCS7	SLCS9	SLCS11	SLCS15
SLCS1	.2708	.3483	.2778	.2143	.3300	.3018	.2919	.3035
SLCS3	.3483	.5147	.3893	.3160	.4643	.4179	.4167	.4542
SLCS5	.2778	.3893	.3783	.2543	.3791	.3806	.3467	.3914
SLCS6	.2143	.3160	.2543	.2510	.3089	.2774	.2503	.3171
SLCS7	.3300	.4643	.3791	.3089	.5226	.4482	.4091	.4365
SLCS9	.3018	.4179	.3806	.2774	.4482	.4302	.3705	.3977
SLCS11	.2919	.4167	.3467	.2503	.4091	.3705	.3767	.3753
SLCS15	.3035	.4542	.3914	.3171	.4365	.3977	.3753	.4630

MERE REPREZENTATIVNOSTI TESTA

Kaiser, Mayer, Olkin, mera reprezentativnosti, PSI 1
.9586

Kaiser, Rice, mera reprezentativnosti, PSI 2
.9431

Kaiser, mera reprezentativnosti, PSI 3
.8164

Momirovic, Dobric, Gredelj, mera reprezentativnosti, PSI 4
.9799

Hosek-Momirovic, mera reprezentativnosti, PSI 5
.4659

MERE POUZDANOSTI POD KLASICNIM SUMACIONIM MODELOM:

Spearman-Brown-Kuder-Richardson-Guttman-Cronbach, ALFA
.8522

Guttman, LAMBDA 1
.7457

Guttman, LAMBDA 2
.9103

Guttman, LAMBDA 6
.8476

MERE POUZDANOSTI PRVE GLAVNE KOMPONENTE:

Momirovic, apsolutna donja granica pouzdanosti, MI 1
.7486

Lord-Kaiser-Caffrey, BETA
.8556

Momirovic-Dobric-Gredelj, donja granica pouzdanosti, BETA 1
.5605

Momirovic-Dobric-Gredelj, gornja granica pouzdanosti, BETA 2
.9368

Momirovic, donja granica pouzdanosti, BETA 6
.8547

MERE POUZDANOSTI POD GUTTMANOVIM MODELOM MERENJA:

Momirovic, Knezevic, donja granica pouzdanosti, GAMA
.8558

Guttman-Nicewander, RHO
.8584

Momirovic-Dobric, donja granica pouzdanosti, RHO 1
.7369

Momirovic, donja granica pouzdanosti, TAU
.7346

Zakrajsek-Momirovic-Dobric, gornja granica pouzdanosti, RHO 2
.9799

MERE HOMOGENOSTI TESTOVA:

Prosecna korelacija varijabli, H 1
.4188

Momirovic, mera homogenosti, H 2
.9112

Momirovic-Gredelj, mera homogenosti, H 4
1.0000

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 5
1.0000

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 6
1.0000

Momirovic-Knezevic, mera homogenosti, H 7
1.0000

REPREZENTATIVNOST, RELIJABILNOST I HOMOGENOST VARIJABLI

	REP	REL	RELIND	HOM
SLCS1	.9523	.2708	.5203	.4871
SLCS3	.9610	.5147	.7174	.6935
SLCS5	.9552	.3783	.6151	.5838
SLCS6	.9517	.2510	.5010	.4554
SLCS7	.9549	.5226	.7229	.6902
SLCS9	.9629	.4302	.6559	.6319
SLCS11	.9644	.3767	.6138	.5930
SLCS15	.9613	.4630	.6804	.6549

VALJANOST VARIJABLI

	H	G	U	B
SLCS1	.5957	.5675	.5663	.6129
SLCS3	.7896	.8092	.8084	.7765
SLCS5	.6887	.6778	.6781	.6889
SLCS6	.5468	.5196	.5295	.5712
SLCS7	.7885	.8096	.8065	.7807
SLCS9	.7336	.7339	.7360	.7262
SLCS11	.7052	.6936	.6910	.7041
SLCS15	.7548	.7619	.7625	.7481

H-Valjanost varijabli u Hotelling-ovom prostoru

G-Valjanost varijabli u Guttman-ovom prostoru

U-Valjanost varijabli u Harris-ovom prostoru

B-Valjanost varijabli u Burt-ovom prostoru

----- KRAJ MATRICE -----

Interne metrijske karakteristike Samoefikasnosti:

MGET kreira matricu CR.

Marica ima 8 redova i 8 kolona.

Matrica je učitana iz tipa sirovih podataka CORR.

RELACIJE AJTEMA

Interkorelaciije ajtema

	SLCS2	SLCS4	SLCS8	SLCS10	SLCS12	SLCS13	SLCS14	SLCS16
SLCS2	1.0000	.5634	.2907	.3098	.5191	.3384	.5081	.3133
SLCS4	.5634	1.0000	.3457	.3084	.5159	.2973	.4906	.2983
SLCS8	.2907	.3457	1.0000	.5060	.3180	.4605	.2914	.4139
SLCS10	.3098	.3084	.5060	1.0000	.3180	.4204	.3369	.3360
SLCS12	.5191	.5159	.3180	.3180	1.0000	.3144	.5782	.3598
SLCS13	.3384	.2973	.4605	.4204	.3144	1.0000	.3096	.3944
SLCS14	.5081	.4906	.2914	.3369	.5782	.3096	1.0000	.3341
SLCS16	.3133	.2983	.4139	.3360	.3598	.3944	.3341	1.0000

Anti-image kovarijanse

	SLCS2	SLCS4	SLCS8	SLCS10	SLCS12	SLCS13	SLCS14	SLCS16
SLCS2	.5695	-.1890	.0126	-.0269	-.1052	-.0684	-.1057	-.0294
SLCS4	-.1890	.5785	-.0759	-.0143	-.1112	-.0023	-.0903	-.0069
SLCS8	.0126	-.0759	.6195	-.2087	-.0210	-.1493	.0104	-.1320
SLCS10	-.0269	-.0143	-.2087	.6668	-.0193	-.1193	-.0625	-.0406
SLCS12	-.1052	-.1112	-.0210	-.0193	.5505	-.0173	-.1880	-.0730
SLCS13	-.0684	-.0023	-.1493	-.1193	-.0173	.6821	-.0234	-.1235
SLCS14	-.1057	-.0903	.0104	-.0625	-.1880	-.0234	.5715	-.0495
SLCS16	-.0294	-.0069	-.1320	-.0406	-.0730	-.1235	-.0495	.7235

Image kovarijanse

	SLCS2	SLCS4	SLCS8	SLCS10	SLCS12	SLCS13	SLCS14	SLCS16
SLCS2	.4305	.3744	.3033	.2828	.4139	.2700	.4023	.2840
SLCS4	.3744	.4215	.2698	.2941	.4047	.2950	.4003	.2914
SLCS8	.3033	.2698	.3805	.2973	.2970	.3111	.3017	.2819
SLCS10	.2828	.2941	.2973	.3332	.2987	.3011	.2744	.2953

SLCS12	.4139	.4047	.2970	.2987	.4495	.2972	.3903	.2868
SLCS13	.2700	.2950	.3111	.3011	.2972	.3179	.2862	.2709
SLCS14	.4023	.4003	.3017	.2744	.3903	.2862	.4285	.2846
SLCS16	.2840	.2914	.2819	.2953	.2868	.2709	.2846	.2765

MERE REPREZENTATIVNOSTI TESTA

Kaiser, Mayer, Olkin, mera reprezentativnosti, PSI 1
.9421

Kaiser, Rice, mera reprezentativnosti, PSI 2
.9366

Kaiser, mera reprezentativnosti, PSI 3
.7847

Momirovic, Dobric, Gredelj, mera reprezentativnosti, PSI 4
.9733

Hosek-Momirovic, mera reprezentativnosti, PSI 5
.4040

MERE POUZDANOSTI POD KLASICNIM SUMACIONIM MODELOM:

Spearman-Brown-Kuder-Richardson-Guttman-Cronbach, ALFA
.8338

Guttman, LAMBDA 1
.7296

Guttman, LAMBDA 2
.8974

Guttman, LAMBDA 6
.8323

MERE POUZDANOSTI PRVE GLAVNE KOMPONENTE:

Momirovic, apsolutna donja granica pouzdanosti, MI 1
.7304

Lord-Kaiser-Caffrey, BETA
.8347

Momirovic-Dobric-Gredelj, donja granica pouzdanosti, BETA 1
.5334

Momirovic-Dobric-Gredelj, gornja granica pouzdanosti, BETA 2
.9273

Momirovic, donja granica pouzdanosti, BETA 6
.8347

MERE POUZDANOSTI POD GUTTMANOVIM MODELOM MERENJA:

Momirovic, Knezevic, donja granica pouzdanosti, GAMA
.8353

Guttman-Nicewander, RHO
.8366

Momirovic-Dobric, donja granica pouzdanosti, RHO 1
.6999

Momirovic, donja granica pouzdanosti, TAU
.6983

Zakrajsek-Momirovic-Dobric, gornja granica pouzdanosti, RHO 2
.9733

MERE HOMOGENOSTI TESTOVA:

Prosecna korelacija varijabli, H 1
.3854

Momirovic, mera homogenosti, H 2
.8524

Momirovic-Gredelj, mera homogenosti, H 4
.8571

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 5
.7306

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 6
.8348

Momirovic-Knezevic, mera homogenosti, H 7
.7008

REPREZENTATIVNOST, RELIJABILNOST I HOMOGENOST VARIJABLI

	REP	REL	RELIND	HOM
SLCS2	.9480	.4305	.6561	.6138
SLCS4	.9488	.4215	.6492	.6106
SLCS8	.9128	.3805	.6169	.5332
SLCS10	.9321	.3332	.5772	.5186
SLCS12	.9499	.4495	.6705	.6306
SLCS13	.9392	.3179	.5638	.5133
SLCS14	.9502	.4285	.6546	.6150
SLCS16	.9504	.2765	.5259	.4974

VALJANOST VARIJABLI

	H	G	U	B
SLCS2	.7188	.7311	.7390	.7065
SLCS4	.7141	.7242	.7334	.7023
SLCS8	.6540	.6475	.6311	.6667
SLCS10	.6372	.6223	.6128	.6500
SLCS12	.7353	.7521	.7588	.7214
SLCS13	.6362	.6182	.6075	.6500
SLCS14	.7200	.7317	.7397	.7077
SLCS16	.6199	.5954	.5899	.6343

H-Valjanost varijabli u Hotelling-ovom prostoru

G-Valjanost varijabli u Guttman-ovom prostoru

U-Valjanost varijabli u Harris-ovom prostoru

B-Valjanost varijabli u Burt-ovom prostoru

----- KRAJ MATRICE -----

Prilog 12. Interne metrijske karakteristike HEXACO-PI-R instrumenta prema klasifikaciji stavki i skala na osnovu rada Lija i Aštona (Lee & Ashton, 2016).

Interne metrijske karakteristike Poštenja/Poniznosti (H):

MGET kreira matricu CR.

Marica ima 16 redova i 16 kolona.

Matrica je učitana iz tipa sirovih podataka CORR.

RELACIJE AJTEMA

Interkorelaciјe ajtema

Kolone 1 - 8

	HEX6	HEX12	HEX18	HEX24	HEX30	HEX36	HEX42	HEX48
HEX6	1.0000	.1369	-.0297	.0200	.0735	.0318	.1334	-.0460
HEX12	.1369	1.0000	.2018	.0280	.0907	.3018	.3044	.0778
HEX18	-.0297	.2018	1.0000	.1087	.0226	.1459	.3045	.2151
HEX24	.0200	.0280	.1087	1.0000	-.1093	-.0532	.0488	.0433
HEX30	.0735	.0907	.0226	-.1093	1.0000	-.0054	.0953	.1928
HEX36	.0318	.3018	.1459	-.0532	-.0054	1.0000	.1147	.0519
HEX42	.1334	.3044	.3045	.0488	.0953	.1147	1.0000	.0991
HEX48	-.0460	.0778	.2151	.0433	.1928	.0519	.0991	1.0000

Kolone 9 - 16

	HEX54	HEX60	HEX66	HEX72	HEX78	HEX84	HEX90	HEX96
HEX6	.3487	.1234	.1464	.0124	.2427	.1329	.0994	.0915
HEX12	.1553	.3069	.3286	-.0002	.1434	.4606	.3309	.1899
HEX18	.0656	.1881	.2537	.0325	.0544	.1470	.2828	.1765
HEX24	-.1434	.0113	-.0073	.0113	-.0097	-.0031	-.0133	-.0546
HEX30	.1789	.1903	.0981	.0881	.3188	.0586	.0802	.1875
HEX36	.0628	.2185	.1392	-.1247	.0843	.3800	.1673	.1491
HEX42	.1676	.2170	.4946	.0466	.1227	.1733	.5426	.2863
HEX48	.0695	.1855	.1241	.0853	.1247	.0972	.1353	.1604
HEX54	1.0000	.0883	.1951	.0983	.3078	.1229	.1820	.1511
HEX60	.0883	1.0000	.2162	.0160	.2400	.2694	.2191	.2072
HEX66	.1951	.2162	1.0000	.1414	.1785	.2652	.6235	.4053
HEX72	.0983	.0160	.1414	1.0000	.0458	.0431	.1085	.2589
HEX78	.3078	.2400	.1785	.0458	1.0000	.1466	.1179	.1359
HEX84	.1229	.2694	.2652	.0431	.1466	1.0000	.3208	.2210
HEX90	.1820	.2191	.6235	.1085	.1179	.3208	1.0000	.4175
HEX96	.1511	.2072	.4053	.2589	.1359	.2210	.4175	1.0000

Anti-image kovarijanse

Kolone 1 - 8

	HEX6	HEX12	HEX18	HEX24	HEX30	HEX36	HEX42	HEX48
HEX6	.8213	-.0205	.0746	-.0662	.0208	.0328	-.0392	.0791
HEX12	-.0205	.6810	-.0364	-.0318	-.0246	-.0891	-.0703	.0222
HEX18	.0746	-.0364	.8224	-.0933	.0358	-.0530	-.1092	-.1357

HEX24	-.0662	-.0318	-.0933	.9336	.0935	.0571	-.0428	-.0494
HEX30	.0208	-.0246	.0358	.0935	.8276	.0548	-.0246	-.1205
HEX36	.0328	-.0891	-.0530	.0571	.0548	.7894	.0074	.0042
HEX42	-.0392	-.0703	-.1092	-.0428	-.0246	.0074	.6241	.0164
HEX48	.0791	.0222	-.1357	-.0494	-.1205	.0042	.0164	.8850
HEX54	-.2346	-.0370	-.0268	.1373	-.0506	-.0097	-.0260	-.0276
HEX60	-.0499	-.1036	-.0584	-.0021	-.0802	-.0735	-.0395	-.0877
HEX66	-.0302	-.0586	-.0298	.0099	.0162	.0077	-.1114	-.0054
HEX72	.0297	.0242	.0045	-.0316	-.0236	.1386	.0307	-.0345
HEX78	-.1039	.0049	.0111	-.0402	-.1994	-.0192	.0050	-.0342
HEX84	-.0470	-.2116	.0027	-.0042	.0156	-.1927	.0555	-.0205
HEX90	.0228	-.0232	-.0426	.0186	.0191	.0039	-.1680	-.0153
HEX96	-.0182	.0203	-.0204	.0395	-.0881	-.0656	-.0184	-.0443
Kolone	9 - 16							
	HEX54	HEX60	HEX66	HEX72	HEX78	HEX84	HEX90	HEX96
HEX6	-.2346	-.0499	-.0302	.0297	-.1039	-.0470	.0228	-.0182
HEX12	-.0370	-.1036	-.0586	.0242	.0049	-.2116	-.0232	.0203
HEX18	-.0268	-.0584	-.0298	.0045	.0111	.0027	-.0426	-.0204
HEX24	.1373	-.0021	.0099	-.0316	-.0402	-.0042	.0186	.0395
HEX30	-.0506	-.0802	.0162	-.0236	-.1994	.0156	.0191	-.0881
HEX36	-.0097	-.0735	.0077	.1386	-.0192	-.1927	.0039	-.0656
HEX42	-.0260	-.0395	-.1114	.0307	.0050	.0555	-.1680	-.0184
HEX48	-.0276	-.0877	-.0054	-.0345	-.0342	-.0205	-.0153	-.0443
HEX54	.7700	.0508	-.0141	-.0601	-.1548	.0034	-.0278	-.0045
HEX60	.0508	.7937	-.0053	.0156	-.1071	-.0601	-.0041	-.0449
HEX66	-.0141	-.0053	.5359	-.0422	-.0482	-.0086	-.2015	-.0949
HEX72	-.0601	.0156	-.0422	.8897	.0063	-.0390	.0037	-.1801
HEX78	-.1548	-.1071	-.0482	.0063	.7789	-.0273	.0217	.0041
HEX84	.0034	-.0601	-.0086	-.0390	-.0273	.6776	-.0828	-.0275
HEX90	-.0278	-.0041	-.2015	.0037	.0217	-.0828	.4917	-.1053
HEX96	-.0045	-.0449	-.0949	-.1801	.0041	-.0275	-.1053	.7137

Image kovarijanse

Kolone	1 - 8							
	HEX6	HEX12	HEX18	HEX24	HEX30	HEX36	HEX42	HEX48
HEX6	.1787	.1164	.0448	-.0462	.0943	.0646	.0942	.0330
HEX12	.1164	.3190	.1653	-.0038	.0661	.2126	.2341	.0999
HEX18	.0448	.1653	.1776	.0155	.0584	.0929	.1953	.0794
HEX24	-.0462	-.0038	.0155	.0664	-.0158	.0038	.0060	-.0061
HEX30	.0943	.0661	.0584	-.0158	.1724	.0495	.0707	.0723
HEX36	.0646	.2126	.0929	.0038	.0495	.2106	.1221	.0561
HEX42	.0942	.2341	.1953	.0060	.0707	.1221	.3759	.1155
HEX48	.0330	.0999	.0794	-.0061	.0723	.0561	.1155	.1150
HEX54	.1141	.1183	.0388	-.0061	.1283	.0532	.1416	.0420
HEX60	.0736	.2034	.1297	.0092	.1101	.1450	.1775	.0977
HEX66	.1162	.2700	.2239	.0026	.1143	.1469	.3832	.1187
HEX72	.0420	.0240	.0369	-.0203	.0645	.0139	.0773	.0508
HEX78	.1388	.1483	.0655	-.0499	.1194	.0651	.1277	.0905
HEX84	.0859	.2490	.1497	-.0073	.0742	.1873	.2288	.0767
HEX90	.1222	.3077	.2403	.0053	.0993	.1712	.3745	.1200
HEX96	.0733	.2102	.1562	-.0151	.0994	.0835	.2679	.1161
Kolone	9 - 16							
	HEX54	HEX60	HEX66	HEX72	HEX78	HEX84	HEX90	HEX96
HEX6	.1141	.0736	.1162	.0420	.1388	.0859	.1222	.0733
HEX12	.1183	.2034	.2700	.0240	.1483	.2490	.3077	.2102
HEX18	.0388	.1297	.2239	.0369	.0655	.1497	.2403	.1562
HEX24	-.0061	.0092	.0026	-.0203	-.0499	-.0073	.0053	-.0151
HEX30	.1283	.1101	.1143	.0645	.1194	.0742	.0993	.0994
HEX36	.0532	.1450	.1469	.0139	.0651	.1873	.1712	.0835

HEX42	.1416	.1775	.3832	.0773	.1277	.2288	.3745	.2679
HEX48	.0420	.0977	.1187	.0508	.0905	.0767	.1200	.1161
HEX54	.2300	.1391	.1810	.0382	.1530	.1264	.1542	.1466
HEX60	.1391	.2063	.2109	.0317	.1329	.2093	.2150	.1622
HEX66	.1810	.2109	.4641	.0992	.1303	.2566	.4220	.3104
HEX72	.0382	.0317	.0992	.1103	.0521	.0041	.1122	.0789
HEX78	.1530	.1329	.1303	.0521	.2211	.1193	.1396	.1400
HEX84	.1264	.2093	.2566	.0041	.1193	.3224	.2381	.1935
HEX90	.1542	.2150	.4220	.1122	.1396	.2381	.5083	.3122
HEX96	.1466	.1622	.3104	.0789	.1400	.1935	.3122	.2863

MERE REPREZENTATIVNOSTI TESTA

Kaiser, Mayer, Olkin, mera reprezentativnosti, PSI 1
.8677

Kaiser, Rice, mera reprezentativnosti, PSI 2
.9314

Kaiser, mera reprezentativnosti, PSI 3
.5853

Momirovic, Dobric, Gredelj, mera reprezentativnosti, PSI 4
.9695

Hosek-Momirovic, mera reprezentativnosti, PSI 5
.2535

MERE POUZDANOSTI POD KLASICNIM SUMACIONIM MODELOM:

Spearman-Brown-Kuder-Richardson-Guttman-Cronbach, ALFA
.7354

Guttman, LAMBDA 1
.6894

Guttman, LAMBDA 2
.8089

Guttman, LAMBDA 6
.7664

MERE POUZDANOSTI PRVE GLAVNE KOMPONENTE:

Momirovic, apsolutna donja granica pouzdanosti, MI 1
.7268

Lord-Kaiser-Caffrey, BETA
.7752

Momirovic-Dobric-Gredelj, donja granica pouzdanosti, BETA 1
.5282

Momirovic-Dobric-Gredelj, gornja granica pouzdanosti, BETA 2
.9253

Momirovic, donja granica pouzdanosti, BETA 6
.8169

MERE POUZDANOSTI POD GUTTMANOVIM MODELOM MERENJA:

Momirovic, Knezevic, donja granica pouzdanosti, GAMA
.8196

Guttman-Nicewander, RHO
.8253

Momirovic-Dobric, donja granica pouzdanosti, RHO 1
.6812

Momirovic, donja granica pouzdanosti, TAU
.6738

Zakrajsek-Momirovic-Dobric, gornja granica pouzdanosti, RHO 2
.9695

MERE HOMOGENOSTI TESTOVA:

Prosecna korelacija varijabli, H 1
.1480

Momirovic, mera homogenosti, H 2
.6220

Momirovic-Gredelj, mera homogenosti, H 4
.7333

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 5
.5693

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 6
.6456

Momirovic-Knezevic, mera homogenosti, H 7
.3335

REPREZENTATIVNOST,	RELIJABILNOST I HOMOGENOST VARIJABLI	REP	REL	RELIND	HOM
HEX6	.6901	.1787	.4228	.2207	
HEX12	.9089	.3190	.5648	.4888	
HEX18	.8738	.1776	.4215	.3400	
HEX24	.0412	.0664	.2576	.0117	
HEX30	.7139	.1724	.4153	.2107	
HEX36	.7984	.2106	.4589	.2923	
HEX42	.9302	.3759	.6131	.5498	
HEX48	.7642	.1150	.3392	.2143	
HEX54	.7586	.2300	.4796	.2994	
HEX60	.9016	.2063	.4542	.3857	
HEX66	.9420	.4641	.6813	.6293	
HEX72	.5639	.1103	.3322	.1350	
HEX78	.7989	.2211	.4702	.2924	
HEX84	.8685	.3224	.5678	.4504	
HEX90	.9304	.5083	.7130	.6474	
HEX96	.9074	.2863	.5351	.4737	

VALJANOST VARIJABLI

	H	G	U	B
HEX6	.2921	.2711	.2569	.3507
HEX12	.6031	.5965	.5859	.5652
HEX18	.4337	.4125	.4164	.4416
HEX24	.0147	.0116	.0095	.1222
HEX30	.2941	.2672	.2399	.3568
HEX36	.3798	.3601	.3460	.3712
HEX42	.6396	.6549	.6768	.5783
HEX48	.2959	.2681	.2525	.3645
HEX54	.3922	.3705	.3516	.4250
HEX60	.5087	.4785	.4551	.5151
HEX66	.7168	.7540	.7736	.6413
HEX72	.1770	.1641	.1659	.2596
HEX78	.3940	.3661	.3347	.4533
HEX84	.5583	.5507	.5357	.5344
HEX90	.7304	.7806	.7999	.6429
HEX96	.5805	.5714	.5761	.5550

H-Valjanost varijabli u Hotelling-ovom prostoru

G-Valjanost varijabli u Guttman-ovom prostoru

U-Valjanost varijabli u Harris-ovom prostoru

B-Valjanost varijabli u Burt-ovom prostoru

----- KRAJ MATRICE -----

Interne metrijske karakteristike Emocionalnosti (E):

MGET kreira matricu CR.

Marica ima 16 redova i 16 kolona.

Matrica je učitana iz tipa sirovih podataka CORR.

RELACIJE AJTEMA

Interkorelaciije ajtema

Kolone 1 - 8

	HEX5	HEX11	HEX17	HEX23	HEX29	HEX35	HEX41	HEX47
HEX5	1.0000	.1326	.2469	.2692	.2769	.0935	.1174	.0739
HEX11	.1326	1.0000	.2668	.2396	.1355	.3056	.1218	.2697
HEX17	.2469	.2668	1.0000	.4634	.1807	.0884	.3920	.2933
HEX23	.2692	.2396	.4634	1.0000	.2395	.1653	.2641	.3816
HEX29	.2769	.1355	.1807	.2395	1.0000	.1498	.1111	.1144
HEX35	.0935	.3056	.0884	.1653	.1498	1.0000	.0936	.1993
HEX41	.1174	.1218	.3920	.2641	.1111	.0936	1.0000	.1869
HEX47	.0739	.2697	.2933	.3816	.1144	.1993	.1869	1.0000
HEX53	.3638	.1766	.2315	.2605	.3084	.0959	.0722	.0672
HEX59	-.1130	-.1292	-.1517	-.1229	-.0756	-.0322	-.0992	-.0931
HEX65	.1882	.1957	.5371	.3669	.2280	.1137	.3401	.3302
HEX71	.2255	.2241	.3417	.4025	.1887	.1306	.1619	.3998
HEX77	.2988	.2144	.3226	.2365	.2402	.2042	.2241	.0854
HEX83	.0726	.2292	.2100	.1898	.1030	.1638	.0686	.3096
HEX89	.0922	-.0216	.2456	.1068	.1094	.0518	.3011	.1379
HEX95	.1967	.1276	.2590	.4232	.1741	.2368	.2353	.2498

Kolone	9 - 16	HEX53	HEX59	HEX65	HEX71	HEX77	HEX83	HEX89	HEX95
HEX5	.3638	-.1130	.1882	.2255	.2988	.0726	.0922	.1967	
HEX11	.1766	-.1292	.1957	.2241	.2144	.2292	-.0216	.1276	
HEX17	.2315	-.1517	.5371	.3417	.3226	.2100	.2456	.2590	
HEX23	.2605	-.1229	.3669	.4025	.2365	.1898	.1068	.4232	
HEX29	.3084	-.0756	.2280	.1887	.2402	.1030	.1094	.1741	
HEX35	.0959	-.0322	.1137	.1306	.2042	.1638	.0518	.2368	
HEX41	.0722	-.0992	.3401	.1619	.2241	.0686	.3011	.2353	
HEX47	.0672	-.0931	.3302	.3998	.0854	.3096	.1379	.2498	
HEX53	1.0000	-.1011	.2299	.2283	.3197	.1460	.0532	.1968	
HEX59	-.1011	1.0000	-.1291	-.1063	-.0654	-.0024	-.0774	-.0264	
HEX65	.2299	-.1291	1.0000	.3606	.2639	.2080	.3055	.2685	
HEX71	.2283	-.1063	.3606	1.0000	.2202	.2986	.1183	.3924	
HEX77	.3197	-.0654	.2639	.2202	1.0000	.1884	.1093	.2565	
HEX83	.1460	-.0024	.2080	.2986	.1884	1.0000	.0214	.1900	
HEX89	.0532	-.0774	.3055	.1183	.1093	.0214	1.0000	.1170	
HEX95	.1968	-.0264	.2685	.3924	.2565	.1900	.1170	1.0000	

Anti-image kovarijanse

Kolone	1 - 8	HEX5	HEX11	HEX17	HEX23	HEX29	HEX35	HEX41	HEX47
HEX5	.7782	-.0042	-.0417	-.0606	-.1062	-.0011	.0079	.0356	
HEX11	-.0042	.7804	-.0786	-.0259	-.0097	-.1974	-.0130	-.0900	
HEX17	-.0417	-.0786	.5570	-.1374	.0248	.0563	-.1261	-.0096	
HEX23	-.0606	-.0259	-.1374	.6053	-.0552	-.0080	-.0365	-.1244	
HEX29	-.1062	-.0097	.0248	-.0552	.8290	-.0592	.0020	.0027	
HEX35	-.0011	-.1974	.0563	-.0080	-.0592	.8341	-.0049	-.0692	
HEX41	.0079	-.0130	-.1261	-.0365	.0020	-.0049	.7604	-.0221	
HEX47	.0356	-.0900	-.0096	-.1244	.0027	-.0692	-.0221	.6913	
HEX53	-.1675	-.0460	-.0113	-.0510	-.1342	.0177	.0519	.0607	
HEX59	.0433	.0702	.0325	.0222	.0100	-.0073	.0267	.0203	
HEX65	.0165	-.0013	-.1844	-.0211	-.0589	.0063	-.0694	-.0756	
HEX71	-.0519	-.0322	-.0324	-.0665	-.0156	.0359	.0364	-.1408	
HEX77	-.1042	-.0531	-.0814	.0132	-.0604	-.0877	-.0712	.0732	
HEX83	.0351	-.0737	-.0348	.0229	-.0011	-.0430	.0361	-.1366	
HEX89	-.0213	.0955	-.0521	.0493	-.0365	-.0290	-.1568	-.0426	
HEX95	-.0197	.0556	.0210	-.1587	-.0047	-.1211	-.0765	-.0090	
Kolone	9 - 16	HEX53	HEX59	HEX65	HEX71	HEX77	HEX83	HEX89	HEX95
HEX5	-.1675	.0433	.0165	-.0519	-.1042	.0351	-.0213	-.0197	
HEX11	-.0460	.0702	-.0013	-.0322	-.0531	-.0737	.0955	.0556	
HEX17	-.0113	.0325	-.1844	-.0324	-.0814	-.0348	-.0521	.0210	
HEX23	-.0510	.0222	-.0211	-.0665	.0132	.0229	.0493	-.1587	
HEX29	-.1342	.0100	-.0589	-.0156	-.0604	-.0011	-.0365	-.0047	
HEX35	.0177	-.0073	.0063	.0359	-.0877	-.0430	-.0290	-.1211	
HEX41	.0519	.0267	-.0694	.0364	-.0712	.0361	-.1568	-.0765	
HEX47	.0607	.0203	-.0756	-.1408	.0732	-.1366	-.0426	-.0090	
HEX53	.7525	.0322	-.0459	-.0359	-.1160	-.0399	.0144	-.0222	
HEX59	.0322	.9492	.0194	.0283	-.0122	-.0527	.0285	-.0452	
HEX65	-.0459	.0194	.6075	-.0699	-.0275	-.0257	-.1237	-.0184	
HEX71	-.0359	.0283	-.0699	.6608	-.0145	-.1005	-.0036	-.1490	
HEX77	-.1160	-.0122	-.0275	-.0145	.7478	-.0675	-.0013	-.0661	
HEX83	-.0399	-.0527	-.0257	-.1005	-.0675	.8240	.0363	-.0269	
HEX89	.0144	.0285	-.1237	-.0036	-.0013	.0363	.8386	-.0084	
HEX95	-.0222	-.0452	-.0184	-.1490	-.0661	-.0269	-.0084	.7094	

Image kovarijanse

Kolone 1 - 8

	HEX5	HEX11	HEX17	HEX23	HEX29	HEX35	HEX41	HEX47
HEX5	.2218	.1284	.2052	.2086	.1707	.0924	.1253	.1095
HEX11	.1284	.2196	.1882	.2137	.1258	.1082	.1088	.1797
HEX17	.2052	.1882	.4430	.3260	.2054	.1447	.2659	.2837
HEX23	.2086	.2137	.3260	.3947	.1843	.1573	.2277	.2572
HEX29	.1707	.1258	.2054	.1843	.1710	.0906	.1131	.1170
HEX35	.0924	.1082	.1447	.1573	.0906	.1659	.0887	.1302
HEX41	.1253	.1088	.2659	.2277	.1131	.0887	.2396	.1649
HEX47	.1095	.1797	.2837	.2572	.1170	.1302	.1649	.3087
HEX53	.1963	.1306	.2202	.2095	.1742	.1136	.1240	.1279
HEX59	-.0697	-.0590	-.1192	-.1007	-.0656	-.0396	-.0725	-.0728
HEX65	.2047	.1944	.3527	.3458	.1692	.1200	.2706	.2546
HEX71	.1735	.1919	.3094	.3360	.1731	.1665	.1983	.2590
HEX77	.1946	.1613	.2412	.2498	.1798	.1166	.1529	.1586
HEX83	.1077	.1555	.1752	.2127	.1019	.1208	.1047	.1730
HEX89	.0709	.0739	.1934	.1561	.0728	.0228	.1444	.0953
HEX95	.1770	.1832	.2799	.2646	.1694	.1157	.1588	.2408

Kolone 9 - 16

	HEX53	HEX59	HEX65	HEX71	HEX77	HEX83	HEX89	HEX95
HEX5	.1963	-.0697	.2047	.1735	.1946	.1077	.0709	.1770
HEX11	.1306	-.0590	.1944	.1919	.1613	.1555	.0739	.1832
HEX17	.2202	-.1192	.3527	.3094	.2412	.1752	.1934	.2799
HEX23	.2095	-.1007	.3458	.3360	.2498	.2127	.1561	.2646
HEX29	.1742	-.0656	.1692	.1731	.1798	.1019	.0728	.1694
HEX35	.1136	-.0396	.1200	.1665	.1166	.1208	.0228	.1157
HEX41	.1240	-.0725	.2706	.1983	.1529	.1047	.1444	.1588
HEX47	.1279	-.0728	.2546	.2590	.1586	.1730	.0953	.2408
HEX53	.2475	-.0690	.1840	.1924	.2037	.1061	.0675	.1745
HEX59	-.0690	.0508	-.1097	-.0781	-.0776	-.0551	-.0489	-.0716
HEX65	.1840	-.1097	.3925	.2907	.2364	.1822	.1818	.2501
HEX71	.1924	-.0781	.2907	.3392	.2057	.1981	.1147	.2434
HEX77	.2037	-.0776	.2364	.2057	.2522	.1208	.1080	.1904
HEX83	.1061	-.0551	.1822	.1981	.1208	.1760	.0576	.1631
HEX89	.0675	-.0489	.1818	.1147	.1080	.0576	.1614	.1087
HEX95	.1745	-.0716	.2501	.2434	.1904	.1631	.1087	.2906

MERE REPREZENTATIVNOSTI TESTA

Kaiser, Mayer, Olkin, mera reprezentativnosti, PSI 1
.9097

Kaiser, Rice, mera reprezentativnosti, PSI 2
.9488

Kaiser, mera reprezentativnosti, PSI 3
.6390

Momirovic, Dobric, Gredelj, mera reprezentativnosti, PSI 4
.9734

Hosek-Momirovic, mera reprezentativnosti, PSI 5
.3096

MERE POUZDANOSTI POD KLASICNIM SUMACIONIM MODELOM:

Spearman-Brown-Kuder-Richardson-Guttman-Cronbach, ALFA
.7733

Guttman, LAMBDA 1
.7250

Guttman, LAMBDA 2
.8403

Guttman, LAMBDA 6
.7950

MERE POUZDANOSTI PRVE GLAVNE KOMPONENTE:

Momirovic, apsolutna donja granica pouzdanosti, MI 1
.7607

Lord-Kaiser-Caffrey, BETA
.8114

Momirovic-Dobric-Gredelj, donja granica pouzdanosti, BETA 1
.5787

Momirovic-Dobric-Gredelj, gornja granica pouzdanosti, BETA 2
.9427

Momirovic, donja granica pouzdanosti, BETA 6
.8330

MERE POUZDANOSTI POD GUTTMANOVIM MODELOM MERENJA:

Momirovic, Knezevic, donja granica pouzdanosti, GAMA
.8341

Guttman-Nicewander, RHO
.8368

Momirovic-Dobric, donja granica pouzdanosti, RHO 1
.7002

Momirovic, donja granica pouzdanosti, TAU
.6972

Zakrajsek-Momirovic-Dobric, gornja granica pouzdanosti, RHO 2
.9734

MERE HOMOGENOSTI TESTOVA:

Prosecna korelacija varijabli, H 1
.1757

Momirovic, mera homogenosti, H 2
.7151

Momirovic-Gredelj, mera homogenosti, H 4
.7333

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 5
.5927

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 6
.6790

Momirovic-Knezevic, mera homogenosti, H 7
.3977

REPREZENTATIVNOST, RELIJABILNOST I HOMOGENOST VARIJABLI

	REP	REL	RELIND	HOM
HEX5	.8984	.2218	.4709	.3699
HEX11	.8614	.2196	.4686	.3657
HEX17	.9322	.4430	.6656	.6059
HEX23	.9392	.3947	.6283	.5892
HEX29	.9147	.1710	.4135	.3434
HEX35	.7943	.1659	.4073	.2687
HEX41	.9034	.2396	.4894	.3939
HEX47	.9008	.3087	.5557	.4531
HEX53	.8855	.2475	.4975	.3818
HEX59	.8759	.0508	.2255	.1757
HEX65	.9421	.3925	.6265	.5747
HEX71	.9361	.3392	.5824	.5333
HEX77	.9168	.2522	.5022	.4301
HEX83	.8964	.1760	.4195	.3359
HEX89	.8243	.1614	.4018	.2582
HEX95	.9098	.2906	.5391	.4714

VALJANOST VARIJABLI

	H	G	U	B
HEX5	.4585	.4446	.4372	.4635
HEX11	.4519	.4383	.4329	.4573
HEX17	.6931	.7222	.7286	.6460
HEX23	.6834	.7013	.7049	.6406
HEX29	.4344	.4146	.4061	.4568
HEX35	.3491	.3314	.3175	.4012
HEX41	.4732	.4662	.4748	.4708
HEX47	.5386	.5402	.5445	.5252
HEX53	.4723	.4608	.4508	.4784
HEX59	.2254	.2090	.2103	-.0426
HEX65	.6658	.6838	.6905	.6302
HEX71	.6319	.6380	.6384	.6014
HEX77	.5303	.5188	.5097	.5400
HEX83	.4165	.4004	.3996	.4453
HEX89	.3183	.3069	.3128	.3501
HEX95	.5658	.5628	.5620	.5634

H-Valjanost varijabli u Hotelling-ovom prostoru

G-Valjanost varijabli u Guttman-ovom prostoru

U-Valjanost varijabli u Harris-ovom prostoru

B-Valjanost varijabli u Burt-ovom prostoru

----- KRAJ MATRICE -----

Interne metrijske karakteristike Ekstraverzije (X):

MGET kreira matricu CR.

Marica ima 16 redova i 16 kolona.

Matrica je učitana iz tipa sirovih podataka CORR.

RELACIJE AJTEMA

Interkorelacije ajtema

Kolone 1 - 8

	HEX4	HEX10	HEX16	HEX22	HEX28	HEX34	HEX40	HEX46
HEX4	1.0000	.1625	.1580	.2672	.1935	.1015	.1321	.3798
HEX10	.1625	1.0000	.2417	.1492	-.0377	.2179	.1937	.2094
HEX16	.1580	.2417	1.0000	.2540	.1831	.2340	.4089	.3608
HEX22	.2672	.1492	.2540	1.0000	.1377	.1217	.1103	.3697
HEX28	.1935	-.0377	.1831	.1377	1.0000	.1462	.2007	.3256
HEX34	.1015	.2179	.2340	.1217	.1462	1.0000	.2036	.2021
HEX40	.1321	.1937	.4089	.1103	.2007	.2036	1.0000	.3088
HEX46	.3798	.2094	.3608	.3697	.3256	.2021	.3088	1.0000

Kolone 9 - 16

	HEX52	HEX58	HEX64	HEX70	HEX76	HEX82	HEX88	HEX94
HEX4	.1437	.1174	.1342	.1843	.4048	.1627	.2080	.2081
HEX10	.1855	.2709	.1528	.2001	.1726	.3227	.1671	.2105
HEX16	.1833	.1250	.2891	.2734	.1576	.2860	.3671	.2859
HEX22	.2255	.1058	.1700	.2398	.2756	.2500	.1882	.3111
HEX28	.1760	.1377	.1854	.1017	.1625	.0391	.2208	.0972
HEX34	.2370	.3406	.2214	.0794	.0769	.2650	.3334	.2389
HEX40	.0685	.0678	.2881	.1946	.0575	.1944	.2825	.2339
HEX46	.2031	.0753	.2905	.3742	.3004	.1807	.2774	.3335
HEX52	1.0000	.2059	.1656	.1403	.2996	.2644	.1232	.1803
HEX58	.2059	1.0000	.1596	.0032	.0815	.2793	.1650	.1686
HEX64	.1656	.1596	1.0000	.1832	.1859	.1925	.3076	.1530
HEX70	.1403	.0032	.1832	1.0000	.3081	.2309	.1005	.3119
HEX76	.2996	.0815	.1859	.3081	1.0000	.3113	.1125	.1913
HEX82	.2644	.2793	.1925	.2309	.3113	1.0000	.2490	.2702
HEX88	.1232	.1650	.3076	.1005	.1125	.2490	1.0000	.2044
HEX94	.1803	.1686	.1530	.3119	.1913	.2702	.2044	1.0000

Anti-image kovarijanse

Kolone 1 - 8

	HEX4	HEX10	HEX16	HEX22	HEX28	HEX34	HEX40	HEX46
HEX4	.7357	-.0373	.0272	-.0636	-.0389	.0207	-.0144	-.1371
HEX10	-.0373	.7854	-.0520	.0111	.1380	-.0378	-.0605	-.0506
HEX16	.0272	-.0520	.6738	-.0556	-.0201	-.0139	-.1710	-.0663
HEX22	-.0636	.0111	-.0556	.7656	.0018	.0286	.0551	-.1219
HEX28	-.0389	.1380	-.0201	.0018	.8074	-.0169	-.0804	-.1425
HEX34	.0207	-.0378	-.0139	.0286	-.0169	.7474	-.0353	-.0344
HEX40	-.0144	-.0605	-.1710	.0551	-.0804	-.0353	.7395	-.0676
HEX46	-.1371	-.0506	-.0663	-.1219	-.1425	-.0344	-.0676	.5939

HEX52	.0280	-.0471	-.0342	-.0687	-.0839	-.0984	.0457	-.0157
HEX58	-.0445	-.1463	.0088	-.0055	-.0988	-.1723	.0493	.0505
HEX64	.0317	-.0021	-.0522	-.0158	-.0282	-.0426	-.1087	-.0673
HEX70	.0217	-.0577	-.0683	-.0251	.0076	.0260	-.0241	-.1290
HEX76	-.2152	-.0182	.0146	-.0496	-.0468	.0390	.0643	-.0316
HEX82	.0208	-.1093	-.0609	-.0677	.0660	-.0584	-.0456	.0485
HEX88	-.0738	-.0089	-.1299	-.0256	-.0768	-.1439	-.0486	-.0282
HEX94	-.0323	-.0179	-.0446	-.1162	.0356	-.0752	-.0615	-.0729
Kolone	9 - 16							
	HEX52	HEX58	HEX64	HEX70	HEX76	HEX82	HEX88	HEX94
HEX4	.0280	-.0445	.0317	.0217	-.2152	.0208	-.0738	-.0323
HEX10	-.0471	-.1463	-.0021	-.0577	-.0182	-.1093	-.0089	-.0179
HEX16	-.0342	.0088	-.0522	-.0683	.0146	-.0609	-.1299	-.0446
HEX22	-.0687	-.0055	-.0158	-.0251	-.0496	-.0677	-.0256	-.1162
HEX28	-.0839	-.0988	-.0282	.0076	-.0468	.0660	-.0768	.0356
HEX34	-.0984	-.1723	-.0426	.0260	.0390	-.0584	-.1439	-.0752
HEX40	.0457	.0493	-.1087	-.0241	.0643	-.0456	-.0486	-.0615
HEX46	-.0157	.0505	-.0673	-.1290	-.0316	.0485	-.0282	-.0729
HEX52	.8089	-.0579	-.0301	.0113	-.1371	-.0705	.0339	-.0210
HEX58	-.0579	.7815	-.0568	.0709	.0353	-.1148	.0047	-.0516
HEX64	-.0301	-.0568	.7979	-.0359	-.0600	-.0063	-.1159	.0317
HEX70	.0113	.0709	-.0359	.7494	-.1195	-.0560	.0545	-.1238
HEX76	-.1371	.0353	-.0600	-.1195	.6822	-.1372	.0302	.0053
HEX82	-.0705	-.1148	-.0063	-.0560	-.1372	.7079	-.0704	-.0546
HEX88	.0339	.0047	-.1159	.0545	.0302	-.0704	.7282	-.0150
HEX94	-.0210	-.0516	.0317	-.1238	.0053	-.0546	-.0150	.7551

Image kovarijanse

Kolone	1 - 8							
	HEX4	HEX10	HEX16	HEX22	HEX28	HEX34	HEX40	HEX46
HEX4	.2643	.1252	.1851	.2036	.1546	.1223	.1177	.2427
HEX10	.1252	.2146	.1897	.1603	.1003	.1800	.1332	.1588
HEX16	.1851	.1897	.3262	.1984	.1630	.2201	.2379	.2945
HEX22	.2036	.1603	.1984	.2344	.1395	.1503	.1654	.2478
HEX28	.1546	.1003	.1630	.1395	.1926	.1292	.1204	.1831
HEX34	.1223	.1800	.2201	.1503	.1292	.2526	.1683	.1677
HEX40	.1177	.1332	.2379	.1654	.1204	.1683	.2605	.2411
HEX46	.2427	.1588	.2945	.2478	.1831	.1677	.2411	.4061
HEX52	.1717	.1384	.1490	.1568	.0921	.1386	.1142	.1874
HEX58	.0728	.1246	.1338	.1003	.0388	.1683	.1171	.1258
HEX64	.1659	.1507	.2369	.1542	.1572	.1787	.1794	.2232
HEX70	.2060	.1424	.2050	.2147	.1093	.1055	.1705	.2453
HEX76	.1896	.1544	.1722	.2259	.1156	.1159	.1218	.2689
HEX82	.1835	.2135	.2251	.1823	.1052	.2065	.1488	.2292
HEX88	.1342	.1582	.2373	.1626	.1440	.1894	.2339	.2492
HEX94	.1758	.1927	.2413	.1949	.1328	.1637	.1724	.2606
Kolone	9 - 16							
	HEX52	HEX58	HEX64	HEX70	HEX76	HEX82	HEX88	HEX94
HEX4	.1717	.0728	.1659	.2060	.1896	.1835	.1342	.1758
HEX10	.1384	.1246	.1507	.1424	.1544	.2135	.1582	.1927
HEX16	.1490	.1338	.2369	.2050	.1722	.2251	.2373	.2413
HEX22	.1568	.1003	.1542	.2147	.2259	.1823	.1626	.1949
HEX28	.0921	.0388	.1572	.1093	.1156	.1052	.1440	.1328
HEX34	.1386	.1683	.1787	.1055	.1159	.2065	.1894	.1637
HEX40	.1142	.1171	.1794	.1705	.1218	.1488	.2339	.1724
HEX46	.1874	.1258	.2232	.2453	.2689	.2292	.2492	.2606
HEX52	.1911	.1480	.1355	.1516	.1624	.1939	.1571	.1593
HEX58	.1480	.2185	.1028	.0741	.1167	.1645	.1697	.1170
HEX64	.1355	.1028	.2021	.1473	.1259	.1862	.1917	.1848

HEX70	.1516	.0741	.1473	.2506	.1887	.1750	.1550	.1881
HEX76	.1624	.1167	.1259	.1887	.3178	.1741	.1427	.1966
HEX82	.1939	.1645	.1862	.1750	.1741	.2921	.1786	.2156
HEX88	.1571	.1697	.1917	.1550	.1427	.1786	.2718	.1895
HEX94	.1593	.1170	.1848	.1881	.1966	.2156	.1895	.2449

MERE REPREZENTATIVNOSTI TESTA

Kaiser, Mayer, Olkin, mera reprezentativnosti, PSI 1
.8990

Kaiser, Rice, mera reprezentativnosti, PSI 2
.9540

Kaiser, mera reprezentativnosti, PSI 3
.6414

Momirovic, Dobric, Gredelj, mera reprezentativnosti, PSI 4
.9700

Hosek-Momirovic, mera reprezentativnosti, PSI 5
.2989

MERE POUZDANOSTI POD KLASICNIM SUMACIONIM MODELOM:

Spearman-Brown-Kuder-Richardson-Guttman-Cronbach, ALFA
.8065

Guttman, LAMBDA 1
.7561

Guttman, LAMBDA 2
.8670

Guttman, LAMBDA 6
.8192

MERE POUZDANOSTI PRVE GLAVNE KOMPONENTE:

Momirovic, apsolutna donja granica pouzdanosti, MI 1
.7601

Lord-Kaiser-Caffrey, BETA
.8107

Momirovic-Dobric-Gredelj, donja granica pouzdanosti, BETA 1
.5777

Momirovic-Dobric-Gredelj, gornja granica pouzdanosti, BETA 2
.9424

Momirovic, donja granica pouzdanosti, BETA 6
.8253

MERE POUZDANOSTI POD GUTTMANOVIM MODELOM MERENJA:

Momirovic, Knezevic, donja granica pouzdanosti, GAMA
.8258

Guttman-Nicewander, RHO
.8269

Momirovic-Dobric, donja granica pouzdanosti, RHO 1
.6837

Momirovic, donja granica pouzdanosti, TAU
.6829

Zakrajsek-Momirovic-Dobric, gornja granica pouzdanosti, RHO 2
.9700

MERE HOMOGENOSTI TESTOVA:

Prosecna korelacija varijabli, H 1
.2067

Momirovic, mera homogenosti, H 2
.6875

Momirovic-Gredelj, mera homogenosti, H 4
.8000

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 5
.6664

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 6
.7369

Momirovic-Knezevic, mera homogenosti, H 7
.4452

	REP	REL	RELIND	HOM
HEX4	.8784	.2643	.5141	.4077
HEX10	.8853	.2146	.4633	.3771
HEX16	.9322	.3262	.5711	.5157
HEX22	.9305	.2344	.4841	.4339
HEX28	.8195	.1926	.4389	.3107
HEX34	.8879	.2526	.5026	.3926
HEX40	.8917	.2605	.5104	.4076
HEX46	.9218	.4061	.6373	.5671
HEX52	.8987	.1911	.4371	.3629
HEX58	.7932	.2185	.4674	.2914
HEX64	.9318	.2021	.4495	.4084
HEX70	.9025	.2506	.5006	.4128
HEX76	.8538	.3178	.5637	.4197
HEX82	.9088	.2921	.5404	.4589
HEX88	.9069	.2718	.5214	.4429
HEX94	.9332	.2449	.4949	.4565

VALJANOST VARIJABLI

	H	G	U	B
HEX4	.4867	.4865	.4932	.4887
HEX10	.4626	.4533	.4519	.4715
HEX16	.6157	.6249	.6245	.5936
HEX22	.5253	.5200	.5250	.5156
HEX28	.3782	.3698	.3750	.4037
HEX34	.4830	.4772	.4702	.4963
HEX40	.4923	.4909	.4937	.4871
HEX46	.6655	.6921	.6924	.6410
HEX52	.4516	.4394	.4365	.4694
HEX58	.3691	.3600	.3490	.4079
HEX64	.5024	.4916	.4928	.5036
HEX70	.4945	.4927	.5005	.4847
HEX76	.5042	.5110	.5109	.5060
HEX82	.5584	.5592	.5524	.5554
HEX88	.5372	.5361	.5347	.5318
HEX94	.5554	.5508	.5523	.5431

H-Valjanost varijabli u Hotelling-ovom prostoru

G-Valjanost varijabli u Guttman-ovom prostoru

U-Valjanost varijabli u Harris-ovom prostoru

B-Valjanost varijabli u Burt-ovom prostoru

----- KRAJ MATRICE -----

Interne metrijske karakteristike Saradljivosti (A):

MGET kreira matricu CR.

Marica ima 16 redova i 16 kolona.

Matrica je učitana iz tipa sirovih podataka CORR.

RELACIJE AJTEMA

Interkorelacije ajtema

Kolone 1 - 8

	HEX3	HEX9	HEX15	HEX21	HEX27	HEX33	HEX39	HEX45
HEX3	1.0000	.1175	.1309	.0948	.3403	.1393	.0446	.3632
HEX9	.1175	1.0000	.2529	.2408	.0459	.0610	.0679	.1633
HEX15	.1309	.2529	1.0000	.2062	.1127	.0160	.0758	.1556
HEX21	.0948	.2408	.2062	1.0000	.0895	.0838	.1062	.1348
HEX27	.3403	.0459	.1127	.0895	1.0000	.3184	.1104	.3189
HEX33	.1393	.0610	.0160	.0838	.3184	1.0000	.2230	.2137
HEX39	.0446	.0679	.0758	.1062	.1104	.2230	1.0000	.0867
HEX45	.3632	.1633	.1556	.1348	.3189	.2137	.0867	1.0000
HEX51	.1050	.0313	.0693	.0065	.2127	.0844	.0355	.0906
HEX57	.1755	.1929	.1251	.1138	.1866	.1381	.1025	.2530
HEX63	.2577	.2446	.2023	.1871	.1984	.1714	.1156	.1542
HEX69	.0765	.0554	.1300	.1146	.0507	.1276	.1058	.1290
HEX75	.1789	.0962	.1742	.0378	.2725	.0490	.0890	.2564
HEX81	.1052	.1500	.1267	.0500	.1743	.2124	.2005	.2313
HEX87	.1769	.1058	.2210	.1020	.0966	-.0097	.0182	.1095
HEX93	.2605	.1265	.2113	.2178	.2099	.0883	.1487	.2970

Kolone	9 - 16	HEX51	HEX57	HEX63	HEX69	HEX75	HEX81	HEX87	HEX93
HEX3	.1050	.1755	.2577	.0765	.1789	.1052	.1769	.2605	
HEX9	.0313	.1929	.2446	.0554	.0962	.1500	.1058	.1265	
HEX15	.0693	.1251	.2023	.1300	.1742	.1267	.2210	.2113	
HEX21	.0065	.1138	.1871	.1146	.0378	.0500	.1020	.2178	
HEX27	.2127	.1866	.1984	.0507	.2725	.1743	.0966	.2099	
HEX33	.0844	.1381	.1714	.1276	.0490	.2124	-.0097	.0883	
HEX39	.0355	.1025	.1156	.1058	.0890	.2005	.0182	.1487	
HEX45	.0906	.2530	.1542	.1290	.2564	.2313	.1095	.2970	
HEX51	1.0000	.0210	.0908	-.0209	.3609	.0653	.1409	.0943	
HEX57	.0210	1.0000	.1372	.0183	.0896	.1824	.1271	.0805	
HEX63	.0908	.1372	1.0000	.1266	.0711	.1661	.2723	.3030	
HEX69	-.0209	.0183	.1266	1.0000	.0719	.1135	-.0004	.1655	
HEX75	.3609	.0896	.0711	.0719	1.0000	.0274	.2101	.1576	
HEX81	.0653	.1824	.1661	.1135	.0274	1.0000	.0400	.1454	
HEX87	.1409	.1271	.2723	-.0004	.2101	.0400	1.0000	.2149	
HEX93	.0943	.0805	.3030	.1655	.1576	.1454	.2149	1.0000	

Anti-image kovarijanse

Kolone	1 - 8	HEX3	HEX9	HEX15	HEX21	HEX27	HEX33	HEX39	HEX45
HEX3	.7658	-.0135	-.0037	.0122	-.1501	.0021	.0272	-.1648	
HEX9	-.0135	.8379	-.1349	-.1433	.0622	.0011	.0033	-.0447	
HEX15	-.0037	-.1349	.8379	-.0938	-.0171	.0511	-.0108	-.0129	
HEX21	.0122	-.1433	-.0938	.8737	-.0160	-.0231	-.0487	-.0257	
HEX27	-.1501	.0622	-.0171	-.0160	.7228	-.1815	.0015	-.0793	
HEX33	.0021	.0011	.0511	-.0231	-.1815	.8131	-.1425	-.0744	
HEX39	.0272	.0033	-.0108	-.0487	.0015	-.1425	.8985	.0322	
HEX45	-.1648	-.0447	-.0129	-.0257	-.0793	-.0744	.0322	.7141	
HEX51	-.0034	.0067	.0050	.0146	-.0807	-.0352	.0148	.0325	
HEX57	-.0427	-.0994	-.0252	-.0343	-.0604	-.0327	-.0417	-.1136	
HEX63	-.1009	-.1277	-.0422	-.0479	-.0479	-.0731	-.0228	.0392	
HEX69	-.0079	.0201	-.0722	-.0516	.0381	-.0743	-.0382	-.0390	
HEX75	-.0156	-.0403	-.0706	.0346	-.1173	.0486	-.0599	-.1177	
HEX81	.0247	-.0664	-.0491	.0503	-.0452	-.0826	-.1212	-.1036	
HEX87	-.0543	.0143	-.1097	-.0160	.0273	.0440	.0267	.0163	
HEX93	-.0732	.0147	-.0597	-.1026	-.0430	.0407	-.0755	-.1255	
Kolone	9 - 16	HEX51	HEX57	HEX63	HEX69	HEX75	HEX81	HEX87	HEX93
HEX3	-.0034	-.0427	-.1009	-.0079	-.0156	.0247	-.0543	-.0732	
HEX9	.0067	-.0994	-.1277	.0201	-.0403	-.0664	.0143	.0147	
HEX15	.0050	-.0252	-.0422	-.0722	-.0706	-.0491	-.1097	-.0597	
HEX21	.0146	-.0343	-.0479	-.0516	.0346	.0503	-.0160	-.1026	
HEX27	-.0807	-.0604	-.0479	.0381	-.1173	-.0452	.0273	-.0430	
HEX33	-.0352	-.0327	-.0731	-.0743	.0486	-.0826	.0440	.0407	
HEX39	.0148	-.0417	-.0228	-.0382	-.0599	-.1212	.0267	-.0755	
HEX45	.0325	-.1136	.0392	-.0390	-.1177	-.1036	.0163	-.1255	
HEX51	.8412	.0350	-.0271	.0532	-.2506	-.0399	-.0494	-.0140	
HEX57	.0350	.8701	-.0139	.0358	.0005	-.0805	-.0666	.0502	
HEX63	-.0271	-.0139	.7675	-.0523	.0550	-.0479	-.1566	-.1291	
HEX69	.0532	.0358	-.0523	.9251	-.0497	-.0491	.0565	-.0770	
HEX75	-.2506	.0005	.0550	-.0497	.7552	.0675	-.1075	-.0140	
HEX81	-.0399	-.0805	-.0479	-.0491	.0675	.8553	.0149	-.0286	
HEX87	-.0494	-.0666	-.1566	.0565	-.1075	.0149	.8387	-.0831	
HEX93	-.0140	.0502	-.1291	-.0770	-.0140	-.0286	-.0831	.7732	

Image kovarijanse

Kolone 1 - 8

	HEX3	HEX9	HEX15	HEX21	HEX27	HEX33	HEX39	HEX45
HEX3	.2342	.1041	.1273	.1070	.1902	.1414	.0718	.1984
HEX9	.1041	.1621	.1179	.0975	.1081	.0621	.0712	.1186
HEX15	.1273	.1179	.1621	.1124	.0956	.0671	.0650	.1427
HEX21	.1070	.0975	.1124	.1263	.0735	.0607	.0575	.1091
HEX27	.1902	.1081	.0956	.0735	.2772	.1369	.1119	.2396
HEX33	.1414	.0621	.0671	.0607	.1369	.1869	.0805	.1393
HEX39	.0718	.0712	.0650	.0575	.1119	.0805	.1015	.1189
HEX45	.1984	.1186	.1427	.1091	.2396	.1393	.1189	.2859
HEX51	.1015	.0380	.0743	.0211	.1320	.0492	.0503	.1231
HEX57	.1328	.0935	.1000	.0795	.1262	.1054	.0608	.1394
HEX63	.1568	.1169	.1601	.1392	.1504	.0983	.0928	.1934
HEX69	.0686	.0755	.0578	.0631	.0887	.0533	.0676	.0900
HEX75	.1633	.0559	.1036	.0724	.1552	.0976	.0291	.1388
HEX81	.1300	.0837	.0776	.1003	.1291	.1298	.0793	.1277
HEX87	.1226	.1201	.1113	.0860	.1240	.0343	.0449	.1258
HEX93	.1873	.1412	.1516	.1152	.1669	.1291	.0732	.1715

Kolone 9 - 16

	HEX51	HEX57	HEX63	HEX69	HEX75	HEX81	HEX87	HEX93
HEX3	.1015	.1328	.1568	.0686	.1633	.1300	.1226	.1873
HEX9	.0380	.0935	.1169	.0755	.0559	.0837	.1201	.1412
HEX15	.0743	.1000	.1601	.0578	.1036	.0776	.1113	.1516
HEX21	.0211	.0795	.1392	.0631	.0724	.1003	.0860	.1152
HEX27	.1320	.1262	.1504	.0887	.1552	.1291	.1240	.1669
HEX33	.0492	.1054	.0983	.0533	.0976	.1298	.0343	.1291
HEX39	.0503	.0608	.0928	.0676	.0291	.0793	.0449	.0732
HEX45	.1231	.1394	.1934	.0900	.1388	.1277	.1258	.1715
HEX51	.1588	.0560	.0638	.0323	.1103	.0253	.0915	.0803
HEX57	.0560	.1299	.1232	.0542	.0901	.1019	.0606	.1308
HEX63	.0638	.1232	.2325	.0743	.1261	.1182	.1156	.1739
HEX69	.0323	.0542	.0743	.0749	.0222	.0643	.0562	.0885
HEX75	.1103	.0901	.1261	.0222	.2448	.0950	.1026	.1436
HEX81	.0253	.1019	.1182	.0643	.0950	.1447	.0549	.1168
HEX87	.0915	.0606	.1156	.0562	.1026	.0549	.1613	.1318
HEX93	.0803	.1308	.1739	.0885	.1436	.1168	.1318	.2268

MERE REPREZENTATIVNOSTI TESTA

Kaiser, Mayer, Olkin, mera reprezentativnosti, PSI 1
.8104

Kaiser, Rice, mera reprezentativnosti, PSI 2
.9439

Kaiser, mera reprezentativnosti, PSI 3
.4643

Momirovic, Dobric, Gredelj, mera reprezentativnosti, PSI 4
.9399

Hosek-Momirovic, mera reprezentativnosti, PSI 5
.1573

MERE POUZDANOSTI POD KLASICNIM SUMACIONIM MODELOM:

Spearman-Brown-Kuder-Richardson-Guttman-Cronbach, ALFA
.7228

Guttman, LAMBDA 1
.6776

Guttman, LAMBDA 2
.7983

Guttman, LAMBDA 6
.7362

MERE POUZDANOSTI PRVE GLAVNE KOMPONENTE:

Momirovic, apsolutna donja granica pouzdanosti, MI 1
.6889

Lord-Kaiser-Caffrey, BETA
.7348

Momirovic-Dobric-Gredelj, donja granica pouzdanosti, BETA 1
.4745

Momirovic-Dobric-Gredelj, gornja granica pouzdanosti, BETA 2
.9032

Momirovic, donja granica pouzdanosti, BETA 6
.7529

MERE POUZDANOSTI POD GUTTMANOVIM MODELOM MERENJA:

Momirovic, Knezevic, donja granica pouzdanosti, GAMA
.7537

Guttman-Nicewander, RHO
.7548

Momirovic-Dobric, donja granica pouzdanosti, RHO 1
.5697

Momirovic, donja granica pouzdanosti, TAU
.5685

Zakrajsek-Momirovic-Dobric, gornja granica pouzdanosti, RHO 2
.9399

MERE HOMOGENOSTI TESTOVA:

Prosecna korelacija varijabli, H 1
.1401

Momirovic, mera homogenosti, H 2
.6279

Momirovic-Gredelj, mera homogenosti, H 4
.7333

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 5
.6148

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 6
.6716

Momirovic-Knezevic, mera homogenosti, H 7
.3101

REPREZENTATIVNOST, RELIJABILNOST I HOMOGENOST VARIJABLI

	REP	REL	RELIND	HOM
HEX3	.8726	.2342	.4840	.4316
HEX9	.7660	.1621	.4026	.2919
HEX15	.8418	.1621	.4027	.3260
HEX21	.8044	.1263	.3555	.2663
HEX27	.8447	.2772	.5265	.4445
HEX33	.7521	.1869	.4323	.3000
HEX39	.7339	.1015	.3186	.2185
HEX45	.8539	.2859	.5347	.4746
HEX51	.6768	.1588	.3984	.2294
HEX57	.8411	.1299	.3604	.3024
HEX63	.8355	.2325	.4822	.4085
HEX69	.7353	.0749	.2737	.1912
HEX75	.7141	.2448	.4947	.3399
HEX81	.8060	.1447	.3804	.2983
HEX87	.7776	.1613	.4016	.2921
HEX93	.8621	.2268	.4763	.4252

VALJANOST VARIJABLI

	H	G	U	B
HEX3	.5541	.5638	.5733	.5063
HEX9	.4028	.3906	.3819	.4190
HEX15	.4475	.4356	.4286	.4557
HEX21	.3711	.3549	.3484	.3954
HEX27	.5671	.5873	.5937	.5306
HEX33	.3993	.3959	.3975	.4140
HEX39	.3097	.2936	.2880	.3592
HEX45	.6083	.6298	.6323	.5617
HEX51	.3030	.3002	.3069	.3389
HEX57	.4132	.3994	.3995	.4178
HEX63	.5446	.5472	.5397	.5250
HEX69	.2696	.2532	.2509	.3214
HEX75	.4399	.4496	.4544	.4461
HEX81	.4090	.3963	.3931	.4245
HEX87	.3942	.3864	.3859	.4010
HEX93	.5586	.5621	.5616	.5282

H-Valjanost varijabli u Hotelling-ovom prostoru

G-Valjanost varijabli u Guttman-ovom prostoru

U-Valjanost varijabli u Harris-ovom prostoru

B-Valjanost varijabli u Burt-ovom prostoru

----- KRAJ MATRICE -----

Interne metrijske karakteristike Savesnosti (C):

MGET kreira matricu CR.

Marica ima 16 redova i 16 kolona.

Matrica je učitana iz tipa sirovih podataka CORR.

RELACIJE AJTEMA

Interkorelacije ajtema

Kolone 1 - 8

	HEX2	HEX8	HEX14	HEX20	HEX26	HEX32	HEX38	HEX44
HEX2	1.0000	.1007	.2006	.0256	.2594	.2024	.0894	.1165
HEX8	.1007	1.0000	.1368	.1233	.1438	.2897	.1525	.1203
HEX14	.2006	.1368	1.0000	.1720	.2967	.2026	.1524	.1249
HEX20	.0256	.1233	.1720	1.0000	.0970	.1654	.1478	.3247
HEX26	.2594	.1438	.2967	.0970	1.0000	.1483	.0491	.2439
HEX32	.2024	.2897	.2026	.1654	.1483	1.0000	.1849	.1026
HEX38	.0894	.1525	.1524	.1478	.0491	.1849	1.0000	.1964
HEX44	.1165	.1203	.1249	.3247	.2439	.1026	.1964	1.0000

Kolone 9 - 16

	HEX50	HEX56	HEX62	HEX68	HEX74	HEX80	HEX86	HEX92
HEX2	.3425	.1400	.2252	.1863	.2751	.2044	.2227	.1612
HEX8	.0352	.2405	.2429	.1258	.1896	.2050	.2086	.0848
HEX14	.1804	.1421	.2053	.2410	.1470	.1818	.2079	.2338
HEX20	.1145	.0730	.0859	.2828	.2503	.2392	.0740	.3227
HEX26	.2259	.2110	.2249	.3150	.3821	.2890	.1591	.3143
HEX32	.2747	.2891	.3620	.1365	.2967	.2078	.2238	.1515
HEX38	.1328	.1292	.2196	-.0015	.2131	.1205	.1596	.1174
HEX44	.2140	.2758	.1779	.3551	.3737	.3135	.1022	.3081
HEX50	1.0000	.1552	.2553	.1199	.3080	.1810	.1454	.2360
HEX56	.1552	1.0000	.3484	.0960	.3032	.2709	.1261	.1407
HEX62	.2553	.3484	1.0000	.1862	.3291	.2682	.2409	.1833
HEX68	.1199	.0960	.1862	1.0000	.1839	.1527	.1202	.2630
HEX74	.3080	.3032	.3291	.1839	1.0000	.3951	.1769	.3658
HEX80	.1810	.2709	.2682	.1527	.3951	1.0000	.1722	.3441
HEX86	.1454	.1261	.2409	.1202	.1769	.1722	1.0000	.1292
HEX92	.2360	.1407	.1833	.2630	.3658	.3441	.1292	1.0000

Anti-image kovarijanse

Kolone 1 - 8

	HEX2	HEX8	HEX14	HEX20	HEX26	HEX32	HEX38	HEX44
HEX2	.7871	.0012	-.0526	.0719	-.0577	-.0227	-.0041	.0376
HEX8	.0012	.8354	-.0146	-.0345	-.0269	-.1331	-.0554	.0052
HEX14	-.0526	-.0146	.8107	-.0629	-.1366	-.0491	-.0825	.0403
HEX20	.0719	-.0345	-.0629	.7684	.0822	-.0644	-.0563	-.1141
HEX26	-.0577	-.0269	-.1366	.0822	.7070	.0364	.0505	-.0123
HEX32	-.0227	-.1331	-.0491	-.0644	.0364	.7328	-.0441	.0793
HEX38	-.0041	-.0554	-.0825	-.0563	.0505	-.0441	.8667	-.1054
HEX44	.0376	.0052	.0403	-.1141	-.0123	.0793	-.1054	.6739

HEX50	-.1851	.0842	-.0368	-.0029	-.0376	-.1188	-.0146	-.0726
HEX56	.0011	-.0881	-.0251	.0503	-.0401	-.1042	.0128	-.1318
HEX62	-.0249	-.0565	-.0312	.0508	-.0095	-.1192	-.0910	.0251
HEX68	-.0796	-.0323	-.0858	-.1314	-.1361	-.0291	.1066	-.1879
HEX74	-.0738	-.0159	.0681	-.0638	-.1406	-.0722	-.0609	-.1046
HEX80	-.0508	-.0619	-.0220	-.0703	-.0616	-.0105	.0266	-.0852
HEX86	-.0975	-.0944	-.0816	.0126	-.0154	-.0615	-.0634	.0010
HEX92	.0084	.0344	-.0683	-.1330	-.0854	.0111	-.0059	-.0481
Kolone	9 - 16							
	HEX50	HEX56	HEX62	HEX68	HEX74	HEX80	HEX86	HEX92
HEX2	-.1851	.0011	-.0249	-.0796	-.0738	-.0508	-.0975	.0084
HEX8	.0842	-.0881	-.0565	-.0323	-.0159	-.0619	-.0944	.0344
HEX14	-.0368	-.0251	-.0312	-.0858	.0681	-.0220	-.0816	-.0683
HEX20	-.0029	.0503	.0508	-.1314	-.0638	-.0703	.0126	-.1330
HEX26	-.0376	-.0401	-.0095	-.1361	-.1406	-.0616	-.0154	-.0854
HEX32	-.1188	-.1042	-.1192	-.0291	-.0722	-.0105	-.0615	.0111
HEX38	-.0146	.0128	-.0910	.1066	-.0609	.0266	-.0634	-.0059
HEX44	-.0726	-.1318	.0251	-.1879	-.1046	-.0852	.0010	-.0481
HEX50	.7686	.0117	-.0675	.0406	-.0632	.0182	-.0056	-.0635
HEX56	.0117	.7640	-.1419	.0502	-.0563	-.0664	.0183	.0211
HEX62	-.0675	-.1419	.7131	-.0708	-.0662	-.0567	-.0723	-.0041
HEX68	.0406	.0502	-.0708	.7333	.0442	.0529	-.0118	-.0567
HEX74	-.0632	-.0563	-.0662	.0442	.6144	-.0988	-.0051	-.0938
HEX80	.0182	-.0664	-.0567	.0529	-.0988	.7258	-.0324	-.1160
HEX86	-.0056	.0183	-.0723	-.0118	-.0051	-.0324	.8600	-.0103
HEX92	-.0635	.0211	-.0041	-.0567	-.0938	-.1160	-.0103	.7218

Image kovarijanse

Kolone	1 - 8							
	HEX2	HEX8	HEX14	HEX20	HEX26	HEX32	HEX38	HEX44
HEX2	.2129	.1019	.1480	.0975	.2017	.1798	.0853	.1541
HEX8	.1019	.1646	.1222	.0888	.1169	.1566	.0971	.1256
HEX14	.1480	.1222	.1893	.1091	.1601	.1536	.0699	.1652
HEX20	.0975	.0888	.1091	.2316	.1792	.1010	.0915	.2106
HEX26	.2017	.1169	.1601	.1792	.2930	.1846	.0996	.2317
HEX32	.1798	.1566	.1536	.1010	.1846	.2672	.1408	.1819
HEX38	.0853	.0971	.0699	.0915	.0996	.1408	.1333	.0910
HEX44	.1541	.1256	.1652	.2106	.2317	.1819	.0910	.3261
HEX50	.1574	.1194	.1436	.1116	.1883	.1559	.1182	.1414
HEX56	.1411	.1524	.1170	.1233	.1710	.1849	.1420	.1440
HEX62	.2003	.1864	.1741	.1367	.2154	.2427	.1286	.2030
HEX68	.1066	.0935	.1552	.1514	.1789	.1073	.1051	.1671
HEX74	.2013	.1736	.2151	.1866	.2415	.2245	.1521	.2691
HEX80	.1535	.1432	.1599	.1689	.2274	.1972	.1471	.2283
HEX86	.1252	.1143	.1262	.0866	.1437	.1624	.0962	.1032
HEX92	.1696	.1192	.1654	.1898	.2289	.1626	.1115	.2600
Kolone	9 - 16							
	HEX50	HEX56	HEX62	HEX68	HEX74	HEX80	HEX86	HEX92
HEX2	.1574	.1411	.2003	.1066	.2013	.1535	.1252	.1696
HEX8	.1194	.1524	.1864	.0935	.1736	.1432	.1143	.1192
HEX14	.1436	.1170	.1741	.1552	.2151	.1599	.1262	.1654
HEX20	.1116	.1233	.1367	.1514	.1866	.1689	.0866	.1898
HEX26	.1883	.1710	.2154	.1789	.2415	.2274	.1437	.2289
HEX32	.1559	.1849	.2427	.1073	.2245	.1972	.1624	.1626
HEX38	.1182	.1420	.1286	.1051	.1521	.1471	.0962	.1115
HEX44	.1414	.1440	.2030	.1671	.2691	.2283	.1032	.2600
HEX50	.2314	.1670	.1879	.1605	.2448	.1993	.1398	.1725
HEX56	.1670	.2360	.2065	.1462	.2468	.2045	.1445	.1617
HEX62	.1879	.2065	.2869	.1155	.2629	.2115	.1685	.1792

HEX68	.1605	.1462	.1155	.2667	.2280	.2055	.1084	.2063
HEX74	.2448	.2468	.2629	.2280	.3856	.2963	.1718	.2721
HEX80	.1993	.2045	.2115	.2055	.2963	.2742	.1398	.2281
HEX86	.1398	.1445	.1685	.1084	.1718	.1398	.1400	.1190
HEX92	.1725	.1617	.1792	.2063	.2721	.2281	.1190	.2782

MERE REPREZENTATIVNOSTI TESTA

Kaiser, Mayer, Olkin, mera reprezentativnosti, PSI 1
.8942

Kaiser, Rice, mera reprezentativnosti, PSI 2
.9542

Kaiser, mera reprezentativnosti, PSI 3
.6203

Momirovic, Dobric, Gredelj, mera reprezentativnosti, PSI 4
.9685

Hosek-Momirovic, mera reprezentativnosti, PSI 5
.2877

MERE POUZDANOSTI POD KLASICNIM SUMACIONIM MODELOM:

Spearman-Brown-Kuder-Richardson-Guttman-Cronbach, ALFA
.8009

Guttman, LAMBDA 1
.7509

Guttman, LAMBDA 2
.8625

Guttman, LAMBDA 6
.8119

MERE POUZDANOSTI PRVE GLAVNE KOMPONENTE:

Momirovic, apsolutna donja granica pouzdanosti, MI 1
.7562

Lord-Kaiser-Caffrey, BETA
.8066

Momirovic-Dobric-Gredelj, donja granica pouzdanosti, BETA 1
.5718

Momirovic-Dobric-Gredelj, gornja granica pouzdanosti, BETA 2
.9406

Momirovic, donja granica pouzdanosti, BETA 6
.8207

MERE POUZDANOSTI POD GUTTMANOVIM MODELOM MERENJA:

Momirovic, Knezevic, donja granica pouzdanosti, GAMA
.8213

Guttman-Nicewander, RHO
.8225

Momirovic-Dobric, donja granica pouzdanosti, RHO 1
.6766

Momirovic, donja granica pouzdanosti, TAU
.6752

Zakrajsek-Momirovic-Dobric, gornja granica pouzdanosti, RHO 2
.9685

MERE HOMOGENOSTI TESTOVA:

Prosecna korelacija varijabli, H 1
.2009

Momirovic, mera homogenosti, H 2
.7071

Momirovic-Gredelj, mera homogenosti, H 4
.7333

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 5
.6037

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 6
.6857

Momirovic-Knezevic, mera homogenosti, H 7
.3968

REPREZENTATIVNOST, RELIJABILNOST I HOMOGENOST VARIJABLI

	REP	REL	RELIND	HOM
HEX2	.8792	.2129	.4614	.3724
HEX8	.8749	.1646	.4058	.3131
HEX14	.8875	.1893	.4351	.3622
HEX20	.8410	.2316	.4813	.3459
HEX26	.9007	.2930	.5413	.4700
HEX32	.8918	.2672	.5169	.4251
HEX38	.8284	.1333	.3650	.2720
HEX44	.8720	.3261	.5710	.4654
HEX50	.8815	.2314	.4810	.4024
HEX56	.8940	.2360	.4858	.4084
HEX62	.9200	.2869	.5356	.4728
HEX68	.8174	.2667	.5164	.3818
HEX74	.9319	.3856	.6209	.5804
HEX80	.9361	.2742	.5236	.4888
HEX86	.9087	.1400	.3742	.3151
HEX92	.9271	.2782	.5274	.4655

VALJANOST VARIJABLI

	H	G	U	B
HEX2	.4620	.4536	.4513	.4682
HEX8	.3967	.3828	.3779	.4242
HEX14	.4598	.4474	.4397	.4773
HEX20	.4215	.4181	.4221	.4365
HEX26	.5631	.5681	.5717	.5440
HEX32	.5243	.5216	.5138	.5288
HEX38	.3448	.3299	.3281	.3822
HEX44	.5536	.5655	.5707	.5427
HEX50	.4921	.4867	.4880	.4892
HEX56	.4970	.4924	.4946	.4918
HEX62	.5768	.5781	.5724	.5684
HEX68	.4630	.4635	.4649	.4695
HEX74	.6812	.7062	.7082	.6476
HEX80	.5892	.5915	.5956	.5672
HEX86	.4043	.3867	.3798	.4328
HEX92	.5600	.5635	.5686	.5435

H-Valjanost varijabli u Hotelling-ovom prostoru

G-Valjanost varijabli u Guttman-ovom prostoru

U-Valjanost varijabli u Harris-ovom prostoru

B-Valjanost varijabli u Burt-ovom prostoru

----- KRAJ MATRICE -----

Interne metrijske karakteristike Otvorenosti ka iskustvu (O):

MGET kreira matricu CR.

Marica ima 16 redova i 16 kolona.

Matrica je učitana iz tipa sirovih podataka CORR.

RELACIJE AJTEMA

Interkorelaciije ajtema

Kolone 1 - 8

	HEX1	HEX7	HEX13	HEX19	HEX25	HEX31	HEX37	HEX43
HEX1	1.0000	.1417	.3073	.3238	.4560	.2102	.3602	.1971
HEX7	.1417	1.0000	.0485	.1678	.1678	.3569	.1863	.1198
HEX13	.3073	.0485	1.0000	.2709	.2346	.1966	.2623	.1846
HEX19	.3238	.1678	.2709	1.0000	.1933	.2340	.2035	.2923
HEX25	.4560	.1678	.2346	.1933	1.0000	.1789	.3851	.2561
HEX31	.2102	.3569	.1966	.2340	.1789	1.0000	.2848	.2311
HEX37	.3602	.1863	.2623	.2035	.3851	.2848	1.0000	.2311
HEX43	.1971	.1198	.1846	.2923	.2561	.2311	.2311	1.0000
HEX49	.3242	.2309	.2376	.1640	.3041	.2480	.3723	.1549
HEX55	.2345	.1603	.1146	.1970	.2363	.2397	.1677	.1676
HEX61	.1481	.1943	.2053	.2676	.1206	.2045	.2163	.2805
HEX67	.0375	.1243	.0844	.1418	.0285	.0423	.0700	.1618
HEX73	.2737	.0914	.1722	.1852	.3033	.2276	.3094	.2266
HEX79	.3380	.3031	.1554	.2273	.3102	.2611	.3191	.1085
HEX85	.3248	.1469	.2786	.3242	.2858	.2009	.4026	.2520
HEX91	.2739	.2088	.1792	.3316	.2350	.1945	.2715	.2898

Kolone	9 - 16	HEX49	HEX55	HEX61	HEX67	HEX73	HEX79	HEX85	HEX91
HEX1	.3242	.2345	.1481	.0375	.2737	.3380	.3248	.2739	
HEX7	.2309	.1603	.1943	.1243	.0914	.3031	.1469	.2088	
HEX13	.2376	.1146	.2053	.0844	.1722	.1554	.2786	.1792	
HEX19	.1640	.1970	.2676	.1418	.1852	.2273	.3242	.3316	
HEX25	.3041	.2363	.1206	.0285	.3033	.3102	.2858	.2350	
HEX31	.2480	.2397	.2045	.0423	.2276	.2611	.2009	.1945	
HEX37	.3723	.1677	.2163	.0700	.3094	.3191	.4026	.2715	
HEX43	.1549	.1676	.2805	.1618	.2266	.1085	.2520	.2898	
HEX49	1.0000	.2127	.1545	.0520	.3588	.3315	.2356	.2901	
HEX55	.2127	1.0000	.0588	.0441	.1185	.3909	.2376	.2745	
HEX61	.1545	.0588	1.0000	.1168	.2013	.1728	.3033	.2348	
HEX67	.0520	.0441	.1168	1.0000	.0495	.0524	.1403	.1648	
HEX73	.3588	.1185	.2013	.0495	1.0000	.2724	.2639	.1894	
HEX79	.3315	.3909	.1728	.0524	.2724	1.0000	.3244	.2708	
HEX85	.2356	.2376	.3033	.1403	.2639	.3244	1.0000	.2976	.2976
HEX91	.2901	.2745	.2348	.1648	.1894	.2708	.2976	1.0000	

Anti-image kovarijanse

Kolone	1 - 8	HEX1	HEX7	HEX13	HEX19	HEX25	HEX31	HEX37	HEX43
HEX1	.6560	.0170	-.0952	-.1131	-.1835	-.0084	-.0583	.0098	
HEX7	.0170	.7814	.0739	-.0254	-.0435	-.2107	-.0053	.0149	
HEX13	-.0952	.0739	.8101	-.0933	-.0415	-.0658	-.0451	-.0158	
HEX19	-.1131	-.0254	-.0933	.7393	.0246	-.0531	.0320	-.0939	
HEX25	-.1835	-.0435	-.0415	.0246	.6810	.0342	-.1090	-.0958	
HEX31	-.0084	-.2107	-.0658	-.0531	.0342	.7514	-.0830	-.0777	
HEX37	-.0583	-.0053	-.0451	.0320	-.1090	-.0830	.6658	-.0289	
HEX43	.0098	.0149	-.0158	-.0939	-.0958	-.0777	-.0289	.7756	
HEX49	-.0602	-.0763	-.0759	.0359	-.0333	-.0296	-.1069	.0204	
HEX55	-.0217	.0142	.0126	-.0257	-.0531	-.0953	.0436	-.0495	
HEX61	.0240	-.0788	-.0667	-.0765	.0384	-.0366	-.0236	-.1200	
HEX67	.0277	-.0823	-.0321	-.0447	.0313	.0413	.0013	-.0831	
HEX73	-.0297	.0701	.0140	-.0147	-.0820	-.0700	-.0481	-.0687	
HEX79	-.0682	-.1265	.0203	-.0226	-.0460	-.0219	-.0496	.0779	
HEX85	-.0437	.0156	-.0709	-.0841	-.0226	.0168	-.1423	-.0302	
HEX91	-.0346	-.0473	.0066	-.1154	-.0096	.0170	-.0383	-.0963	
Kolone	9 - 16	HEX49	HEX55	HEX61	HEX67	HEX73	HEX79	HEX85	HEX91
HEX1	-.0602	-.0217	.0240	.0277	-.0297	-.0682	-.0437	-.0346	
HEX7	-.0763	.0142	-.0788	-.0823	.0701	-.1265	.0156	-.0473	
HEX13	-.0759	.0126	-.0667	-.0321	.0140	.0203	-.0709	.0066	
HEX19	.0359	-.0257	-.0765	-.0447	-.0147	-.0226	-.0841	-.1154	
HEX25	-.0333	-.0531	.0384	.0313	-.0820	-.0460	-.0226	-.0096	
HEX31	-.0296	-.0953	-.0366	.0413	-.0700	-.0219	.0168	.0170	
HEX37	-.1069	.0436	-.0236	.0013	-.0481	-.0496	-.1423	-.0383	
HEX43	.0204	-.0495	-.1200	-.0831	-.0687	.0779	-.0302	-.0963	
HEX49	.7105	-.0323	.0044	.0069	-.1559	-.0660	.0196	-.0911	
HEX55	-.0323	.7744	.0708	.0094	.0493	-.1937	-.0587	-.0994	
HEX61	.0044	.0708	.8026	-.0182	-.0559	-.0257	-.1123	-.0555	
HEX67	.0069	.0094	-.0182	.9346	-.0009	.0111	-.0547	-.0738	
HEX73	-.1559	.0493	-.0559	-.0009	.7645	-.0732	-.0455	.0085	
HEX79	-.0660	-.1937	-.0257	.0111	-.0732	.6663	-.0742	-.0288	
HEX85	.0196	-.0587	-.1123	-.0547	-.0455	-.0742	.6873	-.0450	
HEX91	-.0911	-.0994	-.0555	-.0738	.0085	-.0288	-.0450	.7414	

Image kovarijanse

Kolone 1 - 8

	HEX1	HEX7	HEX13	HEX19	HEX25	HEX31	HEX37	HEX43
HEX1	.3440	.1588	.2121	.2107	.2726	.2019	.3018	.2069
HEX7	.1588	.2186	.1224	.1425	.1243	.1462	.1810	.1347
HEX13	.2121	.1224	.1899	.1776	.1931	.1308	.2172	.1688
HEX19	.2107	.1425	.1776	.2607	.2179	.1809	.2355	.1985
HEX25	.2726	.1243	.1931	.2179	.3190	.2131	.2762	.1603
HEX31	.2019	.1462	.1308	.1809	.2131	.2486	.2018	.1534
HEX37	.3018	.1810	.2172	.2355	.2762	.2018	.3342	.2022
HEX43	.2069	.1347	.1688	.1985	.1603	.1534	.2022	.2244
HEX49	.2640	.1546	.1616	.1999	.2708	.2184	.2654	.1753
HEX55	.2128	.1744	.1273	.1713	.1832	.1444	.2112	.1181
HEX61	.1721	.1156	.1387	.1911	.1590	.1680	.1927	.1605
HEX67	.0653	.0421	.0523	.0970	.0599	.0836	.0713	.0786
HEX73	.2439	.1615	.1861	.1706	.2213	.1576	.2613	.1580
HEX79	.2698	.1766	.1757	.2047	.2642	.2392	.2695	.1864
HEX85	.2811	.1625	.2077	.2402	.2632	.2177	.2603	.2218
HEX91	.2393	.1615	.1858	.2161	.2255	.2115	.2332	.1935

Kolone 9 - 16

	HEX49	HEX55	HEX61	HEX67	HEX73	HEX79	HEX85	HEX91
HEX1	.2640	.2128	.1721	.0653	.2439	.2698	.2811	.2393
HEX7	.1546	.1744	.1156	.0421	.1615	.1766	.1625	.1615
HEX13	.1616	.1273	.1387	.0523	.1861	.1757	.2077	.1858
HEX19	.1999	.1713	.1911	.0970	.1706	.2047	.2402	.2161
HEX25	.2708	.1832	.1590	.0599	.2213	.2642	.2632	.2255
HEX31	.2184	.1444	.1680	.0836	.1576	.2392	.2177	.2115
HEX37	.2654	.2112	.1927	.0713	.2613	.2695	.2603	.2332
HEX43	.1753	.1181	.1605	.0786	.1580	.1864	.2218	.1935
HEX49	.2895	.1804	.1590	.0589	.2029	.2655	.2552	.1990
HEX55	.1804	.2256	.1296	.0535	.1678	.1972	.1789	.1751
HEX61	.1590	.1296	.1974	.0986	.1454	.1471	.1910	.1793
HEX67	.0589	.0535	.0986	.0654	.0486	.0635	.0856	.0910
HEX73	.2029	.1678	.1454	.0486	.2355	.1992	.2184	.1980
HEX79	.2655	.1972	.1471	.0635	.1992	.3337	.2502	.2420
HEX85	.2552	.1789	.1910	.0856	.2184	.2502	.3127	.2526
HEX91	.1990	.1751	.1793	.0910	.1980	.2420	.2526	.2586

MERE REPREZENTATIVNOSTI TESTA

Kaiser, Mayer, Olkin, mera reprezentativnosti, PSI 1
.9193

Kaiser, Rice, mera reprezentativnosti, PSI 2
.9616

Kaiser, mera reprezentativnosti, PSI 3
.6582

Momirovic, Dobric, Gredelj, mera reprezentativnosti, PSI 4
.9737

Hosek-Momirovic, mera reprezentativnosti, PSI 5
.3324

MERE POUZDANOSTI POD KLASICNIM SUMACIONIM MODELOM:

Spearman-Brown-Kuder-Richardson-Guttman-Cronbach, ALFA
.8185

Guttman, LAMBDA 1
.7674

Guttman, LAMBDA 2
.8765

Guttman, LAMBDA 6
.8264

MERE POUZDANOSTI PRVE GLAVNE KOMPONENTE:

Momirovic, apsolutna donja granica pouzdanosti, MI 1
.7745

Lord-Kaiser-Caffrey, BETA
.8262

Momirovic-Dobric-Gredelj, donja granica pouzdanosti, BETA 1
.5999

Momirovic-Dobric-Gredelj, gornja granica pouzdanosti, BETA 2
.9492

Momirovic, donja granica pouzdanosti, BETA 6
.8368

MERE POUZDANOSTI POD GUTTMANOVIM MODELOM MERENJA:

Momirovic, Knezevic, donja granica pouzdanosti, GAMA
.8371

Guttman-Nicewander, RHO
.8379

Momirovic-Dobric, donja granica pouzdanosti, RHO 1
.7021

Momirovic, donja granica pouzdanosti, TAU
.7012

Zakrajsek-Momirovic-Dobric, gornja granica pouzdanosti, RHO 2
.9737

MERE HOMOGENOSTI TESTOVA:

Prosecna korelacija varijabli, H 1
.2199

Momirovic, mera homogenosti, H 2
.7664

Momirovic-Gredelj, mera homogenosti, H 4
.8000

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 5
.6969

Knezevic-Momirovic, mera homogenosti, H 6
.7663

Momirovic-Knezevic, mera homogenosti, H 7
.4950

REPREZENTATIVNOST, RELIJABILNOST I HOMOGENOST VARIJABLI

	REP	REL	RELIND	HOM
HEX1	.9384	.3440	.5865	.5358
HEX7	.8275	.2186	.4676	.3398
HEX13	.9251	.1899	.4358	.3846
HEX19	.9250	.2607	.5106	.4470
HEX25	.9286	.3190	.5648	.5035
HEX31	.8931	.2486	.4986	.4211
HEX37	.9451	.3342	.5781	.5415
HEX43	.9010	.2244	.4738	.3938
HEX49	.9318	.2895	.5380	.4866
HEX55	.8816	.2256	.4749	.3831
HEX61	.9028	.1974	.4443	.3616
HEX67	.8028	.0654	.2557	.1555
HEX73	.9226	.2355	.4852	.4337
HEX79	.9215	.3337	.5777	.5098
HEX85	.9430	.3127	.5592	.5226
HEX91	.9395	.2586	.5086	.4701

VALJANOST VARIJABLI

	H	G	U	B
HEX1	.6251	.6375	.6418	.5970
HEX7	.4124	.4049	.4029	.4400
HEX13	.4681	.4571	.4583	.4741
HEX19	.5405	.5363	.5311	.5455
HEX25	.5896	.5979	.6038	.5662
HEX31	.5116	.5065	.5020	.5198
HEX37	.6338	.6442	.6471	.6080
HEX43	.4833	.4745	.4678	.5009
HEX49	.5785	.5811	.5831	.5632
HEX55	.4595	.4537	.4568	.4648
HEX61	.4456	.4341	.4282	.4678
HEX67	.2013	.1883	.1831	.2786
HEX73	.5199	.5146	.5178	.5116
HEX79	.5991	.6090	.6108	.5833
HEX85	.6190	.6245	.6234	.6051
HEX91	.5669	.5628	.5594	.5675

H-Valjanost varijabli u Hotelling-ovom prostoru

G-Valjanost varijabli u Guttman-ovom prostoru

U-Valjanost varijabli u Harris-ovom prostoru

B-Valjanost varijabli u Burt-ovom prostoru

----- KRAJ MATRICE -----

Prilog 13. Prikaz rezultata Mernih modela 1, 2 i 3 OFL na nivou podcrtá ličnosti.

Tabela o modifikacionim indeksima Mernog modela 1 OFL na nivou podcrtá ličnosti.

			M.I.	EPC
R5	<-->	R6	19.821	.866
R3	<-->	R5	58.865	1.933
R1	<-->	R3	10.044	-.415
e24	<-->	GFP	20.164	.697
e24	<-->	R1	15.440	.579
e23	<-->	R5	22.803	1.415
e23	<-->	R2	27.915	-2.289
e21	<-->	GFP	32.426	-.786
e21	<-->	R1	23.017	-.628
e20	<-->	R6	29.223	-1.333
e20	<-->	e21	29.153	-1.723
e19	<-->	R6	10.618	.682
e19	<-->	R3	58.091	2.067
e19	<-->	e23	11.852	1.098
e19	<-->	e21	16.589	1.104
e18	<-->	R6	40.227	1.371
e18	<-->	R4	26.054	-1.266
e18	<-->	e22	19.046	1.292
e17	<-->	R4	19.608	1.367
e17	<-->	R2	31.668	-2.376
e17	<-->	e23	21.784	1.912
e16	<-->	R5	11.263	-.926
e16	<-->	R2	12.979	1.453
e15	<-->	R6	12.860	-.775
e15	<-->	R2	13.935	1.267
e14	<-->	R2	13.795	-1.279
e14	<-->	e18	19.948	-1.169
e14	<-->	e17	25.011	1.628
e13	<-->	R6	17.178	1.008
e13	<-->	e21	10.366	1.013
e13	<-->	e17	20.040	1.617
e12	<-->	R6	16.257	-.899
e12	<-->	e21	12.174	-1.006
e12	<-->	e20	11.131	1.013
e12	<-->	e18	11.942	-.919
e11	<-->	GFP	12.745	-.551
e11	<-->	R6	19.066	1.144
e11	<-->	R1	10.281	-.470
e11	<-->	e15	13.404	-1.145
e10	<-->	GFP	20.733	.614
e10	<-->	R2	25.674	1.823
e10	<-->	e23	15.561	-1.377
e10	<-->	e22	13.006	1.132
e10	<-->	e18	11.056	.909
e9	<-->	e19	12.900	.969
e8	<-->	R5	12.454	-1.093
e8	<-->	R3	40.678	-2.381
e8	<-->	e21	20.529	-1.690
e8	<-->	e19	48.379	-2.318
e8	<-->	e9	15.007	-1.438
e7	<-->	R3	21.435	-1.353
e7	<-->	e20	10.250	-.984
e7	<-->	e18	32.249	1.529

			M.I.	EPC
e7	<-->	e14	10.921	-.903
e7	<-->	e12	12.979	-1.001
e6	<-->	e16	13.294	1.473
e5	<-->	R3	10.813	1.058
e5	<-->	e23	21.291	-1.746
e5	<-->	e17	14.812	-1.420
e5	<-->	e10	26.163	1.608
e4	<-->	R2	16.386	-1.775
e4	<-->	e16	10.072	-1.258
e4	<-->	e8	23.193	-2.142
e4	<-->	e6	21.675	-2.046
e3	<-->	R2	16.564	1.821
e3	<-->	e8	12.944	1.644
e1	<-->	R3	10.110	-.940
e1	<-->	e15	11.488	.924
e1	<-->	e12	11.218	-.941
e1	<-->	e11	14.445	-1.256
e1	<-->	e3	13.612	-1.323
e1	<-->	e2	17.696	1.605

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 1 OFL.

			Koef.
H	<---	OFL	.909
E	<---	OFL	.456
X	<---	OFL	.107
A	<---	OFL	.411
C	<---	OFL	.490
O	<---	OFL	.266
HSkromnost	<---	H	.380
HIzbPohlepe	<---	H	.638
HPravicnost	<---	H	.685
HIskrenost	<---	H	.317
ESentimentalnost	<---	E	.841
EZavisnost	<---	E	.575
EAnksioznost	<---	E	.342
EBojazljivost	<---	E	.489
XEnergicnost	<---	X	.711
XDrustvenost	<---	X	.635
XSocSmelost	<---	X	.559
XSocSamopos	<---	X	.609
AStrpljivost	<---	A	.635
AFleksibilnost	<---	A	.620
ANeznost	<---	A	.572
ATendOprastanja	<---	A	.516
CObazrivost	<---	C	.577
CPerfekcionizam	<---	C	.625
CMarljivost	<---	C	.668
COrganizovanost	<---	C	.715
ONekonv	<---	O	.595
OKreativnost	<---	O	.752
ORadoznalost	<---	O	.592
OUvazEstetike	<---	O	.731

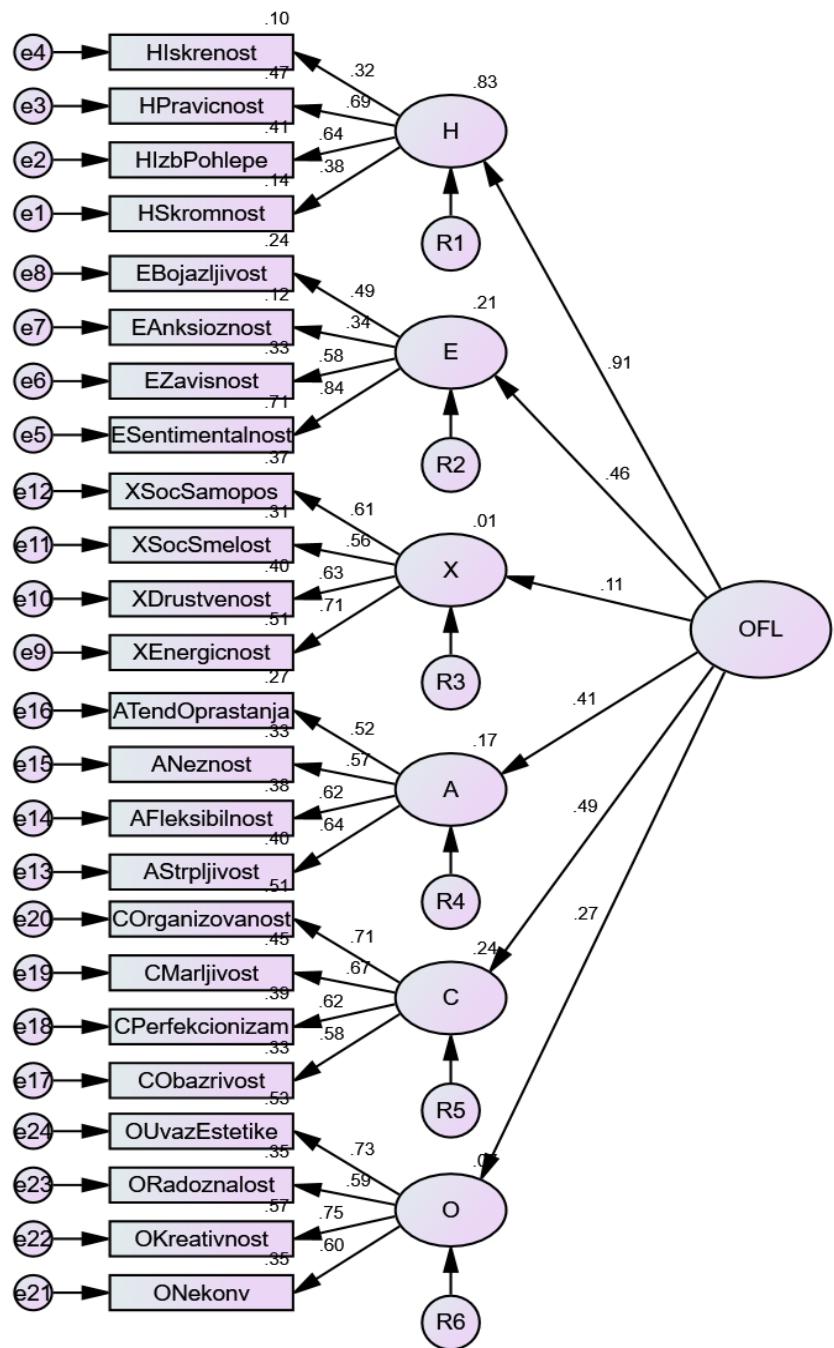

Figura Mernog modela 1 OFL na nivou podcrtala ličnosti.

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 2 OFL.

		Koef.
H	<---	OFL .863
E	<---	OFL .457
X	<---	OFL .168
A	<---	OFL .352
C	<---	OFL .553
O	<---	OFL .294
HSkromnost	<---	H .254
HIzbPohlepe	<---	H .545
HPravincnost	<---	H .783
HIskrenost	<---	H .309
ESentimentalnost	<---	E .837
EZavisnost	<---	E .577
EAnksioznost	<---	E .345
EBojazljivost	<---	E .490
XEnergicnost	<---	X .708
XDrustvenost	<---	X .640
XSocSmelost	<---	X .559
XSocSamopos	<---	X .607
AStrpljivost	<---	A .643
AFleksibilnost	<---	A .619
ANeznost	<---	A .565
ATendOprastanja	<---	A .516
CObazrivost	<---	C .574
CPerfekcionizam	<---	C .631
CMarljivost	<---	C .671
COrganizovanost	<---	C .709
ONekonv	<---	O .594
OKreativnost	<---	O .753
ORadoznalost	<---	O .591
OUvazEstetike	<---	O .731

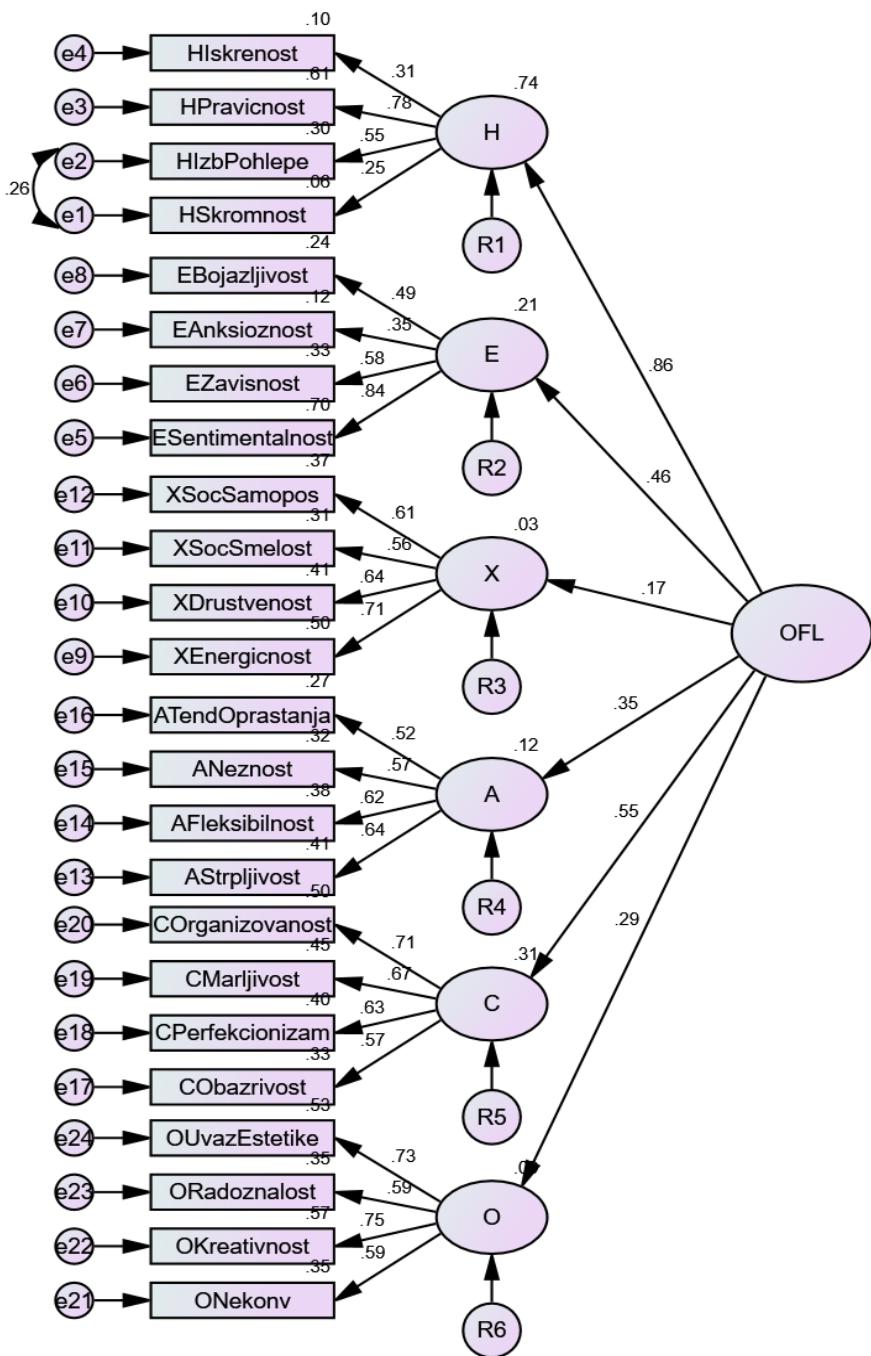

Figura Mernog modela 2 OFL na nivou podcrtala ličnosti.

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 3 OFL.

		Koef.
H	<---	OFL .895
E	<---	OFL .487
X	<---	OFL .118
A	<---	OFL .362
C	<---	OFL .498
O	<---	OFL .255
HSkromnost	<---	H .367
HIzbPohlepe	<---	H .544
HPravcnost	<---	H .792
HIskrenost	<---	H .308
ESentimentalnost	<---	E .832
EZavisnost	<---	E .579
EAanksioznost	<---	E .346
EBojazljivost	<---	E .495
XEnergicnost	<---	X .710
XDrustvenost	<---	X .636
XSocSmelost	<---	X .559
XSocSamopos	<---	X .609
AStrpljivost	<---	A .637
AFleksibilnost	<---	A .618
ANeznost	<---	A .571
ATendOprastanja	<---	A .517
CObazrivost	<---	C .574
CPerfekcionizam	<---	C .629
CMarljivost	<---	C .669
COrganizovanost	<---	C .713
ONekonv	<---	O .596
OKreativnost	<---	O .753
ORadoznalost	<---	O .591
OUvazEstetike	<---	O .730

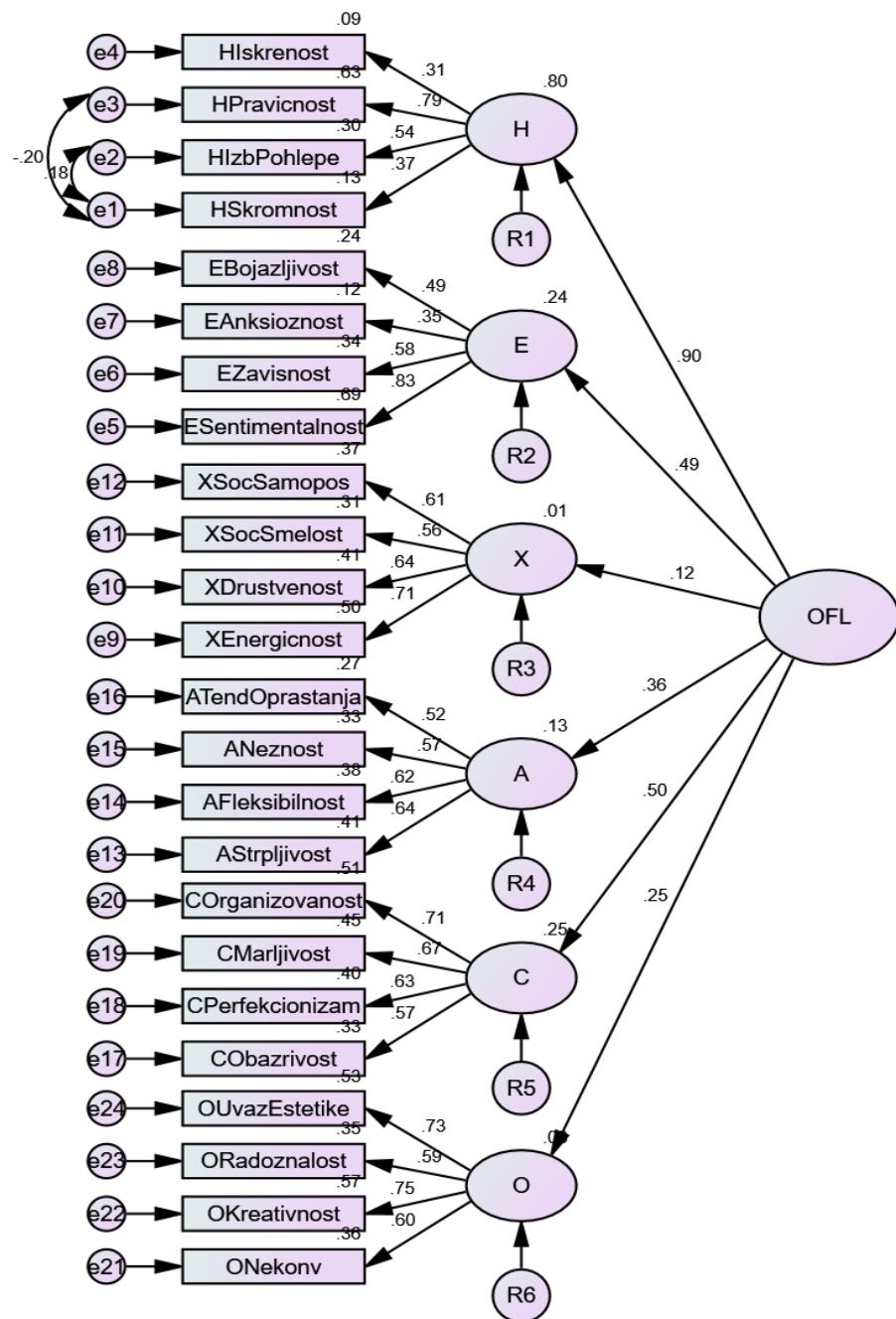

Figura Mernog modela 3 OFL na nivou podcrtala ličnosti.

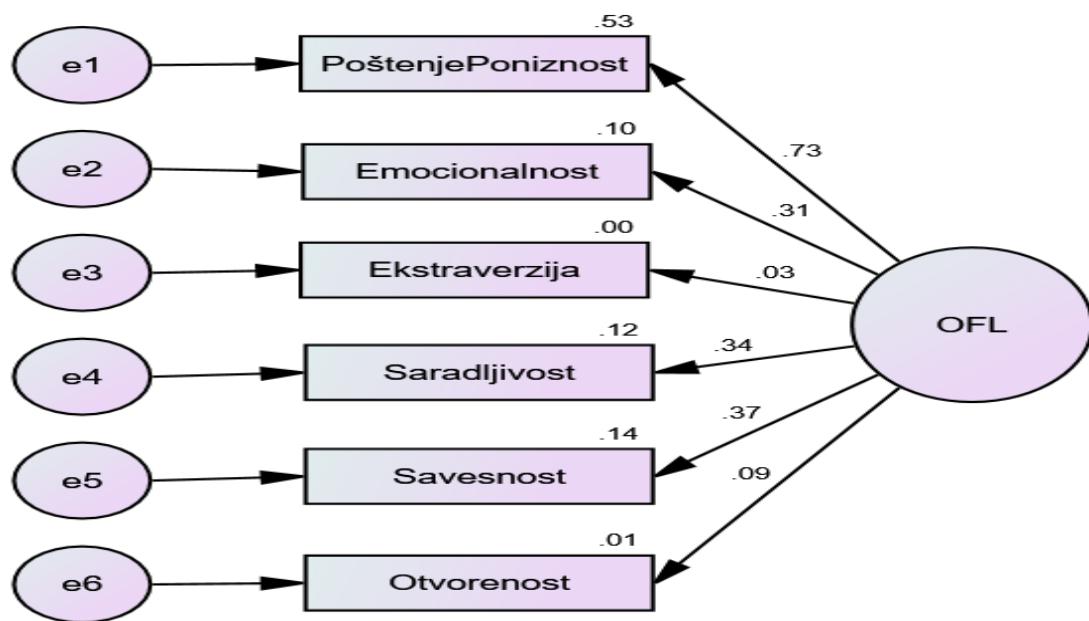
Prilog 14. Prikaz rezultata Mernog modela 4, 5 i 6 OFL konstruisanog na osnovu istraživanja Museka (Musek, 2007).

Tabela o modifikacionim indeksima Mernog modela 4 OFL.

	M.I.	EPC
e3 <--> e1	5.242	-7.825
e3 <--> e2	7.155	-9.855
e5 <--> e3	58.251	27.783
e6 <--> OFL	5.466	1.339
e6 <--> e2	4.397	-8.965
e6 <--> e5	32.386	24.039

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 4 OFL.

	Koef.
Otvorenost	<--- OFL .090
Savesnost	<--- OFL .372
Saradljivost	<--- OFL .340
Ekstraverzija	<--- OFL .027
Emocionalnost	<--- OFL .312
PoštenjePoniznlost	<--- OFL .729

Figura Mernog modela 4 OFL.

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 5 OFL.

		Koef.
Otvorenost	<---	OFL .090
Savesnost	<---	OFL .369
Saradljivost	<---	OFL .345
Ekstraverzija	<---	OFL -.061
Emocionalnost	<---	OFL .327
PoštenjePoniznost	<---	OFL .713

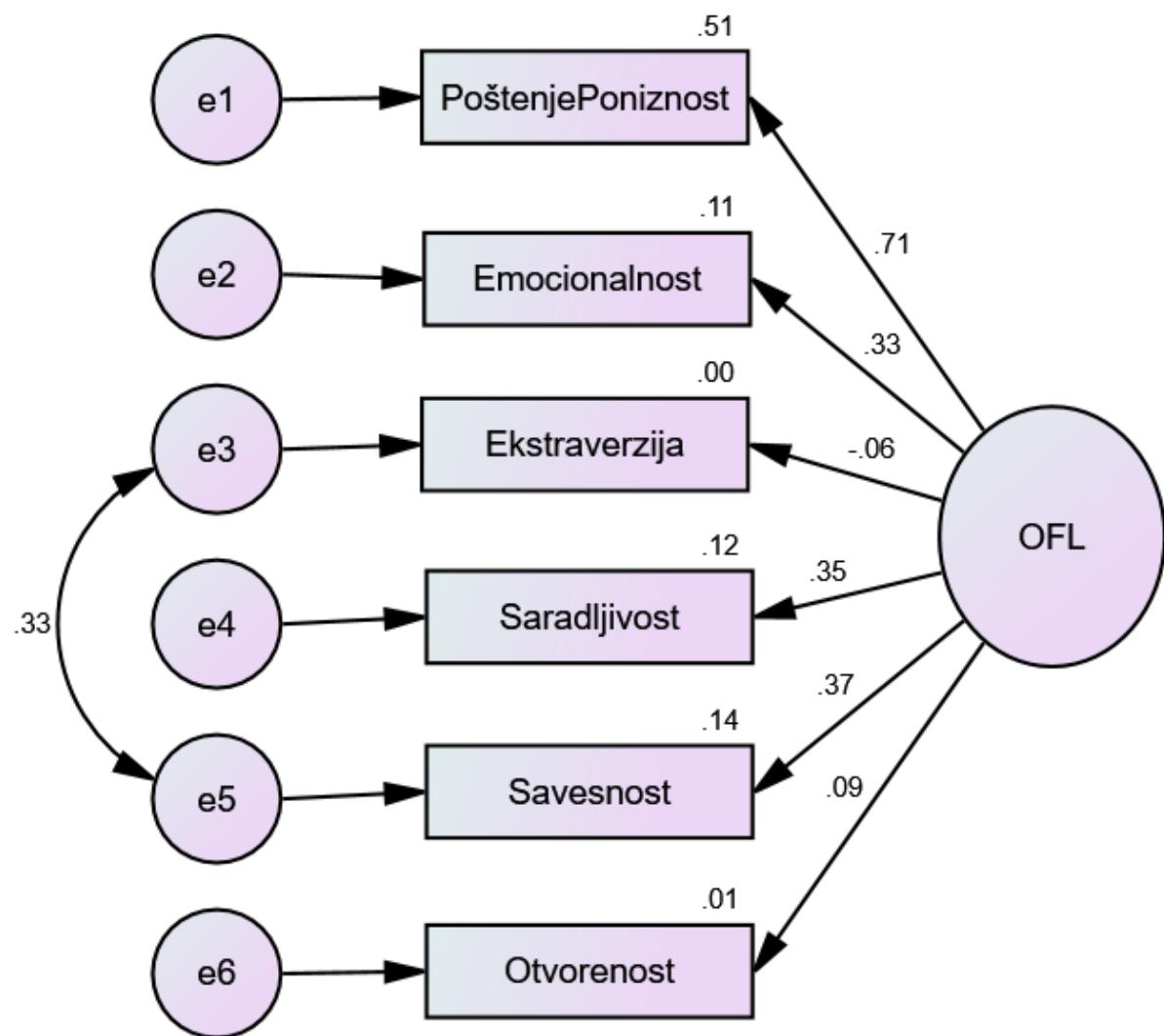

Figura Mernog modela 5 OFL.

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 6 OFL.

		Koef.
Otvorenost	<---	OFL .089
Savesnost	<---	OFL .337
Saradljivost	<---	OFL .334
Ekstraverzija	<---	OFL -.057
Emocionalnost	<---	OFL .326
PoštenjePoniznost	<---	OFL .746

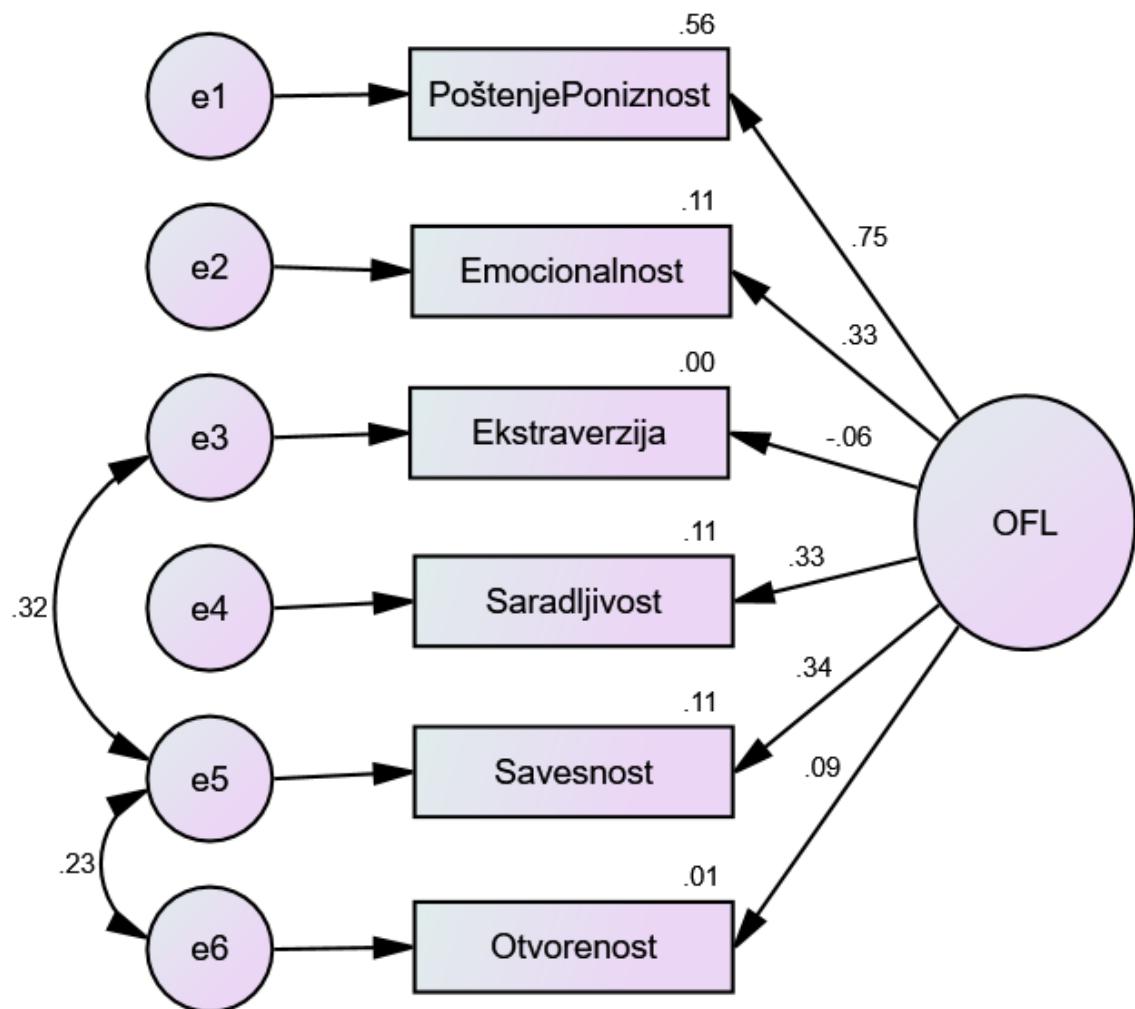

Figura Mernog modela 6 OFL.

Prilog 15. Prikaz rezultata Mernog modela 7 sa Alfa i Beta faktorima višeg reda na nivou podcrtata ličnosti.

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 7 sa Alfa i Beta faktorima višeg reda.

		Koef.
H	<---	Alfa .905
E	<---	Alfa .456
A	<---	Alfa .411
C	<---	Alfa .492
X	<---	Beta .094
O	<---	Beta .229
HSkromnost	<---	H .379
HIzbPohlepe	<---	H .637
HPravicnost	<---	H .685
HIskrenost	<---	H .317
ESentimentalnost	<---	E .841
EZavisnost	<---	E .575
EAnksioznost	<---	E .342
EBojazljivost	<---	E .489
XEnergicnost	<---	X .712
XDrustvenost	<---	X .635
XSocSmelost	<---	X .559
XSocSamopos	<---	X .610
AStrpljivost	<---	A .636
AFleksibilnost	<---	A .620
ANeznost	<---	A .572
ATendOprastanja	<---	A .516
CObazrivost	<---	C .577
CPerfekcionizam	<---	C .625
CMarljivost	<---	C .668
COrganizovanost	<---	C .715
ONekonv	<---	O .595
OKreativnost	<---	O .752
ORadoznanost	<---	O .592
OUvazEstetike	<---	O .732

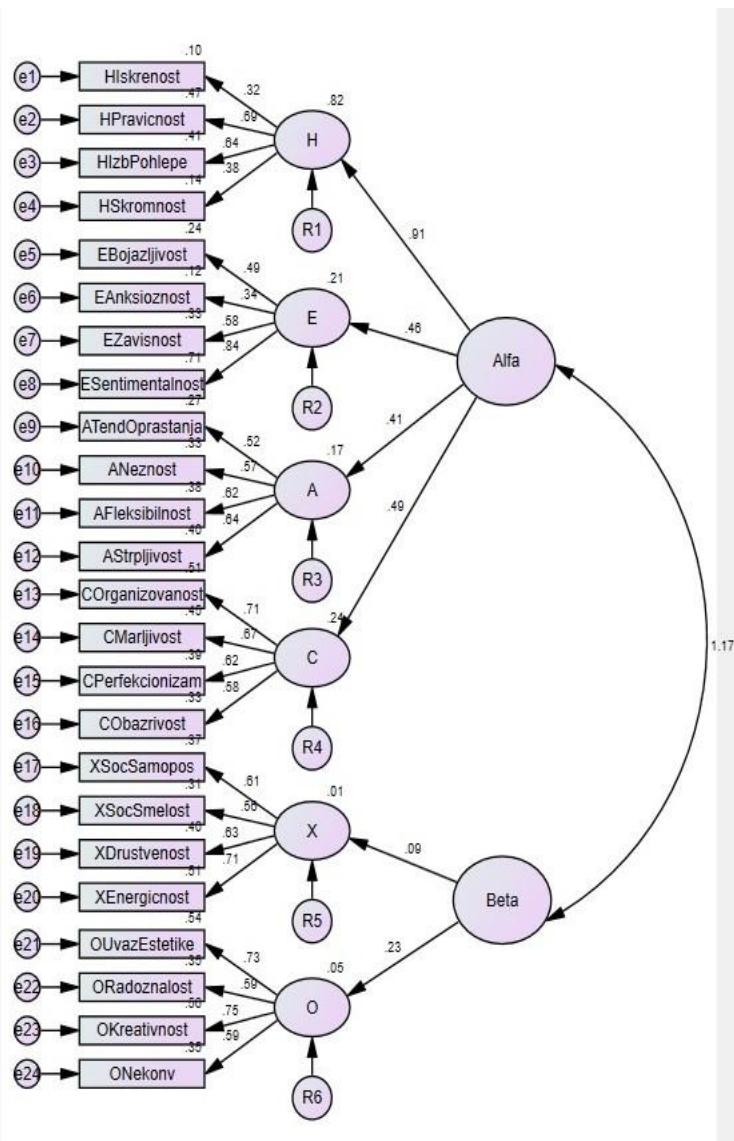

Figura Mernog modela 7 sa Alfa i Beta faktorima višeg reda na nivou podcrtala ličnosti.

Prilog 16. Prikaz rezultata Mernih modela 8 i 9 o multidimenzionalnosti na nivou podcrtala ličnosti.

Tabela o modifikacionim indeksima Modela 8 o multidimenzionalnosti na nivou podcrtala ličnosti.

	M.I.	EPC
e21 <-> H	16.308	.628
e22 <-> C	16.149	1.055
e22 <-> E	20.390	-1.894
e23 <-> E	5.710	.916
e23 <-> e22	6.740	-.947
e24 <-> H	17.888	-.582
e24 <-> e23	6.187	.782
e17 <-> O	40.638	-1.556
e17 <-> e24	35.613	-1.934
e18 <-> X	22.477	1.140

		M.I.	EPC
e18	<-->	e21	8.037
e18	<-->	e22	.966
e18	<-->	e24	.939
e19	<-->	O	23.898
e19	<-->	A	24.410
e19	<-->	X	12.385
e19	<-->	E	10.824
e19	<-->	e23	1.152
e20	<-->	A	19.839
e20	<-->	X	.5678
e20	<-->	E	24.974
e20	<-->	e22	1.723
e20	<-->	e23	-1.113
e20	<-->	e17	9.702
e13	<-->	C	10.618
e13	<-->	E	12.893
e13	<-->	e22	.5353
e13	<-->	e23	.774
e13	<-->	e24	.728
e13	<-->	e20	.848
e14	<-->	O	10.251
e14	<-->	E	10.697
e14	<-->	e17	.732
e14	<-->	e20	.753
e15	<-->	E	13.193
e15	<-->	e19	-1.138
e15	<-->	e20	1.624
e16	<-->	O	9.179
e16	<-->	C	.4977
e16	<-->	E	.4630
e16	<-->	e24	.933
e16	<-->	e20	1.526
e9	<-->	O	18.196
e9	<-->	A	.4052
e9	<-->	e24	-1.015
e9	<-->	e17	.840
e9	<-->	e19	-.989
e10	<-->	O	18.099
e10	<-->	A	6.812
e10	<-->	E	5.420
e10	<-->	e24	1.041
e10	<-->	e17	-1.300
e10	<-->	e14	-1.085
e11	<-->	E	26.935
e11	<-->	e22	1.825
e11	<-->	e23	-1.493
e11	<-->	e19	18.878
e11	<-->	e15	.727
e11	<-->	e9	7.223
e11	<-->	e10	7.346
e11	<-->	e10	8.576
e12	<-->	E	7.140
e12	<-->	e18	.867
e12	<-->	e18	.937
e12	<-->	e18	.697

		M.I.	EPC
e12	<-->	e19	8.430
e12	<-->	e20	5.136
e12	<-->	e9	4.693
e12	<-->	e10	4.240
e5	<-->	O	5.573
e5	<-->	X	28.421
e5	<-->	e21	5.438
e5	<-->	e24	18.500
e5	<-->	e17	6.698
e5	<-->	e18	36.040
e5	<-->	e9	4.342
e5	<-->	e10	4.362
e5	<-->	e11	6.465
e5	<-->	e12	13.357
e6	<-->	O	4.098
e6	<-->	C	13.569
e6	<-->	A	9.005
e6	<-->	X	30.225
e6	<-->	e24	5.386
e6	<-->	e17	6.509
e6	<-->	e19	35.394
e6	<-->	e15	11.377
e6	<-->	e9	15.463
e7	<-->	A	8.844
e7	<-->	X	4.225
e7	<-->	H	5.173
e7	<-->	e20	5.285
e7	<-->	e13	13.257
e7	<-->	e5	4.979
e7	<-->	e6	6.913
e8	<-->	X	12.136
e8	<-->	e22	18.262
e8	<-->	e23	6.884
e8	<-->	e24	4.114
e8	<-->	e18	7.601
e8	<-->	e20	15.071
e8	<-->	e11	27.739
e1	<-->	A	8.338
e1	<-->	E	19.205
e1	<-->	H	8.253
e1	<-->	e13	10.454
e1	<-->	e16	5.628
e1	<-->	e12	7.296
e1	<-->	e5	24.251
e1	<-->	e7	21.654
e2	<-->	C	7.041
e2	<-->	A	5.889
e2	<-->	E	13.080
e2	<-->	e21	6.943
e2	<-->	e22	4.519
e2	<-->	e19	4.417
e2	<-->	e11	6.695

			M.I.	EPC
e2	<-->	e5	8.148	1.298
e2	<-->	e6	4.932	.797
e3	<-->	A	6.164	.853
e3	<-->	E	6.697	-1.196
e3	<-->	e21	5.061	.997
e3	<-->	e24	4.766	-.855
e3	<-->	e18	4.134	-.684
e3	<-->	e19	6.240	-.896
e3	<-->	e6	9.277	-1.152
e4	<-->	A	4.880	.571
e4	<-->	e19	4.087	-.543
e4	<-->	e14	9.728	.844
e4	<-->	e9	9.088	-.834
e4	<-->	e10	10.848	-1.076
e4	<-->	e12	7.444	.795
e4	<-->	e2	16.682	-1.457
e4	<-->	e3	12.795	1.347

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 8 o multidimenzionalnosti.

		Koef.
HSkromnost	<---	H .402
HIzbPohlepe	<---	H .647
HPravincnost	<---	H .673
HIIskrenost	<---	H .299
ESentimentalnost	<---	E .821
EZavisnost	<---	E .584
EAnksioznost	<---	E .340
EBojazljivost	<---	E .508
XEnergeticnost	<---	X .702
XDrustvenost	<---	X .632
XSocSmelost	<---	X .564
XSocSamopos	<---	X .619
AStrpljivost	<---	A .634
AFleksibilnost	<---	A .620
ANeznost	<---	A .572
ATendOprastanja	<---	A .518
CObazrivost	<---	C .559
CPerfekcionizam	<---	C .627
CMarljivost	<---	C .722
COrganizovanost	<---	C .669
ONekonv	<---	O .596
OKreativnost	<---	O .744
ORadoznalost	<---	O .613
OUvazEstetike	<---	O .723

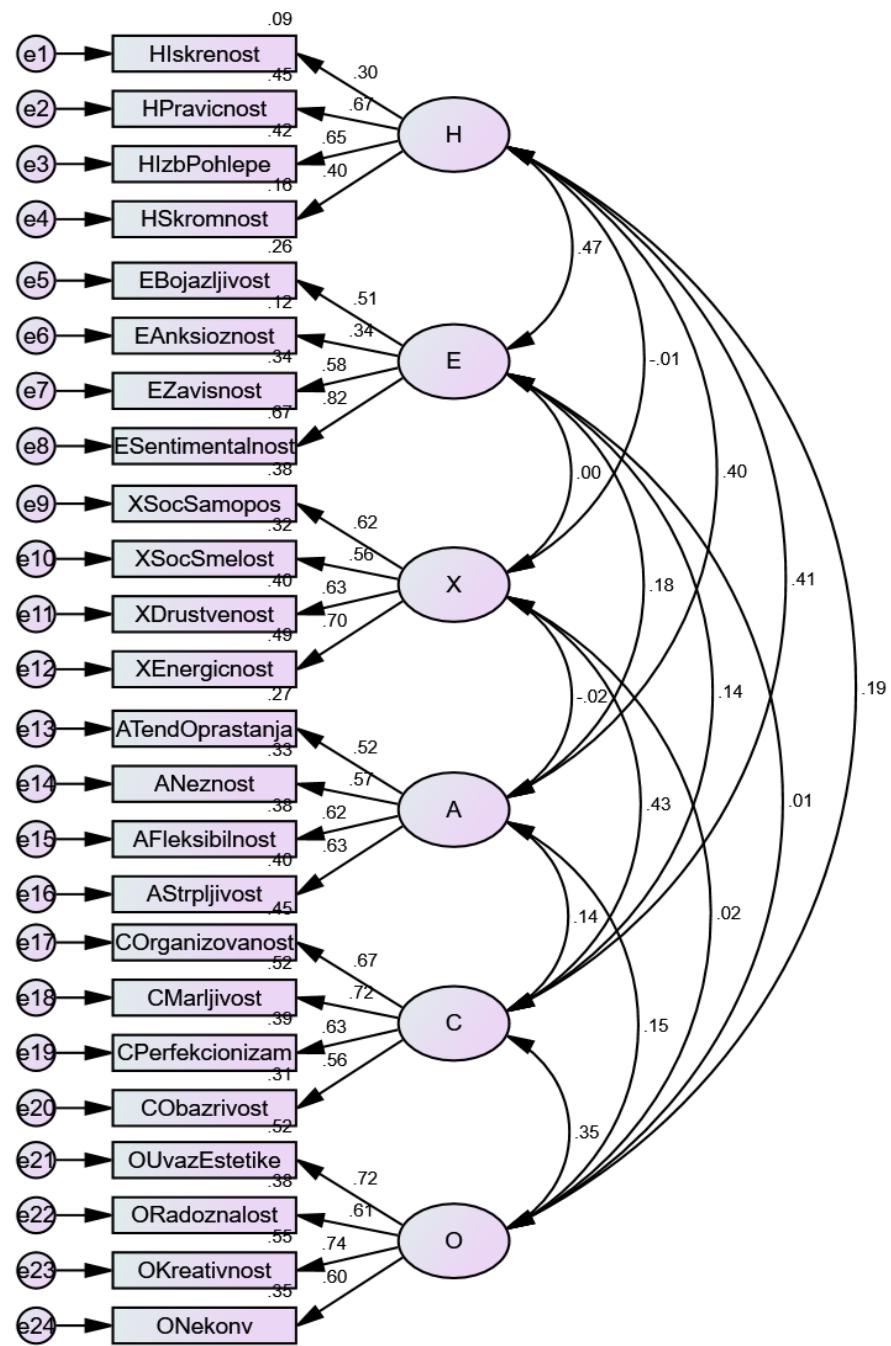

Figura modela 8 – Multidimenzionalni model ličnosti.

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 9 o multidimenzionalnosti.

			Koef.
HSkromnost	<---	H	.532
HIzbPohlepe	<---	H	.578
HPravicnost	<---	H	.781
HIiskrenost	<---	H	.295
ESentimentalnost	<---	E	.807
EZavisnost	<---	E	.591
EAnksioznost	<---	E	.343
EBojazljivost	<---	E	.517
XEnergicnost	<---	X	.701
XDrustvenost	<---	X	.631
XSocSmelost	<---	X	.565
XSocSamopos	<---	X	.620
AStrpljivost	<---	A	.636
AFleksibilnost	<---	A	.617
ANeznost	<---	A	.573
ATendOprastanja	<---	A	.518
CObazrivost	<---	C	.558
CPerfekcionizam	<---	C	.627
CMarljivost	<---	C	.724
COrganizovanost	<---	C	.667
ONekonv	<---	O	.597
OKreativnost	<---	O	.744
ORadoznalost	<---	O	.613
OUvazEstetike	<---	O	.722

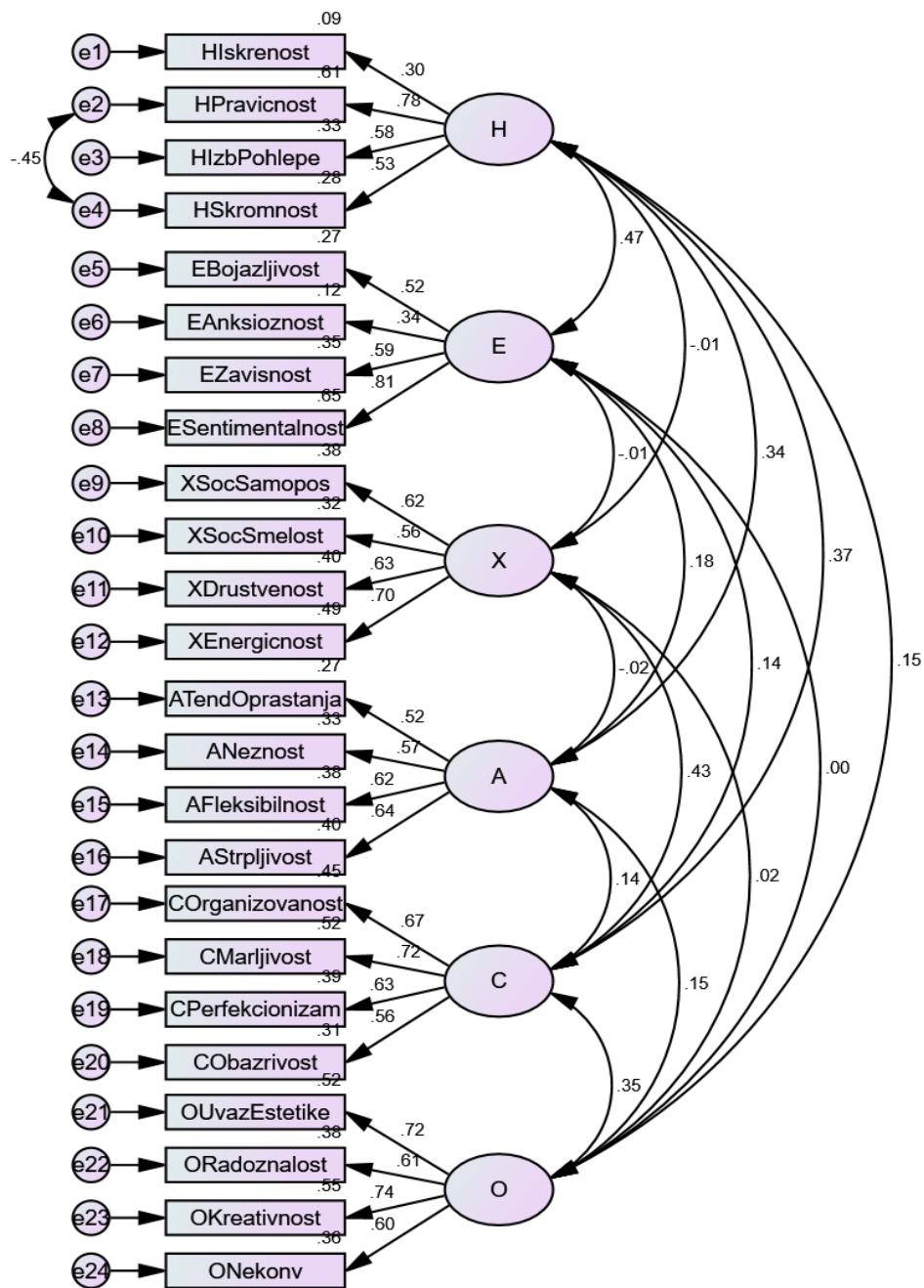
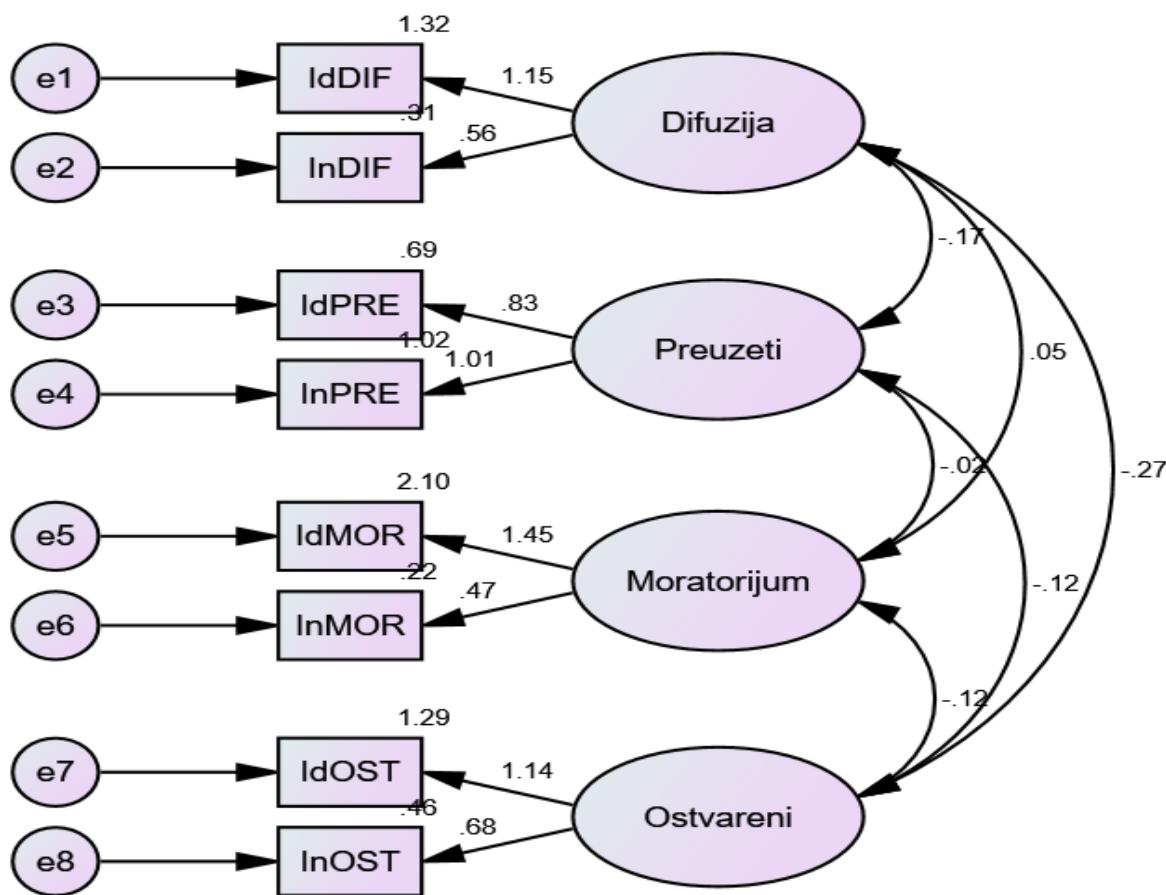

Figura modela 9 – Multidimenzionalni model ličnosti.

Prilog 17. Prikaz rezultata Mernog modela 1 EOMEIS-2 na nivou podskala.

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 1 EOMEIS-2 na nivou podskala.

			Koef.
InDIF	<---	Difuzija	.559
IdDIF	<---	Difuzija	1.149
InPRE	<---	Preuzeti	1.009
IdPRE	<---	Preuzeti	.830
InMOR	<---	Moratorijum	.470
IdMOR	<---	Moratorijum	1.451
InOST	<---	Ostvareni	.679
IdOST	<---	Ostvareni	1.137

Figura Modela 1 EOMEIS-2 na nivou podskala.

Prilog 18. Prikaz rezultata Mernih modela od 2 do 12 EOMEIS-2 na nivou stavki.

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 2 EOMEIS-2 na nivou stavki.

		Koef.
EI64	<---	P .738
EI63	<---	P .719
EI62	<---	P .790
EI58	<---	P .553
EI50	<---	P .530
EI44	<---	P .677
EI41	<---	P .764
EI39	<---	P .770
EI38	<---	P .798
EI37	<---	P .795
EI28	<---	P .690
EI27	<---	P .675
EI24	<---	P .588
EI21	<---	P .655
EI17	<---	P .755
EI3	<---	P .567
EI60	<---	O .678
EI55	<---	O .641
EI51	<---	O .704
EI49	<---	O .775
EI46	<---	O .591
EI45	<---	O .580
EI42	<---	O .590
EI35	<---	O .690
EI33	<---	O .762
EI22	<---	O .527
EI20	<---	O .572
EI18	<---	O .592
EI15	<---	O .659
EI13	<---	O .444
EI59	<---	D .532
EI56	<---	D .557
EI52	<---	D .470
EI23	<---	D .415
EI19	<---	D .555
EI16	<---	D .597
EI10	<---	D .709
EI4	<---	D .425
EI2	<---	D .744
EI1	<---	D .517
EI57	<---	M .574
EI54	<---	M .530
EI47	<---	M .623
EI43	<---	M .479
EI34	<---	M .533
EI32	<---	M .429
EI31	<---	M .644
EI26	<---	M .517
EI12	<---	M .590
EI11	<---	M .473
EI9	<---	M .513
EI5	<---	M .429

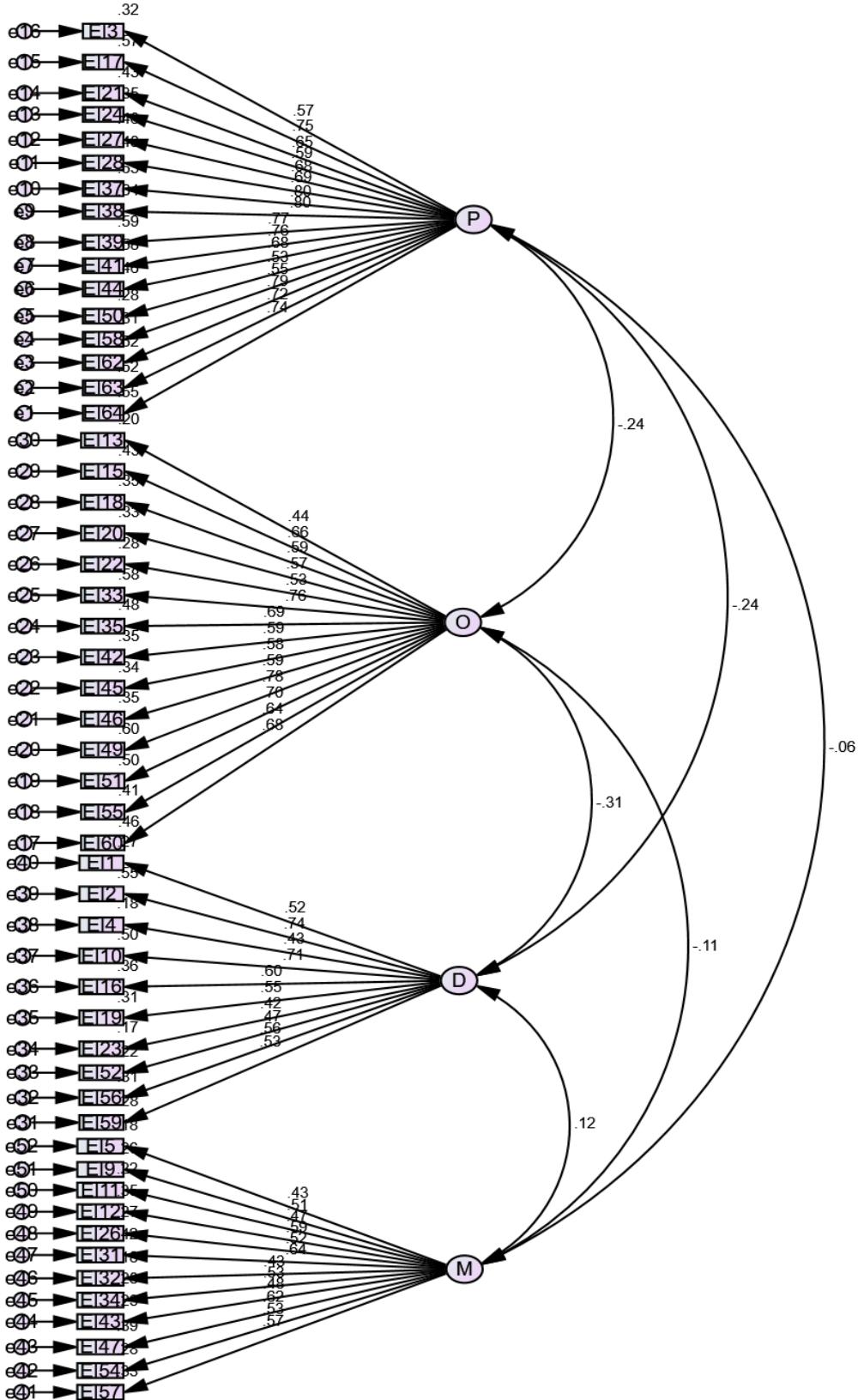

Figura Modela 2 EOMEIS-2 na nivou stavki.

Tabela o Modifikaciji modela 2 EOMEIS-2: uklonjene stavke sa niskim zasićenjima na faktorima.

Stavka	Sadržaj stavke	Zasićenje
EI23 (Difuzija)	Ne razmišljam mnogo o zabavljanju. Uglavnom se samo prepustim situaciji.	.42
EI4 (Difuzija)	Ne postoji životni stil koji mi se posebno sviđa.	.42
EI52(Difuzija)	Nisam jedan od onih koji žive po određenom životnom stilu, bitno mi je da uživam u životu.	.43
EI5 (Moratorijum)	Među različitim ljudima tragam ko bi mi mogao biti pravi prijatelj.	.43
EI32 (Moratorijum)	Ne mogu da se odlučim koja od mnogih političkih partija mene najviše interesuje, dok sve ne sagledam.	.42
EI43 (Moratorijum)	Razmišljaо sam o današnjim ulogama ljubavnih partnera i pokušavam da donesem konačan zaključak šta je najbolje za mene.	.44
EI11 (Moratorijum)	Ima mnogo načina da se da se podele obaveze u braku, i razmišljam koje su najbolje mogućnosti za mene.	.42
EI13 (Ostvareni)	Biram moje bliske prijatelje na osnovu nekih sličnih vrednosti.	.44

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 3 EOMEIS-2 na nivou stavki.

Koef.		
EI64 <---	P	.739
EI63 <---	P	.719
EI62 <---	P	.790
EI58 <---	P	.554
EI50 <---	P	.531
EI44 <---	P	.677
EI41 <---	P	.763
EI39 <---	P	.770
EI38 <---	P	.798
EI37 <---	P	.795
EI28 <---	P	.690
EI27 <---	P	.676
EI24 <---	P	.588
EI21 <---	P	.656
EI17 <---	P	.754
EI3 <---	P	.567
EI60 <---	O	.675
EI55 <---	O	.639
EI51 <---	O	.703
EI49 <---	O	.781
EI46 <---	O	.592
EI45 <---	O	.574
EI42 <---	O	.591
EI35 <---	O	.687
EI33 <---	O	.767
EI22 <---	O	.528
EI20 <---	O	.570
EI18 <---	O	.593
EI15 <---	O	.656
EI59 <---	D	.486
EI56 <---	D	.479
EI19 <---	D	.524
EI16 <---	D	.523
EI10 <---	D	.791
EI2 <---	D	.816
EI1 <---	D	.487
EI57 <---	M	.598
EI54 <---	M	.545
EI47 <---	M	.621

			Koef.
EI34	<---	M	.558
EI31	<---	M	.599
EI26	<---	M	.563
EI12	<---	M	.560
EI9	<---	M	.551

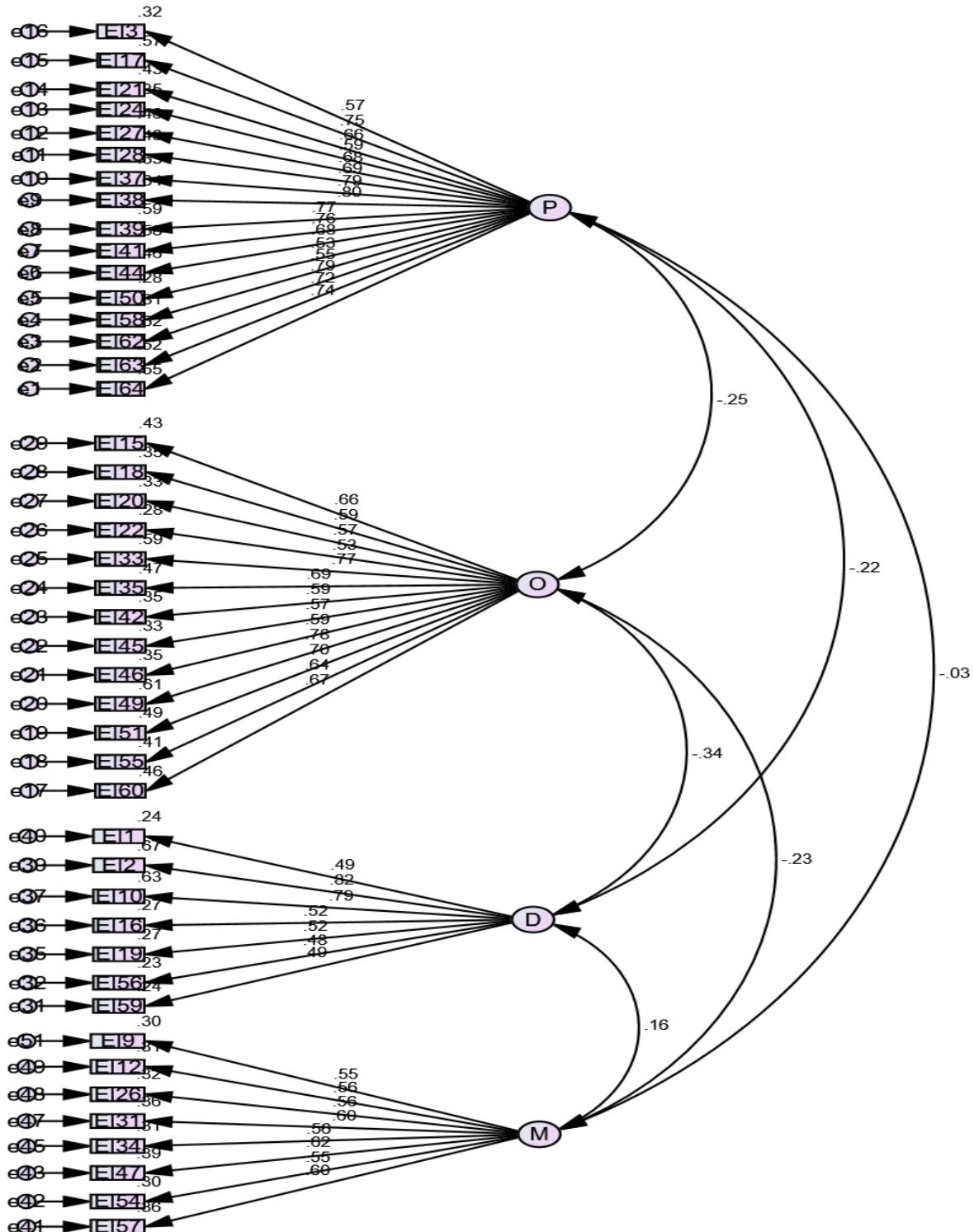

Figura Modela 3 EOMEIS-2 na nivou stavki.

Tabela o modifikacionim indeksima Mernog modela 3 EOMEIS-2 na nivou stavki.

		M.I.	EPC
e51	<-->	O	21.072
e49	<-->	e51	.203
e45	<-->	e48	.407
e43	<-->	e51	.224
e43	<-->	e47	.303
e41	<-->	e51	.438
e40	<-->	e51	.430
e40	<-->	e45	.300
e40	<-->	e41	.199
e37	<-->	e40	.198
e37	<-->	e39	.209
e36	<-->	O	.160
e36	<-->	e41	.265
e36	<-->	e39	.221
e35	<-->	e39	.173
e32	<-->	O	.174
e32	<-->	e37	.217
e32	<-->	e36	1.017
e31	<-->	e35	.361
e29	<-->	e43	.163
e29	<-->	e31	.174
e28	<-->	D	.189
e28	<-->	e48	.297
e28	<-->	e45	.224
e28	<-->	e40	.218
e28	<-->	e39	.155
e28	<-->	e37	.339
e27	<-->	D	.101
e25	<-->	e51	.241
e25	<-->	e41	.208
e25	<-->	e40	.213
e24	<-->	e35	.166
e24	<-->	e31	.170
e23	<-->	M	.143
e23	<-->	D	.153
e23	<-->	e51	.208
e23	<-->	e48	.287
e23	<-->	e45	.359
e23	<-->	e40	.327
e23	<-->	e37	.287
e23	<-->	e28	.490
e22	<-->	e41	.157
e21	<-->	e43	.206
e21	<-->	e42	.218
e21	<-->	e29	.164
e21	<-->	e26	.609
e20	<-->	e51	.234
e20	<-->	e45	.171
e20	<-->	e43	.145
e20	<-->	e41	.184
e20	<-->	e25	.329
e19	<-->	e35	.142
e19	<-->	e31	.149
e19	<-->	e24	.223

		M.I.	EPC
e18	<-->	D	.104
e18	<-->	e36	.250
e18	<-->	e29	.257
e17	<-->	e27	.201
e15	<-->	O	.113
e14	<-->	O	.139
e13	<-->	e51	.191
e13	<-->	e36	-.299
e13	<-->	e32	.268
e12	<-->	e42	.161
e12	<-->	e16	.378
e11	<-->	O	.19199
e11	<-->	e36	.195
e11	<-->	e16	.133
e11	<-->	e12	.161
e10	<-->	O	.21.103
e10	<-->	e22	-.125
e10	<-->	e16	.120
e10	<-->	e11	-.104
e9	<-->	e42	.107
e9	<-->	e12	-.105
e9	<-->	e11	.096
e8	<-->	e10	.121
e7	<-->	e32	-.174
e7	<-->	e15	.125
e7	<-->	e9	.094
e6	<-->	M	.11.776
e6	<-->	O	.17.881
e6	<-->	e14	.153
e6	<-->	e11	.230
e6	<-->	e10	-.106
e6	<-->	e8	-.120
e5	<-->	O	.20.479
e5	<-->	e15	-.135
e5	<-->	e11	.153
e5	<-->	e7	-.186
e5	<-->	e6	.161
e4	<-->	O	.10.229
e4	<-->	e36	.324
e4	<-->	e32	.289
e4	<-->	e31	.226
e4	<-->	e11	.181
e4	<-->	e10	-.140
e4	<-->	e8	-.169
e4	<-->	e6	.206
e4	<-->	e5	.703
e3	<-->	e17	.110
e2	<-->	e10	.097
e2	<-->	e8	.134
e2	<-->	e4	-.174
e2	<-->	e3	.096
e1	<-->	e9	-.122
e1	<-->	e7	.135
e1	<-->	e5	.262
e1	<-->	e4	.240

Tabela prikaza modifikacija od modela 3 do modela 12 EOMEIS-2 na nivou stavki.

Kovarijansa između grešaka	Sadržaj stavke	Faktor	Razlika u χ^2
e32 i e36	EI56 = Ne interesuje me politika i nisam se opredelio ni za jednu partiju. EI16 = Nisam razmišljaо o politici i to me ne interesuje.	Difuzija identiteta	Model 3 – Model 4 = 200.73
e4 i e5	EI58 = Nisam dovodio u pitanje svoju religiju. Ako je dobra za moje roditelje dobra je i za mene. EI50 = Idem u istu crkvу kao i moji roditelji, nikad se nisam ni upitao zašto.	Preuzeti identitet	Model 4 – Model 5 = 134.53
e21 i e26	EI46 = Nakon isprobavanja različitih rekreativnih aktivnosti, pronašao sam jednu ili nekoliko u kojima zaista uživam. EI22 = Od nekoliko rekreacionih aktivnosti, izabrao sam jednu kojom se redovno bavim.	Ostvareni identitet	Model 5 – Model 6 = 109.46
e20 i e25	EI49 = Bilo mi je potrebno mnogo vremena, ali sada sam siguran u kom pravcu želim da razvijam karijeru. EI33 = Trebalo mi je dosta vremena da shvatim, ali sada znam šta hoću od svoje karijere.	Ostvareni identitet	Model 6 – Model 7 = 113.17
e12 i e16	EI27 = Moja shvatanja o muškoj i ženskoj ulozi u ljubavnoj vezi su u skladu sa shvatanjima moje porodice i roditelja. EI3=Moja razmišljanja o muškim i ženskim ulogama su ista kao razmišljanja mojih roditelja.	Preuzeti identitet	Model 7 – Model 8 = 87.34
e23 i e28	EI42 = Razmišljaо sam o religijskim uverenjima i sada mogu da kažem da znam u šta verujem. EI18 = Vera pojedinca je jedinstvena za svakoga. Razmišljaо sam o veri i religiji i sada znam u šta verujem.	Ostvareni identitet	Model 8 – Model 9 = 78.66
e45 i e48	EI34 = Religija je trenutno zbumujući pojam za mene. Stalno menjam svoje stavove o tome šta je dobro, a šta loše za mene. EI26 = Nisam siguran u to šta za mene znači religija, još uvek istražujem.	Moratorijum	Model 9 – Model 10 = 74.01
e41 i e51	EI57 = Postoji mnogo mogućnosti i ne mogu da se odlučim koji bi posao bio pravi za mene. EI9 = Nisam siguran koji je odgovarajući posao za mene koji je u skladu sa mojim sposobnostima.	Moratorijum	Model 10 – Model 11 = 60.12
e31 i e35	EI59 = Mišljenja o ulogama muškarca i žene u ljubavnim vezama su toliko različita da uopšte ne razmišljам o njima. EI19 = Nisam ozbiljno razmotrio mušku i žensku ulogu u braku i to me ne zanima.	Difuzija identiteta	Model 11 – Model 12 = 51.91

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 4 EOMEIS-2 na nivou stavki.

			Koef.
EI64	<---	P	.739
EI63	<---	P	.719
EI62	<---	P	.790
EI58	<---	P	.555
EI50	<---	P	.532
EI44	<---	P	.677
EI41	<---	P	.763
EI39	<---	P	.769
EI38	<---	P	.798
EI37	<---	P	.795
EI28	<---	P	.691
EI27	<---	P	.676
EI24	<---	P	.588
EI21	<---	P	.656
EI17	<---	P	.754
EI3	<---	P	.568
EI60	<---	O	.675
EI55	<---	O	.639
EI51	<---	O	.703
EI49	<---	O	.781
EI46	<---	O	.592
EI45	<---	O	.574
EI42	<---	O	.591
EI35	<---	O	.687
EI33	<---	O	.767
EI22	<---	O	.528
EI20	<---	O	.570
EI18	<---	O	.594
EI15	<---	O	.656
EI59	<---	D	.471
EI56	<---	D	.416
EI19	<---	D	.515
EI16	<---	D	.465
EI10	<---	D	.807
EI2	<---	D	.836
EI1	<---	D	.481
EI57	<---	M	.597
EI54	<---	M	.545
EI47	<---	M	.621
EI34	<---	M	.558
EI31	<---	M	.599
EI26	<---	M	.563
EI12	<---	M	.560
EI9	<---	M	.551

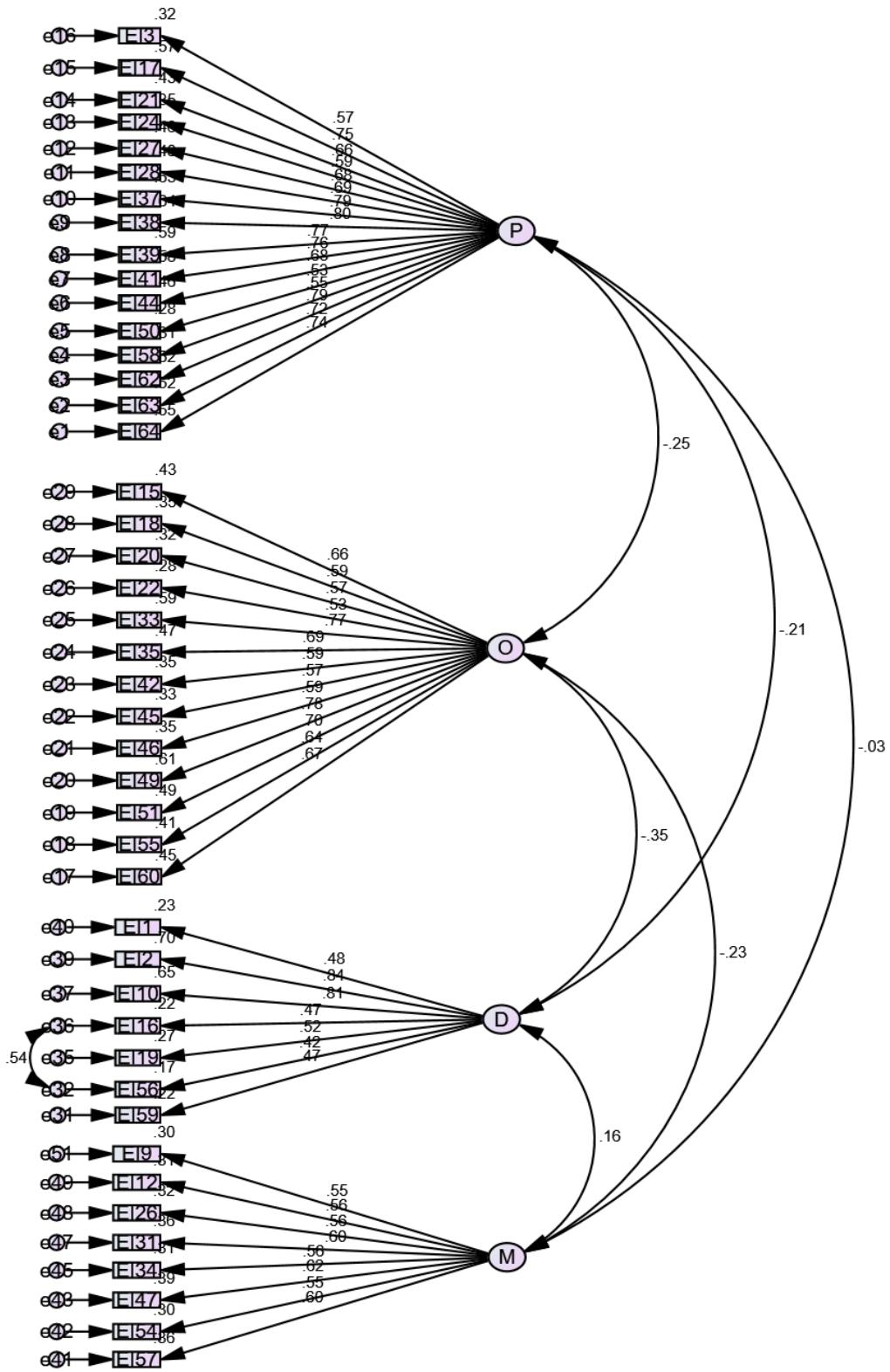

Figura Modela 4 EOMEIS-2 na nivou stavki.

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 5 EOMEIS-2 na nivou stavki.

			Koef.
EI64	<---	P	.734
EI63	<---	P	.722
EI62	<---	P	.790
EI58	<---	P	.539
EI50	<---	P	.515
EI44	<---	P	.673
EI41	<---	P	.767
EI39	<---	P	.773
EI38	<---	P	.801
EI37	<---	P	.798
EI28	<---	P	.687
EI27	<---	P	.674
EI24	<---	P	.587
EI21	<---	P	.655
EI17	<---	P	.756
EI3	<---	P	.565
EI60	<---	O	.674
EI55	<---	O	.639
EI51	<---	O	.703
EI49	<---	O	.781
EI46	<---	O	.592
EI45	<---	O	.574
EI42	<---	O	.591
EI35	<---	O	.687
EI33	<---	O	.767
EI22	<---	O	.528
EI20	<---	O	.570
EI18	<---	O	.594
EI15	<---	O	.656
EI59	<---	D	.471
EI56	<---	D	.416
EI19	<---	D	.515
EI16	<---	D	.466
EI10	<---	D	.806
EI2	<---	D	.836
EI1	<---	D	.481
EI57	<---	M	.597
EI54	<---	M	.545
EI47	<---	M	.621
EI34	<---	M	.558
EI31	<---	M	.599
EI26	<---	M	.563
EI12	<---	M	.560
EI9	<---	M	.551

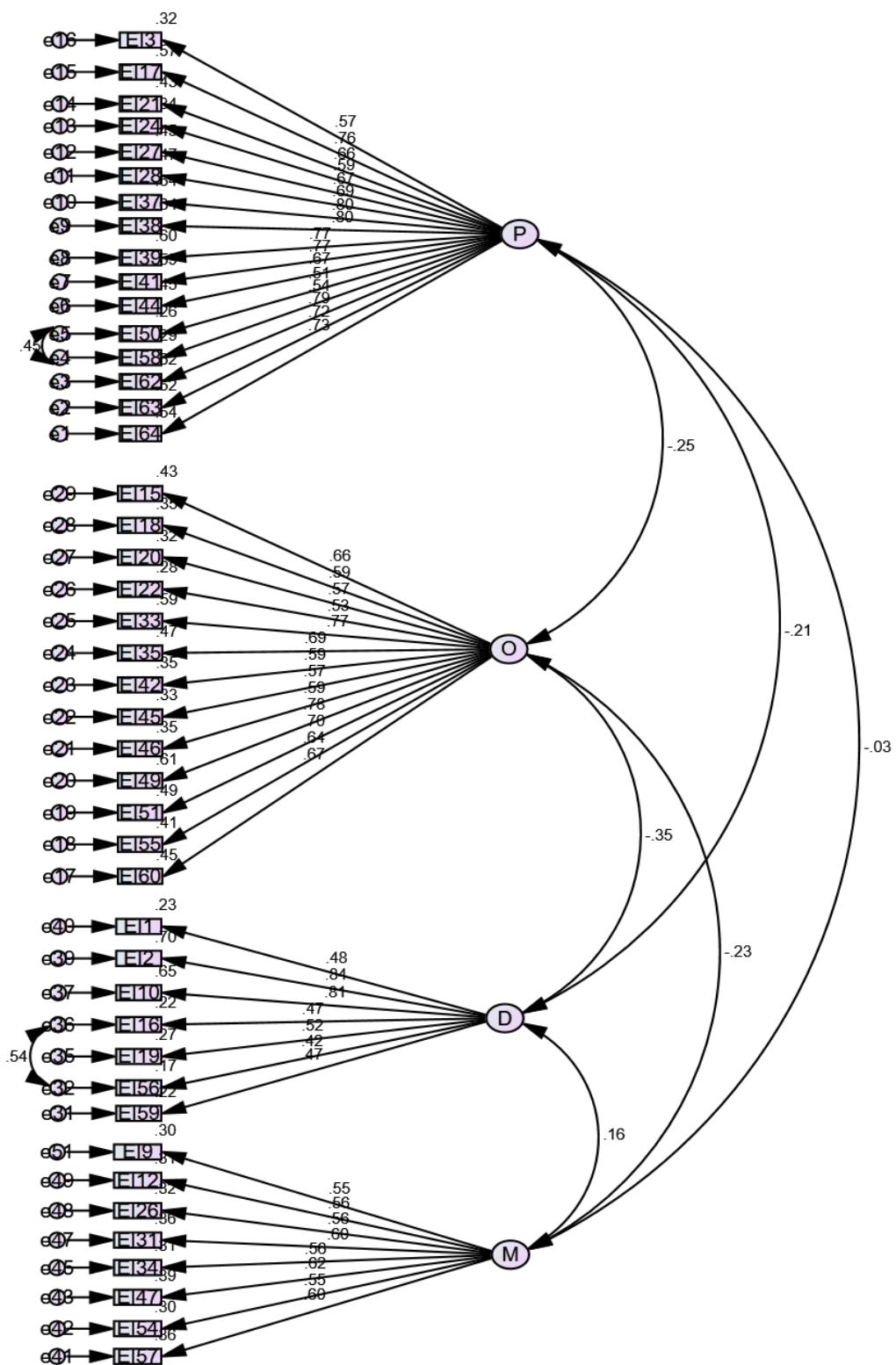

Figura Modela 5 EOMEIS-2 na nivou stavki.

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 6 EOMEIS-2 na nivou stavki.

			Koef.
EI64	<---	P	.734
EI63	<---	P	.722
EI62	<---	P	.790
EI58	<---	P	.539
EI50	<---	P	.515
EI44	<---	P	.673
EI41	<---	P	.767
EI39	<---	P	.773
EI38	<---	P	.801
EI37	<---	P	.798
EI28	<---	P	.687
EI27	<---	P	.674
EI24	<---	P	.587
EI21	<---	P	.655
EI17	<---	P	.757
EI3	<---	P	.565
EI60	<---	O	.676
EI55	<---	O	.640
EI51	<---	O	.705
EI49	<---	O	.781
EI46	<---	O	.570
EI45	<---	O	.574
EI42	<---	O	.593
EI35	<---	O	.690
EI33	<---	O	.767
EI22	<---	O	.501
EI20	<---	O	.569
EI18	<---	O	.596
EI15	<---	O	.659
EI59	<---	D	.471
EI56	<---	D	.416
EI19	<---	D	.516
EI16	<---	D	.465
EI10	<---	D	.806
EI2	<---	D	.836
EI1	<---	D	.481
EI57	<---	M	.597
EI54	<---	M	.545
EI47	<---	M	.621
EI34	<---	M	.558
EI31	<---	M	.599
EI26	<---	M	.563
EI12	<---	M	.560
EI9	<---	M	.551

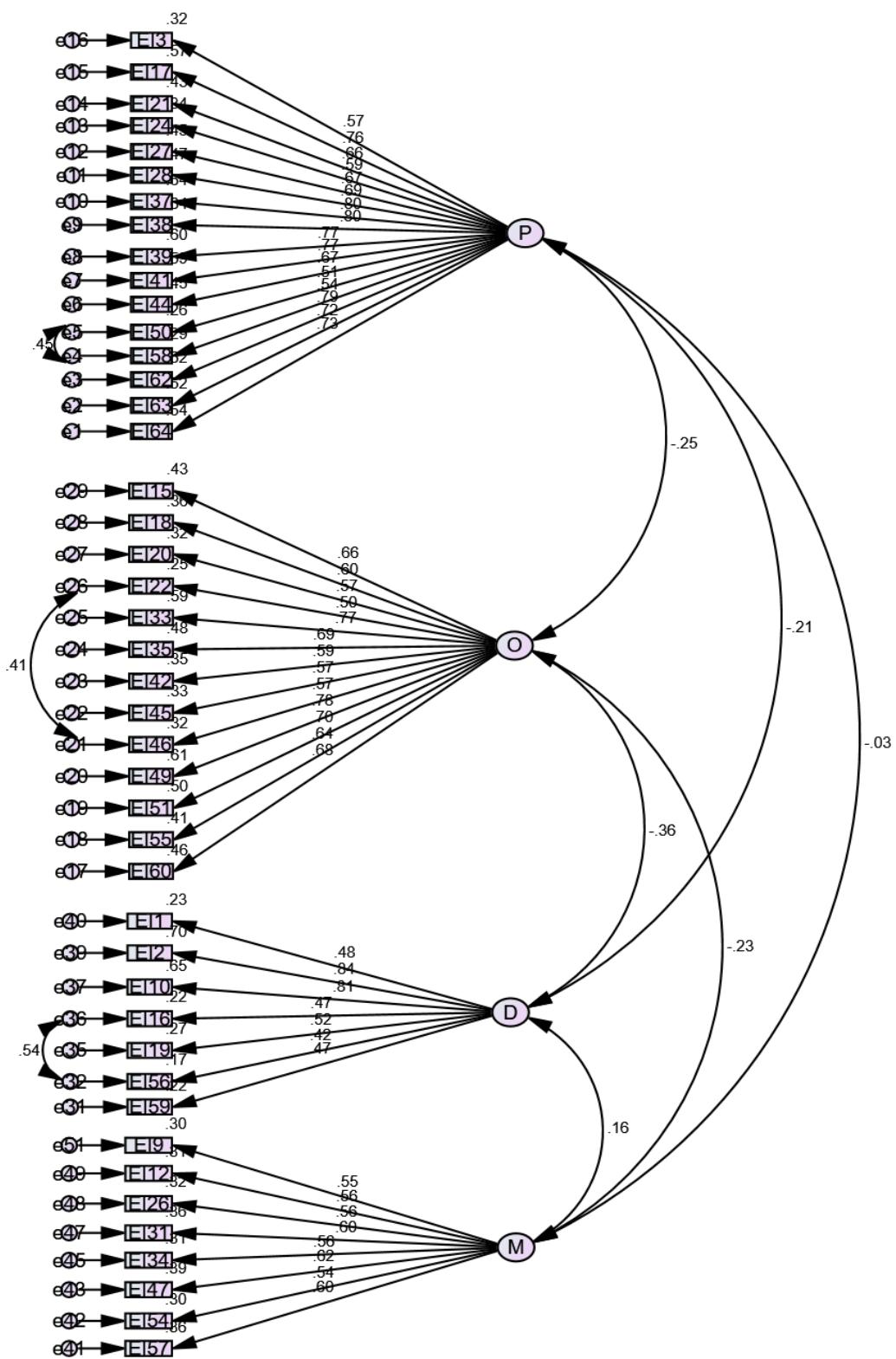

Figura Modela 6 EOMEIS-2 na nivou stavki.

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 7 EOMEIS-2 na nivou stavki.

			Koef.
EI64	<---	P	.735
EI63	<---	P	.722
EI62	<---	P	.790
EI58	<---	P	.539
EI50	<---	P	.515
EI44	<---	P	.674
EI41	<---	P	.767
EI39	<---	P	.773
EI38	<---	P	.801
EI37	<---	P	.798
EI28	<---	P	.687
EI27	<---	P	.674
EI24	<---	P	.587
EI21	<---	P	.655
EI17	<---	P	.756
EI3	<---	P	.565
EI60	<---	O	.674
EI55	<---	O	.653
EI51	<---	O	.715
EI49	<---	O	.735
EI46	<---	O	.565
EI45	<---	O	.582
EI42	<---	O	.606
EI35	<---	O	.706
EI33	<---	O	.718
EI22	<---	O	.500
EI20	<---	O	.573
EI18	<---	O	.606
EI15	<---	O	.666
EI59	<---	D	.472
EI56	<---	D	.416
EI19	<---	D	.516
EI16	<---	D	.465
EI10	<---	D	.806
EI2	<---	D	.836
EI1	<---	D	.480
EI57	<---	M	.595
EI54	<---	M	.545
EI47	<---	M	.623
EI34	<---	M	.559
EI31	<---	M	.600
EI26	<---	M	.564
EI12	<---	M	.559
EI9	<---	M	.549

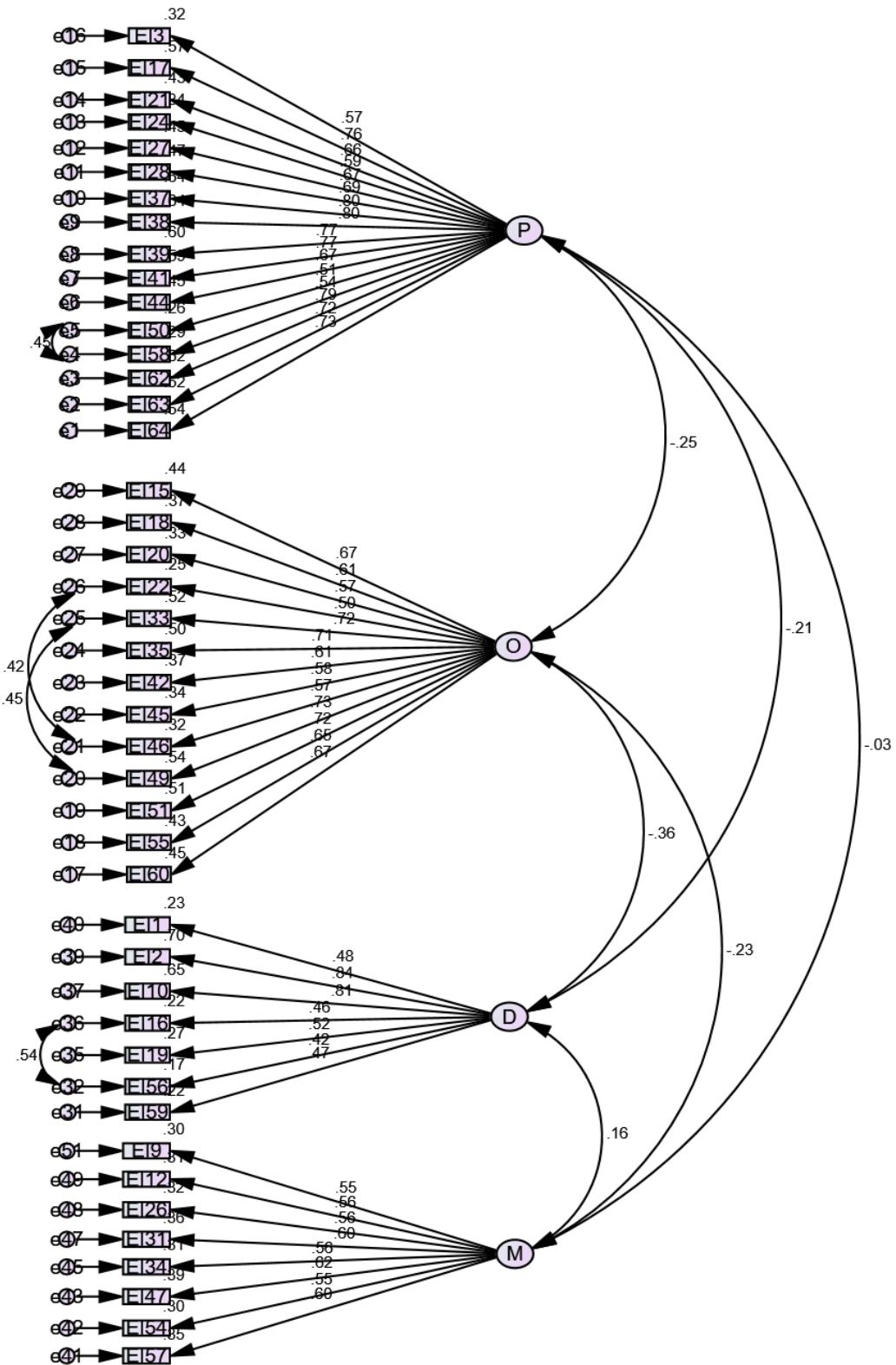

Figura Modela 7 EOMEIS-2 na nivou stavki.

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 8 EOMEIS-2 na nivou stavki.

			Koef.
EI64	<---	P	.732
EI63	<---	P	.723
EI62	<---	P	.792
EI58	<---	P	.535
EI50	<---	P	.512
EI44	<---	P	.672
EI41	<---	P	.770
EI39	<---	P	.775
EI38	<---	P	.804
EI37	<---	P	.801
EI28	<---	P	.682
EI27	<---	P	.661
EI24	<---	P	.586
EI21	<---	P	.653
EI17	<---	P	.758
EI3	<---	P	.547
EI60	<---	O	.674
EI55	<---	O	.653
EI51	<---	O	.715
EI49	<---	O	.735
EI46	<---	O	.565
EI45	<---	O	.582
EI42	<---	O	.607
EI35	<---	O	.706
EI33	<---	O	.718
EI22	<---	O	.500
EI20	<---	O	.573
EI18	<---	O	.607
EI15	<---	O	.666
EI59	<---	D	.472
EI56	<---	D	.416
EI19	<---	D	.516
EI16	<---	D	.465
EI10	<---	D	.806
EI2	<---	D	.836
EI1	<---	D	.480
EI57	<---	M	.595
EI54	<---	M	.545
EI47	<---	M	.623
EI34	<---	M	.559
EI31	<---	M	.600
EI26	<---	M	.564
EI12	<---	M	.560
EI9	<---	M	.549

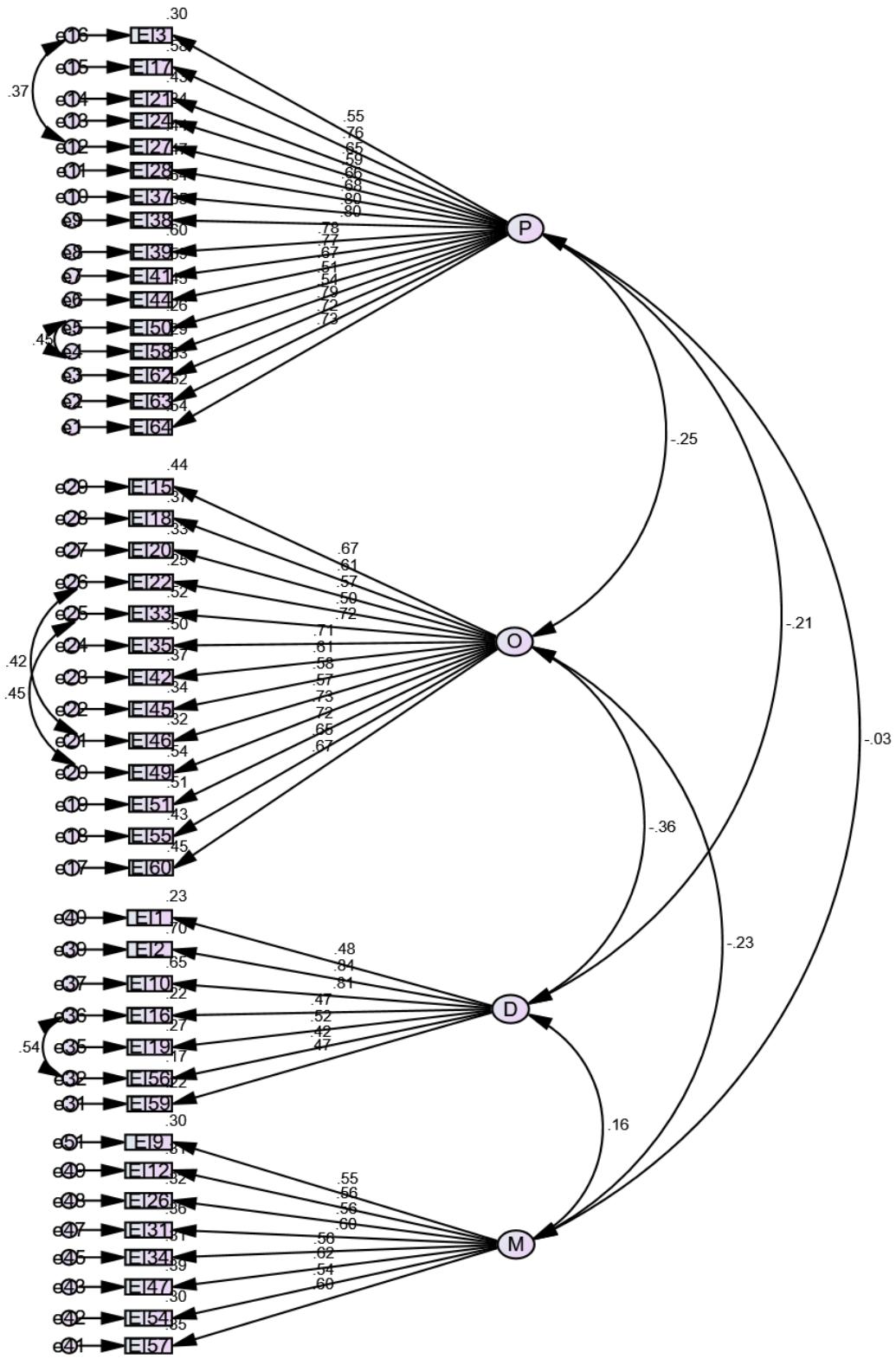

Figura Modela 8 EOMEIS-2 na nivou stavki.

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 9 EOMEIS-2 na nivou stavki.

			Koef.
EI64	<---	P	.732
EI63	<---	P	.723
EI62	<---	P	.792
EI58	<---	P	.535
EI50	<---	P	.512
EI44	<---	P	.672
EI41	<---	P	.770
EI39	<---	P	.775
EI38	<---	P	.804
EI37	<---	P	.801
EI28	<---	P	.682
EI27	<---	P	.661
EI24	<---	P	.586
EI21	<---	P	.654
EI17	<---	P	.758
EI3	<---	P	.547
EI60	<---	O	.677
EI55	<---	O	.658
EI51	<---	O	.718
EI49	<---	O	.737
EI46	<---	O	.567
EI45	<---	O	.581
EI42	<---	O	.578
EI35	<---	O	.708
EI33	<---	O	.722
EI22	<---	O	.502
EI20	<---	O	.578
EI18	<---	O	.578
EI15	<---	O	.672
EI59	<---	D	.473
EI56	<---	D	.417
EI19	<---	D	.516
EI16	<---	D	.466
EI10	<---	D	.805
EI2	<---	D	.836
EI1	<---	D	.481
EI57	<---	M	.596
EI54	<---	M	.545
EI47	<---	M	.623
EI34	<---	M	.558
EI31	<---	M	.600
EI26	<---	M	.563
EI12	<---	M	.560
EI9	<---	M	.549

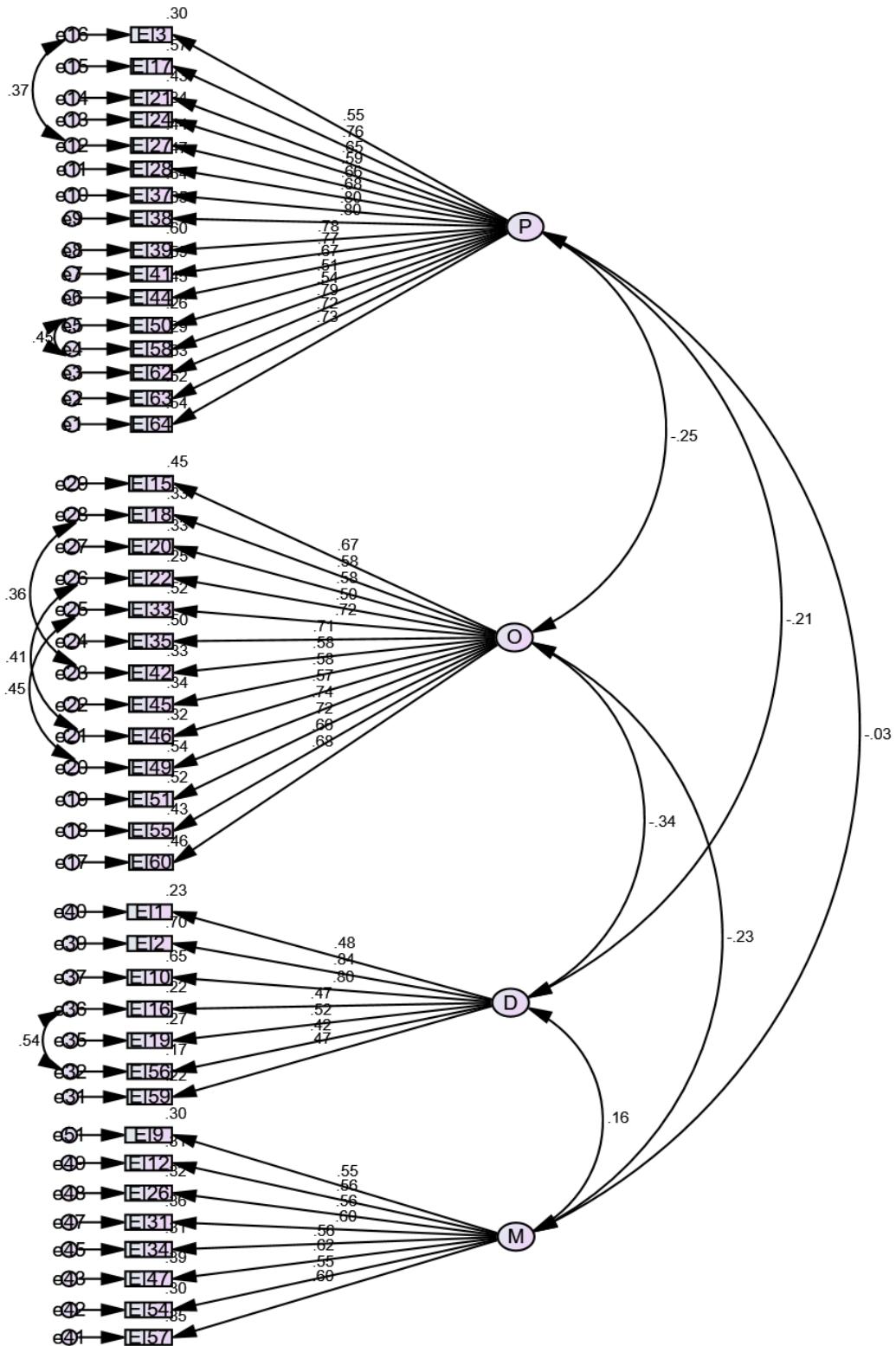

Figura Modela 9 EOMEIS-2 na nivou stavki.

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 10 EOMEIS-2 na nivou stavki.

			Koef.
EI64	<---	P	.732
EI63	<---	P	.723
EI62	<---	P	.792
EI58	<---	P	.535
EI50	<---	P	.512
EI44	<---	P	.672
EI41	<---	P	.770
EI39	<---	P	.775
EI38	<---	P	.804
EI37	<---	P	.801
EI28	<---	P	.682
EI27	<---	P	.661
EI24	<---	P	.586
EI21	<---	P	.653
EI17	<---	P	.758
EI3	<---	P	.547
EI60	<---	O	.677
EI55	<---	O	.657
EI51	<---	O	.718
EI49	<---	O	.737
EI46	<---	O	.567
EI45	<---	O	.581
EI42	<---	O	.577
EI35	<---	O	.709
EI33	<---	O	.723
EI22	<---	O	.502
EI20	<---	O	.578
EI18	<---	O	.577
EI15	<---	O	.672
EI59	<---	D	.473
EI56	<---	D	.417
EI19	<---	D	.516
EI16	<---	D	.466
EI10	<---	D	.804
EI2	<---	D	.836
EI1	<---	D	.481
EI57	<---	M	.617
EI54	<---	M	.546
EI47	<---	M	.623
EI34	<---	M	.493
EI31	<---	M	.606
EI26	<---	M	.499
EI12	<---	M	.576
EI9	<---	M	.569

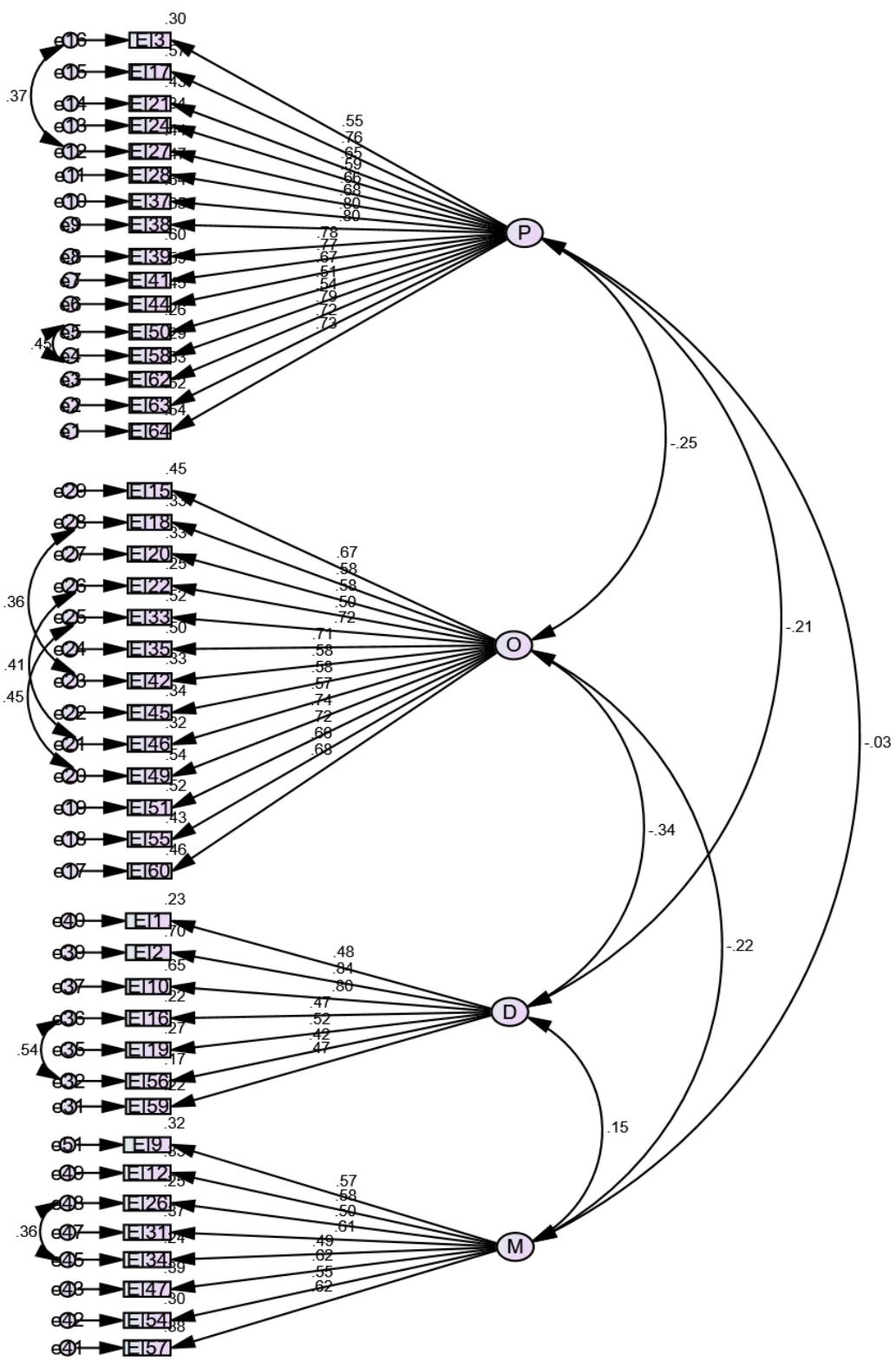

Figura Modela 10 EOMEIS-2 na nivou stavki.

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 11 EOMEIS-2 na nivou stavki.

			Koef.
EI64	<---	P	.732
EI63	<---	P	.723
EI62	<---	P	.792
EI58	<---	P	.536
EI50	<---	P	.512
EI44	<---	P	.672
EI41	<---	P	.770
EI39	<---	P	.775
EI38	<---	P	.804
EI37	<---	P	.801
EI28	<---	P	.682
EI27	<---	P	.661
EI24	<---	P	.586
EI21	<---	P	.653
EI17	<---	P	.758
EI3	<---	P	.547
EI60	<---	O	.677
EI55	<---	O	.658
EI51	<---	O	.718
EI49	<---	O	.737
EI46	<---	O	.567
EI45	<---	O	.581
EI42	<---	O	.577
EI35	<---	O	.709
EI33	<---	O	.722
EI22	<---	O	.502
EI20	<---	O	.578
EI18	<---	O	.578
EI15	<---	O	.672
EI59	<---	D	.473
EI56	<---	D	.417
EI19	<---	D	.516
EI16	<---	D	.465
EI10	<---	D	.805
EI2	<---	D	.836
EI1	<---	D	.481
EI57	<---	M	.544
EI54	<---	M	.550
EI47	<---	M	.666
EI34	<---	M	.508
EI31	<---	M	.644
EI26	<---	M	.506
EI12	<---	M	.565
EI9	<---	M	.482

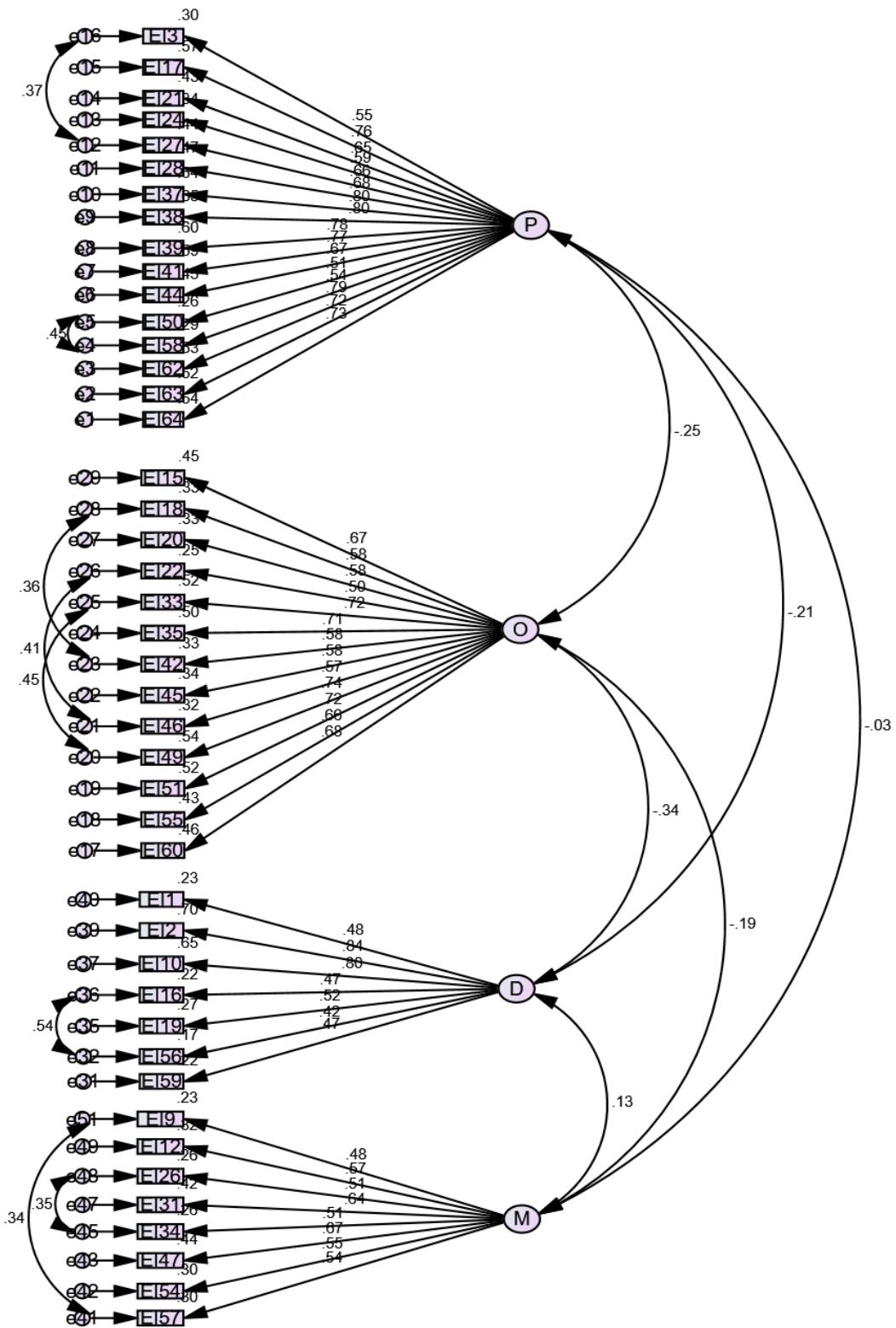

Figura Modela 11 EOMEIS-2 na nivou stavki.

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 12 EOMEIS-2 na nivou stavki.

			Koef.
EI64	<---	P	.732
EI63	<---	P	.723
EI62	<---	P	.792
EI58	<---	P	.536
EI50	<---	P	.512
EI44	<---	P	.672
EI41	<---	P	.770
EI39	<---	P	.775
EI38	<---	P	.804
EI37	<---	P	.801
EI28	<---	P	.682
EI27	<---	P	.662
EI24	<---	P	.586
EI21	<---	P	.654
EI17	<---	P	.758
EI3	<---	P	.547
EI60	<---	O	.677
EI55	<---	O	.658
EI51	<---	O	.718
EI49	<---	O	.737
EI46	<---	O	.567
EI45	<---	O	.581
EI42	<---	O	.578
EI35	<---	O	.709
EI33	<---	O	.722
EI22	<---	O	.502
EI20	<---	O	.578
EI18	<---	O	.578
EI15	<---	O	.672
EI59	<---	D	.439
EI56	<---	D	.410
EI19	<---	D	.484
EI16	<---	D	.458
EI10	<---	D	.810
EI2	<---	D	.851
EI1	<---	D	.475
EI57	<---	M	.544
EI54	<---	M	.550
EI47	<---	M	.666
EI34	<---	M	.508
EI31	<---	M	.644
EI26	<---	M	.506
EI12	<---	M	.565
EI9	<---	M	.482

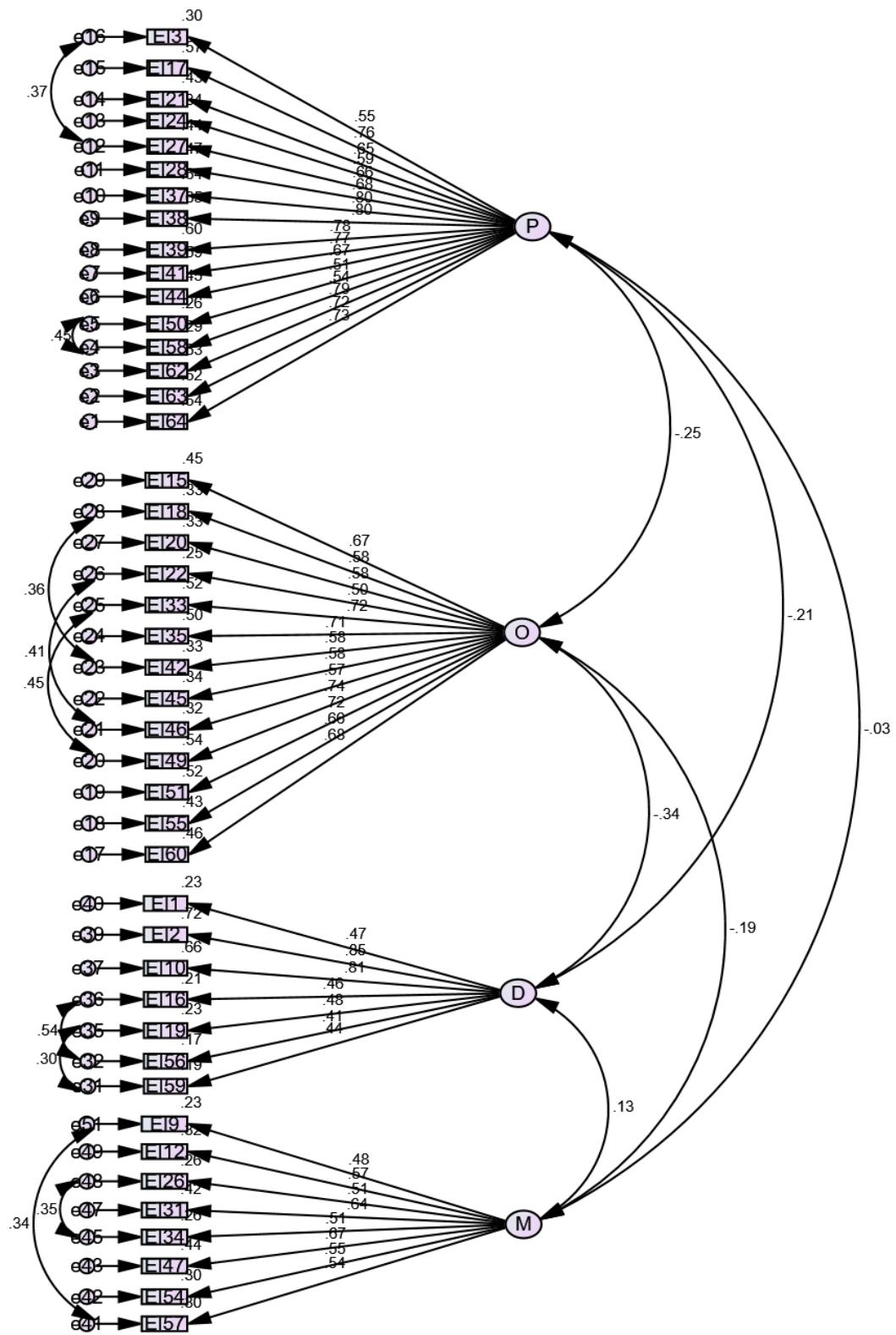
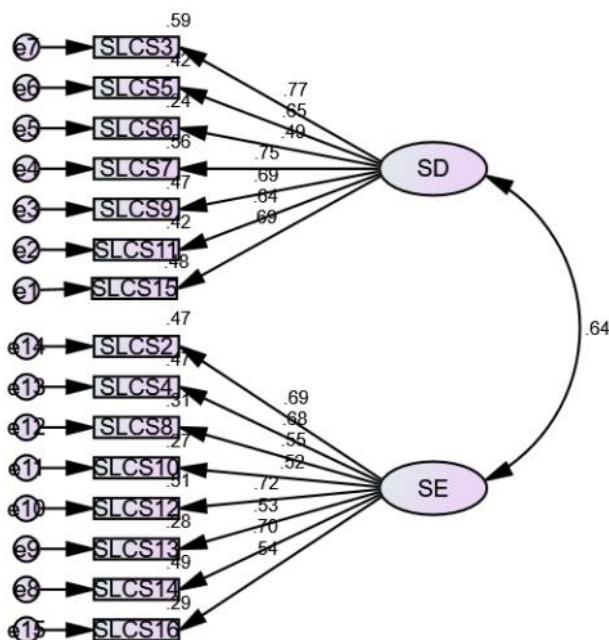

Figura Modela 12 EOMEIS-2 na nivou stavki.

Prilog 19. Prikaz rezultata Mernih modela SLCS-R od 1 do 6 na nivou stavki.

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 1 SLCS-R na nivou stavki.

			Koef.
SLCS15	<-->	SD	.690
SLCS11	<-->	SD	.645
SLCS9	<-->	SD	.685
SLCS7	<-->	SD	.746
SLCS6	<-->	SD	.491
SLCS5	<-->	SD	.646
SLCS3	<-->	SD	.770
SLCS14	<-->	SE	.701
SLCS13	<-->	SE	.532
SLCS12	<-->	SE	.717
SLCS10	<-->	SE	.524
SLCS8	<-->	SE	.554
SLCS4	<-->	SE	.682
SLCS2	<-->	SE	.688
SLCS16	<-->	SE	.540

Figura Modela 1 SLCS-R na nivou stavki.

Tabela o modifikacionim indeksima Modela 1 SLCS-R.

		M.I.	EPC
e14	<-->	e15	6.737
e13	<-->	e15	9.608
e13	<-->	e14	25.232
e12	<-->	e15	18.925
e12	<-->	e14	16.804
e11	<-->	SD	7.292
e11	<-->	e12	64.847

			M.I.	EPC
e10	<-->	e12	14.418	-.128
e10	<-->	e11	7.210	-.089
e9	<-->	e15	15.874	.195
e9	<-->	e13	8.269	-.097
e9	<-->	e12	38.864	.285
e9	<-->	e11	26.915	.234
e9	<-->	e10	9.841	-.099
e8	<-->	e12	20.356	-.157
e8	<-->	e10	19.080	.105
e8	<-->	e9	8.274	-.094
e7	<-->	e12	7.282	-.092
e6	<-->	SE	39.095	.137
e6	<-->	SD	15.443	-.106
e6	<-->	e15	7.113	-.106
e6	<-->	e14	14.418	.099
e6	<-->	e13	32.281	.156
e6	<-->	e8	9.481	.082
e5	<-->	e13	18.800	-.160
e5	<-->	e11	6.502	.125
e5	<-->	e6	11.266	-.126
e4	<-->	e14	6.288	-.073
e4	<-->	e12	18.431	.177
e4	<-->	e11	6.046	.100
e4	<-->	e5	24.286	.205
e3	<-->	e12	7.596	-.112
e3	<-->	e11	18.837	-.174
e3	<-->	e7	14.819	.108
e3	<-->	e4	9.507	-.105
e2	<-->	SE	7.480	.072
e2	<-->	e5	6.338	-.112
e2	<-->	e4	8.210	-.105
e1	<-->	SE	8.037	-.075
e1	<-->	e15	13.748	.177
e1	<-->	e14	12.402	-.111
e1	<-->	e13	9.264	-.101
e1	<-->	e12	15.349	.175
e1	<-->	e11	6.663	.113
e1	<-->	e10	10.015	-.098
e1	<-->	e6	13.565	-.123
e1	<-->	e4	28.489	.198

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 2 SLCS-R na nivou stavki.

		Koef.
SLCS15	<---	SD .688
SLCS11	<---	SD .645
SLCS9	<---	SD .687
SLCS7	<---	SD .744
SLCS6	<---	SD .490
SLCS5	<---	SD .648
SLCS3	<---	SD .771
SLCS14	<---	SE .713
SLCS13	<---	SE .512
SLCS12	<---	SE .730
SLCS10	<---	SE .483
SLCS8	<---	SE .514
SLCS4	<---	SE .691
SLCS2	<---	SE .700
SLCS16	<---	SE .527

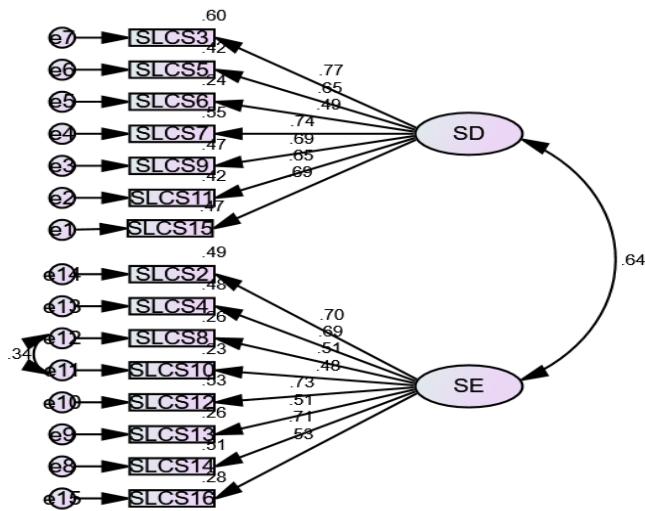

Figura Modela 2 SLCS-R na nivou stavki.

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 3 SLCS-R na nivou stavki.

		Koef.
SLCS15	<---	.687
SLCS11	<---	.645
SLCS9	<---	.687
SLCS7	<---	.744
SLCS6	<---	.490
SLCS5	<---	.648
SLCS3	<---	.772
SLCS14	<---	.719
SLCS13	<---	.494
SLCS12	<---	.735
SLCS10	<---	.481
SLCS8	<---	.501
SLCS4	<---	.693
SLCS2	<---	.703
SLCS16	<---	.520

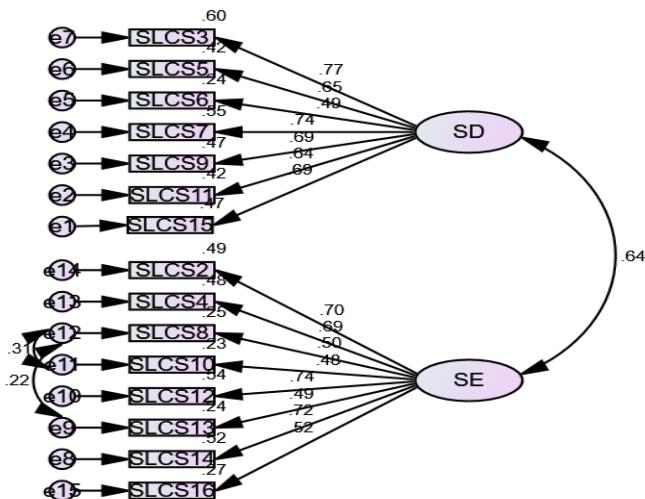
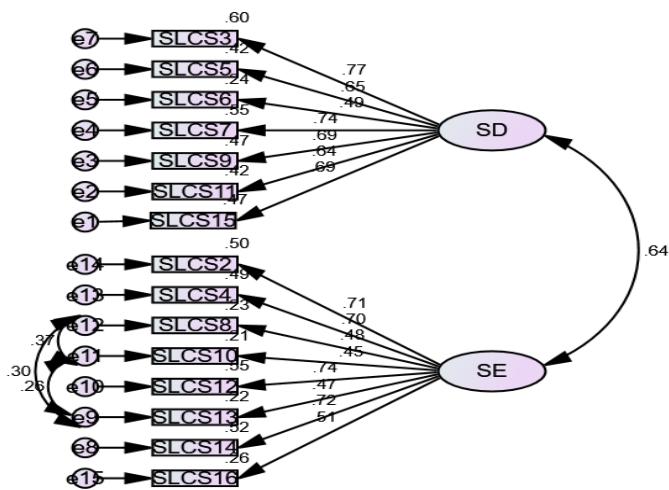

Figura Modela 3 SLCS-R na nivou stavki.

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 4 SLCS-R na nivou stavki.

		Koef.
SLCS15	<---	SD .686
SLCS11	<---	SD .645
SLCS9	<---	SD .688
SLCS7	<---	SD .743
SLCS6	<---	SD .489
SLCS5	<---	SD .649
SLCS3	<---	SD .773
SLCS14	<---	SE .723
SLCS13	<---	SE .469
SLCS12	<---	SE .741
SLCS10	<---	SE .454
SLCS8	<---	SE .480
SLCS4	<---	SE .698
SLCS2	<---	SE .707
SLCS16	<---	SE .511

Figura Modela 4 SLCS-R na nivou stavki.

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 5 SLCS-R na nivou stavki.

		Koef.
SLCS15	<---	SD .678
SLCS11	<---	SD .653
SLCS9	<---	SD .693
SLCS7	<---	SD .724
SLCS6	<---	SD .452
SLCS5	<---	SD .658
SLCS3	<---	SD .778
SLCS14	<---	SE .722
SLCS13	<---	SE .469
SLCS12	<---	SE .741
SLCS10	<---	SE .453
SLCS8	<---	SE .479
SLCS4	<---	SE .699
SLCS2	<---	SE .707
SLCS16	<---	SE .510

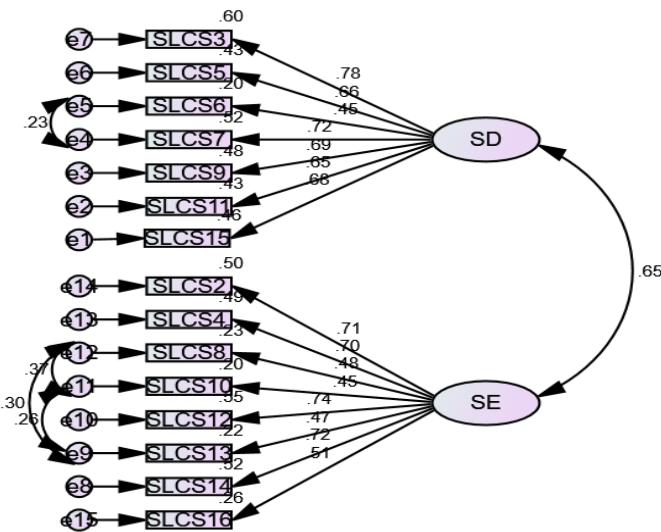

Figura Modela 5 SLCS-R na nivou stavki.

Tabela standardizovanih koeficijenata Modela 6 SLCS-R na nivou stavki.

		Koef.
SLCS15	<--	SD .640
SLCS11	<--	SD .658
SLCS9	<--	SD .698
SLCS7	<--	SD .695
SLCS6	<--	SD .448
SLCS5	<--	SD .668
SLCS3	<--	SD .786
SLCS14	<--	SE .723
SLCS13	<--	SE .468
SLCS12	<--	SE .742
SLCS10	<--	SE .450
SLCS8	<--	SE .476
SLCS4	<--	SE .700
SLCS2	<--	SE .709
SLCS16	<--	SE .509

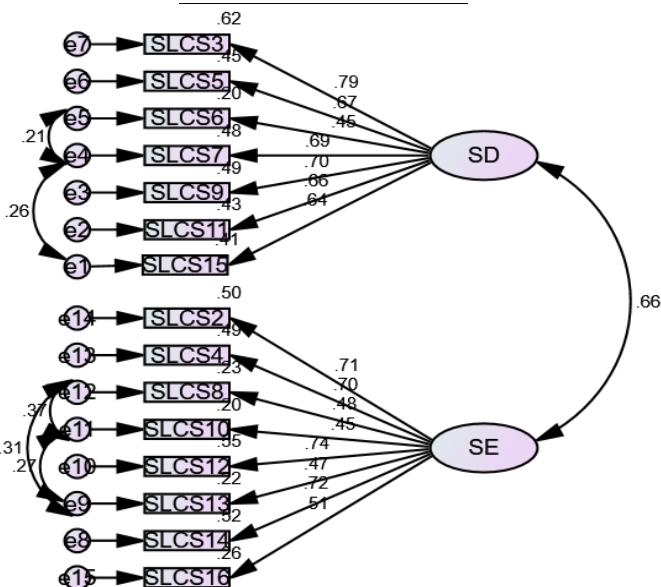

Figura Modela 6 SLCS-R na nivou stavki.

Prilog 20. Kanonička korelaciona analiza statusa identiteta (EOMEIS-2) i samopoštovanja (SLCS-R).

Tabela analize prepokrivanja levog skupa.

Var.	Rel.var.	Prepok.	Rel.prep	Index r.	Alfa
CV1-1	1.293	.323	.183	.046	.006

Suma indeksa redundance levog skupa je .006

Tabela analize prepokrivanja desnog skupa.

Var.	Rel.var.	Prepok.	Rel.prep	Index r.	Alfa
CV2-1	1.425	.713	.201	.101	.014

Suma indeksa redundance desnog skupa je .014

Prilog 21. Kanonička korelaciona analiza osobina ličnosti (HEXACO-PI-R) i statusa identiteta (EOMEIS-2).

Tabela analize prepokrivanja levog skupa.

Var.	Rel.var.	Prepok.	Rel.prep	Index r.	Alfa
CV1-1	2.838	.118	.723	.030	.008
CV1-2	1.020	.043	.198	.008	.002
CV1-3	1.347	.056	.184	.008	.001
CV1-4	1.167	.049	.089	.004	.000

Suma indeksa redundance levog skupa je .011

Tabela analize prepokrivanja desnog skupa.

Var.	Rel.var.	Prepok.	Rel.prep	Index r.	Alfa
CV2-1	1.293	.323	.330	.082	.021
CV2-2	.868	.217	.168	.042	.008
CV2-3	1.024	.256	.140	.035	.005
CV2-4	.815	.204	.062	.016	.001

Suma indeksa redundance desnog skupa je .035

Prilog 22. Kanonička korelaciona analiza osobina ličnosti (HEXACO-PI-R) i samopoštovanja (SLCS-R).

Tabela analize prepokrivanja levog skupa.

Var.	Rel.var.	Prepok.	Rel.prep	Index r.	Alfa
CV1-1	2.643	.110	1.227	.051	.024
CV1-2	1.462	.061	.201	.008	.001

Suma indeksa redundance levog skupa je .025

Tabela analize prepokrivanja desnog skupa.

Var.	Rel.var.	Prepok.	Rel.prep	Index r.	Alfa
CV2-1	1.548	.774	.719	.359	.167
CV2-2	.452	.226	.062	.031	.004

Suma indeksa redundance desnog skupa je .171

Biografija autorke

Jelena Tovarović je rođena 09.08.1989. godine u Šapcu. Šabačku gimnaziju, filološki smer, završila je kao vukovac (cum laude). Godine 2008. upisala je Fakultet za pravne i poslovne studije "Dr Lazar Vrkatić" u Novom Sadu studijski program Psihologije, i diplomirala je 2011. godine sa najvišom ocenom na završnom radu (10) i ukupnom prosečnom ocenom na studijama 9.71. U isto vreme, 2008. godine, upisala je Fakultet za strane jezike Alfa Univerzitet u Beogradu studijski program Engleskog jezika i književnosti i diplomirala je sa prosečnom ocenom 9.85. Godine 2011. upisala je master studije na Fakultetu za pravne i poslovne studije "Dr Lazar Vrkatić" u Novom Sadu studijski program Psihologije i diplomirala je 2014. godine sa najvišom ocenom na master radu (10) na temu "Interne metrijske karakteristike jednog mernog instrumenta za procenu statusa Ja-identiteta" i ukupnom prosečnom ocenom na studijama 9.92. Godine 2013. upisala je master studije na Fakultetu za strane jezike, Filološkog Univerziteta u Novom Sadu studijski program Engleskog jezika i književnosti i diplomirala je 2015. godine sa najvišom ocenom na master radu (10) na temu "Motivacija učenika osnovnih škola u nastavi engleskog jezika" i ukupnom prosečnom ocenom na studijama 9.71. Osvojila je nagradu Najbolji student na Fakultetu za pravne i poslovne studije "Dr Lazar Vrkatić" (studijski program Psihologije). Dobitnik je stipendije "Dr Lazar Vrkatić" od 2008. do 2013. godine. Godine 2015. upisala je doktorske studije Psihologije na Filozofskom Fakultetu u Beogradu. U januaru 2018. godine položila je sve ispite na doktorskim studijama sa ukupnom prosečnom ocenom 9.67. U proteklih pet godina Jelena Tovarović je učestvovala na naučnim skupovima i ima objavljene stručne radeve u naučnim časopisima.

Volontirala je u centru za socijalni rad u Šapcu od 2010. do 2014. godine. Radila je kao stručni prevodilac u firmi "Lav-kompjuteri" Šabac od 2009. do 2012. godine. Godine 2012. stekla je stručnu obuku za simultano/konferencijsko prevođenje engleskog jezika u Beogradu. Pohađala je dve godine transakcionu analizu i sertifikovani je praktičar transakcioni analitičar. Prisustvovala je psihološkim radionicama Emocionalne pismenosti i Psihoanalitičkom tumačenju snova i ima 32 iskustvena sata u oblasti psihodramskih radionica.

Образац 5.

Изјава о ауторству

Име и презиме аутора Јелена Ђивијоровић
Број индекса 4814-3

Изјављујем

да је докторска дисертација под насловом

Потезалост ученог имена, самочинствета и
особина личности: Ппитре сворчивог сини

- резултат сопственог истраживачког рада;
- да дисертација у целини ни у деловима није била предложена за стицање друге дипломе према студијским програмима других високошколских установа;
- да су резултати коректно наведени и
- да нисам кршио/ла ауторска права и користио/ла интелектуалну својину других лица.

Потпис аутора

У Београду, _____

Јелена Ђивијоровић

Образац 6.

**Изјава о истоветности штампане и електронске
верзије докторског рада**

Име и презиме аутора Јелена Ђиворовић

Број индекса 4Р14-3

Студијски програм Психологија

Наслов рада Повезаност извршног самостојанства и
особинки личности: Изучавање сводни вредности
Ментор професор др Јордан Стамат

Изјављујем да је штампана верзија мог докторског рада истоветна електронској
верзији коју сам предао/ла ради похрањења у **Дигиталном репозиторијуму
Универзитета у Београду**.

Дозвољавам да се објаве моји лични подаци везани за добијање академског
назива доктора наука, као што су име и презиме, година и место рођења и датум
одбране рада.

Ови лични подаци могу се објавити на мрежним страницама дигиталне
библиотеке, у електронском каталогу и у публикацијама Универзитета у Београду.

Потпис аутора

У Београду, _____

Јелена Ђиворовић

Образац 7.

Изјава о коришћењу

Овлашћујем Универзитетску библиотеку „Светозар Марковић“ да у Дигитални репозиторијум Универзитета у Београду унесе моју докторску дисертацију под насловом:

Повезаност идентичности, самогодишње и особита личност: Јединство сводљивости
која је моје ауторско дело.

Дисертацију са свим прилозима предао/ла сам у електронском формату погодном за трајно архивирање.

Моју докторску дисертацију похрањену у Дигиталном репозиторијуму Универзитета у Београду и доступну у отвореном приступу могу да користе сви који поштују одредбе садржане у одабраном типу лиценце Креативне заједнице (Creative Commons) за коју сам се одлучио/ла.

1. Ауторство (CC BY)
2. Ауторство – некомерцијално (CC BY-NC)
3. Ауторство – некомерцијално – без прерада (CC BY-NC-ND)
4. Ауторство – некомерцијално – делити под истим условима (CC BY-NC-SA)
5. Ауторство – без прерада (CC BY-ND)
6. Ауторство – делити под истим условима (CC BY-SA)

(Молимо да заокружите само једну од шест понуђених лиценци.
Кратак опис лиценци је саставни део ове изјаве).

Потпис аутора

У Београду, _____

Јелена Ђоваровић

- 1. Ауторство.** Дозвољавате умножавање, дистрибуцију и јавно саопштавање дела, и прераде, ако се наведе име аутора на начин одређен од стране аутора или даваоца лиценце, чак и у комерцијалне сврхе. Ово је најслободнија од свих лиценци.
- 2. Ауторство – некомерцијално.** Дозвољавате умножавање, дистрибуцију и јавно саопштавање дела, и прераде, ако се наведе име аутора на начин одређен од стране аутора или даваоца лиценце. Ова лиценца не дозвољава комерцијалну употребу дела.
- 3. Ауторство – некомерцијално – без прерада.** Дозвољавате умножавање, дистрибуцију и јавно саопштавање дела, без промена, преобликовања или употребе дела у свом делу, ако се наведе име аутора на начин одређен од стране аутора или даваоца лиценце. Ова лиценца не дозвољава комерцијалну употребу дела. У односу на све остале лиценце, овом лиценцом се ограничава највећи обим права коришћења дела.
- 4. Ауторство – некомерцијално – делити под истим условима.** Дозвољавате умножавање, дистрибуцију и јавно саопштавање дела, и прераде, ако се наведе име аутора на начин одређен од стране аутора или даваоца лиценце и ако се прерада дистрибуира под истом или сличном лиценцом. Ова лиценца не дозвољава комерцијалну употребу дела и прерада.
- 5. Ауторство – без прерада.** Дозвољавате умножавање, дистрибуцију и јавно саопштавање дела, без промена, преобликовања или употребе дела у свом делу, ако се наведе име аутора на начин одређен од стране аутора или даваоца лиценце. Ова лиценца дозвољава комерцијалну употребу дела.
- 6. Ауторство – делити под истим условима.** Дозвољавате умножавање, дистрибуцију и јавно саопштавање дела, и прераде, ако се наведе име аутора на начин одређен од стране аутора или даваоца лиценце и ако се прерада дистрибуира под истом или сличном лиценцом. Ова лиценца дозвољава комерцијалну употребу дела и прерада. Слична је софтверским лиценцима, односно лиценцима отвореног кода.